

Národní lesnický program II

Vyhodnocení vlivů koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb.,
o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů,
včetně vyhodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality
a ptačí oblasti dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
ve znění pozdějších předpisů

(verze Národního lesnického programu II ze dne 17.4 2008)

Červen 2008

Řešitelský kolektiv posouzení vlivů na životní prostředí:**Mgr. Martin Smutný (Integra Consulting Services s.r.o.)**

autorizovaná osoba dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí

- vedoucí týmu, metodický postup hodnocení, monitoring, indikátory, kritéria pro výběr projektů

Ing. Jana Svobodová (Integra Consulting Services, s.r.o.)

autorizovaná osoba dle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí

- expertní hodnocení (ovzduší, hluk, veřejné zdraví)

Ing. Jana Hrnčířová (Integra Consulting Services, s.r.o.)

- řízení a koordinace, komunikace se zadavatelem, zpracování dokumentace vyhodnocení

Mgr. Michal Musil (Integra Consulting Services, s.r.o.)

- expertní hodnocení (klimatická změna, environmentálně šetrný cestovní ruch)

Ing. Jitka Kaslová (RC EIA s.r.o.)

- expertní hodnocení (krajina, voda a vodohospodářské funkce lesa)

Ing. Ivana Mariánková (samostatný konzultant)

- expertní hodnocení (půda, staré ekologické zátěže)

Ing. Jaroslav Holuša, Ph.D., (samostatný konzultant)

- expertní hodnocení (problematika lesního hospodářství)

RNDr. Marek Banaš, Ph.D., samostatný konzultant

autorizovaná osoba podle § 45i odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 218/2004 Sb. (rozhodnutí MŽP ČR č.j.: 630/3242/04 ze dne 30.11.2004);

autorizovaná osoba k provádění biologického hodnocení ve smyslu §67 podle §45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění (rozhodnutí MŽP ČR č.j.: 22908/ENV/06, 872/640/06 ze dne 11.4.2006)

- expertní hodnocení (biota a biodiverzita ve vztahu k lesním porostům), hodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000,

Ing. Vladimír Stupavský, CZ Biom, České sdružení pro biomasu

- expertní hodnocení (obnovitelné zdroje energie)

Ing. Miroslav Šafařík, Ph.D., CZ Biom, České sdružení pro biomasu

- expertní hodnocení (obnovitelné zdroje energie)

Schválil: Mgr. Martin Smutný

Datum: 2.6. 2008

OBSAH

1. Obsah a cíle koncepce, její vztah k jiným koncepcím.....	12
<i>1.1. Základní informace o NLP II .....</i>	<i>12</i>
<i>1.2. Obsah NLP II .....</i>	<i>12</i>
<i>1.3. Cíle NLP II .....</i>	<i>13</i>
<i>1.4. Vztah NLP II k jiným koncepcím .....</i>	<i>14</i>
2. Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce	18
<i>2.1. Vymezení dotčeného území .....</i>	<i>18</i>
<i>2.2. Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území.....</i>	<i>18</i>
3. Charakteristiky životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasaženy.....	44
4. Veškeré současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro koncepci, zejména vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí (např. oblasti vyžadující ochranu podle zvláštních právních předpisů^{12a}).....	49
<i>4.1. Hodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny .....</i>	<i>49</i>
5. Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci, a způsob, jak byly tyto cíle vzaty do úvahy během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení	70
<i>5.1. Cíle ochrany životního prostředí využité při přípravě NLP II .....</i>	<i>70</i>
<i>5.2. Stanovení hodnotícího rámce .....</i>	<i>70</i>
<i>5.3. Finální sada témat životního prostředí.....</i>	<i>70</i>
<i>5.4. Cíle ochrany životního prostředí jako součást hodnotícího rámce.....</i>	<i>71</i>
6. Závažné vlivy (včetně sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, pozitivních a negativních vlivů) navrhovaných variant koncepce na životní prostředí.....	78
<i>6.1. Hodnocení celkového zaměření NLP II .....</i>	<i>78</i>
<i>6.2. Hodnocení struktury NLP II.....</i>	<i>78</i>
<i>6.3. Hodnocení opatření NLP II .....</i>	<i>82</i>

6.4.	<i>Vyhodnocení návrhu opatření NLP II</i>	106
6.5.	<i>Vyhodnocení kumulativních vlivů opatření NLP II na jednotlivá klíčová témata životního prostředí</i>	148
6.6.	<i>Vyhodnocení souladu NLP II s plány péče o zvláště chráněná území</i>	152
7.	<i>Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí vyplývajících z provedení koncepce</i>	157
8.	Výčet důvodů pro výběr zkoumaných variant a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů (např. technické nedostatky nebo nedostatečné know-how)	166
8.1.	<i>Výběr zkoumaných variant</i>	166
8.2.	<i>Popis provedení posouzení vlivů NLP II na životní prostředí</i>	166
8.3.	<i>Problémy při shromažďování požadovaných údajů</i>	167
9.	Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivů koncepce na životní prostředí	168
9.1.	<i>Úvod</i>	168
9.2.	<i>Charakter NLP II z hlediska monitoringu</i>	168
9.3.	<i>Doporučení SEA k monitoringu</i>	171
10.	Popis plánovaných opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce.	173
11.	Stanovení indikátorů (kritérií) pro výběr projektů	174
12.	Vlivy koncepce na veřejné zdraví	176
13.	Netechnické shrnutí výše uvedených údajů	185
13.1.	<i>Základní informace</i>	185
13.2.	<i>Postup a výstupy posouzení</i>	185
13.3.	<i>Závěry hodnocení</i>	188
14.	Souhrnné vypořádání vyjádření obdržených z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví	189
14.1.	<i>Způsob zohlednění závěru zjišťovacího řízení</i>	189
14.2.	<i>Připomínky došlé v rámci zjišťovacího řízení</i>	192
15.	Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska ke koncepci	221
16.	Seznam příloh:	224

Název koncepce: Národní lesnický program II

Předkladatel: Ministerstvo zemědělství ČR
Odbor koncepcí a ekonomiky lesního hospodářství
Těšnov 17
117 05 Praha

Oprávněný zástupce předkladatele:

Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, organizační složka státu
Nábřežní 1326, Brandýs nad Labem

ve věcech smluvních:

Ing. Jaromír Vašíček, CSc., ředitel
tel.: 326 904 481- 4, fax: 326 902 434
e-mail: vasicek.jaromir@uhul.cz

ve věcech technických:

JUDr. Radoslav Staško
telefon: 322 319 817, fax: 326 902 434
e-mail: stasko.radoslav@uhul.cz

Oprávněný zástupce zpracovatele SEA:

Mgr. Martin Smutný
Integra Consulting Services s.r.o.
Pobřežní 18/16
186 00 Praha 8
Tel./fax: +420 234 134 236
martin.smutny@integranet.cz

Příslušný orgán k vydání stanoviska dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí:

Ministerstvo životního prostředí ČR
odbor posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC

Orgán schvalující koncepci a její posouzení vlivů na životní prostředí:

Vláda ČR

Seznam tabulek

Tab. 1 – Druhové zastoupení hlavních dřevin v ha a % z celkové plochy porostní půdy a vývoj celkové výměry lesních pozemků v letech 1950 - 2006

Tab. 2 - Rekonstruovaná přirozená, současná a doporučená skladba lesů

Tab. 3 – Nahodilé těžby podle druhů (mil. m³)

Tab. 4 – Pásma ohrožení imisemi k 31.12. 2005

Tab. 5 - Stupně ohrožení imisemi k 31.12. 2005

Tab. 6 - Vývoj emisí vybraných základních znečišťujících látek v letech 1985 až 2005 (tis. t rok⁻¹)

Tab. 7 - Nárůst průměrných ročních a sezónních teplot vzduchu (°C)

Tab.8 - Změny ročních a sezónních srážkových úhrnů (%)

Tab. 9 – Charakteristika trvale udržitelného hospodaření a přírodě bližších postupů

Tab. 10 – Vegetační lesní stupně a jejich charakteristika

Tab. 11 - Přehled lesních vegetačních stupňů a jejich zastoupení v lesích v ČR

Tab. 12 - Stanovištní poměry lesů ČR (bez lesů MO)

Tab. 13 - Shrnutí trendů životního prostředí ve vztahu k lesním ekosystémům a lesnímu hospodářství ČR ve vztahu k hodnocení vlivu NLP II na životní prostředí

Tab. 14 - Významnost vlivů - stupnice

Tab. 15 - Vyhodnocení vlivu jednotlivých opatření v rámci stanovených klíčových akcí, resp. cílů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

Tab. 16 – Souhrn numerického hodnocení opatření NLP II z hlediska potenciálních vlivů na životní prostředí

Tab. 17 - Přehled dostupnosti plánů péče v elektronické podobě

Tab. 18 – Indikátory životního prostředí

Tab.19 – Příklady indikátorů pro sledování realizace NLP II

Tab. 20 – Kritéria pro realizaci jednotlivých opatření NLP II

Tab. 21 - Výskyt alergických onemocnění

Tab. 22 - Rekonstruovaná přirozená, současná a doporučená skladba lesů

Tab. 23 – Způsob zohlednění závěru zjišťovacího řízení

Tab. 24 – Připomínky došlé v rámci zjišťovacího řízení Vyhodnocení vlivů NLP na životní prostředí a veřejné zdraví

Tab. 25 – Stupnice hodnocení významnosti vlivů

Seznam grafů

Graf 1 – Vývoj defoliace jehličnanů a listnáčů (porosty starší 59 let) podle tříd defoliace

Graf 2 - Defoliace základních druhů dřevin starších 59 let v roce 2006

Graf 3 - Defoliace jehličnanů starších 60 let

Graf 4 – Vývoj defoliace jehličnanů a listnáčů (porosty do 59 let) podle tříd defoliace v letech 1998 – 2005

Graf 5 – Evidované kůrovcové dříví ve smrkových porostech v tis. m³

Graf 6 – Trendy znečištění SO₂, PM₁₀, NO₂, NO_x a přízemního ozonu v letech 1996-2006

Graf 7 - Vývoj zalesnění zemědělské půdy v letech 1999-2005 (ha)

Seznam obrázků

Obr. 1 – Vyznačení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší vzhledem k cílovým imisním limitům pro ochranu zdraví, bez zahrnutí přízemního ozonu, 2006

Obr. 2 – Vyznačení oblastí, kde došlo v roce 2005 k překročení cílového imisního limitu pro ochranu lidského zdraví pro troposférický ozon

Obr. 3 – Vyznačení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší vzhledem k limitům pro SO₂ a NO_x pro ochranu ekosystémů/vegetace v roce 2005

Obr. 4 – Vyznačení oblastí, kde došlo v roce 2005 k překročení cílového imisního limitu pro ochranu vegetace pro troposférický ozon (AOT 40)

Seznam zkratk

AOPK – Agentura ochrany přírody a krajiny
CBD – Úmluva o biologické rozmanitosti
CDV – Centrum dopravního výzkumu
ČHMÚ – Český hydrometeorologický ústav
ČGS – Česká geologická služba
ČIŽP – Česká inspekce životního prostředí
ČSÚ – Český statistický úřad
EHS – Evropské hospodářské společenství
EU – Evropská unie
EVL – Evropsky významná lokalita
FAO – Organizace pro výživu a zemědělství
CHKO – Chráněná krajinná oblast
CHOPAV – Chráněná oblast přirozené akumulace vod
IPPC – integrovaná prevence a omezování znečištění
KRNAP – Krkonošský národní park
LČR – Lesy České republiky
LH – lesní hospodářství
LHO – lesní hospodářské osnovy
LHP – lesní hospodářské plány
MO – Ministerstvo obrany
MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu
MZe – Ministerstvo zemědělství
MZD – meliorační a zpevňovací dřeviny
MŽP – Ministerstvo životního prostředí
NIL – Národní inventarizace lesů
NLP – Národní lesnický program
NP – Národní park
NPP – Národní přírodní památka
OOP – orgány ochrany přírody
OSN – Organizace spojených národů
OZE – obnovitelné zdroje energie
PDS – přirozená druhová skladba
PO – ptačí oblast
PUPFL – pozemky určené k plnění funkcí lesa
REC CEE – regionální environmentální centrum střední a východní Evropa
TTP – trvalé travní porosty
ÚHÚL – Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
ÚSES – územní systém ekologické stability
VLS ČR – Vojenské lesy a statky ČR
VÚLHM – Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti
VÚSC – vyšší územně-samosprávný celek
WFD – rámcová vodní směrnice
WHO – Světová zdravotnická organizace
ZCHÚ – zvláště chráněná území
ZOPK - Zákon č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění
ZPF – zemědělský půdní fond

Seznam literatury

Duda (2001): <http://obnova-lesa.euweb.cz/VLS.pdf>, staženo dne 8.10. 2007

Krečmer, V., Švihla, V., Šach, F., Kantor, P., Černošous, V. (2003): Lesy a povodně, MŽP ČR

Lhotský, J.(2005): Příčiny antropické degradace lesních ekosystémů, staženo na <http://lesprace.silvarium.cz/content/view/218/11/>, 25.9. 2007

Pretel (2007): Odhad dopadů klimatické změny na rozvoj území Plzeň – Jižní město, dílčí studie, nepublikováno

Sánka, M., Materna, J. (2004): Indikátory kvality zemědělských a lesních půd ČR

Svoboda, M: Význam tlejícího dřeva v lese na příkladu horské smrčiny podmínek, staženo na <http://lesprace.silvarium.cz/content/view/225/>, 15.9.2007

Švihla, V.: Vliv lesa na odtokové poměry na malém povodí, Česká akademie zemědělských věd Praha, staženo na <http://lesprace.silvarium.cz/content/view/1328/>, 25.9. 2007

Inventarizace lesů, 2004

„Klimatická změna, klimatické fluktuace – normály vybraných klimatických prvků na území ČR“, 2002, VaV/740/1/01

Národní klimatický program ČR

pracovní materiály k projektu Les ve škole, škola v lese, Sdružení Tereza

Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, 2005

Vlivy cestovního ruchu na geografické prostředí, materiál MŽP, nedatováno, dostupné na [http://www.env.cz/AIS/web-pub.nsf/\\$pid/MZPKBFB5QR2S](http://www.env.cz/AIS/web-pub.nsf/$pid/MZPKBFB5QR2S), staženo 27.9. 2007

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 78/1996 Sb., o stanovení pásem ohrožení lesů pod vlivem imisí.

Výroční zpráva 2005 Annual Report, Lesy České republiky, s. p.

Zelená zpráva o stavu lesa, 2005

Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství ČR, 2006

Zpráva o stavu životního prostředí v roce 2006, 2007

<http://212.158.143.149/mapserv/landsat/info/zaklchar.htm>, staženo dne 1.10. 2007

Legislativní rámec posuzování

Posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí je v České republice upraveno zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon zahrnuje požadavky směrnice Evropského parlamentu a Rady o hodnocení účinků určitých plánů a programů na životní prostředí č. 2001/42/EC.

Posouzení vlivů Národního lesnického programu II (dále také „NLP II“) na životní prostředí (dále také „SEA NLP II“) probíhá dle požadavků výše uvedeného zákona. Současně s vyhodnocením z hlediska vlivů na životní prostředí je NLP II podroben vyhodnocení vlivů na ptáčích oblastech a evropsky významné lokality dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Při zpracování posouzení byla zohledněna Metodika posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (MŽP, edice Planeta 7/2004), a metodika pro Strukturální fondy EU „Handbook on SEA for Cohesion Policy 2007 – 2013“. Zpracovatel SEA vycházel také z principů aplikace SEA popsanych v „Resource Manual to Support Application of the UNECE Protocol on Strategic Environmental Assessment“ (UNECE a REC CEE, duben 2007).

Obsah a rozsah SEA NLP II byl stanoven závěrem zjišťovacího řízení podle § 10d zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, který byl vydán odborem posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC, Ministerstva životního prostředí dne 27. 9. 2007, č.j.: 61163/ENV/07.

1. Obsah a cíle koncepce, její vztah k jiným koncepcím

1.1. Základní informace o NLP II

Národní lesnický program II je dokument státní lesnické politiky na období 2008 - 2013. Formuluje směry lesnické politiky, které budou po schválení dokumentu vládou ČR závazné a budou řešeny Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem životního prostředí ve spolupráci s dalšími zainteresovanými resorty. NLP II nestanovuje konkrétní způsoby, jakými by měla být navržená opatření dále řešena, ani neukládá zodpovědnosti za řešení jednotlivých opatření konkrétním subjektům a nestanovuje termíny pro plnění. Odkazuje pouze na ustavení Koordinační rady NLP ředitelem odboru koncepce a ekonomiky lesního hospodářství Ministerstva zemědělství. Nejedná se tedy o strategický dokument s jasnou implementační strukturou, nýbrž o vytyčení dalšího směřování lesnické politiky v souladu s Lesnickou strategií pro Evropskou unii.

NLP II by měl poskytovat plánovací rámec pro vymezení vlivů jiných sektorů na lesnickou politiku. Navazuje na Národní lesnický program, který schválila vláda ČR svým usnesením č. 53 dne 13. ledna roku 2003, který nebyl vyhodnocen z hlediska realizace navrhovaných opatření.

Národní lesnické programy obecně jsou považovány za koncepty pro uplatnění trvale udržitelného obhospodařování lesů při dlouhodobém zlepšování konkurenceschopnosti lesního hospodářství způsobem, který respektuje národní suverenitu.

1.2. Obsah NLP II

Struktura Národního lesnického programu II vychází ze čtyř základních cílů, které jsou vymezeny Akčním plánem pro lesy EU. Opatření reagují na nejdůležitější problémy českého lesního hospodářství, které byly identifikovány v analytické části Národního lesnického programu. Navržená opatření v hlavních rámcích respektují základní cíle Strategie Společenství pro lesy a lesnictví EU a zároveň respektují národní odlišnosti dosavadního vývoje lesního hospodářství v ČR.

Obsahová struktura koncepce je následující:

1. Úvod.

Kapitola popisuje východiska a charakter NLP II včetně a skupin funkcí lesů, jejichž naplňování je v Evropě uskutečňováno na principu udržitelného rozvoje.

1.1. Vazba na mezinárodní dokumenty.

Podkapitola obsahuje výčet mezinárodních úmluv, dohod, protokolů, směrnic EU, smlouvu EU o genetických zdrojích rostlin, Strategie Společenství pro lesy a Akční plán EU pro lesy a lesnictví. Dále uvádí výčet ministerských konferencí o ochraně lesů v Evropě

2. Vnější vlivy působící na současnou lesnickou politiku.

Kapitola pojednává o hlavních faktorech, které budou ovlivňovat lesnickou politiku ČR v návrhovém období v oblasti ekonomické, ekologické a sociální.

3. Současný stav lesů a lesního hospodářství v ČR.

Kapitola popisuje nejzákladnější ukazatele stavu lesů a lesního hospodářství včetně vývozu a dovozu surového dříví.

4. Nejdůležitější pojmy a principy NLP.

Kapitola vysvětluje nejdůležitější termíny NLP II. – obhospodařování lesů trvale udržitelným způsobem, přírodě bližší postupy hospodaření, les.

5. Analýza SWOT.

V kapitole je zpracována SWOT analýzy pro jednotlivé pilíře lesního hospodářství – ekonomický, ekologický a sociální.

6. Návrh struktury cílů NLP.

Klíčová kapitola dokumentu obsahuje cíle, klíčové akce a seznam navrhovaných opatření.

7. Řízení, monitorování a hodnocení realizace NLP v období do roku 2013

Kapitola obsahuje nástin realizace NLP II.

8. Příloha

V příloze je přehled finančních zdrojů pro realizaci lesnických opatření.

1.3. Cíle NLP II

Struktura opatření vychází ze čtyř základních cílů, které jsou vymezeny Akčním plánem pro lesy EU. Opatření reagují na nejdůležitější problémy českého lesního hospodářství, které byly identifikovány v analytické části NLP.

1. Cíle

Cíl I.: Zlepšení dlouhodobé konkurenceschopnosti – Pilíř ekonomický

Cíl II.: Zlepšení a ochrana životního prostředí – Pilíř ekologický

Cíl III.: Zlepšení kvality života – Pilíř sociální

Cíl IV.: Posílení koordinace a komunikace – Pilíř komunikace

2. Klíčové akce

Klíčová akce 1: Zvýšit ekonomickou životaschopnost a konkurence-schopnost trvale udržitelného obhospodařování lesů

Klíčová akce 2: Podpořit výzkum a technologický rozvoj s cílem zvýšit konkurence -schopnost lesnického sektoru

Klíčová akce 3: Zlepšit zhodnocování a marketing lesních nedřevních užitků a služeb

Klíčová akce 4: Propagovat a podporovat využívání lesní biomasy pro výrobu energií

Klíčová akce 5: Podpořit spolupráci vlastníků lesů

Klíčová akce 6: Snížit dopady očekávané globální klimatické změny a extrémních meteorologických jevů

Klíčová akce 7: Zachování a zlepšení biologické rozmanitosti v lesích

Klíčová akce 8: Rozvíjet monitoring lesů

Klíčová akce 9: Zlepšení zdravotního stavu a ochrany lesů

Klíčová akce 10: Snížit dopady starých i současných ekologických zátěží

Klíčová akce 11: Dosažení vyváženého vztahu mezi lesem a zvěří

Klíčová akce 12: Podporovat zlepšení sociální situace pracovníků v LH

Klíčová akce 13: Zvýšit přínos lesů a lesnictví (lesnického zboží, služeb) pro rozvoj venkova

Klíčová akce 14: Zlepšit slabé postavení LH v rámci veřejné správy

Klíčová akce 15: Zlepšit informovanost veřejnosti o skutečném stavu lesů a potřebách LH

Klíčová akce 16: Řešit institucionální vztah státu k lesům a lesnímu hospodářství

Klíčová akce 17: Lesy ve vlastnictví státu

1.4. Vztah NLP II k jiným koncepcím

NLP II je dokument vytyčující hlavní směry lesnické politiky ČR pro období 2008 - 2013. Formuluje směry lesnické politiky, které budou po schválení dokumentu vládou ČR závazné a budou řešeny Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem životního prostředí ve spolupráci s dalšími zainteresovanými resorty. NLP II by měl poskytovat plánovací rámec pro vymezení vlivů jiných sektorů na lesnickou politiku.

Postavení NLP II v hierarchii národních koncepčních dokumentů není zcela jasně vymezeno, otázkou zůstává i způsob zapracování výstupů NLP II do ostatních sektorových národních koncepčních dokumentů.

NLP II vychází ze Strategie EU v oblasti lesního hospodářství a Akčního plánu EU pro lesy a lesnictví.

Národní lesnické programy jsou považovány za koncepty pro uplatnění trvale udržitelného obhospodařování lesů při dlouhodobém zlepšování konkurenceschopnosti lesního hospodářství způsobem, který respektuje národní suverenitu.

V rámci přípravy NLP II byly vzaty v úvahu cíle níže uvedených dokumentů. V úvodní kapitole NLP II (str. 1 NLP II) je konstatováno, že NLP II respektuje níže uvedené:

Mezinárodní smlouvy, dohody, úmluvy:

- Rámcová úmluva OSN o změně klimatu (*vstoupila v platnost v březnu 1994*)
- Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu (*vstoupil v platnost v únoru 2005*)
- Úmluva o biologické rozmanitosti (CBD)
(*Vláda ČR schválila Úmluvu 2. 6. 1993. Úmluva v ČR vstoupila v platnost v březnu 1994. Požadavky Úmluvy jsou obsaženy ve Strategii ochrany biologické rozmanitosti z března 2005.*)
- Cartagenský protokol o biologické bezpečnosti.
(*ČR podepsala Protokol 24. 5. 2000 a ratifikovala jej 8. 10. 2001. Protokol vstoupil v platnost 11. září 2003*)
- Úmluva o mez. obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin (CITES)
(*vstoupila v platnost v lednu 1993*)
- Evropská úmluva o krajině.
(*ČR úmluvu podepsala v roce 2002 a ratifikovala v roce 2004.*)
- Úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů (Bonnská úmluva).
(*V ČR vstoupila v platnost 1. 5. 1994. Ochranu stěhovavých druhů podle požadavků Bonnské úmluvy zajišťuje zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.*)
- Dohoda o ochraně populací evropských netopýrů (EUROBATS).
(*K dohodě EUROBATS přistoupila ČR v říjnu 1993. Závazky plynoucí z Úmluvy jsou v českém právním řádu zabezpečeny zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.*)
- Úmluva o mokřadech majících mezinárodní význam především jako biotopy vodního

ptactva (Ramsarská úmluva)

(ČR podepsala úmluvu v roce 1990, převzetí závazků se datuje od 1. 1. 1993. Závazky z úmluvy pramenící jsou v českém právním řádu zajišťovány především zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.)

- Úmluva o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť (Bernská konvence).
(Pro ČR je úmluva platná od 1. 6. 1998. Základními předpisy, upravujícími závazky ČR z Bernské úmluvy jsou zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění spolu s provádějícími vyhláškami a nařízeními.)
- Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví
(Je závazná pro ČR (tehdy ČSFR) od února 1991. Právně je v podmínkách ČR zajišťována zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění a zákonem ČNR Č 20/1987, o státní památkové péči (ve znění pozdějších předpisů). Z památek přírodních a smíšených dosud z ČR nebyla zapsána na Seznam světového dědictví žádná lokalita).
- Dohoda o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků (AEWA)
(vstoupila v platnost v září 2006)
- Mezinárodní smlouva o genetických zdrojích rostlin významných pro výživu a zemědělství.
(Přijata na 31.zasedání Konference FAO. Smlouva vstoupila v platnosti i pro ČR 29. června 2004)
- Rámcová úmluva o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat *(vstoupila v platnost v červnu 2006)*

Směrnice a dokumenty EU

- Směrnice Rady 79/409/EHC o ochraně volně žijících ptáků,
(Požadavky směrnice zahrnuje zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění a prováděcí vyhlášky)
- Směrnice Rady 92/43/EHC o ochraně původních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin,
(Požadavky směrnice zahrnuje zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.)
- Směrnice Rady 1999/22/HS o chovu volně žijících živočichů a zoologických zahradách,
(Směrnice je transponována do české legislativy zákonem č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad, jejichž zřizovateli jsou obce, kraje nebo fyzické osoby).
- Směrnice 2000/60/EHS pro činnost v oblasti vodní politiky.
(Tato směrnice je transponována zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů.)
- Směrnice 2001/42/EHS o posuzování vlivů na životní prostředí (též 85/337/EEC, 97/11/EC).
(Tato směrnice je transponována do české legislativy zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.)
- Směrnice ES/2003/4 EHS o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí.
(Přístup k informacím o životním prostředí je v české legislativě ošetřen zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím a č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.)
- Závěry Rady o strategii Evropské unie v oblasti lesního hospodářství (Strategie Společenství pro lesy)
- Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu o akčním plánu EU pro lesnictví (Akční plán EU pro lesy a lesnictví)

Bližší specifikace cílů ani způsob zpracování výše uvedených dokumentů (vyjma Strategie

Společenství pro lesy a Akčního plánu EU pro lesy a lesnictví) není v NLP II popsána. Není tudíž zřejmé, jakým způsobem byly cíle výše uvedených dokumentů do NLP II zapracovány a jakým způsobem ovlivnily obsah NLP II.

V počátečních fázích posouzení SEA posuzovatel identifikoval koncepční dokumenty na mezinárodní a národní úrovni, které mohou mít vztah k NLP II z hlediska problematiky životního prostředí a jeho ochrany. Vybrané dokumenty byly následně analyzovány a na základě této analýzy byly z koncepčních dokumentů vybrány relevantní cíle ochrany životního prostředí, tj. ty cíle, které mají vazbu na oblasti řešené v rámci NLP II. V rámci SEA byl hodnocen soulad navrhovaných opatření NLP II vzhledem k cílům strategických dokumentů na mezinárodní i národní úrovni. Hodnocení vztahu koncepcí k NLP II bylo provedeno v rámci hodnocení vlivů jednotlivých opatření na témata životního prostředí pomocí hodnotících tabulek (viz kap. 6 SEA dokumentace).

Strategické dokumenty na mezinárodní úrovni:

- Lisabonská strategie EU (2000)
- Strategické obecné zásady Společenství (2005)
- Strategie udržitelného rozvoje EU (2006)
- Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu (1997)
- Rámcová úmluva OSN o změně klimatu (1992)
- Evropský program ke změně klimatu (2000)
- Úmluva o biologické rozmanitosti (CBD) (1994)
- Evropská úmluva o krajině (2004)
- Úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů (Bonnská úmluva) (1994)
- Úmluva o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť (Bernská konvence) (1998)
- Úmluva o mokřadech majících mezinárodní význam především jako biotopy vodního ptactva (Ramsarská úmluva) (1993)
- Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví (1993)
- Strategie Evropské unie v oblasti lesního hospodářství (1998)
- Rámcová úmluva o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat (2006)
- Akční plán EU pro lesy a lesnictví pro období 2007 – 2011 (2006)
- Závěry Rady o strategii Evropské unie v oblasti lesního hospodářství (Strategie společenství pro lesy) (1998)
- Akční plán pro biomasu EU (2005)
- Rámcová směrnice pro činnost v oblasti vodní politiky (2000)

Relevantní cíle ochrany životního prostředí výše uvedených mezinárodních dokumentů jsou obsaženy ve strategických dokumentech národní úrovně viz níže. V příloze č. 2. je analýza implementace cílů výše uvedených mezinárodních strategických dokumentů do níže uvedených strategických dokumentů národní úrovně.

Strategické dokumenty na národní úrovni:

- Strategie udržitelného rozvoje ČR (2004)

- Státní politika životního prostředí ČR pro období 2004-2010 (2004)
- Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2007-2013 (2006)
- Strategie hospodářského růstu (2005)
- Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013 (2006)
- Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 (2007)
- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR (2004)
- Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (2005)
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR (1998)
- Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR (1999)
- Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (2004)
- Státní energetická koncepce ČR (2004)
- Akční plán pro biomasu ČR (2007)
- Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejích obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 – 2009 (2005)
- Plán hlavních povodí České republiky 2007 – 2012 (schválen 23. května 2007 Vládou ČR usnesením č. 562)
- Koncepce vodohospodářské politiky ČR pro období po vstupu do EU (2004 – 2010)
- Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na léta 2007 – 2013 (2007)
- Strategie ochrany před povodněmi pro území ČR (2000)
- Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21.století (2002)
- Akční program zdraví a životního prostředí ČR (1998)

2. Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce

2.1. Vymezení dotčeného území

Národní lesnický program II se zpracovává pro území celé České republiky, tj. pro všech 14 krajů, na jejichž území se nachází 2 647 000 ha lesních pozemků.

Předpokládá se ovlivnění území všech krajů České republiky:

- Hlavní město Praha (VÚSC Pražský kraj)
- Středočeský kraj se sídlem v Praze
- Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích
- Plzeňský kraj se sídlem v Plzni
- Karlovarský kraj se sídlem v Karlových Varech
- Ústecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem
- Liberecký kraj se sídlem v Liberci
- Královéhradecký kraj se sídlem v Hradci Králové
- Pardubický kraj se sídlem v Pardubicích
- Kraj Vysočina se sídlem v Jihlavě
- Jihomoravský kraj se sídlem v Brně
- Zlínský kraj se sídlem ve Zlíně
- Olomoucký kraj se sídlem v Olomouci
- Moravskoslezský kraj se sídlem v Ostravě

2.2. Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území

Rozloha lesů

Česká republika patří k zemím s vysokou lesnatostí. Lesní pozemky pokrývají v současné době výměru 2 655 490 ha, což představuje 33,7 % z celkového území státu. Zalesňováním zemědělsky nevyužívaných pozemků se výměra soustavně zvyšuje viz tab. 1. *Zdroj: Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství ČR, 2006*

Biodiverzita lesních ekosystémů

V minulosti došlo k nahrazení přirozených, strukturálně bohatých a druhově rozmanitých lesů stejnověkými kulturami často jediné dřeviny. Uvedené změny nastaly ve snaze o zvyšování produkce, spolu s rostoucí poptávkou po snadno zpracovatelných sortimentech jehličnatého dřeva. V důsledku toho nastaly setrvalé změny druhové a prostorové skladby lesů, které se vyznačují především přetrvávajícím vysokým podílem stejnověkých lesních porostů tvořených omezeným okruhem ekonomicky nejvýhodnějších, zpravidla jehličnatých dřevin. *Zdroj: Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, 2005*

Přestože se podíl listnatých dřevin v lesích na území ČR za posledních 50 let téměř zdvojnásobil (1950 – 12,5 %, 2006 – 23,9 %), zastoupení autochtonních listnatých dřevin a jedle bělokoré v podmínkách ČR je stále ještě nedostatečné. *Zdroj: Národní lesnický program II, 2008*

Plocha jehličnatých dřevin se od roku 2000 zmenšila o 1,2 %, což je důsledkem úsilí lesníků o zvětšení diverzity druhové struktury lesů ČR a zčásti výsledek cílené finanční podpory státu zaměřené na zabezpečení nezbytného podílu melioračních a zpevňujících druhů dřevin při obnově lesa.

Tab. 1 – Druhové zastoupení hlavních dřevin v ha a % z celkové plochy porostní půdy a vývoj celkové výměry lesních pozemků v letech 1950 - 2006.

Dřevina		1950	1970	1980	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
		porostní plocha											
smrk	ha	1 353 203	1 427 735	1 437 499	1 413 893	1 398 498	1 397 013	1 395 328	1 391 970	1 385 122	1 381 407	1 376 387	1 361 117
	%	60	55,6	55,7	54,7	54,1	54,1	53,9	53,8	53,5	53,2	53,1	52,5
jedle	ha	64 692	53 325	44 786	27 708	24 153	23 138	23 020	23 092	23 363	23 534	23 918	23 009
	%	2,9	2,1	1,7	1,1	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,89
borovice	ha	477 627	491 501	469 403	460 481	452 993	453 159	451 911	450 224	449 092	447 013	445 270	436 585
	%	21,2	19,2	18,3	17,8	17,5	17,6	17,6	17,4	17,4	17,3	17,2	16,8
modřín	ha	33 529	57 410	68 266	81 762	90 043	97 170	98 053	98 397	99 285	99 707	99 784	99 887
	%	1,5	2,2	2,7	3,2	3,5	3,8	3,8	3,8	3,8	3,9	3,9	3,8
ost. jehl.	ha	4 719	14 885	19 275	21 446	24 582	4 587	4 484	4 906	5 095	5 617	5 674	26 234
	%	0,2	0,6	0,8	0,8	1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	1
dub	ha	81 016	139 761	145 817	155 269	157 753	163 761	164 930	166 603	168 278	169 150	169 768	166 589
	%	3,6	5,5	5,7	6	6,1	6,4	6,4	6,5	6,5	6,5	6,6	6,4
buk	ha	102 243	129 158	135 988	139 533	145 557	154 791	157 381	160 976	164 797	168 212	172 047	174 858
	%	4,5	5	5,3	5,4	5,6	6	6,1	6,2	6,4	6,5	6,6	6,7
bříza	ha	-	66 926	65 027	74 167	76 729	74 560	74 629	74 505	74 750	74 447	74 074	73 927
	%	-	2,6	2,5	2,9	3	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,8
ost. list.	ha	99 778	167 980	166 209	167 959	174 684	186 185	199 347	188 865	195 388	194 064	197 663	204 842
	%	4,4	6,5	6,5	6,5	6,8	7,1	7,6	7,2	7,4	7,5	7,6	8
jehličnaté	ha	1 933 770	2 044 856	2 039 229	2 005 290	1 990 260	1 975 065	1 973 099	1 968 588	1 961 957	1 957 278	1 951 036	1 946 831
	%	85,8	79,7	79,2	77,6	77	76,5	76,3	76,1	75,8	75,5	75,3	75,1
listnaté	ha	283 037	503 825	513 041	536 928	554 723	576 808	583 125	590 949	600 213	606 983	613 552	620 215
	%	12,5	19,6	20	20,8	21,5	22,3	22,5	22,8	23,2	23,4	23,7	23,9
celkem bez holin	ha	2 216 807	2 548 681	2 552 270	2 542 218	2 544 992	2 551 873	2 556 224	2 559 538	2 562 171	2 564 261	2 564 588	2 567 046

Zdroj: UHUL

Tab. 2 - Rekonstruovaná přirozená, současná a doporučená skladba lesů

SKLADBA LESŮ	smrk	jedle	borovice	modřín	ostatní jehl.	celkem jehl.	dub	buk	habr
přirozená	11,2	19,8	3,4	0	0,3	34,7	19,4	40,2	1,6
současná	53,1	0,9	17,2	3,9	0,2	75,3	6,6	6,6	1,2
doporučená	36,5	4,4	16,8	4,5	2,2	64,4	9	18	0,9
	jasan	javor	jilm	bříza	lípa	olše	ostatní list.	Sa list.	holina
přirozená	0,6	0,7	0,3	0,8	0,8	0,6	0,3	65,3	0
současná	1,2	1,1	0	2,9	1	1,5	1,5	23,7	1
doporučená	0,7	1,5	0,3	0,8	3,2	0,6	0,6	35,6	0

Pozn.: Doporučená dřevinná skladba je kompromisem mezi přirozenou a skladbou ekonomicky výhodnou.

Zdroj: ÚHÚL

Význam pro biodiverzitu lesních ekosystémů má i ponechávání tlejícího dřeva v lese. Významem tlejícího dřeva v lesních ekosystémech se již zabývalo mnoho autorů. Stevensová, 1997 uvádí souhrn nejdůležitějších funkcí mrtvého dřeva: významný zdroj organické hmoty a živin v půdě, příznivý vliv na fyzikální a chemické vlastnosti půdy (produktivita lesních porostů); ovlivnění různorodosti a struktury biotopů v lesních ekosystémech a ovlivnění biologické diverzity všech složek lesních ekosystémů; ovlivnění tvaru, funkce a struktury vodních toků v lesních porostech a morfologie svahů; ovlivnění dlouhodobého koloběhu uhlíku v lesních ekosystémech. Význam jednotlivých funkcí mrtvého dřeva se samozřejmě liší podle typu a stavu lesního ekosystému, způsobu obhospodařování, klimatických a stanovištních. Zdroj: Svoboda, M: Význam tlejícího dřeva v lese na příkladu horské smrčiny podmínek, staženo na <http://lesprace.silvarium.cz/content/view/225/>, 15.9.2007

Podle nejrozumnějších studií je 30 – 40 % všech organismů žijících v lese závislých na tlejícím dřevě ve všech jeho formách a na starých stromech. Absence těchto základních strukturálních znaků v lese má za následek vymizení těchto skupin organismů z lesa a následně pokles biologické rozmanitosti a funkční diverzity. Zdroj: Petřík et al. unpubl.

Zdravotní stav lesů

Zdravotní stav lesů v ČR stále je neuspokojivý. Z hlediska trendů zdravotního stavu lesů je na tom ČR obdobně jako řada sousedních států. Vliv na neuspokojivý stav lesů má v minulosti nedocení významu provenienční (přírodní podmínky množení) a genetické hodnoty osiva či sadebního materiálu. Zdroj: Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, 2005

Zdravotní stav lesů ovlivňují dále čtyři primární faktory – globální klimatická změna, extrémní meteorologické jevy; staré i současné imisní a ekologické zátěže; nedostatečné využívání přírodních procesů při obhospodařování lesů (nevhodné používání holosečí, vysoký podíl umělé obnovy lesů, nedostatečné využívání přípravných dřevin při obnově na holinách, nevhodná druhová a prostorová skladba); nevhodné myslivecké hospodaření a sekundární faktor - biotičtí škodliví činitelé (vysoké stavy zvěře, ekonomicky závažné druhy hmyzu a houbové choroby) a jejich aktivizace. Zdroj: Národní lesnický program II, 2008

Počet nahodilých těžeb v roce 2005 oproti předchozím letům poklesl a to na cca 1/4 těžeb celkových (v roce 2004 činil tento podíl 1/3), v roce 2006 se ovšem opět výrazně zvýšil.

Tab. 3 – Nahodilé těžby podle druhů (mil. m³)

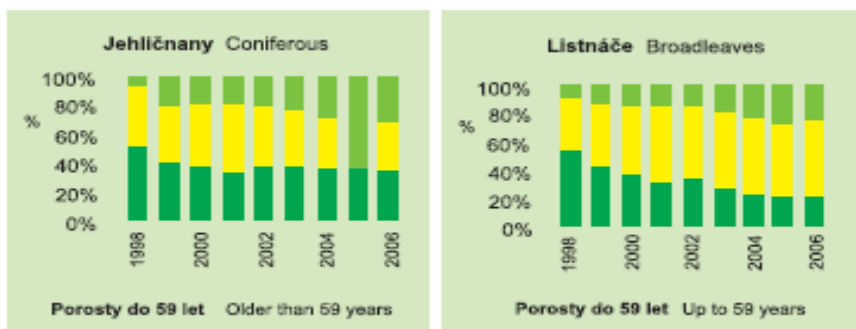
Rok	Těžba				CELKEM
	živelní	exhalační	hmyzová	ostatní	
2000	2,39	0,08	0,32	0,5	3,29
2001	1,49	0,06	0,23	0,6	2,38
2002	3,38	0,03	0,29	0,51	4,21
2003	6,12	0,06	1,26	0,76	8,2
2004	2,76	0,04	1,27	1,3	5,37
2005	2,3	0,04	0,98	1,22	4,54
2006	5,97	0,03	1,14	0,89	8,03

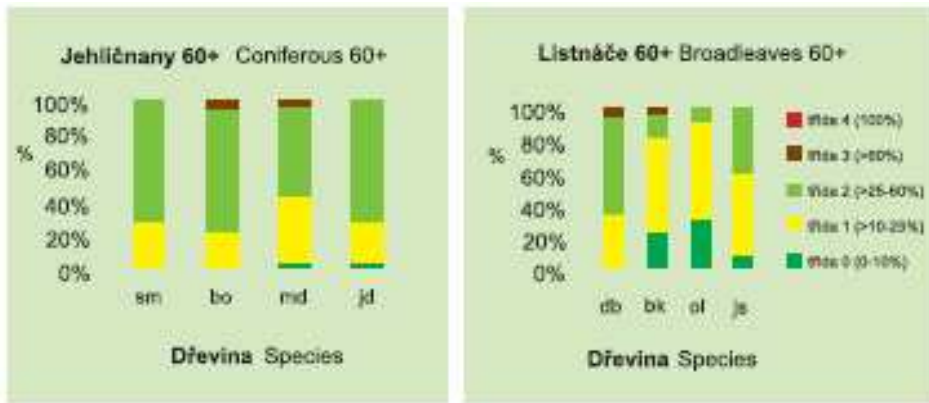
Zdroj: VÚLMH, ČSÚ

Větrné polomy jsou nejčastější příčinou nahodilé těžby. Z ostatních abiotických faktorů se v roce 2005 dále nejvíce podílelo na nahodilých těžbách sucho, následovalo poškození sněhem a námrazou, exhalacemi.

Jedním z parametrů sledovaných při monitorování stavu lesa je defoliace, která je definována jako relativní ztráta asimilačního aparátu v koruně stromu v porovnání se zdravým stromem, rostoucím ve stejných porostních a stanovištních podmínkách. Defoliace je ztráta, která je způsobena především vlivem nepříznivých změn prostředí lesních ekosystémů, jako důsledku dlouhodobého a nadměrného znečištění ovzduší různými škodlivinami.

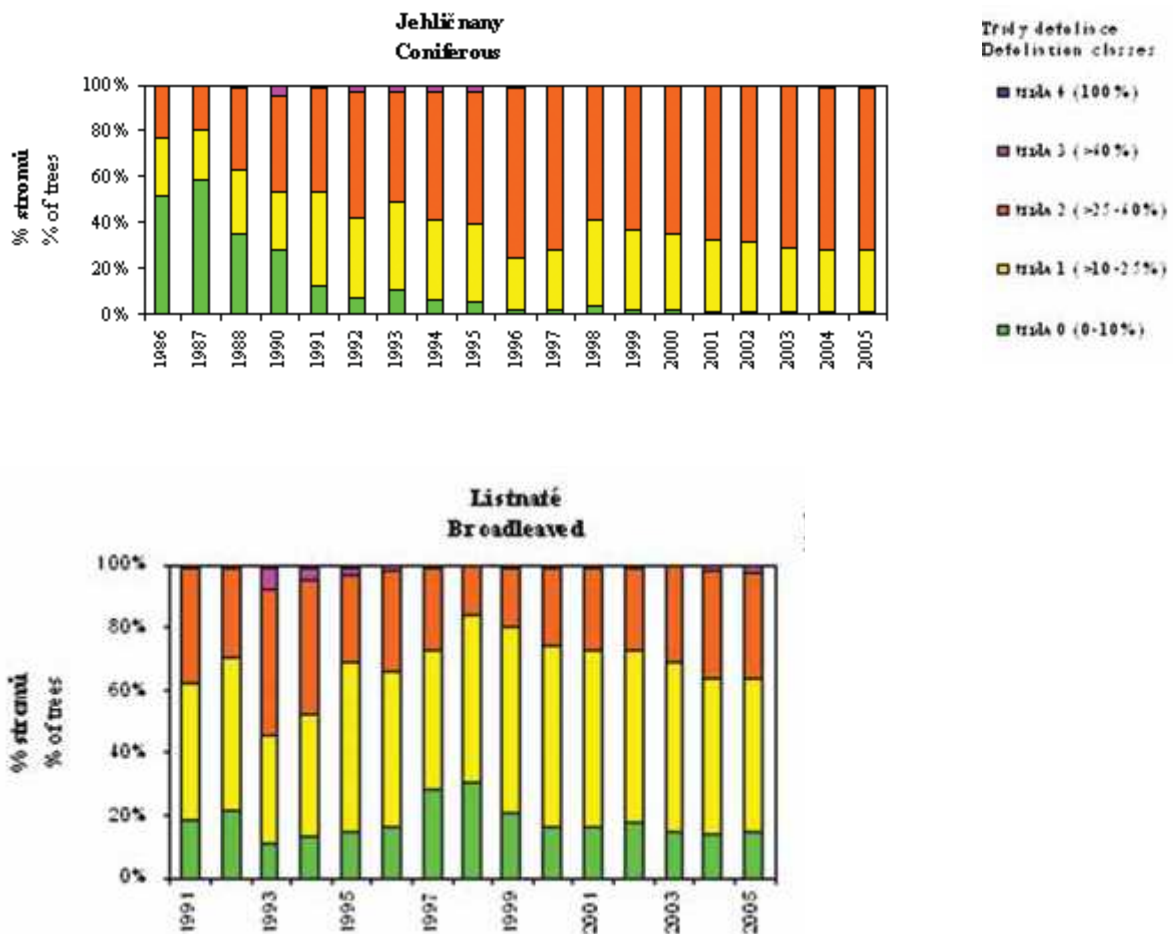
Graf 1 – Vývoj defoliace jehličnanů a listnáčů (porosty starší 59 let) podle tříd defoliace

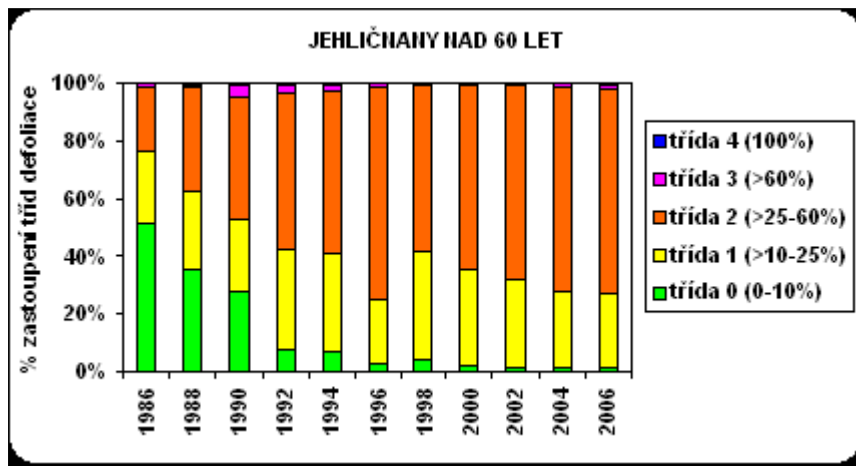
Graf 2 - Defoliace základních druhů dřevin starších 59 let v roce 2006

Zdroj: VÚLHM

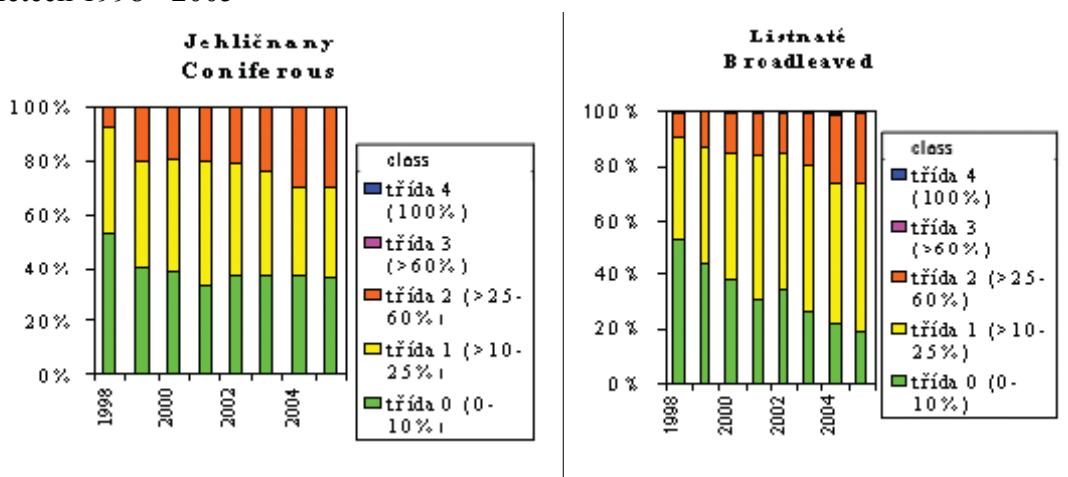

Zdroj: VÚLHM

Graf 3 - Defoliace jehličnanů starších 60 let

Graf 4 – Vývoj defoliace jehličnanů a listnáčů (porosty do 59 let) podle tříd defoliace v letech 1998 - 2005

Zdroj: VÚLHM

V posledních letech se výrazně nezvyšuje evidované poškození lesních porostů imisemi (v roce 2006 vykázáno 19 tis. m³ tzv. exhalačních těžeb, v roce 2004 se jednalo o 23 tis. m³). Výrazně narůstá vliv dalších druhů poškození – např. poškození lesních porostů podél komunikací z působení posypových solí, dále různých výživových deficiencí, pramenících především z poškození půd předchozí silnou imisní zátěží v kombinaci s nepříznivými meteorologickými situacemi. Zdroj: Zpráva o stavu lesa, 2006

Území s obdobnou dynamikou zhoršování zdravotního stavu lesních porostů charakterizované stupněm poškození těchto porostů imisemi se zařazuje do pásma ohrožení lesních porostů imisemi. Stupeň poškození lesního porostu je určen podílem středně a silně poškozených stromů z celkového počtu stromů v lesním porostu. Podle dynamiky zhoršování zdravotního stavu se lesy zařazují do těchto pásem ohrožení:

- do pásma ohrožení A se zařadí lesní pozemky s porosty s výrazným imisním zatížením, kde poškození dospělého smrkového porostu se zvýší průměrně o 1 stupeň během pěti let,
- do pásma ohrožení B se zařadí lesní pozemky s porosty s výrazným imisním zatížením v příznivějších podmínkách, kde poškození dospělého smrkového porostu se zvýší průměrně o 1 stupeň během šesti až deseti let,
- do pásma ohrožení C se zařadí lesní pozemky s porosty s imisním zatížením, kde poškození dospělého smrkového porostu se zvýší průměrně o 1 stupeň během 11 až 15 let,
- do pásma ohrožení D se zařadí lesní pozemky s porosty s nižším imisním zatížením, kde poškození dospělého smrkového porostu se zvýší průměrně o 1 stupeň během 16 až 20 let. Do tohoto pásma se zahrnují i takové lesní pozemky s porosty, kde je vliv imisí patrný, ale dynamiku zhoršování zdravotního stavu lesních porostů zatím nelze přesně definovat.

Zdroj: Vyhláška č. 78/1996 Sb.

Hranice výměry pásem ohrožení se v roce 2004 proti předchozímu roku nezměnily, stupně poškození imisemi se na lesních hospodářských celcích s novým plánem posunuly

ze stupňů poškození porostů I a II do 0/I a 0.

Stupeň poškození a mortalita lesních porostů je historicky starší stupnicí než defoliace. Vychází z klasifikace poškození jehličnatých porostů imisemi, zavedené v lesním hospodářství České republiky (stupně poškození porostu: O - Zdravé porosty, O/I - První známky poškození, I - Mírné, II - Střední, IIIa - Silné, IIIb - Velmi silné, IV - Odumírající porost). Stupnice je založena zejména na hodnocení úbytku jehličí (listí) a jako pomocný faktor je posuzován jeho stav. Tyto dva parametry jsou velmi blízké informaci, kterou lze získat zpracováním dat družicového snímku Landsat jako veličinu určující kvantitativně zdravotní stav lesa.

Zdroj: <http://212.158.143.149/mapserv/landsat/info/zaklchar.htm>, staženo dne 1.10. 2007

Tab. 4 – Pásma ohrožení imisemi k 31.12. 2005

Pásma ohrožení imisemi				
Porostní půda	A	B	C	D
1 330 351 ha	17 699	53 727	299 670	959 255
%	1,3	4	22,5	72,2

Tab. 5 - Stupně ohrožení imisemi k 31.12. 2005

Stupně poškození porostů imisemi							
Porostní půda	0	0/I	I	II	IIIa	IIIb	IV
1 330h 351 ha	1 105 012	108 782	92 051	19 921	4 101	342	142
%	83,1	8,2	6,9	1,5	0,3	0	0

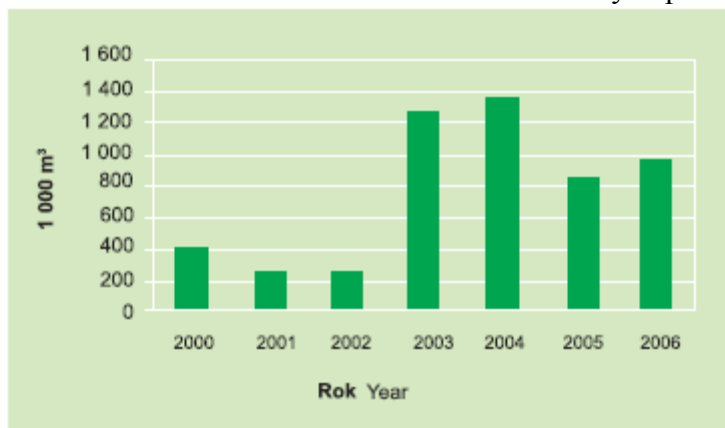
Zdroj: Výroční zpráva 2005 Annual Report | Lesy České republiky, s.p.

Faktory ovlivňující zdravotní stav lesů

Mezi nejvýznamnější biotické stresory patří kromě podkorního hmyzu např. houba václavka či napadení hnilobnými infekcemi.

Celkový objem evidovaného smrkového kůrovcového dříví činil v roce 2006 včetně lapáků 945 tis. m³ (objem lapáků činil 189 tis. m³). Došlo tedy k mírnému navýšení ve srovnání s rokem 2004. Z uvedených 945 tis. m³ bylo odkorněno 84 tis. m³ (2005 97 tis. m³), chemicky asanováno 303 tis. m³ (2005 192 tis. m³), zbylá část byla vyvezena a zpracována na dřevoskladech. V přepočtu reprezentuje kůrovcové dříví 0,71 m³/ha. Nejvyšší podíl připadá na lýkožrouta smrkového (*Ips typographus*), lýkožrouta menšího (*Ips amitinus*) a lýkožrouta lesklého (*Pityogenes chalcographus*). Podkorní hmyz na ostatních dřevinách nezpůsobil ztráty srovnatelné se ztrátami na smrkových porostech.

Graf 5 – Evidované kůrovcové dříví ve smrkových porostech v tis. m³

Zdroj: VÚLHM, ČSÚ

Listožravý hmyz byl ve smrkových porostech evidován na celkové rozloze kolem 4 tis. ha. V listnatých porostech byl výskyt listožravého hmyzu evidován na rozloze cca 2 tis. ha, přičemž významnou část (0,3 tis. ha) reprezentovalo dozrívající přemnožení bekyně velkohlavé (*Lymantria dispar* L.). Poškození jehličnatých výsadeb klikorohem borovým (*Hylobius abietis*) bylo evidováno na celkové rozloze 2,4 tis. ha. Poškození výsadeb hlodavci bylo evidována na celkové rozloze 1,3 tis. ha, došlo tedy k poklesu oproti roku 2005 (1,6 tis. ha).

Škody (okusem, ohryzem či loupáním), které zvěř v lesním hospodářství každoročně způsobuje zůstávají stále velkým problémem ochrany lesa. Největší podíl na škodách je připisován zvěři jelení, jelenům sika a zvěři mufloní. Srovnatelné škody jako zvěř jelení může způsobovat v oblasti chovu i zvěř dančí. Menší měrou se na celkové výši škod podílí zvěř dančí. V roce 2005 došlo k opakovanému nežádoucímu nárůstu stavů.

U jelení zvěře je to 9,5 % oproti roku 2004 (v roce 2004 to bylo o 8,3 % oproti předchozímu roku), u zvěře dančí nárůst o 8,5 % (v roce 2004 7,5 %), u zvěře mufloní o 7,1 % (v roce 2004 o 2,05 %), u zvěře srnčí 2,07 % (v roce 2004 9,2 %), u zvěře černé skoro 12 %.

Stavy jelení zvěře jsou dle mysliveckých evidencí oproti normovaným stavům jsou 193,2 % (rok předchozí 175,4 %), stavy dančí zvěře 141,5 % (předchozí 133,9 %), stavy mufloní zvěře 158,9 % (předchozí 149,7 %), stavy srnčí zvěře o 109,3 % (předchozí 107,8 %), stavy černé zvěře představují 459,5 % ve srovnání s normovými stavy (předchozí rok 435,6 %) a stavy zvěře sika dosahují hodnoty 656,6 % oproti normovaným stavům (předchozí rok 619,8 %), skutečné stavy však mohou být ještě vyšší. Celková výše škod způsobených zvěří je za rok 2005 spočítána na 24 103 000 Kč.

Zdroj: Zelená zpráva o stavu lesa 2005

Současné stavy zvěře jsou limitujícím faktorem rychlejšího postupu přeměny jehličnatých monokultur na porosty smíšené a listnaté. Výrazně omezují rozšiřování přirozené obnovy, mají dalekosáhlé dopady na stabilitu porostů a tím i na výnos z lesa vyvoláváním ztráty na produkci.

Zdroj: Inventarizace lesů, 2004

Ovzduší

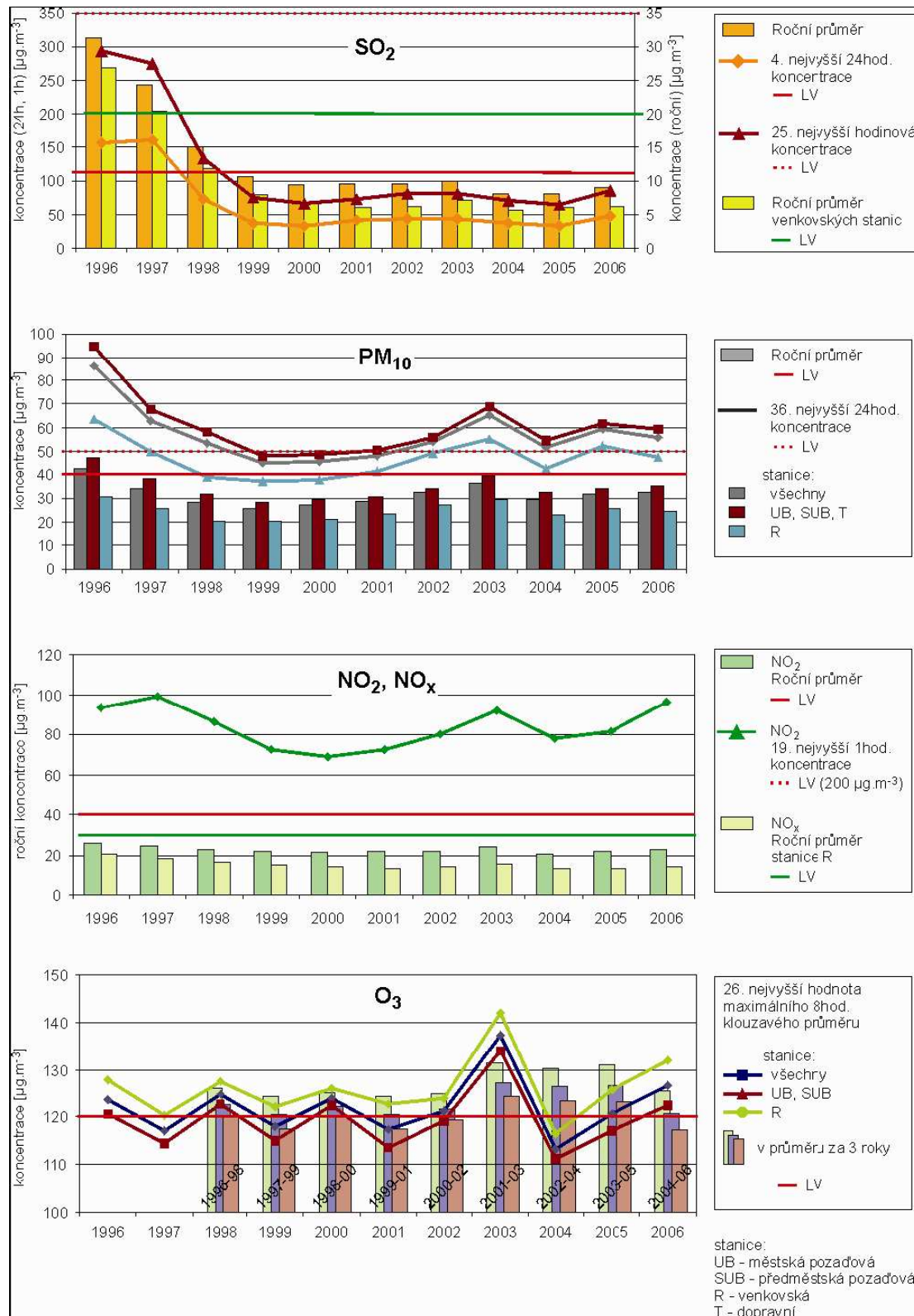
V devadesátých letech dvacátého století byl v ČR patrný klesající trend ve znečištění ovzduší SO₂, suspendovanými částicemi PM₁₀, NO₂ i NO_x. Na přelomu tisíciletí však došlo k zastavení klesajícího trendu a do roku 2003 koncentrace uvedených znečišťujících látek naopak vzrostly, v případě SO₂ jen velmi mírně. V roce 2004 byl zaznamenán pokles koncentrací těchto látek, ale do roku 2006 byl opět obnoven vzrůstající trend, nejpatrnější u hodinových koncentrací NO₂.

U přízemního ozonu lze konstatovat, že v porovnání s hodnocením (v průměru za tři roky) v roce 2005 je cílový imisní limit překročen na menším území republiky. Naopak u AOT40 podíl plochy území, kde je překročen imisní limit (hodnocení v průměru za pět let) vzrostl.

Trendy znečištění ovzduší těmito látkami znázorňuje graf 6.

Zdroj: Zpráva o stavu životního prostředí v roce 2006, 2007

Graf 6 – Trendy znečištění SO₂, PM₁₀, NO₂, NO_x a přízemního ozonu v letech 1996-2006

Zdroj: ČHMÚ

Dle předběžných výsledků emisní inventarizace za rok 2006 došlo v celkovém úhrnu emisí k mírným meziročním poklesům všech sledovaných znečišťujících látek v rozmezí 2-8 %, největší procentuální pokles zaznamenaly emise oxidu uhelnatého (CO) (o 7,8 %). Hlavní roli na těchto pozitivních údajích měly malé zdroje znečišťování (REZZO 3), u kterých emise tuhých znečišťujících látek (TZL), oxidu siřičitého (SO₂), oxidů dusíku (NO_x) a CO poklesly až na 75 % stavu roku 2005. Vzhledem k významné závislosti emisí z malých zdrojů na topné sezóně však lze předpokládat, že tento výkyv byl způsoben mimořádně teplou zimní sezónou 2006/2007 a tudíž ho nelze označit za počátek nového pozitivního trendu. Naopak u velkých zdrojů (REZZO 1) došlo v případě TZL a CO k meziročnímu nárůstu cca o 5 %.

Zdroj: Zpráva o stavu životního prostředí v roce 2006

Tab. 6 - Vývoj emisí vybraných základních znečišťujících látek v letech 1985 až 2005 (tis. t rok⁻¹)

Rok	TZL ^{a)}	SO ₂	NO _x	CO ^{b)}	VOC	NH ₃
1985	1015	2 161	795	899		
1990	565	1 850	551	1 275	441	156
1991	525	1 749	527	1 197	394	134
1992	425	1 495	499	1 141	366	115
1993	367	1 366	459	1 055	346	99
1994	258	1 205	378	1 036	310	91
1995	211	1 103	370	1 044	292	86
1996	178	944	366	1 012	293	81
1997	127	697	349	944	277	81
1998	84	438	321	765	242	80
1999	66	268	313	716	234	75
2000	75	264	321	648	227	74
2001	70	251	332	649	220	77
2002*	74	234	285	547	202	84
2003*	76	229	286	564	200	82
2004*	74	227	286	547	191	70
2005*	63	219	297	496	178	67
2006**	61	207	284	460	175	64

* korigované údaje; ** předběžné údaje

^{a)} od roku 2000 připočteny emise z otěrů vozovek, pneumatik a brzdných systémů u silniční dopravy cca 17 tis. t

^{b)} v roce 1990 doplněn odhad emisí z hutnictví ve výši 245 tis. t

^{c)} emise ze zemědělství od roku 2003 vypočteny podle nové metodiky

^{d)} v roce 2000 doplněny emise mobilních zdrojů ve výši cca 2 tis. t

Pozn.: V metodice stanovení spotřeb pohonných hmot emisí mobilních zdrojů spadajících pod MD došlo při zpracování údajů za rok 2005 k novému přerozdělení spotřeby motorové nafty mezi dopravní prostředky a ostatní nesilniční mobilní zdroje. Výstupy aktualizované bilance spotřeby pohonných hmot souvisí

výrazným snížením odhadu emisí zemědělských a lesních strojů a dalších nesilničních vozidel (např. stavebních strojů). V návaznosti na tyto změny byly provedeny přepočty emisí zpětně do r. 2002.

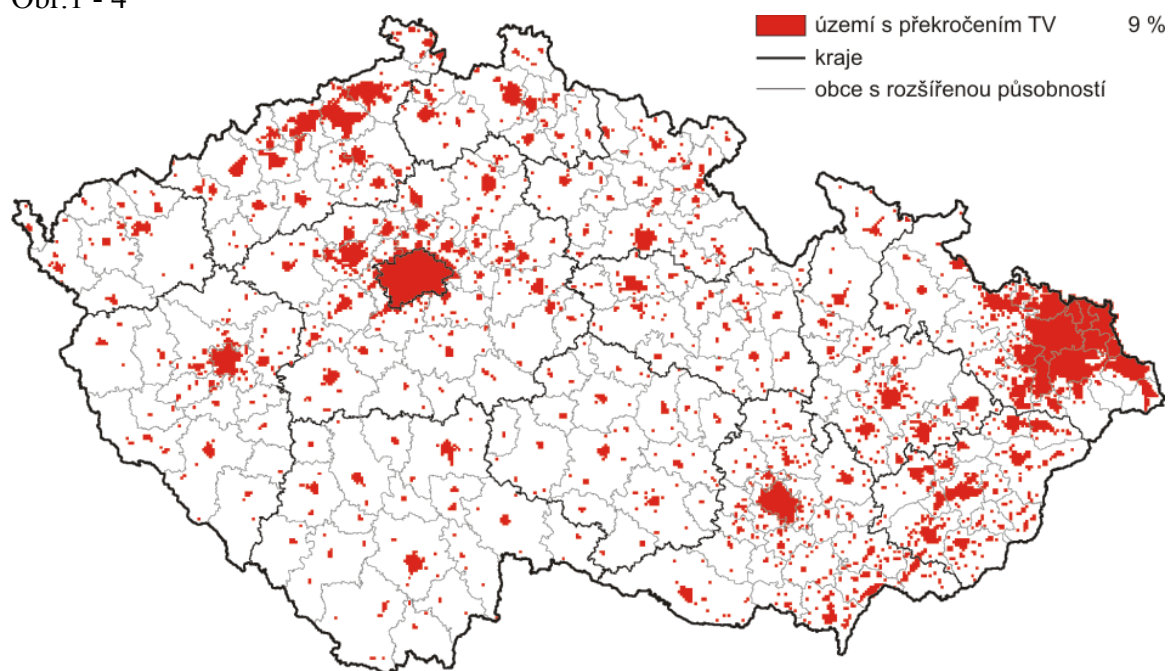
Zdroj: ČHMÚ, ČIŽP, CDV, SVÚOM, VÚTZ, ČSÚ

Ozon lze v současné době považovat za nejvýznamnější plynnou škodlivinu, která negativně ovlivňuje lesní ekosystémy. Imisní limit kumulativního indexu AOT 40 18 000 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$, při kterém může docházet k určitému poškozování vegetace byl v roce 2006 překročen na 23 místech a v roce 2007 na 17 místech.

Na níže uvedených obrázcích jsou znázorněny oblasti ČR, kde došlo k překročení imisního limitu, resp. cílového imisního limitu a případně meze tolerance u některé ze sledovaných znečišťujících látek v r. 2006, popř. 2005. Zvláště jsou uvedeny mapy bez ozonu (AOT40), protože překročení cílového limitu přízemního ozonu je téměř po celé ploše území ČR. K překročení imisního limitu, resp. cílového imisního limitu některé ze sledovaných látek (kromě přízemního ozonu) došlo na 27 % plochy České republiky, nejvyšší podíl na překročení má znečištění venkovního ovzduší částicemi PM_{10} , kde v případě 24h průměrné koncentrace došlo k překročení imisního limitu na 35 % plochy území (rok 2005).

Zdroj: www.chmi.cz

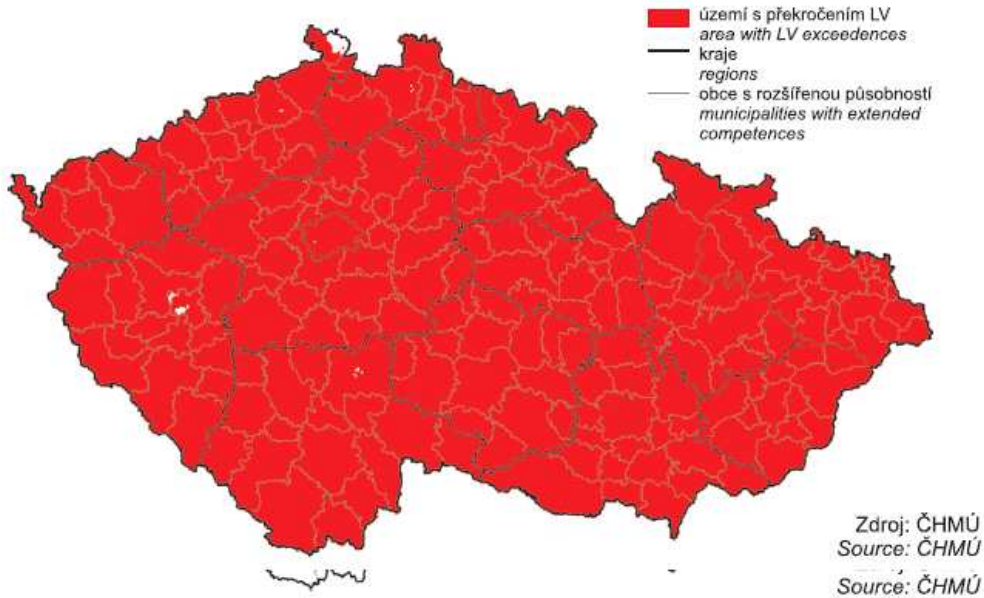
Obr.1 - 4

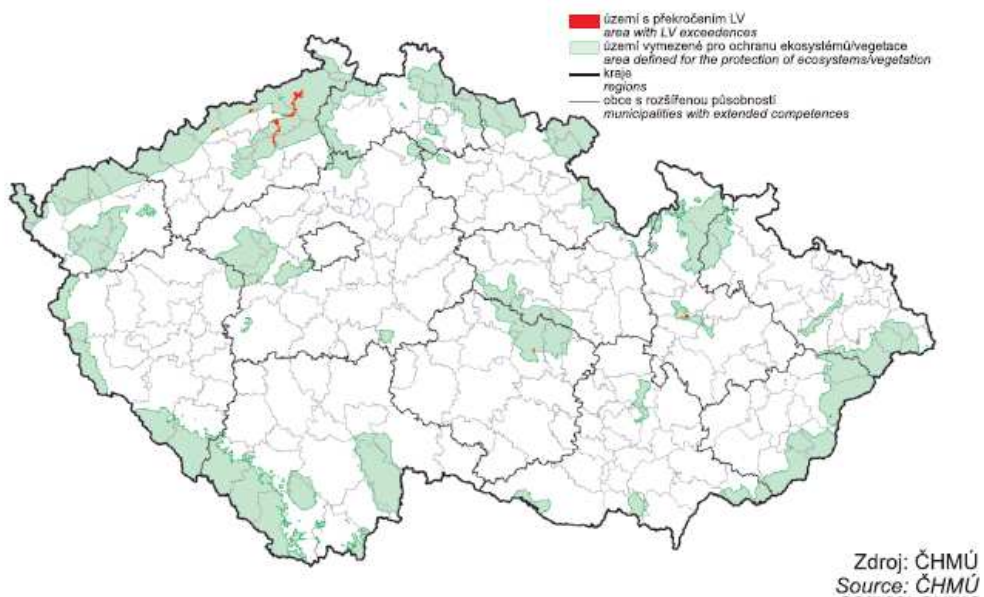
Vyznačení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší vzhledem k cílovým imisním limitům pro ochranu zdraví, bez zahrnutí přízemního ozonu, 2006

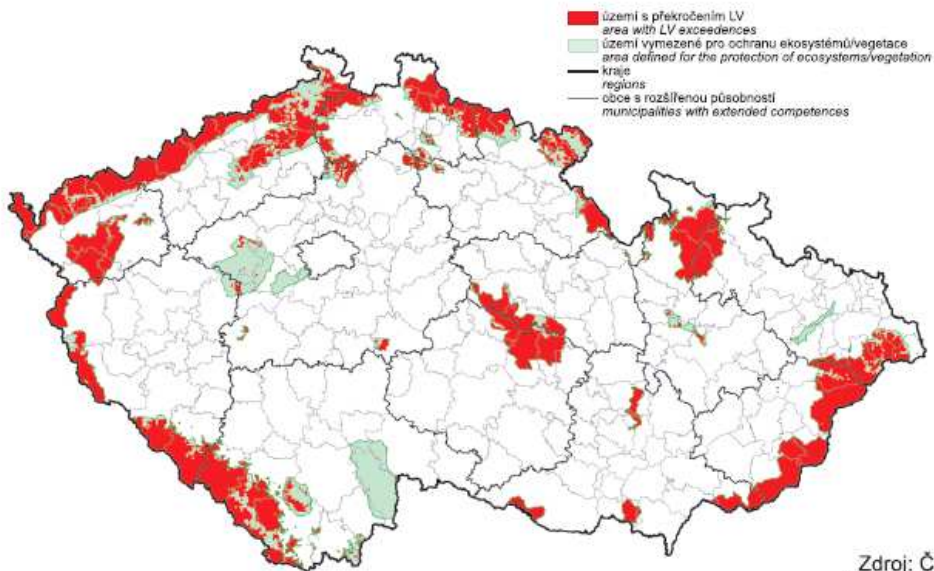
Vyznačení oblastí, kde došlo v r. 2005 k překročení cílového imisního limitu pro ochranu lidského zdraví pro troposférický ozon
Designation of areas with ground-level ozone target value exceedances for protection of human health, in 2005

Vyznačení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší vzhledem k limitům pro SO₂ a NO_x pro ochranu ekosystémů/vegetace v r. 2005
Designation of areas with deteriorated air quality compared to the limits for SO₂ and NO_x for protection of ecosystems/vegetation in 2005

Vyznačení oblastí, kde došlo v r. 2005 k překročení cílového imisního limitu pro ochranu vegetace pro troposférický ozon (AOT40)
Designation of areas with ground-level ozone (AOT40) target value exceedances for protection of vegetation in 2005

Význam SO₂, který byl hlavní škodlivinou poškozující lesní ekosystémy v 70. a 80. letech dvacátého století, výrazně poklesl. Již v průběhu 90. let poklesla jeho produkce o téměř 90 %, což se projevilo i na výrazném snížení imisní zátěže. V roce 2006 a v zimním období 2006/2007 nebyly podle údajů ČHMÚ limity pro ochranu ekosystémů a vegetace stanovené nařízením vlády č. 350/2002 Sb., u oxidu siřičitého překročeny v žádné ze sledovaných lokalit. Je pravděpodobné, že tato škodlivina se již do budoucna nebude významně podílet na poškození lesních ekosystémů.

Zdroj: ČHMÚ

Produkce oxidů dusíku od 2. pol. 90. let 20. stol. stagnuje. Zvýšené koncentrace jsou zejména v oblasti velkých aglomerací a také u liniových zdrojů (dálnice, silnice I. tř.). Ani na těchto lokalitách zatím nepřevyšují koncentrace NO_x výrazněji imisní limit pro poškození vegetace, který je představován ročním průměrem 30 µg.m⁻³. Tato hodnota nebyla v roce 2006 překročena a ani v roce 2007.

Klima

Výhledy budoucího klimatu na území ČR, které se opírají o scénáře vycházející z výstupů globálních a regionálních klimatických modelů naznačují (pro období do roku 2050) průměrný nárůst teplot ve všech měsících roku (viz tab.7)

Zdroj: 2002, VaV/740/1/01 „Klimatická změna, klimatické fluktuaace – normály vybraných klimatických prvků na území ČR“, Národní klimatický program ČR)

Tab. 7 - Nárůst průměrných ročních a sezónních teplot vzduchu (°C)

	průměrná teplota	dolní odhad nárůstu	horní odhad nárůstu	rozpětí odhadů
jaro	1,7	1,3	2,2	0,9
léto	2,3	2	2,6	0,6
podzim	2,5	1,9	3,2	1,3
zima	2,2	1,7	2,6	0,9
rok	2,2	1,7	2,7	1

Scénáře změn srážkových úhrnů se vyznačují nárůstem srážek v zimě a na jaře, pro léto je typický pokles srážkových úhrnů (viz tab. 8).

Tab.8 - Změny ročních a sezónních srážkových úhrnů (%)

	průměrná změna	dolní odhad změny	horní odhad změny	rozpětí odhadů
jaro	16	9	25	16
léto	-5	-20	5	25
podzim	1	-12	16	28
zima	12	5	22	17
rok	6	-4	17	21

Daleko větší mírou nejistoty jsou zatíženy odhady změn rychlosti větru, kde modely naznačují mírné zvýšení koncem zimy a počátkem jara, v letním období se zvyšuje nejistota spojená s volbou emisního scénáře (podle některých scénářů dojde k poklesu rychlosti větru, podle jiných ke zvýšení).

Scénáře vývoje relativní vlhkosti naznačují pokles po celý rok a zejména v létě. To může souviset se současným zvýšením teploty a poklesem srážkových úhrnů. Menší pokles relativní vlhkosti je patrný v zimě, kdy teplota sice roste, ale zvyšují se srážkové úhrny.

Pokud jde o sněhovou pokrývku, pokud se naplní scénáře dalšího vývoje teplotních a srážkových charakteristik (nárůst zimních teplot a současný nárůst zimních srážkových úhrnů), lze předpokládat trend ubývání výšky sněhové pokrývky v nadmořských výškách nad 500 metrů. Trend nárůstu průměrných zimních teplot o odhadovaných 2,2 °C by vedl k tomu, že současný charakter sněhové pokrývky by se posunul zhruba o 250 až 300 metrů do vyšších poloh.

Kromě změn průměrných klimatických charakteristik a jejich rozložení v průběhu roku, lze očekávat rovněž určitý nárůst výskytu extrémních jevů, např. situací s výskytem extrémně vysokých teplot (kolem 35 °C) a delších bezsrážkových období v pozdním jaře a v létě. Určitý mírný nárůst frekvence výskytu je pravděpodobný i v případě přívalových srážek a silných větrů.

Zdroj: Pretel: Odhad dopadů klimatické změny na rozvoj území Plzeň – Jižní město, dílčí studie, srpen 2007, nepublikováno

Zajímavým faktorem je zvýšení přírůstu dřevin v důsledku zvyšování atmosférické koncentrace CO₂. Výsledný efekt tohoto faktoru je nicméně v dlouhodobé perspektivě obtížné odhadovat, vzhledem k dalším faktorům, které mohou výslednou bilanci přírůstu ovlivnit (riziko aklimační deprese fotosyntetické aktivity). Podle závěrů projektu VaV/740/1/00 (<http://www.chmi.cz/nkp/vav2000.html>) zvýšená koncentrace CO₂ v nižších vegetačních stupních sníží negativní dopad zvýšené evapotranspirace, a to zejména zvýšením tolerance dřevin ke stresu (ve velmi hrubém odhadu o 15 až 50 %). I přesto se však ve výsledném efektu např. podmínky pro pěstování smrkových porostů v současných středních polohách významně zhorší, a polohy s nižší nadmořskou výškou budou z pěstování smrku zcela vyloučeny, a to vlivem zhoršených klimatických podmínek i tlaku biotických činitelů.

Lesní ekosystémy hrají významnou úlohu v planetárním uhlíkovém cyklu, biomasa lesních porostů a lesní půda poutají významnou část uhlíku, který by jinak přispíval k zvyšování intenzity skleníkového efektu a klimatické změny. Zvyšování rozlohy lesů

a jejich kapacity k vázání uhlíku je proto jednou z obecně přijímaných strategií pro boj s klimatickou změnou na úrovni EU (Green paper European Commission: Adapting to climate change in Europe – options for EU action, 2007; EU Forest Action Plan, 2006; Pan-European Guidelines for Afforestation and Reforestation With a special focus on mitigation and adaptation to climate change, 2007; ad.).

Související je i role lesa jakožto zdroje obnovitelných, respektive z hlediska bilance uhlíku neutrálních materiálů a surovin. Náhrada části fosilních energetických zdrojů biomasou z lesního hospodářství představuje rovněž jeden z klíčových nástrojů boje s klimatickou změnou.

Z hlediska ochrany dalších složek životního prostředí (zejména biodiverzity) může ovšem být uplatňování zmiňovaných strategií boje s klimatickou změnou poměrně problematické a je vždy je třeba příslušná opatření realizovat s ohledem na lokální podmínky a ekosystémy.

Vodohospodářské funkce lesa

Vodohospodářské funkce lesa se projevují nejen v tlumení povodňových vln v malých tocích, udržení jejich průtočnosti a ochranou před erozí, ale i v ochraně jakosti a množství disponibilní vody ve vodních zdrojích (zejména ve vodohospodářských nádržích). Vodohospodářské funkce lesa aktivně utvářené lesnickými účelovými aktivitami na vodohospodářsky důležitých územích jsou následující:

- Vodohospodářská funkce detenční, tj. funkce lesů směřující k útlumu velkých vod ovlivněním srážkoodtokových procesů na plochách lesnatých povodí prostřednictvím maximálního možného převádění vody srážek infiltrací do lesní půdy a podstatným útlumu či vyloučení povrchového odtoku. Týká se zejména lesů horských CHOPAV (Chráněných oblastí přirozené akumulace vod) (16 % celkové plochy lesů v ČR). Důležitá je tedy ochrana lesní půdy s jejím pokryvem nadložního humusu při obhospodařování lesa (obnově, výchově, těžbě), používání šetrných technologií a o úpravy a údržbu lesních komunikací tak, aby se nestávaly místy koncentrovaného rychlého odtoku a zesílené eroze půdy.
- Vodohospodářská funkce komplexní, tj. funkce lesů v ochranných pásmech zdrojů vody povrchové a podzemní (12 % celkové plochy lesů), směřující k optimálnímu utváření srážkoodtokových procesů na těchto územích z hlediska udržení jakosti vody i jejího disponibilního množství. Pro plnění této funkce je nezbytný souběh lesohospodářských aktivit, respektujících ochranu vodního režimu v povodích, především u těch sloužících jako zdroje vody povrchové.

Krajinu před povodněmi chrání většina velkých lesních celků v členitých terénech, které v zemědělsko-lesních povodích zaujímají minimálně 1/4 - 1/3 rozlohy. Jsou to zejména lesní komplexy hraničních hor – CHOPAVy, kde je 16 % celkové plochy lesů v ČR, připočteme-li lesy v povodí vodárenských zdrojů, zejména vody povrchové (asi 10 % celkové rozlohy lesů), je to přibližně 26 % území ČR, kde by lesy měly významně tlumit kulminační průtoky povodní.

Retenční schopnost krajiny je charakteristika, která vypovídá, jakou měrou je krajina schopna zadržovat vodu. Lesní ekosystémy jsou schopny zadržet významnou část srážek. Smrková kmenovina zadrží průměrně 31,5 % a buková kmenovina 15,5 % z celkové vertikální srážky. Malá část srážky steče po kmeni. Zbytek srážky dopadne na povrch, kde je zachycena lesní bylinnou vegetací, mechovým patrem a především A-organominerálním horizontem. Poslední jmenovaný faktor je významným činitelem při

převodu povrchového odtoku na podpovrchový. Podpovrchový odtok je výrazně pomalejší a snižuje tak riziko povodňových stavů.

Účinnost lesů v případě přívalových srážek nebo trvalých dešťů závisí na míře naplnění vodní kapacity lesních ekosystémů z předchozího období. Celková retenční kapacita lesních povodí v horských oblastech se vzhledem k jejich značné průměrné nasycenosti pohybuje v rozmezí 40 – 50 mm, v případě větší vyschlosti povodí by mohla dosahovat až kolem 100 mm. Základními činiteli srážkoodtokových procesů v lesích jsou: intenzita a časové rozložení atmosférických srážek, intercepce srážek; srážky horizontální; půda, jako významný faktor retenční a retardace odtoku; evapotranspirace lesních ekosystémů.

Důležitou úlohu v posledních 250 letech mohou mít antropické vlivy. Člověk svým hospodařením často zcela přeměnil lesy přírodní na lesy kulturní. Schopnost lesů hospodařit s vodou tak byla po staletí narušována především ovlivněním geomorfologických poměrů, změnou druhové skladby porostů a na ně vázaného zoedafonu, absencí humusu a mrtvého dřeva, holosečemi.

Zdroj: Krečmer, V., Švihla, V., Šach, F., Kantor, P., Černošous, V.: Lesy a povodně, MŽP ČR, 2003

Nově nastaveným trendem je obhospodařování lesů udržitelným způsobem, resp. přírodě bližšími postupy.

Tab. 9 – Charakteristika trvale udržitelného hospodaření a přírodě bližších postupů

	trvale udržitelné hospodaření	přírodě bližší postupy hospodaření
holoseče	omezení holosečí	vyloučení holosečí
struktura a dřevinná skladba	smíšené porosty s preferencí hospodářsky významných druhů	respektování potenciální přirozené vegetace

Ke změně retenčních schopností lesních porostů dochází v důsledku antropického působení, zejména: úpravou druhové a věkové skladby lesních porostů, jejich prostorové uspořádání, postupy při obhospodařování lesů – zejména těžba dřeva a jeho přibližování k lesním cestám, obnovní seče a holiny po lesních kalamitách a objekty lesního hospodářství, jakými jsou zejména lesní komunikace s jejich technickým charakterem a také hustotou v lesních celcích. Podstatnými faktory jsou také lesnatost, rozložení lesů na povodích i zastoupení půd zamokřených a rašelinných. Vlivem výše uvedených faktorů dochází především k narušení lesních půd, které tlumí kulminační odtok velkých vod. Změnou vegetačního krytu dochází ke změně celkové intercepce, ta byla potvrzena podstatně vyšší u jehličnanů ve srovnání s porosty listnatými. Holosečné hospodaření má vždy za následek zvýšení ročního odtoku vzhledem k zrušení odběru půdní vody transpirací porostů. Zářezy ve svazích v podobě lesních cest a přibližovacích linek mohou v době dešťů a tání ovlivnit maximální odtok a v době bez srážek mohou ovlivnit zásoby podzemní vody. Odlesnění velkých ploch a jejich přeměnou na zemědělské pozemky došlo vždy ke zvýšení povodňových průtoků v řekách. Lze konstatovat, že retenční a akumulace vody v lesních povodích podmiňuje zmenšení, zpomalení a prodloužení odtoku, omezení eroze půdy a záplav.

Zdroj: Krečmer, V., Švihla, V., Šach, F., Kantor, P., Černošous, V.: Lesy a povodně, MŽP ČR, 2003

V současné době bývá větší objem mrtvého dřeva ponechán na místě především ve zvláště chráněných územích (ZCHÚ), nejedná se však o celoplošně uplatňované opatření.

Hrazení bystřin

Hrazení bystřin u nás vzniklo jako reakce na velké povodňové katastrofy v alpských a karpatských zemích v druhé polovině 19. století. Posláním hrazení bystřin bylo:

- Chránit a udržovat produktivnost horských půd a zvýšit jejich retenční schopnost, aby se dosáhlo příznivějšího odtoku srážkové vody.
- Chránit údolní pozemky, komunikace a nemovitosti ohrožené bystřinami.
- Podporovat úpravu vodních toků, aby se zajistil trvalý účinek regulačních staveb a dosáhlo lepšího využitkování vodních sil a lepšího stavu splavných řek.
- Podporovat melioraci pozemků, jež souvisí s úpravou toků.

Zdroj: Krečmer, V., Švihla, V., Šach, F., Kantor, P., Černošous, V. : Lesy a povodně, MŽP ČR, 2003

Státní podnik Lesy ČR spravují cca 19,5 tis. km drobných vodních toků (zejména bystřinného charakteru) a více než 360 malých vodních nádrží v majetku LČR. Ročně se vydává na úpravu hrazení bystřin a návazných meliorací v průměru 350 – 380 mil. Kč. Péče o vodní toky v rámci LČR zahrnuje zejména úpravy vodních toků, protipovodňová opatření, vodní nádrže). Investice LČR byly v roce 2006 zaměřeny zejména na preventivní protipovodňová opatření, zejména na výstavbu a rekonstrukci objektů hrazení bystřin v oblastech zasažených povodněmi. Opatření jsou realizována převážně za účelem vytvoření retenčních prostorů pro zachycení splavenin, stabilizace podélného sklonu toků příčnými objekty a zajištění protipovodňové ochrany zkapacitněním koryt vodních toků.

Zdroj: Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství ČR, 2005

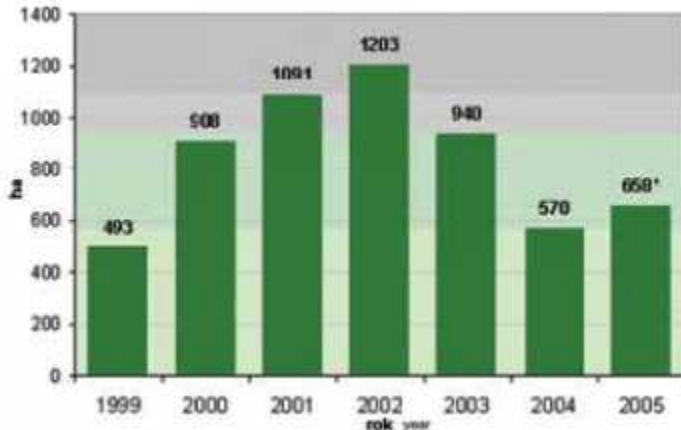
V poslední době se zdůrazňují ve větší míře při úpravách v povodí bystřin nové prvky. Je to zejména vyšší využití břehových porostů k ochraně břehů bystřin před erozním účinkem velkých vod, větší důraz na úlohu zátopových ploch při tlumení povodňových průtoků, umělá zdrsňování dna bystřin i snaha o maximální možné zachování přirozených tras bystřin oproti dřívějším snahám tyto trasy napřimovat. Některé chyby při úpravách bystřin z hlediska ochrany přírody se nyní napravují v rámci Programu MŽP ČR „Revitalizace vodních toků“. Zejména jsou to úpravy zprůchodňující vodní tok pro vodní faunu a tvorba prostředí pro její život ve vodním toku.

Zdroj: Krečmer, V., Švihla, V., Šach, F., Kantor, P., Černošous, V. : Lesy a povodně, MŽP ČR, 2003

Půda a lesní ekosystémy

Zalesňování nelesních půd má v ČR dlouhodobou tradici. V minulosti byly zalesňovány plochy nevhodné pro zemědělskou produkci, zejména pak pozemky silně ohrožené erozí. Rozsáhlá zalesňování dosahující téměř 100 tis. ha se uskutečnila po druhé světové válce a to zejména v horských a podhorských příhraničních oblastech. V 50. a 60. letech se ročně zalesňovalo až 6,5 tis. ha. Počátkem 90. let v důsledku transformace zemědělství opět dochází k výraznému nárůstu zalesňování zemědělských půd.

Graf 7 - Vývoj zalesnění zemědělské půdy v letech 1999-2005 (ha)

Zdroj: Zpráva o stavu lesa, 2005

Česká republika stále patří k oblastem s největší úrovní kyselé depozice v Evropě. Nejvíce postiženy jsou horské oblasti s vysokými srážkami, největší lesnatostí a převážně nízkou pufrací (tlumivou) kapacitou půd v důsledku pomalého zvětrávání minerálů a nízké nasycenosti půdy bazickými kationty. Zdroj: *Indikátory kvality zemědělských a lesních půd ČR, Milan Sánka, Jan Materna, 2004*

Acidifikace a nutriční degradace půd je způsobena zejména dlouhodobou kyselou depozicí a depozicí eutrofizujících sloučenin dusíku. Určitou roli v acidifikaci lesních půd sehrálo i lesnické hospodaření v minulosti. Všechny tyto procesy jsou kumulativní a nelze proto v budoucnu očekávat zlepšení stavu, které by bylo přímo úměrné velikosti snížení emisí v 90. letech. U obou polutantů, síry i dusíku, byly v současnosti vyčerpány meze dalšího významného snižování emisí. Relativní snížení u síry je sice obrovské, ale i tak jsou dnešní emise stále na úrovni, která nepovede k samovolné regeneraci půdního prostředí v postižených horských oblastech. Chronické poškození způsobuje zejména dlouhodobá acidifikace a nutriční degradace lesních půd. V důsledku acidifikace jsou z půd vyplaveny bazické kationty (Ca, Mg, K, Na), půdy jsou příliš kyselé a půdní voda obsahuje vysoké koncentrace toxických kovů, zejména hliníku, uvolněných kyselým deštěm. Vysoké koncentrace hliníku (nízký poměr molární sumy bazických kationtů a hliníku - Bcl AI) v půdním roztoku působí odumírání jemných kořenů smrku, což vede k celkovému oslabení rostliny. Kořenový systém smrku se výrazněji koncentruje směrem do svrchních organických horizontů a stromy se tak stávají náchylnějšími vůči suchu, mrazu a dalším abiotickým vlivům. Zásoby bazických kationtů vznikly v půdách zvětráváním podloží zejména v období od poslední doby ledové, tedy asi za 10 000 let. Především v důsledku acidifikačních procesů a dále odčerpáváním živin nadměrným využíváním biomasy a změnou druhové skladby byly bazické kationty vyčerpány (nutriční degradace). Proto dnes v důsledku kyselé depozice v půdě narůstá koncentrace hliníku a dalších kovů, které by se dříve neuvolňovaly.

Výrazné půdní změny a depozice obsahující sloučeniny dusíku způsobují disproporce ve výživě stromu. V půdě se nedostává přístupného hořčíku anebo je jeho příjem blokován. Dřeviny rychleji přirůstají, u smrku se hořčík do nových jehlic musí relokovat ze starších, ty žloutnou a opadávají. Vysoká depozice dusíku je tak jednou z příčin zvýšené náchylnosti ke stresovým faktorům.

Všechny výše uvedené mechanismy stromy tak výrazně oslabují, že klimatický stres (náhlá změna teploty v zimě, extrémní sucha, mrazy) nebo zvýšený tlak hmyzích škůdců

či houbových pato genů způsobují jejich úhyn.

Dlouholeté zkušenosti ovšem ukazují, že jednorázové povápnění, zejména v horských oblastech, nevede k definitivnímu řešení problémů vyčerpanosti půd. Chemická meliorace spolu s meliorací biologickou musí být součástí dlouhodobého systematického a komplexního přístupu k regeneraci lesních půd a zdravotního stavu porostů. *Zdroj: Nařízení vlády č. 22/2004 Sb.*

Příčinou plošné druhotné degradace produkční lesní půdy a následně lesního ekosystému byl většinou nevhodný zásah člověka do rovnováhy ekosystému v minulosti (např. lesní pastva, nevhodná záměna přirozené porostní skladby, devastace hrabáním steliva).

Zdroj: Lhotský, J.: Příčiny antropické degradace lesních ekosystémů, 2005, staženo na <http://lesprace.silvarium.cz/content/view/218/11/>, 25.9. 2007

Přeměna listnatých či smíšených porostů na čistě jehličnaté zahájila změny v půdním prostředí projevující se změnou humusové formy, ochuzením edafonu a v závislosti na podmínkách nezřídka i degradací lesní půdy.

Zdroj: Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, 2005

Degradační procesy jsou intenzivnější pod monokulturou dřeviny, jež do skladby přirozeného ekosystému nepatří; naopak k regradaci přispívá meliorační dřevina, která je přirozeným druhem původního ekosystému, resp. jejíž ekologické nároky stanoviště splňuje.

Zdroj: Lhotský, J.: Příčiny antropické degradace lesních ekosystémů, 2005, staženo na <http://lesprace.silvarium.cz/content/view/218/11/>, 25.9. 2007

V novější době přistupuje zejména destrukční vliv imisí na rozpad lesního ekosystému. V lokálním měřítku se na degradaci lesních půd mohou podílet další zásahy (nevhodné použití mechanizace, těžba nerostných surovin na lesní půdě, nevhodně řešená cestní síť, rekreace apod.).

Holosečný způsob hospodaření je násilný zásah do režimu lesního ekosystému, ať již jde o stav vynucený (kalamitní holiny), nebo záměrný. S tím souvisí zhoršení fyzikálních vlastností i biologické činnosti lesní půdy, urychlení mineralizace nahromaděné organické hmoty a zahuštění půdy. Dochází k zvýšenému ohrožení půdy erozí a ke ztrátě živin (a naopak k obohacení povrchových i podzemních vod živinami, zvláště dusíkem uvolňovaným intenzivní mineralizací). Dochází také ke zhutnění půdy mechanizovaným přibližováním kmenů a dopravou ve zhoršených podmínkách kalamit. Paseční stadium má specifické mikroklima, ztěžující nové zalesnění. Při holém povrchu se povrch půdy přehřívá, v noci naopak dochází k inverzi a v zimním období ke škodám mrazem. Při zahuštění se vytváří aktivní povrch ve 2/3 výšky bušeně, ale tato „ochrana“ lesních sazenic je převážena konkurencí bušeně (odběr živin, vody, světla).

Mechanizace vlastních prací v lesním hospodářství není vždy jen přínosem, někdy může znamenat i značnou újmu (např. zhutnění půd při přibližování traktorem).

Nezanedbatelnou složkou vlivů na lesní ekosystémy a lesní půdu je rekreace, která s sebou může přinášet množství negativních účinků (sešlap půdy, škody na podrostu, vnesení cizorodých látek a předmětů, vytlačování přirozené fauny pohybem a hlukem).

Zdroj: Lhotský, J.: Příčiny antropické degradace lesních ekosystémů, 2005, staženo na <http://lesprace.silvarium.cz/content/view/218/11/>, 25.9. 2007

Lesní půda, protkaná makropóry po zbytcích kořenů stromů a s vysokou infiltrační schopností pro srážkovou vodu dopadající k povrchu půdy je vynikající retenční nádrž podzemní vody, která vydává zvolna své zásoby v suchých obdobích roku jako disponibilní vodu pro evapotranspiraci lesní vegetace a dotaci toků podpovrchovou a podzemní vodou. Pro vysokou infiltrační schopnost lesních půd, zvláště pak půd lesů

listnatých se plošný povrchový odtok v lesích prakticky nevyskytuje a srážková voda dopadající k povrchu půdy se plynule vsakuje nejprve do svrchní vrstvy půdy, obohacené humusem, kde se hromadí a volněji proudí do dalších vrstev půdy a jejího podloží. Povrchový odtok se tvoří jen v hydrografické mikrosíti, tj. v drobných úpadech, těžebních linkách a lesních cestách. Pro zvýšení retence a infiltrace vody jsou významné zvodně, složité systémy podzemních vod. K saturaci hlubších zvodní dochází zejména podél zlomových struktur. Za předpokladu obnovení mokřadů a humusové složky půd by mohla být saturace permanentní. Doplnovaly by se tak i zdrojnice, jež sytí hladiny podzemních vod v údolích a nížinách. *Zdroj: Doc. Ing. Vladimír Švihla, DrSc., Vliv lesa na odtokové poměry na malém povodí, Česká akademie zemědělských věd Praha, staženo na <http://lesprace.silvarium.cz/content/view/1328/>, 25.9. 2007*

V České republice je vodní erozí ohroženo 21 % lesních půd. Přírozená eroze je pomalá a nedochází při ní k porušení přírodní rovnováhy, je však urychlována nevhodnými zásahy člověka do krajiny.

Zdroj: pracovní materiály k projektu Les ve škole, škola v lese

Kromě přírodních faktorů ovlivňují erozi hospodářsko-technické faktory, které mají mimořádný dosah – výstavba a využívání lesní dopravní sítě, způsob obnovy lesa, technologie těžby, soustřeďování dřeva, úklid těžebních zbytků a technologie přípravy půdy pro zalesňování. Na lesních pozemcích s nenarušeným půdním povrchem k povrchové erozi nedochází. K vodní erozi na lesních pozemcích dochází zpravidla až po narušení půdy, spojené s rozrytím či zhutněním půdního povrchu v důsledku obhospodařování lesa, zejména budováním, provozováním a údržbou transportní sítě, technologií těžby a soustřeďování dřeva a mechanizované přípravy půdy pro zalesňování.

Zdroj: Krečmer, V., Švihla, V., Šach, F., Kantor, P., Černošous, V. : Lesy a povodně, MŽP ČR, 2003

Půda bez vegetace zadrží méně vody, čímž dochází k jejímu povrchovému odtoku a odnosu půdy. Na vznik eroze má vliv také délka a sklon svahu, kdy strmější a delší svahy jsou k erozi náchylnější. Za extrémně ohrožené půdy jsou považovány takové, ze kterých dochází k většímu smyvu než 7,5 tuny půdy na hektar za rok. *Zdroj: pracovní materiály k projektu Les ve škole, škola v lese*

Klimatické lesní vegetační stupně

Klimatické lesní vegetační stupně vyjadřují vztah mezi klimatem a rostlinnými společenstvy zastoupenými tzv. klimaxovými dřevinami - dubem (zimním), bukem, smrkem a klečí, případně i jedlí nebo borovicí. Lesní vegetační stupně jsou tvořeny klimatickými podmínkami, tj. průměrnou roční teplotou, průměrným ročním úhrnem srážek a průměrnou délkou vegetačního období.

Vegetační lesní stupně sledují přirozené rozšíření dřevin na území našeho státu. Podle toho jsou také utvořeny jejich názvy.

Tab. 10 – Vegetační lesní stupně a jejich charakteristika

Vegetační lesní stupeň	Průměrná roční teplota	Průměrný roční úhrn srážek	Hlavní dřeviny	Nadmořská výška
1. dubový (DB)	8 a více °C	méně než 600 mm	dub zimní, šípák, pýřitý	do 350 m n. m.
2. bukodubový (bkDB)	7,5 - 8 °C	600 - 650 mm	dub zimní s příměsí buku lesního a habru obecného	350 - 400 m n. m.
3. dubobukový (dbBK)	6,5 - 7,5 °C	650 - 700 mm	buk lesní s příměsí dubu zimního a habru obecného	400 - 550 m n. m.
4. bukový (BK)	6 - 6,5 °C	700 - 800 mm	buk lesní v optimu, jedle bělokorá	550 - 600 m n. m.
5. jedlobukový (jdBK)	5,5 - 6 °C	800 - 900 mm	převažují buď buk lesní nebo jedle bělokorá, přirozeně též smrk ztepilý	600 - 700 m n. m.
6. smrkobukový (smBK)	4,5 - 5,5 °C	900 - 1050 mm	hercynská směs, tj. smrk, jedle, buk	700 - 900 m n. m.
7. bukosmrkový (bkSM)	4 - 4,5 °C	1050 - 1200 mm	v hercynské směsi buk ustupuje do podúrovně	900 - 1050 m n. m.
8. smrkový (SM)	2,5 - 4 °C	1200 - 1500 mm	smrk zcela dominuje, javor klen, při horní hranici lesa přechod do skupin s borovicí klečí	1050 - 1350 m n. m.
9. klečový	do 2,5 °C	nad 1500 mm	borovice kleč, příměs zakrslého jeřábu ptačího, vrby slezské, břízy pýřité, břízy karpatské	nad 1350 m n. m.

Tab. 11 - Přehled lesních vegetačních stupňů a jejich zastoupení v lesích v ČR

Lesní vegetační stupeň			Nadmořská výška	Prům. roční teplota	Roční srážky	Vegetační doba
číslo	označení	%	m	°C	mm	dnů
0	bory	3,73	azonální			
1	dubový	8,31	350	8	600	165
2	bukodubový	14,89	350 - 400	7,5 - 8	600 - 650	160 - 165
3	dubobukový	18,41	400 - 550	6,5 - 7,5	650 - 700	150 - 160
4	bukový	5,69	550 - 600	6 - 6,5	700 - 800	140 - 150
5	jedlobukový	30,04	600 - 700	5,5 - 6	800 - 900	130 - 140
6	smrkobukový	11,95	700 - 900	4,5 - 5,5	900 - 1050	115 - 130
7	bukosmrkový	5	900 - 1050	4 - 4,5	1050 - 1200	100 - 115
8	smrkový	1,69	1050 - 1350	2,5 - 4	122 - 1500	60 - 100
9	klečový	0,29	1350	2,5	1500	60

Zdroj: ÚHÚL

Tab. 12 - Stanovištní poměry lesů ČR (bez lesů MO)

Ekologická řada	Lesní vegetační stupeň										Celkem
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	% porostní půdy										
extrémní	0,3	0,4	0,1	0,1	0	0,2	0,2	0,1	0,3	0,1	1,8
kyselá	2,9	1,3	3,8	7,8	2,3	10,2	5,6	2,4	0,8	0,1	37,2
živná	0,3	1,8	4,6	10,7	3,7	12,2	2,9	0,6	0,2	0	37
obohacená	0	1,6	0,9	2,2	0,6	2,3	1,2	0,2	0	0	9
oglejená	0,4	1,3	0,8	1,5	3	2,5	2	0,4	0,1	0	12
podmáčená	0,5	0,2	0	0	0,2	0,3	0,5	0,7	0,5	0,1	3
Celkem	4,4	6,6	10,2	22,3	9,8	27,7	12,4	4,4	1,9	0,3	100

Zdroj: ÚHÚL

Byl vytvořen ještě další vegetační lesní stupeň 0. bory. Tento vegetační lesní stupeň však nelze spolehlivě charakterizovat klimatickými podmínkami ani nadmořskou výškou, říkáme, že je azonální. Shrnuje přirozená stanoviště borovic, zejména borovice lesní, někde též borovice blatky. Na vodou ovlivněných stanovištích se s borovicí lesní objevuje břiza pýřitá, břiza bělokorá, jedle bělokorá a smrk ztepilý. Borovice dominuje na písčích, vápencích, rašelinách. Převládá na skálách a jiných extrémních podmínkách, živinově chudých, suchých. Dá se říci, že převážná část těchto stanovišť se nachází v rozpětí klimatu 3. a 4. vegetačního lesního stupně. Zdroj: Duda (2001): *obnova-lesa.euweb.cz/VLS.pdf*, staženo dne 8.10. 2007

Rozdíly vegetační stupňovitosti jsou ovlivněny především mezo-klimatem (místními

klimatickými podmínkami) s vazbami na tvar terénu, expozici a půdní prostředí. Těžiště ploch lesů České republiky (celkem 66,3 %) se nachází mezi lesními vegetačními stupni 3 až 5, časté jsou ještě LVS 2 a 6 (necelých 12 % podílu). *Zdroj: Inventarizace lesa*

Rekreační funkce lesa

Využití pro cestovní ruch a rekreaci je jednou z mimoprodukčních funkcí lesa. Pro většinu, zejména městského, obyvatelstva je rekreační funkce lesa dokonce vnímána jako dominantní, zajišťující prostředí pro trávení volného času a sport. Dle údajů ze Zprávy o stavu lesa a lesního hospodářství ČR (2006) se návštěvnost lesa přístupného veřejnosti (včetně lesů lázeňských, rekreačních a příměstských) pohybuje dlouhodobě v průměru na úrovni 21 návštěv na obyvatele a rok, což odpovídá 87 návštěvám na hektar lesa přístupného veřejnosti. Návštěvnost lesa je přitom výrazně prostorově diferencována, v závislosti na dostupnosti z velkých sídel rekreační přitažlivosti, případně výskytem lesních plodin. *Zdroj: Vlivy cestovního ruchu na geografické prostředí, materiál MŽP, nedatováno, dostupné na [http://www.env.cz/AIS/web-pub.nsf/\\$pid/MZPKBFB5QR2S](http://www.env.cz/AIS/web-pub.nsf/$pid/MZPKBFB5QR2S), staženo 27.9. 2007*

Klíčovým problémem využívání rekreačního potenciálu lesa je otázka kontroly a regulace přístupu návštěvníků do jednotlivých lokalit. Za důležitý nástroj této regulace je přitom třeba považovat rekreační management včetně plánování a realizace rekreačních cest, tras a stezek (tzn. kapacita a parametry s ohledem na environmentální únosnost okolí). Ve specifických kategoriích lesa a na lokalitách s citlivými ekosystémy jsou uplatňována legislativní omezení vstupu a další formy regulace. Eventuální obecnější rozšíření omezení vstupu na lesní pozemky je z hlediska širších společenských zájmů problematické a jeho přínos je i z užšího hlediska zájmů ochrany přírody diskutabilní.

Využívání lesní biomasy (dendromasy) a biomasy rychlerostoucích dřevin pro výrobu energie v ČR

Dendromasu tvoří dle vyhlášky č. 482/2005 Sb. Skupiny 3 palivové dřevo a zbytky z lesního hospodářství. Mezi dendromasu dále zahrnujeme zbytky z dřevozpracujícího průmyslu, prořezávek a probírek, palivové dřevo a lesní těžařské zbytky. Biomasa rychlerostoucích dřevin (RRD) spadá dle vyhlášky č. 482/2005 Sb. do Skupiny 1 pod cíleně pěstovanou energetickou biomasu.

Základním principem stanovení potenciálu dřevní biomasy je trvale udržitelné hospodaření a ochrana přírody a životního prostředí s vystihnutím tzv. „bezpečného“ potenciálu energetické dendromasy a zároveň alokování jen takového množství zemědělské půdy pro produkci RRD, které je v souladu s tzv. potravinovou bezpečností. Její zdroje totiž nejsou neomezené a dynamická rovnováha přírodních ekosystémů pozměněných člověkem nevyklučuje riziko negativního vychýlení případným neuváženým zásahem.

3. Charakteristiky životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasaženy

Opatření, klíčové akce i cíle NLP II jsou formulovány velmi obecně bez vztahu na konkrétní aktivity a území. Na základě formulace opatření může dojít k realizaci různými způsoby, které mohou mít na konkrétním území zcela odlišné dopady. Proto v obecné rovině lze očekávat potenciální vlivy na celém území České republiky. SEA posuzovatel se proto zaměřil na obecné principy a problémy životního prostředí ve vztahu k lesům a lesnímu hospodářství, které by mohly být v rámci implementace NLP II nějakým způsobem ovlivněny.

Na základě analýzy vývoje a stavu životního prostředí ve vztahu k problematice lesa a lesního hospodářství viz kapitola 2, SEA posuzovatel identifikoval klíčová témata ochrany životního prostředí, relevantní z hlediska obsahu NLP II. V rámci klíčových témat jsou v následující tabulce uvedeny základní problémy a principy, které by mohly být realizací koncepce ovlivněny včetně uvedení příčin vývoje daného problému.

Tab. 13 - Shrnutí trendů životního prostředí ve vztahu k lesním ekosystémům a lesnímu hospodářství ČR ve vztahu k hodnocení vlivu NLP II na životní prostředí

Téma životního prostředí	Shrnutí hlavních problémů a trendů	Hlavní faktory, které mohou trend ovlivnit	Typ oblasti, který by mohl být významně ovlivněn
Krajina	<p>Zvyšování rozlohy lesních porostů na území ČR, což se projevuje pozitivně z hlediska krajinného rázu.</p> <p>Dlouhodobě dochází ke změnám retenční schopnosti lesů.</p> <p>Zastoupení lesů, které byly ponechány bez zásahu je nízké.</p>	<p>Lesnatost</p> <p>Úprava druhové a věkové skladby lesních porostů Prostorové uspořádání lesních porostů Těžba dřeva Obnovní seče a holiny po lesních kalamitách Lesní komunikace Útlum zemědělského využívání krajiny a následné zalesňování neobhospodařovaných pozemků.</p> <p>Využívání lesních porostů.</p>	<p>Lesní porosty na celém území ČR vyjma bezzásahových oblastí</p>
Biodiverzita a biota lesních ekosystémů	<p>Zvyšování rozlohy lesních porostů na území ČR.</p> <p>I přes nárůst podílu listnatých dřevin</p>	<p>Útlum zemědělského využívání krajiny a následné zalesňování neobhospodařovaných pozemků. V minulosti přechod na</p>	<p>Neobhospodařovaná zemědělská půda Veškeré lesy na území ČR.</p>

	<p>v lesích na území ČR přetrvává vysoký podíl stejnověkových lesních porostů tvořených omezeným okruhem ekonomicky nejvýhodnějších, zpravidla jehličnatých dřevin.</p> <p>Pokles přirozené biodiverzity lesních ekosystémů a její nedostatečná ochrana. Přetrvává neuspokojivý zdravotní stav lesů.</p>	<p>pasečné hospodářství. Finanční podpora podílu melioračních a zpevňujících druhů dřevin při obnově lesa. Současné stavy zvěře jsou limitujícím faktorem rychlejšího postupu přeměny jehličnatých monokultur na porosty smíšené a listnaté. Extrémní meteorologické jevy staré i současné imisní a ekologické zátěže. Nedostatečné využívání přírodních procesů při obhospodařování lesů. Vyloučení stadií stárnutí a rozpadu porostů, na které jsou vázány četné druhy nižších i vyšších rostlin a zástupci mnoha taxonomických skupin živočichů</p> <p>Setrvačnost působení předchozích vlivů (neúměrné imisní zatížení), srážkové a teplotní extrémy, gradační vlny ekonomicky závažných druhů hmyzu, houbových chorob</p> <p>Nízká druhová, prostorová a věková struktura značné části lesních porostů.</p> <p>Chybějící ochrana genofondu některých druhů rostlin - pro dřeviny tvořící zpravidla jen jednotlivou příměs, keřové dřeviny, ohrožené druhy bylinného patra a ostatní složky lesního ekosystému nejsou metody ochrany jejich genofondu dopracovány.</p>	
<p>Půda</p>	<p>V České republice je vodní erozi ohroženo 21 % lesních půd.</p>	<p>K vodní erozi dochází zpravidla až porozrytí či zhutnění povrchu v důsledku obhospodařování lesa, zejména budováním, provozováním a údržbou transportní sítě, technologií těžby a</p>	<p>Zejména svažitě zalesněné pozemky. Půdy smrkových monokultur v oblastech nejvíce zasažených imisemi.</p>

	<p>Přetrvává dlouhodobá acidifikace a nutriční degradace lesních půd.</p> <p>Dochází k výraznému nárůstu zalesňování zemědělských půd.</p>	<p>soustředování dřeva a mechanizované přípravy půdy pro zalesňování. Přeměna listnatých či smíšených porostů na čistě jehličnaté zahájila změny v půdním prostředí projevující se změnou humusové formy, ochuzením edafonu a v závislosti na podmínkách nezřídka i degradací lesní půdy. Příčinou plošné druhotné degradace produkční lesní půdy a následně lesního ekosystému byl většinou nevhodný zásah člověka do rovnováhy ekosystému v minulosti (např. nevhodná záměna přirozené porostní skladby, devastace hrabáním steliva, pasečné hospodářství). V lokálním měřítku se na degradaci lesních půd mohou podílet další zásahy (nevhodné použití mechanizace, těžba nerostných surovin na lesní půdě, nevhodně řešená cestní síť, rekreace apod.).</p>	<p>Neobhospodařovaná zemědělská půda.</p>
<p>Voda a vodohospodářské funkce lesa</p>	<p>Vysoká infiltrační schopnost lesní půdy je narušována. Zvyšování odtoku vody první rok po těžbě, na cestách, úvozech.</p>	<p>Budováním, provozováním a údržbou transportní sítě, technologií těžby a soustředování dřeva a mechanizované přípravy půdy pro zalesňování.</p>	<p>Zejména v hospodářských lesích.</p>
<p>Ovzduší</p>	<p>Imisní limit ozonu (kumulativního indexu AOT40), nejvýznamnější plynné škodliviny, která negativně ovlivňuje lesní ekosystémy, jsou překračovány (v roce 2006 překročen na 23 místech a v roce 2007 na 17 místech). Při překročení imisních limitů může docházet k určitému poškození vegetace. Limit pro ochranu ekosystémů a vegetace stanovené nařízením vlády č. 350/2002 Sb., u SO₂ byl překročen v roce 2006 pouze jedenkrát, v roce 2007 nebyl překročen. Je pravděpodobné, že</p>	<p>produkce NO_x, VOC, spalování fosilních paliv s obsahem síry, který poškozují zelené části rostlin, zejména jehličnatých stromů. spalovací procesy (především doprava),</p>	<p>Oblasti s překračovaným i imisními limity</p>

	tato škodlivina se již do budoucna nebude negativně podílet na poškození lesních ekosystémů. Produkce NO _x stagnuje, imisní limity pro ochranu ekosystémů a vegetace nejsou překračovány.		
Klimatická změna	Očekává se posun vegetačních stupňů a následné odumírání porostů, včetně smrkových porostů ve vyšších polohách, kde měly doposud dobré podmínky k růstu: zejména v důsledku jejich neschopnosti odolávat v sušším klimatu hmyzím a houbovým škůdcům Vzhledem k charakteru očekávané změny klimatu v podmínkách ČR lze za klíčový stresový faktor označit sucho. Zvýšení frekvence extrémních jevů.	Projevy klimatické změny	Zejména smrkové porosty ve vyšších polohách.
Rekreační funkce lesa	Využití pro cestovní ruch a rekreaci je jednou z nejvýznamnějších mimoprodukčních funkcí lesa.	Životní úroveň a trendy životního stylu	Lesy v blízkosti velkých sídel, lesy v atraktivních rekreačních oblastech či oblastech vhodných pro sběr lesních plodů
OZE	V roce 2005 dosahovala hrubá výroba elektřiny z biomasy 560 GWh, cca polovinu z tohoto množství tvořila dřevní štěpka a ostatní lesní biomasa. Pro výrobu tepelné energie v roce 2005 bylo využito necelých 10 PJ palivového dřeva, štěpky a briket z dřevní hmoty mimo domácnosti a obdobné množství dřevní hmoty v domácnostech. Projekty na vytápění biomasou v městských teplárnách a obecních výtopnách každoročně přibývají, tempo nárůstu však zaostává za Rakouskem i Německem. Rostoucí cena biomasy v Evropě způsobuje stále větší odliv biomasy z ČR. Plantáže RRD zatím ve větším rozsahu v ČR nevznikají.	Cena dřevní štěpky nevyřešená struktura vlastnictví půdy při zakládání víceletých porostů, nedostatečné odzkoušení RRD v provozních podmínkách a problematika uznatelnosti některých pěstovaných klonů RRD.	Nelze specifikovat.

Pravděpodobný vývoj životního prostředí bez provedení koncepce

Na základě analýzy současného stavu a trendů v jednotlivých tématech životního prostředí stanovil posuzovatel SEA sadu témat životního prostředí relevantních pro posouzení vlivů realizace NLP II na životní prostředí. Přehled těchto klíčových témat a charakteristika stávajícího stavu případně shrnutí trendů a hlavních problémů je uveden v kapitole 3. Charakteristiky životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně ovlivněny. V případě nerealizace koncepce lze očekávat pokračování existujících trendů. Vzhledem k charakteru NLP II, který neobsahuje podrobnější rozpracování

navrhovaných opatření včetně určení zodpovědných subjektů za plnění jednotlivých opatření s termínem, je ovšem obtížné odhadnout jakým způsobem a v jakém rozsahu budou jednotlivé cíle NLP II v praxi skutečně realizovány.

4. Veškeré současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro koncepci, zejména vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí (např. oblasti vyžadující ochranu podle zvláštních právních předpisů^{12a})

Jako oblasti se zvláštním významem pro životní prostředí lze chápat evropsky významné lokality a ptačí oblasti, tj. lokality soustavy Natura 2000, dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Součástí této kapitoly je proto posouzení vlivů na tato území.

4.1. Hodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Požadavek na posouzení koncepce na lokality soustavy Natura 2000 byl vznesen v rámci stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody a krajiny a byl uložen závěrem zjišťovacího řízení podle §10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů.

Zpracovatelem posouzení vlivů NLP na evropsky významné lokality a ptačí oblasti je RNDr. Marek Banaš, Ph.D., autorizace MŽP ČR čj. 630/3242/04. Hlavní závěry hodnocení jsou uvedeny níže, plné znění vyhodnocení je součástí dokumentace jako samostatná příloha č. 1.

Vzhledem k tomu, že koncepce nepřináší návrh konkrétních opatření s přesnou geografickou lokalizací – zřetelnou vazbou na konkrétní evropsky významné lokality (EVL) či ptačí oblasti (PO) byla pozornost hodnocení věnována obecně všem lokalitám soustavy Natura 2000, jež se nachází na lesních pozemcích (PUPFL).

Vzhledem k charakteru hodnocené koncepce, která je zacílena na lesní pozemky (PUPFL) na našem území lze a priori vyloučit vliv realizace koncepce na ty evropsky významné lokality, eventuálně ptačí oblasti, které se nachází pouze na nelesních pozemcích. Dále je nezbytné z procesu posouzení dle §45i ZOPK vyloučit EVL a PO, jež se nacházejí ve správních obvodech Karlovarského, Královéhradeckého, Pardubického, Zlínského a Ústeckého kraje a CHKO Třeboňsko. Příslušné orgány ochrany přírody svým stanoviskem dle §45i ZOPK vyloučily významný vliv Národního lesnického programu na EVL či PO.

Evropsky významné lokality a ptačí oblasti v ostatních částech České republiky jsou procesně předmětem hodnocení vzhledem k tomu, že na základě stanovisek příslušných OOP nebyl významný vliv hodnocené koncepce na tyto lokality soustavy Natura 2000 vyloučen.

Pozornost hodnocení dle §45i ZOPK byla zaměřena na návrhovou část hodnoceného Národního lesnického programu II, která obsahuje souhrn opatření, které reagují na nejdůležitější problémy českého lesního hospodářství, jež byly identifikovány v analytické části NLP II. Tato část textu koncepce tedy přináší návrh konkrétních opatření, ze kterých lze rámcově odvodit informace o potenciálních vlivech opatření na lokality soustavy Natura 2000, resp. jejich předměty ochrany, jež jsou vázány na lesní prostředí. Ostatní části NLP II přináší popis a analýzu stávajícího stavu, jež nepřináší riziko konkrétních dopadů na lokality soustavy Natura 2000. Z těchto důvodů nebyla ostatním částem NLP II dále věnována pozornost podrobného hodnocení.

Za referenční cíl pro vyhodnocení vlivu posuzované koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti bylo v souladu s metodickými doporučeními Evropské komise (viz

Kolektiv 2001, Kolektiv 2001a) a platnou legislativou zvoleno:

Zachování příznivého stavu z hlediska ochrany pro předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačí oblasti (typy přírodních stanovišť, evropsky významné druhy, ptačí druhy). Jako konkrétní metoda pro vyhodnocení vlivů koncepce bylo zvoleno tabelární bodové vyhodnocení všech v koncepci navržených opatření s doprovodným komentářem.

Tab. 14 - Významnost vlivů byla hodnocena podle následující stupnice:

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významný negativní vliv	<p>Negativní vliv dle odst. 9 § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění Vylučuje realizaci koncepce (resp. koncepci je možné realizovat pouze v případech určených dle odst. 9 a 10 § 45i zákona)</p> <p>Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.</p> <p>Vyplývá ze zadání koncepce, nelze jej eliminovat (resp. eliminace by byla možná jen vypuštěním problémového dílčího úkolu – záměru, opatření atd.).</p>
-1	Mírně negativní vliv	<p>Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv Nevylučuje realizaci koncepce.</p> <p>Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.</p> <p>Je možné jej vyloučit navrženými zmírňujícími opatřeními.</p>
0	Bez vlivu	Koncepce, resp. její dílčí úkoly nemají žádný vliv.
+1	Mírně pozitivní vliv	Mírný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, mírný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
+2	Významný pozitivní vliv	Významný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; významné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
?	Vliv nelze vyhodnotit	Z obecného zadání koncepce není možné vyhodnotit vliv (jedná se o nedostatečnost dat na straně koncepce, resp. jí plánovaných úkolů, která je způsobena obecnou povahou dílčího úkolu/opatření).

V následující tabulce je uvedeno vyhodnocení vlivu jednotlivých navržených opatření v rámci jednotlivých cílů, resp. klíčových akcí na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

Tab. 15 - Vyhodnocení vlivu jednotlivých opatření v rámci stanovených klíčových akcí, resp. cílů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.
 Stupnice hodnocení: +2 – významný pozitivní vliv, +1 – mírně pozitivní vliv, 0 – bez vlivu, -1 – mírně negativní vliv, -2 – významný negativní vliv, ? – vliv nelze vyhodnotit).

Specifikace jednotlivých cílů, klíčových akcí a konkrétních navržených opatření	Bodové hodnocení vlivu navržených opatření na lokality Natura 2000	Komentář k hodnocení
Cíl I. Zlepšení dlouhodobé konkurenceschopnosti – pilíř ekonomický		
Klíčová akce 1: Zvýšit ekonomickou životaschopnost a konkurence-schopnost trvale udržitelného obhospodařování lesů		
1.1. Legislativně stanovit minimální požadavky na hospodaření v lesích z hlediska trvalé udržitelnosti a konkurenceschopnosti českého LH, a to diferencovaně podle druhu vlastnictví a velikosti majetku a kompenzovat vlivy společenských a ekologických požadavků nad tento rámec.	0 až +1	Stanovení minimálních požadavků (standardů) na hospodaření v lesích z hlediska trvalé udržitelnosti a zajištění kompenzace požadavků nad tento rámec mohou znamenat příznivý vliv na lokality soustavy Natura 2000, resp. jejich předměty ochrany v případě zvýšení kvality péče o lesní porosty - zvýšení zastoupení přírodě blízkých způsobů hospodaření oproti současnosti v těchto lokalitách.
1.2. Přehodnotit legislativní náročnost na drobné lesní majetky s cílem zmírnit některá zákonná ustanovení.	0 až -1	Vliv opatření může být negativní, pokud změny legislativy (její zmírnění) umožní aktivity, které negativně ovlivní předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000 (např. snížení zastoupení melioračních a zpevňujících dřevin), jež jsou vázány na lesní prostředí (evropsky významné druhy, typy přírodních stanovišť a ptačí druhy). Pokud nedojde ke zmírnění stávajících standardů ochrany přírody, resp. péče o lesní ekosystémy bude mít realizace opatření nulový vliv.
1.3. Navrhnout systém odpovídajících náhrad za škody a újmy pro vlastníky lesů na jejich majetku a úpravou zákona odstranit problémy spojené se získáváním újmy za omezení hospodaření z důvodu ochrany přírody.	+1 až -1	Zajištění systému náhrad za škody a újmy za omezení hospodaření z důvodu ochrany přírody pravděpodobně zvýší ochotu vlastníku lesů hospodařit přírodě blízkými způsoby hospodaření s následnými pozitivními dopady na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000, jež jsou vázány na lesní prostředí (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro předměty ochrany apod.). Potenciálně hrozí riziko uplatňování nadsazených požadavků náhrad ze strany vlastníků lesů, které mohou přesahovat skutečnou újmu na hospodaření. V takovém případě hrozí i nadsazené požadavky na státní rozpočet, jejichž výsledkem by mohlo být snižování úhrnu volných finančních prostředků na péči a ochranu evropsky významných lokalit či ptačích oblastí. Doporučení: pro eliminaci uvedeného rizika je vhodné zpracovat podrobnou metodiku pro hodnocení náhrad za škody a újmy pro vlastníky lesů na jejich majetku, připravenou nezávislým expertním týmem (přírodovědci, lesníci, ekonomové).

Specifikace jednotlivých cílů, klíčových akcí a konkrétních navržených opatření	Bodové hodnocení vlivu navržených opatření na lokality Natura 2000	Komentář k hodnocení
1.4. Upravit stávající systém veřejných podpor do lesního hospodářství s cílem zvýšit konkurenceschopnost českého LH, podpořit sociální a ekologické požadavky a současně zajistit vzájemnou podporu politik a předejít dotacím s protichůdným účinkem.	0 až +1	V případě vzniku konkrétních politik (dotačních programů), které povedou ke zlepšení zdravotního stavu lesních porostů a k podpoře přirozené stanovištní a druhové diverzity na území lokalit soustavy Natura 2000 lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření na EVL a PO, resp. jejich předměty ochrany, jež jsou vázány na lesní prostředí.
1.5. Finančně podpořit oblast investic s cílem zvýšit ekonomickou hodnotu lesů a zavádění ekologicky šetrné lesní mechanizace (s využitím opatření I.1.2 Investice do lesů Programu rozvoje venkova). Současně zajistit vzájemnou podporu politik a předejít dotacím s protichůdným účinkem	0 až +1	V případě realizace konkrétních investičních programů, které povedou ke zvýšenému využití ekologicky šetrné lesní mechanizace v lesních porostech na území lokalit soustavy Natura 2000 lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření na tyto lokality, resp. jejich předměty ochrany, jež jsou vázány na lesní prostředí. Konkrétně lze očekávat zejména snížení negativního vlivu na půdní prostředí v lesích, snížení rizika mechanického poškození dřevin, podrostní vegetace apod. Doporučení: zavádění ekologicky šetrné lesní mechanizace je vhodné časově preferovat na extrémních stanovištích (podmáčené biotopy, prudké svahy apod.) v rámci lokalit soustavy Natura 2000.
1.6. Připravit a zavést jednotný ekonomický informační systém LH, který zajistí přehled o ekonomické náročnosti dílčích činnostech v LH tak, aby jeho výstupy sloužily jednak vlastníkům lesa, jednak byly podkladem pro tvorbu analýz a koncepcí v LH (mj. v oblasti finančních podpor).	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
1.7. Snížit stavy spárkaté zvěře a tím i náklady na ochranu a obnovu lesa.	+2	Realizace uvedeného opatření bude znamenat zmírnění stávajícího negativního trendu přetrvávajícího špatného zdravotního stavu lesů v lokalitách soustavy Natura 2000 v důsledku vysokých stavů zvěře (nevhodná prostorová a věková struktura porostů, výrazné mechanické poškození až lokální úplná likvidace zmlazujících dřevin apod.). Doporučení: v cenných lesních porostech na území lok. soustavy Natura 2000 není vhodné umisťovat myslivecká zařízení (krmelce apod.)
1.8. Uznat význam celospolečenské funkce lesů mimo jiné tím, že lesní pozemky nebudou předmětem daně z nemovitosti a kompenzovat výnos této daně obcím změnou zákona o rozpočtovém určení daní	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).

1.9. Zpracovat pravidla účelné arondace lesních majetků a v návaznosti na tato pravidla osvobodit tyto převody od daně z převodu nemovitostí.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
1.10. V zájmu trvalé a bezpečné produkce umožnit úpravou legislativy, především doby obmýtí, rychlejší přeměnu smrkových monokultur na nevhodných stanovištích na smíšené porosty.	+2	Realizace tohoto opatření bude znamenat zrychlení zlepšení zdravotního stavu lesních porostů, včetně půdních poměrů a rychlejší podporu přirozené biodiverzity lesních ekosystémů v lokalitách soustavy Natura 2000.
1.11. Zlepšit podmínky pro výměnu pozemků v chráněných územích za jiné pozemky mimo chráněná území ve vlastnictví státu.	+1	Uvedené opatření přinese na případně nově nabytých pozemcích ve vlastnictví státu v lok. soustavy Natura 2000 možnost účinněji prosazovat konkrétní opatření ochrany přírody, jež podpoří příznivý stav předmětů ochrany.
Klíčová akce 2: Podpořit výzkum a technologický rozvoj s cílem zvýšit konkurenceschopnost lesnického sektoru		
2.1. Zpracovat analýzu ekonomické efektivnosti různých modelů hospodaření v různých přírodních podmínkách a závěry promítnout do platné legislativy a dotační politiky státu	0 až +1	Lze očekávat, že realizace tohoto opatření (zpracování analýzy) potvrdí nízkou míru ekonomické efektivity běžných (hospodářských) způsobů hospodaření na extrémních stanovištích v rámci lokalit soustavy Natura 2000 (přirozené bezlesí, lesní porosty v 8. a 9. vegetačním stupni apod.). Doporučení: v těchto lokalitách je vhodné výrazně preferovat ponechání porostů bezzásahovému režimu, či realizovat konkrétní cílené intervence s cílem podpořit konkrétní předměty ochrany lok. soustavy Natura 2000 (udržení či obnovu jejich příznivého stavu).
2.2. Za účelem ověření založit reprezentativní síť demonstračních objektů přírodě bližších forem hospodaření zejména v lesích ve vlastnictví státu.	+1	V případě, že uvedené opatření bude realizováno v konkrétních lok. soustavy Natura 2000 lze očekávat, že zde dojde k následným pozitivním dopadům na předměty ochrany těchto lokalit, jež jsou vázány na lesní prostředí (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro předměty ochrany apod.).
2.3. Založit technologickou platformu pro lesní hospodářství a navazující průmyslová odvětví s cílem podpořit inovace a technologický rozvoj v lesnickém sektoru, jejím prostřednictvím podpořit účast domácích lesnických subjektů v evropské lesnické a dřevařské technologické platformě, v 7. rámcovém programu výzkumu EU a v dalších mezinárodních výzkumných projektech.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
2.4. Vytvořit ekonomické, popřípadě legislativní podmínky pro intenzivnější spolupráci mezi výzkumem, podniky a třetími stranami při zavádění inovací a vývoji nových produktů, postupů, technologií a efektivních trhů.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).

2.5. Pokračovat v rozvoji metodik hodnocení a oceňování netržních funkcí lesů vzhledem k různým pohledům na způsob ocenění a vyhodnocení praktické použitelnosti.	0 až +1	Je vhodné se pokusit ocenit také biologické a konzervační funkce lesních porostů v lok. soustavy Natura 2000 s následnými implikacemi v lesním hospodaření (zlepšení způsobu hospodaření v biologicky cenných lesních porostech. V takovém případě lze očekávat pozitivní vliv realizace opatření na lok. soustavy Natura 2000, resp. na jejich předměty ochrany.
Klíčová akce 3: Zlepšit zhodnocování a marketing lesních nedřevních užitků a služeb		
3.1. Vytvořit podmínky a předpoklady (informační, legislativní, motivační) k rozšíření příjmů vlastníků lesů, např. tržním uplatněním určitých rekreačních a environmentálních služeb a zboží včetně vybudování účinného marketingu.	0 až +1	V případě zvýšení motivace vlastníků lesů na realizaci přírodě blízkých způsobů hospodaření spojených se zlepšením stavu lesních ekosystémů a podporou přirozené biodiverzity v lok. soustavy Natura 2000 lze očekávat pozitivní vliv realizace opatření. Doporučení: výše uvedenou podporu je vhodné situovat do lokalit soustavy Natura 2000
3.2. Zajistit z právního hlediska úhradu služeb vlastníků lesa, kteří hospodaří způsobem prospívajícím kvalitě vody (odměňovat vlastníky lesa za jejich výkony pro udržení kvality podzemních vod).	0 až +1	V případě úhrady služeb vlastníků v lok. soustavy Natura 2000 lze očekávat další pokračování péče o kvalitu vod (jež je zákonitě propojena s péčí o celkovou kvalitu prostředí) v těchto lokalitách s následným pozitivním dopadem na některé předměty ochrany lok. soustavy Natura 2000.
Klíčová akce 4: Propagovat a podporovat využívání lesní biomasy pro výrobu energií		
4.1. Zpracovat analýzu možností a v souladu s jejími výsledky podporovat využití lesní biomasy a biomasy rychle rostoucích dřevin pro energetické účely.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
4.2. Posoudit dopady využívání lesní biomasy pro výrobu energie na životní prostředí včetně dopadů na půdu, vodu, biologickou rozmanitost a koloběh živin.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
4.3. Posoudit dopady využívání lesní biomasy pro energetické účely na dostupnost vstupní suroviny pro dřevozpracující a papírenský průmysl.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
4.4. V návaznosti na energetickou koncepci státu zpracovat systém podpory a propagace produkce biomasy dřevin a jejího využití.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
4.5. Využít možností podpor v dané oblasti, např. opatření programu rozvoje venkova zaměřená na zakládání porostů rychlerostoucích dřevin pro energetické využití na nelesní půdě a technické vybavení provozoven.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
Klíčová akce 5: Podpořit spolupráci vlastníků lesů		

5.1. Podpořit (legislativně, finančně a informačně) sdružování vlastníků drobných lesů ke společnému hospodaření a společnému prodeji výrobků a služeb	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
5.2. Zefektivnit systém státního a soukromého poradenství pro vlastníky lesů.	0 až +1	V případě, že bude poradenství zaměřeno také na problematiku péče a ochrany lok. soustavy Natura 2000 na lesních pozemcích lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření.
5.3. Zjednodušit podmínky procesu arondace (scelování) a směn lesních majetků.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
Cíl II - Zlepšení a ochrana životního prostředí - pilíř ekologický		
Klíčová akce 6: Snížit dopady očekávané globální klimatické změny a extrémních meteorologických jevů		
6.1. Pěstovat prostorově a druhově rozrůzněné porosty s co největším využitím přírodních procesů, pestré dřevinné skladby, přirozené obnovy a variability pěstebních postupů.	+2	Lze předpokládat, že realizace navrženého opatření přinese pozitivní dopady na lok. soustavy Natura 2000, resp. předměty ochrany těchto lokalit, jež jsou vázány na lesní prostředí (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro existenci předmětů ochrany, zlepšení potravní nabídky, zvýšení přirozené druhové diverzity organismů apod.).
6.2. Zabránit degradaci půd, a tím maximalizovat množství uhlíku vázaného v půdě.	+2	Stav půdy je v mnohých lesních porostech v lok. soustavy Natura 2000 alarmující. Sada konkrétních přijatých opatření (nejsou v návrhu NLP II konkrétně uvedeny), jež zabrání další degradaci půd bude v důsledku znamenat zlepšení celkového stavu lesních typů přírodních stanovišť a následně též zlepšení stavu biotopů pro druhy, které jsou předmětem ochrany lok. soustavy Natura 2000 (zlepšení stavu půdního prostředí, následné zlepšení zdravotního stavu lesních porostů apod.).
6.3. Podporovat druhy a ekotypy lesních dřevin snášejících klimatickou změnu.	+1	Postupné nahrazení jehličnatých porostů listnatými dřevinami bude znamenat zlepšení zdravotního stavu lesních porostů v lok. soustavy Natura 2000 a jejich předmětů ochrany (zlepšení půdních vlastností, zlepšení nabídky vhodných ekotopů apod.). Doporučení: je vhodné se vyhnout vysazování geograficky nepůvodních dřevin v lokalitách soustavy Natura 2000.
6.4. Optimalizovat uhlíkový cyklus v půdních horizontech, zásobách dřeva stojících porostů a výrobcích ze dřeva.	+2	Lze očekávat, že v případě zvýšení objemu dřevní hmoty v lesních porostech v souvislosti s delší dobou obmýtí, zvýšeným zalesňováním pozemků a ponecháním většího množství odumřelého dřeva v lesích lze očekávat významný pozitivní dopad na stav lok. soustavy Natura 2000, resp. stav konkrétních předmětů ochrany vázaných na lesní porosty (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro existenci předmětů ochrany, zlepšení potravní nabídky, zvýšení přirozené druhové diverzity organismů apod.).
6.5. Uplatňovat opatření udržující vysokou a stabilní produkci dřevní hmoty.	0 až +1	V případě využití přírodě blízkých způsobů hospodaření pro udržení vysoké a stabilní produkce dřevní hmoty v lok. soustavy Natura 2000 lze očekávat pozitivní vliv realizace opatření na EVL a PO, resp. jejich předměty ochrany.
6.6. Prodloužit zákonné lhůty k zalesnění a zajištění porostů ve vazbě na přirozenou obnovu lesa.	0 až +1	V případě některých předmětů ochrany lok. soustavy Natura 2000 znamená prodloužení lhůty pro zalesnění (delší trvání pasečné formy biotopu) zlepšení stavu prostředí, resp. prodloužení existence pro ně vhodného typu potravního či hnízdního biotopu (např. tetřívka obecná, lelek lesní, skřivan lesní, linduška luční, linduška lesní, netopýři)

6.7. V rámci lesnické typologie posoudit možné změny lesních vegetačních stupňů.	0 až +1	Lze očekávat postupné zvýšené odumírání kulturních jehličnatých porostů a následný tlak na jejich nahrazení stanovištně přirozenými druhy dřevin (nejen v lok. soustavy Natura 2000) s následným pozitivním vlivem na zdravotní stav porostů a předměty ochrany (zvýšení pestrosti stanovišť a jejich kvality apod.).
6.8. Zaměřit dotační pravidla k podpoře adaptačních opatření snižujících dopady klimatické změny.	0 až +1	V případě zaměření dotačních pravidel na podporu stanoviště přirozených druhů dřevin a eliminaci jehličnatých porostů v lok. soustavy Natura 2000 lze očekávat pozitivní vliv realizace opatření na na EVL a PO, resp. jejich předměty ochrany.
6.9. Podporovat ekologicky vhodné zalesňování zemědělských půd.	0 až +1	Zalesnění zemědělské půdy stanovištně přirozenými dřevinami může znamenat podporu přirozené biodiverzity (nová refugia v okolní zemědělské krajině). Podmínkou je situace, kdy se na zemědělské půdě, jež je plánována k zalesnění nenachází lok. soustavy Natura 2000, resp. konkrétní předměty ochrany, které jsou vázány na bezlesí. V opačném případě je nezbytné plánované výsadby vyloučit. Doporučení: při zalesňování pozemků je vhodné využívat sukcesních pochodů (víceetapové obnovy), a snížit tak negativní projevy výsadeb cílových lesních dřevin přímo na zemědělskou půdu, která pro ně nevytváří vhodné prostředí (např. z důvodu odlišné fyzikální struktury, přemíry organických i minerálních živin, menšího zastoupení mykorrhizy apod.).
6.10. Snížit obmýtlí u dřevin nejvíce ohrožených klimatickou změnou.	0 až +1	V případě snížení obmýtlí u jehličnatých dřevin a jejich nahrazení listnatými dřevinami lze očekávat zlepšení stavu lesních porostů v lok. soustavy Natura 2000 s následným pozitivním dopadem na předměty ochrany (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro existenci předmětů ochrany, zlepšení potravní nabídky, zvýšení přirozené druhové diverzity organismů apod.).
6.11. Podpořit pěstování porostů rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě.	0 až +1	Výsadba rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě může znamenat podporu přirozené biodiverzity (nová refugia v okolní zemědělské krajině). Podmínkou je situace, kdy se na zemědělské půdě, jež je plánována k zalesnění nenachází lok. soustavy Natura 2000, resp. konkrétní předměty ochrany, které jsou vázány na bezlesí. V opačném případě je nezbytné plánované výsadby vyloučit.
6.12. Umožnit obhospodařování lesů ve tvaru lesa nízkého a středního les.	+2	Uvedené typy lesa, resp. způsobu hospodaření jsou zásadní pro udržení příznivého stavu některých předmětů ochrany lok. soustavy Natura 2000 (některé druhy hub, rostlin, brouků, motýlů, drobných savců, ptáků). Jejich podpora je tedy výrazně žádoucí.
<u>Klíčová akce 7: Zachování a zlepšení biologické rozmanitosti v lesích</u>		
7.1. Zhodnotit a v odůvodněných případech revidovat cílovou druhovou skladbu jako průnik mezi ekonomickým, ekologickým a sociálním pilířem lesa.	0 až +1	V případě podpory stanovištně přirozených druhů dřevin v lok. soustavy Natura 2000 lze očekávat podporu předmětů ochrany v lesních ekosystémech (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro existenci předmětů ochrany, zlepšení potravní nabídky, zvýšení přirozené druhové diverzity organismů apod.).
7.2. V lesích s převažujícím významem pro ochranu přírody hospodařit s cílem přiblížit se přirozené dřevinné skladbě.	+1	Lze očekávat, že navržené hospodaření s cílem přiblížit se přirozené dřevinné skladbě v lok. soustavy Natura 2000 bude znamenat zlepšení stavu lesních ekosystémů, včetně předmětů ochrany v dotčených porostech (viz zdůvodnění dopadu předchozích opatření).
7.3. Podporovat rozmanitost hospodářských postupů jako jeden z předpokladů zachování biodiverzity lesů.	+2	Využití rozmanitých hospodářských postupů je jedním z rozhodujících faktorů, které ovlivňují podporu předmětů ochrany v lok. soustavy Natura 2000, jež se nachází na lesních pozemcích. Doporučení: nastavení konkrétního hospodářského postupu je nezbytné realizovat dle místních stanovištních podmínek, resp. dle výskytu a nároků konkrétních předmětů ochrany EVL a PO (diferencované hospodaření).

<p>7.4. Pokračovat v rozšiřování podílu lesů ponechaných samovolnému vývoji s cílem postupně vytvořit reprezentativní soustavu, která bude systematicky monitorována. Tato soustava bude vytvářena především v rámci sítě národních parků a přírodních rezervací.</p>	<p>+2</p>	<p>Lesy, jež jsou ponechány samovolnému vývoji vytváří ideální podmínky pro rozvoj řady předmětů ochrany lok. soustavy Natura 2000, rozšíření jejich rozlohy lze tedy považovat za pozitivní vliv. Doporučení: je zapotřebí věnovat zvýšenou pozornost eventuálnímu spontánnímu zarůstání biologicky cenných bezlesí lesem (skalní biotopy, mokřady, alpské bezlesí apod.).</p>
<p>7.5. Podporovat stanovištně přirozené druhy, které jsou hlavními nositeli biologické rozmanitosti v lesích.</p>	<p>+2</p>	<p>Podpora stanovištně přirozených druhů dřevin v lok. soustavy Natura 2000 přinese výrazné zlepšení podmínek pro rozvoj přirozené bioty (zvýšení nabídky potravních a hnízdních stanovišť, zvýšená pestrost ekotypů pro rostliny apod.). Doporučení: je zapotřebí věnovat zvýšenou pozornost eventuálnímu vysazování dřevin do cenných přirozených či sekundárních bezlesí v lok. soustavy Natura 2000 (skalní biotopy, mokřady, alpské bezlesí, podhorské trávníky a vřesoviště apod.).</p>
<p>7.6. Pro případné použití geograficky nepůvodních druhů dřevin respektovat limity s ohledem na současné znalosti o jejich ekologickém chování a princip předběžné opatrnosti.</p>	<p>0</p>	<p>Při respektování nároků konkrétních předmětů ochrany lok. soustavy Natura 2000 na stav jejich prostředí a náchylnosti jednotlivých biotopů na eventuální šíření geograficky nepůvodních druhů dřevin lze vyloučit negativní ovlivnění EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany.</p>
<p>7.7. Zachovat v krajině mozaiku porostů s vysokou biologickou hodnotou jako jsou např. přestárlé porosty, liniové porosty, lesní okraje, mokřady, prameniště, rašeliniště a aplikovat v nich odpovídající management.</p>	<p>+2</p>	<p>V případě aplikace odpovídajícího managementu v mozaice porostů s vysokou biologickou hodnotou, jež jsou zároveň lokalitami soustavy Natura 2000 lze očekávat udržení či zlepšení stavu (z hlediska ochrany) předmětů ochrany těchto lokalit.</p>
<p>7.8. U státních lesů směřovat k přírodě bližší dřevinné skladbě při zachování konkurenceschopnosti. Obnovovat a pěstovat lesní porosty ve vlastnictví státu tak, aby v nich byl trvale zachován zvýšený podíl MZD a dřevin přirozené druhové skladby. Podobného cíle se u nestátních vlastníků pokusit dosáhnout vhodnou dotační politikou, osvětou a vzděláváním.</p>	<p>+1</p>	<p>Lze očekávat, že navržené hospodaření s cílem přiblížit se přirozené dřevinné skladbě, trvalé zvýšení plošného podílu MZD a dřevin přirozené druhové skladby v lok. soustavy Natura 2000 bude znamenat zlepšení stavu lesních ekosystémů, včetně předmětů ochrany v dotčených porostech (viz zdůvodnění dopadu předchozích opatření).</p>
<p>7.9. Podpořit zvýšení podílu tlejícího dřeva, těžebních zbytků a stromů prošliých přirozeným vývojem stárnutí v lese pro zachování biologické rozmanitosti a stanovit mechanismy, jak toho dosáhnout.</p>	<p>+2</p>	<p>Nedostatek tlejícího dřeva, těžebních zbytků a stromů prošliých přirozeným vývojem stárnutí v lese je významným problémem v řadě lokalit soustavy Natura 2000 ve vztahu k jejich ochraně, včetně udržení příznivého stavu předmětů ochrany. Realizace uvedeného opatření tak bude znamenat postupné zvrácení stávajícího negativního trendu (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro existenci předmětů ochrany, zlepšení potravní nabídky, zvýšení přirozené druhové diverzity organismů apod.).</p>

7.10. Diferencovat množství a kvalitu ponechané dřevní hmoty v porostech s přihlédnutím k požadavku na zvýšení dodávek této biomasy pro další využití a s ohledem na stanovištní podmínky.	0 až +1	V případě zohlednění požadavků jednotlivých předmětů ochrany lok. soustavy Natura 2000 na množství a kvalitu ponechané dřevní hmoty v lesních porostech lze očekávat pozitivní vliv realizace tohoto opatření.
7.11. Omezit či zcela vyloučit výsadbu geograficky nepůvodních dřevin v kategorii lesů zvláštního určení, pokud jde o lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti. (S výjimkou genových základů uznávaných pro geograficky nepůvodní dřeviny).	+2	Omezení či vyloučení výsadeb geograficky nepůvodních druhů dřevin v těch lesích zvláštního určení, které jsou lokalitami soustavy Natura 2000 a ve kterých by mohlo dojít k negativnímu ovlivnění předmětů ochrany lze jednoznačně hodnotit kladně (ve srovnání se stávajícím stavem).
7.12. Navrhnout a implementovat opatření proti šíření invazních druhů rostlin v lesích a v případě zvláště chráněných území i dalších zavlečených druhů.	+2	Šíření invazních a dalších zavlečených druhů rostlin v lesních porostech může znamenat výrazné narušení přirozených ekologických vazeb a negativní ovlivnění předmětů ochrany v lesních ekosystémech lokalit soustavy Natura 2000. Z tohoto důvodu lze realizaci konkrétních opatření k potlačení jejich šíření považovat za velmi významné.
Specifikace jednotlivých cílů, klíčových akcí a konkrétních navržených opatření	Bodové hodnocení vlivu navržených opatření na lokality Natura 2000	Komentář k hodnocení
<u>Klíčová akce 8: Rozvíjet monitoring lesů</u>		
8.1. Zajistit periodické opakování Národní inventarizace lesů (NIL) a revidovat její metodiku a zpřístupnit data NIL podle evropské směrnice o sdílení dat - INSPIRE.	0 až +2	Periodický monitoring stavu lesních ekosystémů se zpracovaným hlediskem monitoringu přirozené biodiverzity je nezbytným předpokladem udržitelného hospodaření v lesích. V případě, že bude monitoring realizován v lok. soustavy Natura 2000 a bude-li obsahovat vhodné parametry pro sledování změn stavu předmětů ochrany lze očekávat významný pozitivní přínos navrženého opatření pro ochranu EVL a PO.
8.2. Systematicky monitorovat soustavu lesů ponechaných samovolnému vývoji a výsledky využít v praxi.	0 až +2	V případě, že bude monitoring realizován v lok. soustavy Natura 2000 a bude-li obsahovat vhodné parametry pro sledování změn stavu předmětů ochrany lze očekávat významný pozitivní přínos navrženého opatření pro ochranu EVL a PO.
8.3. Pokračovat a rozšířit monitoring vlivu imisí na lesní ekosystémy (např. ICP Forest, ICP Integrated monitoring, Long-Term Ecological Research (LTER), LIFE+, atd.)	0 až +2	Pokračování a rozšíření monitoring vlivu imisí na lesní ekosystémy je žádoucí vzhledem k tomu, že se jedná o jeden z nejvýznamnějších problémů, se kterým se potýkají lesní porosty na našem území. V případě, že bude monitoring realizován v lok. soustavy Natura 2000 lze očekávat významný pozitivní přínos navrženého opatření pro ochranu EVL a PO (informace o změnách stavu prostředí a návrhy konkrétních opatření).
<u>Klíčová akce 9: Zlepšení zdravotního stavu a ochrany lesů</u>		

9.1. Omezit holoseče přednostně podporou a zaváděním přírodě blízkých způsobů hospodaření, a to diferencovaně podle přírodních podmínek a druhu vlastnictví.	+2	Lze předpokládat, že realizace navrženého opatření přinese pozitivní dopady na lok. soustavy Natura 2000, resp. předměty ochrany těchto lokalit, jež jsou vázány na lesní prostředí (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro existenci předmětů ochrany, zlepšení potravní nabídky, zvýšení přirozené druhové diverzity organismů apod.).
9.2. Podle přírodních a porostních podmínek podporovat využívání přirozené obnovy a omezit obnovu umělou.	+2	Podpora přirozené obnovy znamená dlouhodobé zlepšení stavu lesních porostů, včetně zvýšené stanovištní pestrosti (prostorová a věková rozrůzněnost porostů) s následným významným pozitivním dopadem na stav předmětů ochrany lok. soustavy Natura 2000
9.3. Umožnit a podporovat využívání přípravných dřevin zejména na kalamitních holinách a při zalesňování zemědělských půd s cílem připravit podmínky pro úspěšnou obnovu cílové dřevinné skladby.	0 až +1	Při respektování základních doporučení lze konstatovat, že realizace opatření nebude mít žádný vliv na EVL a PO, resp. jejich předměty ochrany. Doporučení: v lokalitách soustavy Natura 2000 není vhodné používat jako přípravné dřeviny geograficky nepůvodní druhy. Dále je vhodné hledat cesty jak neprovádět plošné (hromadné) zalesnění holin, využívaných významnými druhy živočichů, jež jsou předmětem ochrany EVL či PO (viz 6.6).
9.4. Podporovat diverzifikaci prostorové a druhové dřevinné skladby bližší skladbě přirozené jako předpoklad pro eliminaci působení stresových faktorů.	+2	Lesy v lok. soustavy Natura 2000, ve kterých je realizována podpora diverzifikace prostorové a druhové dřevinné skladby, která je bližší přirozené skladbě, vytváří vhodné podmínky pro rozvoj předmětů ochrany vázaných na lesní prostředí. Realizace opatření tedy bude znamenat významný pozitivní vliv.
9.5. Rozvíjet výzkum, prognózy a poradenství v rámci lesní ochranné služby a podporovat tlumení biotických škodlivých činitelů zejména ekologicky šetrnými postupy.	+1	Navržená podpora tlumení biotických škodlivých činitelů v lesích (včetně lok. soustavy Natura 2000) ekologicky šetrnými postupy znamená eliminaci negativního ovlivnění biotopu předmětů ochrany EVL a PO, jež jsou vázány na lesní ekosystémy (zejména hmyzu).
9.6. Monitorovat výskyt a rozšíření zavlečených škodlivých organismů zejména karanténních a v případě akutního rizika přijmout opatření k zamezení dalšího šíření a vzniku škod.	+1	Navržený monitoring výskytu a rozšíření zavlečených škodlivých organismů a případná realizace opatření k zamezení jejich dalšího šíření a vzniku škod v lok. soustavy Natura 2000 je důležitým aspektem, který zlepšuje ochranu EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany.
9.7. Zajistit, aby lesy a trvale udržitelné hospodaření v nich hrály aktivní úlohu při udržování a zlepšování kvality a množství vody a při zmírňování následků živelných nebezpečí, jako jsou záplavy, sucha, laviny, sesuvy půdy, jakož i při boji s půdní erozí.	+2	Zvýšení důrazu na retenční a půdoochrannou schopnost lesů znamená tlak na postupné zlepšení přirozeného půdního prostředí a vodního režimu v lesích lok. soustavy Natura 2000 a následně zlepšení stavu předmětů ochrany, které jsou na lesní prostředí vázány.
9.8. Vybudovat soudržnost mezi lesnickou a vodohospodářskou politikou a koordinovat trvale udržitelné lesní hospodářství a integrované hospodaření s vodními zdroji.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).

9.9. Rozvíjet a zavádět inovační nástroje pro zabezpečení služeb spojených s vodou, které lesy poskytují, jako jsou platby za ekosystémové služby nebo jiná opatření.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
9.10. Při lesním hospodaření zajistit dostatečnou ochranu lesních půd před erozí a degradací.	+2	Eroze a degradace půd jsou jedním z nejdůležitějších recentních problémů v našich lesích, včetně lok. soustavy Natura 2000. Z tohoto důvodu lze přivítat navržené opatření, jehož realizace přinese zlepšení stávajícího stavu EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany (zlepšení stavu půdního prostředí, následné zlepšení zdravotního stavu lesních porostů apod.)..
9.11. Revidovat opatření lesotechnických meliorací a hrazení bystrin s cílem zvýšit retenční schopnost lesů a omezit negativní ovlivnění přirozené morfologie vodních toků.	+2	Eliminace staveb lesotechnických meliorací a zvýšení důrazu na retenční schopnost lesů znamená zlepšení přirozeného vodního režimu v lesních lok. soustavy Natura 2000 a následně zlepšení stavu předmětů ochrany, které jsou na lesní prostředí vázány.
9.12. Upravit výpočet poplatku za odnětí z PUPFL tak, aby zohledňoval celospolečenský význam lesů.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
9.13. Vypracovat definici ekologické újmy, stanovit metodiku jejího vyčíslování a promítnout do legislativy.	0 až +1	Vhodně zpracovaná definice ekologické újmy a metodika jejího vyčíslování, jež bude obsahovat problematiku ochrany EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany a připravená nezávislým expertním týmem může znamenat ujasnění či zvýšení standardů ochrany lokalit soustavy Natura 2000.
9.14. Přehodnotit kategorizaci lesů na základě odborné diskuse tak, aby odpovídala funkčnímu potenciálu i záměru využití lesů, včetně stanovení priorit funkcí.	0 až +1	V případě zahrnutí porostů v lokalitách soustavy Natura 2000 do lesů zvláštního určení s následným zvýšeným důrazem hospodaření na podporu předmětů ochrany těchto lokalit lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření.
Klíčová akce 10: Snížit dopady starých i současných ekologických imisních zátěží		
10.1. Formulovat strategii státu k odstranění starých i současných ekologických zátěží v lesích (včetně finančního zajištění).	+2	Realizace konkrétní strategie odstranění starých i současných ekologických zejména imisních zátěží je zásadním krokem ke zlepšení stavu lesních porostů a následně stavu předmětů ochrany v lesních porostech na území EVL a PO.
10.2. Revidovat podmínky využívání chemických meliorací (zejména vápnění) a upřednostňovat biologické meliorace (zejména změnu dřevinné skladby) před chemickými.	0 až +1	Upřednostnění biologických meliorací před chemickými znamená potenciální snížení kontaminace okolního prostředí – snížení rizika narušení předmětů ochrany lesních lokalit soustavy Natura 2000.
10.3. Podpořit přeměnu porosty náhradních dřevin.	0 až +1	V případě, že v lok. soustavy Natura 2000 budou porosty náhradních dřevin přeměněny na porosty stanovištně vhodné, lze očekávat pozitivní vliv realizace tohoto opatření na stav předmětů ochrany.
10.4. Vytvořit legislativní podmínky pro přirozenou regeneraci obtížně zalesnitelných stanovišť v imisních oblastech.	+1	Podpora přirozené regenerace obtížně zalesnitelných stanovišť v imisních oblastech vyhovuje řadě předmětů ochrany EVL či PO (některé druhy - viz 6.3).

<p>10.5. Připravit systémové řešení náhrad škod působených imisemi vlastníků lesů tak, aby na finančním zajištění navržených řešení byly zainteresováni především emitenti; včetně návrhu právní úpravy.</p>	<p>0 až +2</p>	<p>Pokud budou vyčleněny finanční prostředky na postupné odstranění škod způsobených imisní zátěží v lesních porostech na území lok. soustavy Natura 2000, lze realizaci opatření vnímat významně pozitivně</p>
<p>Klíčová akce 11: Dosažení vyváženého vztahu mezi lesem a zvěří</p>		
<p>11.1. Zvýšit ekologickou stabilitu lesních ekosystémů snížením skutečných nadměrných stavů spárkaté zvěře, s cílem umožnit využívání přírodě bližších forem hospodaření. Snížit poškozování lesních porostů tak, aby náklady na jejich ochranu proti škodám zvěří byly pro vlastníky lesů ekonomicky přijatelné..</p>	<p>+2</p>	<p>Realizace uvedeného opatření bude znamenat zmírnění stávajícího negativního trendu přetrvávajícího špatného zdravotního stavu lesů v lokalitách soustavy Natura 2000 v důsledku vysokých stavů zvěře (nevhodná prostorová a věková struktura porostů, výrazné mechanické poškození až lokální úplná likvidace zmlazujících dřevin apod.). Doporučení: v cenných lesních porostech na území lok. soustavy Natura 2000 není vhodné umisťovat myslivecká zařízení (krmelce apod.)</p>
<p>11.2. Využít všech zákonných možností daných držitelům honiteb, aby při tvorbě plánů mysliveckého hospodaření důsledně uplatňovali své zájmy ve snižování početních stavů zvěře. K tomu mj. využít informační kampaň, ve které by Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí, s využitím existujících odborných podkladů, vysvětlovalo nutnost upravit početní stavy spárkaté zvěře na únosnou míru.</p>	<p>0 až +2</p>	<p>Realizace uvedeného opatření bude v případě postupného snižování stavů zvěře znamenat postupné zlepšení stavu předmětů ochrany vázaných na lesní prostředí EVL a PO v důsledku snížení negativních vlivů zvěře na lesní porosty.</p>

<p>11.3. Při zpracování ročních plánů mysliveckého hospodaření v honitbě pro zvěř spárkatou důsledně vycházet z ustanovení § 36, odst. 2 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti (tzn. vycházet z celkového stavu ekosystému, výsledku porovnání kontrolních a srovnávacích ploch a výše škod způsobených v uplynulém období na lesních porostech). Za tím účelem Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí vydá metodický pokyn s cílem stanovit podrobnosti pro zpracování ročních plánů mysliveckého hospodaření v honitbě, důsledně vycházejících z posouzení celkového stavu ekosystému.</p>	<p>+2</p>	<p>Realizace uvedeného opatření bude znamenat postupné zlepšení stavu předmětů ochrany vázaných na lesní prostředí EVL a PO v důsledku objektivního hodnocení vlivů zvěře na lesní porosty a následného nastavení optimálních opatření managementu zvěře.</p>
<p>11.4. Využít všech zákonných možností vlastníků honebních pozemků nově uspořádat honitby tam, kde tvar a velikost honiteb nerespektuje přirozené migrační cesty zvěře a brání se tak mysliveckému hospodaření se zvěří podle zájmu vlastníků honebních pozemků.</p>	<p>0</p>	<p>Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).</p>
<p>11.5. S využitím výstupů NIL, odborných podkladů, sledujících vzájemné interakce mezi spárkatou zvěří a lesními ekosystémy a fungující a ověřenou praxí v okolních zemích navrhnout a podrobit odborné diskusi nový systém stanovování výše odlovu, vycházející striktně ze zjištěného stavu lesa.</p>	<p>+2</p>	<p>Objektivní vyhodnocení škod zvěří na lesních porostech je základním podkladem pro nastavení odpovídajícího managementu v konkrétních lesních porostech včetně podpory předmětů ochrany EVL a PO. Lze tedy očekávat pozitivní vliv realizace opatření.</p>

<p>11.6. V návaznosti na výše uvedené, do dvou let změnit vyhlášku č. 553/2004 Sb., o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě tak, aby výše odlovu byla stanovována výhradně podle míry negativního ovlivňování lesního ekosystému, a to především zabraňováním a poškozováním přirozené obnovy, škodami na výsadbách a loupáním porostů spárkatou zvěří.</p>	<p>+2</p>	<p>Realizace uvedeného opatření bude znamenat zmírnění stávajícího negativního trendu přetrvávajícího špatného zdravotního stavu lesů v lokalitách soustavy Natura 2000 v důsledku vysokých stavů zvěře.</p>
<p>Cíl III. Zlepšení kvality života – pilíř sociální</p>		
<p>Klíčová akce 12: Podporovat zlepšení sociální situace pracovníků v LH</p>		
<p>12.1. Organizovat správu a obhospodařování lesního majetku, zejména státního, tak, aby přispívala ke zvýšení zaměstnanosti z místních zdrojů, za účelem posílení výdělkové úrovně a sociálního postavení pracovníků v lesním hospodářství a k rozvoji regionů.</p>	<p>0</p>	<p>Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).</p>
<p>12.2. Zpracovat a zavést systém odborného vzdělávání a školení za účelem zvýšení kvalifikace pracovníků, držitelů licencí v působnosti LH ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj.</p>	<p>0 až +1</p>	<p>V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o lok. soustavy Natura 2000 do vzdělávacích programů lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí výkonných pracovníků).</p>
<p>12.3. Podpořit zavádění nových, zejména informačních a komunikačních technologií, které umožní lidem zvýšit kvalifikaci a najít nové pracovní příležitosti.</p>	<p>0</p>	<p>Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).</p>
<p>12.4. Podporovat kvalifikaci a sociální chování firem certifikací, definovat a požadovat nezbytnou kvalifikaci pracovníků.</p>	<p>0</p>	<p>Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).</p>
<p>Klíčová akce 13: Zvýšit přínos lesů a lesnictví (lesnického zboží, služeb) pro rozvoj venkova</p>		
<p>13.1. Podporovat zakládání a rozvoj mikropodniků na venkově včetně vytvoření informačního a poradenského systému.</p>	<p>0</p>	<p>Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).</p>

13.2. Zlepšit přístup místních firem k lesnickým zakázkám, zejména ve státních lesích.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
13.3. Umožnit dostupnost dřevní hmoty pro místní podniky a občany především ve vazbě na státní vlastnictví lesů, při respektování tržních principů a limitů ochrany přírody.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
13.4. Zlepšit informovanost o programu Leader s cílem zapojit na venkově více lesnických subjektů do místních akčních skupin, do tvorby místních rozvojových strategií apod.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
13.5. Zachovat právo vstupu do lesů a princip obecného užívání lesů na vlastní nebezpečí uživatele při posílení vlastnických práv.	0	Oproti stávající situaci nelze očekávat změnu.
13.6. Vypracovat rámcové podmínky pro posílení rekreačního využívání lesa, zejména lesní cestní síť, a vytvářet příležitosti pro poskytování tohoto druhu služeb.	0 až -1	Při plánování rekreačního využívání lesů je zapotřebí respektovat ekologické nároky citlivých druhů živočichů a zranitelných typů přírodních stanovišť, jež jsou předmětem ochrany EVL či PO a přijmout příslušná technická a administrativní opatření k eliminaci případných negativních vlivů infrastruktury cest. Dále je zapotřebí v případě PO respektovat případná omezení vyplývající z příslušných nařízení Vlády o zřízení PO.
13.7. Podporovat rekreační využívání lesa diferencovaně podle velikosti, druhu vlastnictví a kategorie lesa.	0 až -1	Při konkrétní podpoře rekreačního využívání lesů je zapotřebí respektovat ekologické nároky citlivých druhů živočichů a zranitelných typů přírodních stanovišť, jež jsou předmětem ochrany EVL či PO a přijmout příslušná technická a administrativní opatření k eliminaci případných negativních vlivů infrastruktury cest. Dále je zapotřebí v případě PO respektovat případná omezení vyplývající z příslušných nařízení Vlády o zřízení PO.
13.8. Vymezit negativní činnosti, které poškozují lesy a zavést účinná protioopatření.	+2	V případě zavedení opatření k eliminaci negativních dopadů různých antropogenních aktivit na předměty ochrany v lesních EVL a PO lze očekávat významný pozitivní vliv tohoto opatření.
Cíl IV. Posílení koordinace a komunikace - pilíř komunikace		
Klíčová akce 14: Zlepšit slabé postavení LH v rámci veřejné správy		
14.1. Vytvořit systém celoživotního lesnického vzdělávání pro pracovníky orgánů státní správy, jejichž působnost se dotýká lesů a lesního hospodářství.	0 až +1	V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o lok. soustavy Natura 2000 do vzdělávacích programů lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí výkonných pracovníků). Vliv nepřímý, dlouhodobý
14.2. Revidovat kvalifikační předpoklady pracovníků orgánů státní správy, jejichž působnost se dotýká lesů a lesního hospodářství na všech stupních.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).

14.3. Činnost orgánů státní správy lesů, jejichž působnost se dotýká lesů a lesního hospodářství orientovat více do oblasti poradenské a osvětové	0 až +1	V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o lok. soustavy Natura 2000 do poradenské a osvětové činnosti lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření.
Klíčová akce 15: Zlepšit informovanost veřejnosti o skutečném stavu lesů a potřebách LH		
15.1. Zpracovat analýzu současného stavu v interní a externí komunikaci sektoru lesního hospodářství.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
15.2. Podpořit osvětu a komunikaci k prioritním tématům NLP.	0 až +1	V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o lok. soustavy Natura 2000 do osvěty a komunikačních aktivit k NLP II lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí účastníků a jejich případné podpory ochrany lokalit soustavy Natura 2000).
15.3. Využít potenciálu orgánů státní správy, státních lesů a zájmových sdružení v komunikaci s veřejností při prezentaci lesního hospodářství, zejména v oblasti poskytovaných služeb a funkcí lesa.	0 až +1	V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o lok. soustavy Natura 2000 do komunikačních aktivit vůči veřejnosti lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí veřejnosti a jejich případné podpory ochrany lokalit soustavy Natura 2000).
15.4. Usilovat o vytvoření dostatečného prostoru v médiích pro objektivní informování veřejnosti o polyfunkčním významu lesů.	0 až +1	V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o lok. soustavy Natura 2000 do prezentace v médiích lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí veřejnosti a jejich případné podpory ochrany lokalit soustavy Natura 2000).
15.5. Začlenit do systému lesnického vzdělávání zlepšení osobních komunikačních schopností.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
15.6. Rozvíjet lesní pedagogiku.	0 až +1	V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o lok. soustavy Natura 2000 do programů lesní pedagogiky lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí účastníků a jejich případné podpory ochrany lokalit soustavy Natura 2000).
Klíčová akce 16: Řešit institucionální vztah státu k lesům a lesnímu hospodářství		
16.1. Vyjasnit a sjednotit působení státu v péči o krajinu a ve vztahu k lesům, vyjasnit kompetence MZe a MŽP.	0 až +1	Vyjasnění a sjednocení kompetencí ve vztahu k péči o lesní porosty může přinést zjednodušení a zefektivnění péče, včetně projektů na podporu a ochranu lok. soustavy Natura 2000
16.2. Zpřesnit práva a povinnosti odborného lesního hospodáře zejména v případech, kdy náklady na jeho činnost hradí stát.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
16.3. Posoudit obsah využití a efektivitu LHO.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
16.4. Ve spolupráci s vlastníky lesů řešit postavení a dostupnost děl hospodářské úpravy lesů.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).

16.5. Zkvalitnit systém celoživotního vzdělávání osob a subjektů působících v LH	0 až +1	V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o lok. soustavy Natura 2000 do systémů celoživotního vzdělávání osob a subjektů působících v LH lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí účastníků a jejich případné podpory ochraně lokalit soustavy Natura 2000.
Klíčová akce 17: Lesy ve vlastnictví státu		
17.1. Postavení subjektů vykonávajících právo hospodaření v lesích ve vlastnictví státu a vymezení společenské objednávky pro tyto subjekty řešit samostatnými zákony. K vymezení této objednávky zajistit veřejnou a odbornou diskusi o klíčových otázkách. Tato objednávka bude vycházet z níže uvedených ekonomických, ekologických a sociálních zásad.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
17.2. Zadání konkretizující opatření v ekologickém pilíři pro lesy ve vlastnictví státu, zejména omezení holosečí a podíl tlejícího dříví, podíl území ponechaných samovolnému vývoji, stanovit tak, aby respektovalo nejnovější vědecké poznatky a mezinárodní úmluvy na tomto poli.	+2	Provádění holosečí, nedostatek tlejícího dřeva, těžebních zbytků a stromů prošlých přirozeným vývojem stárnutí v lese jsou významnými problémy v našich lesích ve vztahu k ochraně EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany. Realizace uvedeného opatření tak bude znamenat postupné zvrácení stávajícího negativního trendu. Lesy, jež jsou ponechány samovolnému vývoji mnohdy vytváří ideální podmínky pro rozvoj přirozené bioty, rozšíření jejich rozlohy lze tedy považovat za pozitivní vliv. Doporučení: je zapotřebí věnovat zvýšenou pozornost eventuálnímu spontánnímu zarůstání biologicky cenných bezlesí v rámci lok. soustavy Natura 2000 lesem (skalní biotopy, mokřady, alpinské bezlesí apod.).
17.3. U LČR, s. p., VLS ČR, s. p. preferovat přírodě bližší formy hospodaření při respektování konkurenceschopnosti.	+2	Lze očekávat, že navržené opatření bude znamenat zlepšení stavu EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany (viz komentáře uvedené v dřívějších částech tabulky)
17.4. U LČR, s.p., VLS ČR, s.p., a v národních parcích zajistit:	-	-
a) Důsledné dodržování interních opatření směřujících ke snižování škod zvěří.	+2	Lze očekávat, že důsledné dodržování interních opatření směřujících ke snižování škod zvěří bude znamenat postupné zlepšování stavu EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany.

<p>b) Zodpovědné vynakládání finančních prostředků na ochranu lesa proti škodám zvěří v míře odpovídající zákonným povinnostem (§ 32 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů a § 5 vyhlášky č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního odznaku a vzor průkazu lesní stráže); tím není nijak dotčena povinnost zajistit snížení nadměrných početních stavů spárkaté zvěře.</p>	<p>+1</p>	<p>Zodpovědné vynakládání finančních prostředků na ochranu lesa proti škodám zvěří je nezbytným předpokladem k postupnému zlepšování stavu EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany.</p>
<p>c) Principy zodpovědného mysliveckého hospodaření směrem k ochraně lesa proti neúměrným škodám zvěří uplatňovat jednak ve vztahu k uživatelům honiteb, a to v podmínkách uzavírání i vymáhání nájemních smluv, jakožto i při provozování vlastních režijních honiteb uvedených státních podniků, a to především důsledným využíváním § 36, odst. 2 zák. č. 449/2001 Sb., o myslivosti a následně metodického pokynu stanovujícího podrobnosti pro zpracování ročních plánů mysliveckého hospodaření, vycházejících výhradně z posouzení celkového stavu ekosystému.</p>	<p>+2</p>	<p>Lze očekávat, že uplatňování principů zodpovědného mysliveckého hospodaření směrem k ochraně lesa proti neúměrným škodám zvěří bude znamenat postupné zlepšování stavu EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany.</p>
<p>17.5. Zadání konkrétních opatření v ekonomickém pilíři pro lesy ve vlastnictví státu, zejména kompenzaci za škody a újmy, podporu investic, snížení stavu spárkaté zvěře, arondaci lesních pozemků zejména:</p>	<p>+2</p>	<p>Realizace uvedeného opatření bude znamenat zmírnění přetrvávajícího špatného zdravotního stavu lesů v lok. soustavy Natura 2000 - vysokých stavů zvěře a následného poškozování porostů (viz výše). Zajištění systému náhrad za škody a újmy za omezení hospodaření z důvodu ochrany přírody pravděpodobně zvýší ochotu vlastníku lesů hospodařit přírodě blízkými způsoby hospodaření s následnými pozitivními dopady na předměty ochrany EVL a PO</p>
<p>a) Zachovat dosavadní podíl státních lesů při respektování výsledků restitučního procesu a vytvořit podmínky pro arondace (scelování) a prodej drobného lesního majetku.</p>	<p>0</p>	<p>Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).</p>
<p>b) V legislativě zachovat ustanovení o zákazu pronájmu státních lesů za účelem hospodaření (v kontextu bodu a)</p>	<p>0</p>	<p>Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).</p>

c) Zajistit transparentnost obchodních vztahů a efektivní systém prodeje dřevní hmoty.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
d) U LČR, s. p. a VLS ČR, s. p., zavést platbu (finanční rentu) za právo hospodařit v lesích ve vlastnictví státu.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
e) Státní lesy nebudou příjemcem náhrady újmy za omezení hospodaření z důvodu naplňování veřejného zájmu.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
f) Státní lesy budou vyčíslvat a zveřejňovat výši ekonomické újmy vzniklé v důsledku omezení hospodaření z důvodu naplňování veřejného zájmu, v případě zavedení „platby za využívání lesů“ se tato částka bude odečítat.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
g) Opatření uplatňovat s ohledem na ekonomickou efektivnost	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
17.6. Zadání konkretizující opatření v sociálním pilíři pro lesy ve vlastnictví státu, zejména:	---	---
a) Do činnosti LČR důsledněji promítnout regionální hlediska.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
b) Principiálně řešit pomoc vlastníkům drobných lesních majetků směřující k zajištění základních funkcí lesa.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
c) V lesích v majetku státu vytvářet podmínky pro regionální rozvoj a rozvoj venkova.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).

Bylo zjištěno, že z celkového počtu 120 opatření navržených ve čtyřech cílech a 17 klíčových akcích Národního lesnického programu lze očekávat u 42 opatření nulový vliv na lokality Natura 2000 (viz Tab.15).

U dalších 31 navržených opatření (konkrétně: 1.1., 1.4., 1.5., 2.1., 2.5., 3.1., 3.2., 5.2., 6.5., 6.6., 6.7., 6.8., 6.9., 6.10., 6.11., 6.12., 7.1., 7.10., 9.3., 9.13., 9.14., 10.2., 10.3., 12.2., 14.1., 14.3., 15.2., 15.3., 15.4., 15.6., 16.1., 16.5.) lze očekávat rozmezí nulového až potenciálně mírně pozitivního vlivu jejich realizace na lokality soustavy Natura 2000 (viz Tab.15).

V případě 29 navržených opatření (konkrétně: 1.7., 1.10., 6.1., 6.2., 6.4., 6.12., 7.3., 7.4., 7.5., 7.7., 7.9., 7.11., 7.12., 9.1., 9.2., 9.4., 9.7., 9.10., 9.11., 10.1., 11.1., 11.3., 11.5., 11.6., 13.8., 17.2., 17.3., 17.4. a), c), 17.5.) lze očekávat významný pozitivní vliv jejich realizace na lokality soustavy Natura 2000 (viz Tab.15).

U 9 navržených opatření (konkrétně: 1.11., 2.2., 6.3., 7.2., 7.8., 9.5., 9.6., 10.4., 17.4 b) lze očekávat mírný pozitivní vliv jejich realizace na lokality soustavy Natura 2000 (viz Tab.15).

V případě 5 navržených opatření (konkrétně: 8.1., 8.2., 8.3., 10.5., 11.2) lze očekávat rozmezí nulového až významně pozitivního vlivu jejich realizace na lokality soustavy Natura 2000 (viz Tab.15).

U 3 navržených opatření (konkrétně: 1.2., 13.6., 13.7.) lze očekávat rozmezí nulového až mírně negativního vlivu jejich realizace na lokality soustavy Natura 2000. Riziko mírně negativního vlivu bylo stanoveno z důvodu potenciálních změn legislativy (její zmírnění), které umožní aktivity, jež negativně ovlivní předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000 (např. snížení zastoupení melioračních a zpevňujících dřevin) a dále z důvodu potenciální kolize se zranitelnými předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000 při realizaci konkrétních aktivit rekreačního využívání lesů. Pro eliminaci uvedených negativních vlivů byla navržena konkrétní doporučení (viz Tab.15).

U jednoho opatření (konkrétně: 1.3.) bylo konstatováno rozmezí mírně negativního až mírně pozitivního vlivu jeho realizace na lokality soustavy Natura 2000. Riziko mírně negativního vlivu bylo stanoveno z důvodu potenciálního rizika uplatňování nadsazených požadavků náhrad ze strany vlastníků lesů, které mohou přesahovat skutečnou újmu na hospodaření. V takovém případě hrozí i nadsazené požadavky na státní rozpočet, jejichž výsledkem by mohlo být snižování úhrnu volných finančních prostředků na péči a ochranu evropsky významných lokalit či ptačích oblastí. Pro eliminaci uvedeného negativního vlivu byla navržena konkrétní doporučení (viz Tab.15).

Pro vyloučení případného negativního vlivu realizace hodnoceného „Národního lesnického programu II“ na lokality soustavy Natura 2000 je potřeba dodržet tato základní podmínky:

- Při realizaci jednotlivých navržených opatření aplikovat konkrétní doporučení, jež jsou uvedena v kap. 4.3 - Tab. 15
- Při realizaci konkrétních aktivit v lesních porostech respektovat příslušná ustanovení platné legislativy, řešící ochranu evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, resp. jejich předmětů ochrany (zejm. zákon č. 114/1992 Sb., v platném znění, Směrnice Rady č. 92/43/EEC o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, Směrnice Rady č. 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků).

Na základě vyhodnocení předložené koncepce v souladu s §45h,i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění lze konstatovat, že uvedená koncepce **nebude mít významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.**

5. Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci, a způsob, jak byly tyto cíle vzaty do úvahu během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení

5.1. Cíle ochrany životního prostředí využité při přípravě NLP II

V rámci přípravy NLP II byly vzaty v úvahu cíle mnoha mezinárodních dokumentů v oblasti ochrany životního prostředí viz kap. 1.4. Jedná se zejména o mezinárodní smlouvy, dohody, úmluvy a směrnice EU. Bližší specifikace cílů ani způsob zpracování výše uvedených dokumentů (vyjma Strategie Společenství pro lesy a Akčního plánu EU pro lesy a lesnictví) při přípravě NLP II není v dokumentu popsána. Není tudíž zřejmé, jakým způsobem byly cíle výše uvedených dokumentů do NLP II zapracovány a jakým způsobem ovlivnily obsah NLP II.

5.2. Stanovení hodnotícího rámce

Základní rámec pro hodnocení jednotlivých částí NLP II představuje sada témat životního prostředí. Tato témata jsou stanovena na základě požadavků zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů a dále na základě analýzy jednotlivých složek životního prostředí ve vztahu k lesním ekosystémům a lesnímu hospodářství. Jako základ hodnotícího rámce byla vybrána ta témata, která mají silnou vazbu k problematice lesů a lesního hospodářství v České republice a která jsou relevantní vzhledem k obsahu NLP II. Při stanovení témat byly zohledněny i cíle relevantních koncepčních dokumentů (seznam viz kap. 1.4) s vazbou na problematiku životního prostředí a veřejného zdraví ve vztahu k lesům a lesnímu hospodářství na mezinárodní a národní úrovni.

Hodnocení jednotlivých opatření NLP II bylo provedeno na základě analýzy stavu a vývoje vybraných témat životního prostředí a na základě cílů ochrany životního prostředí stanovených na mezinárodní a národní úrovni.

5.3. Finální sada témat životního prostředí

Níže uvedená sada témat životního prostředí představuje byla vybrána pro ustavení základního rámce pro hodnocení jednotlivých částí NLP II:

- **Biota a biodiverzita**
- **Půda**
- **Voda a vodohospodářské funkce lesa**
- **Krajina**
- **Obnovitelné zdroje energie**
- **Klimatická změna**
- **Staré ekologické zátěže**
- **Environmentálně šetrný cestovní ruch**
- (Ovzduší)

Z výše uvedené sady témat životního prostředí byla na základě podrobné analýzy vztahu daného tématu k obsahu NLP II vybrána tzv. klíčová témata pro vyhodnocení vlivů NLP II na životní prostředí, tj. témata se silnou vazbou z hlediska potenciálních dopadů realizace navržených opatření NLP II na dané téma. Jako klíčová témata, která tvoří rámec pro hodnocení vlivů jsou výše uvedená témata s výjimkou tématu ovzduší, kde byla identifikována velmi slabá vazba z hlediska dopadů realizace NLP II na toto téma životního prostředí.

Návrhová část NLP II byla hodnocena z hlediska, zda a jakým způsobem realizace jednotlivých opatření ovlivní stav, případně trendy vývoje v rámci daného tématu životního prostředí a rovněž zda přispívá k naplnění cílů ochrany životního prostředí stanovených ve strategických dokumentech na mezinárodní a národní úrovni.

V optimálním případě by realizace opatření navržených v NLP II měla směřovat k naplňování relevantních cílů ochrany životního prostředí stanovených na mezinárodní a národní úrovni.

Z tohoto hlediska jsou jednotlivá opatření NLP II v rámci posouzení vlivu na životní prostředí hodnocena. Na základě hodnocení byla zpracovatelem SEA navrženy podmínky realizace a doporučení (viz kap. 7).

5.4. Cíle ochrany životního prostředí jako součást hodnotícího rámce

Pro hodnocení opatření navržených NLP II byly využity cíle ochrany životního prostředí stanovené v dokumentech národní i mezinárodní úrovně. Seznam dokumentů, jejichž cíle byly využity pro hodnocení opatření NLP II jsou uvedeny v kap. 1.4. Relevantní cíle ochrany životního prostředí na mezinárodní úrovni byly implementovány do národních dokumentů dle provedené analýzy viz příloha č. 2. Z tohoto důvodu byly pro hodnocení využity zejména cíle ochrany životního prostředí z koncepčních dokumentů národní úrovně. Níže jsou uvedeny jednotlivé cíle těchto dokumentů a jsou přiřazeny k jednotlivým tématům ochrany životního prostředí, v rámci nichž byly využity pro hodnocení jednotlivých opatření NLP II.

Biota a biodiverzita

Pro téma Biota a biodiverzita lesních ekosystémů jsou z hlediska stanovených cílů důležitými strategickými dokumenty zejména Strategie udržitelného rozvoje ČR, Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti, Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, Státní politika životního prostředí, Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, které stanovují následující cíle:

- Pozitivně motivovat k podpoře neprodukčních funkcí ekosystémů (ekologické, krajinné, estetické) a ochraně přírody a krajiny.
- V oblasti ochrany lesů průběžně zlepšovat druhovou skladbu i věkovou a prostorovou strukturu lesů s cílem blížít se postupně přírodě blízkému stavu, resp. stavu umožňujícímu lesním ekosystémům vykonávat všechny jejich přirozené ekologické funkce a podporovat mimoprodukční funkce lesa.
- V oblasti ochrany ekosystémů a stanovišť planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů zastavit jejich plošnou a prostorovou redukci a zachovat všechny jejich přirozené funkce.
- Soustavně zvyšovat biologickou rozmanitost na všech třech jejích úrovních (genové, druhové a ekosystémové).
- Zastavení poklesu biodiverzity: Ochrana zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů
- Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj lesnických systémů s vysokou přírodní hodnotou.

- Podporovat opatření zaměřená na udržitelné využívání lesní půdy: Platby v rámci Nature 2000 v lesích.
- Zlepšování druhové skladby lesních porostů.
- Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj lesnických systémů s vysokou přírodní hodnotou - Podpora ochrany životního prostředí v lesních oblastech s vysokou přírodní hodnotou.
- Prostřednictvím monitoringu v síti lokalit, zjišťovat trendy v chování ekosystémů a druhů na celostátní úrovni.
- Zachovat nebo zvýšit současnou výměru lesů jako minimální základ pro uplatňování potřeb ochrany lesní biodiverzity při zachování všech ostatních funkcí lesa.
- Zpracovat a uvést do praxe strategii informování laické i odborné veřejnosti o otázkách spojených s ochranou druhové rozmanitosti lesů a ustanovit platformu, na které budou otázky ochrany biodiverzity řešeny na úrovni všech dotčených resortů a hlavních zájmových skupin z řad nevládních organizací a vlastníků lesa.
- Zvýšit zainteresovanost soukromoprávní sféry na ochraně přírody a krajiny.
- I při ochraně přírody a krajiny je žádoucí ve větší míře využívat vhodných mechanismů ekonomického ohodnocení tržních i netržních přírodních zdrojů přiblížení přirozené druhové skladbě, zvláště výrazné zvýšení podílu listnatých dřevin a prostorová rozrůzněnost lesních porostů.
- V zájmu zachování linie rozhraní lesů a luk nedopustit zalesňování lučních a nivních enkláv uvnitř lesních komplexů.
- Výrazně podpořit rozvoj a aplikaci metod šetrných a přírodě blízkých forem lesního hospodaření, přednostně na území NP, CHKO a ÚSES. Zvláštní pozornost věnovat těžbě a přibližování dřeva při ochraně lesa před škůdci. K tomu přijmout prováděcí programy a zahájit jejich realizaci.

Půda

Pro téma Půda jsou stanoveny cíle v několika dokumentech, jedná se zejména o Státní politiku životního prostředí a Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013:

- Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí.
- Zvyšování výměry lesů vhodným zalesněním nelesních půd.

Voda a vodohospodářské funkce lesa

Pro téma Voda a vodohospodářské funkce lesa jsou důležité zejména tyto koncepční dokumenty: Plán hlavních povodí České republiky 2007 – 2012, Koncepce vodohospodářské politiky ČR pro období po vstupu do EU, Strategie ochrany před povodněmi pro území ČR, Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, Státní politika životního prostředí, Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2007 – 2013, které stanovují níže uvedené cíle:

- Zabezpečování obnovy a revitalizace vodních biotopů a mokřadů.
- Vyrovnání vláhové bilance.
- Zlepšování čistoty povrchových, zprostředkovaně i podzemních vod.
- Ochrana jakosti povrchových a podzemních vodních zdrojů prostřednictvím opatření zaměřených na protierozní ochranu.
- Obnovovat přirozené retenční prvky, suché poldry, drobné vodní nádrže. Nepřipustit zatrubňování vodních toků, obnovit nevhodně zatrubněné toky.
- Zajištění ochrany vodních poměrů v krajině a zlepšování retenční schopnosti krajiny.
- Zajištění ochrany morfologie přirozených koryt vodních toků a ochrany všech typů mokřadů podle Ramsarské úmluvy.
- Zvyšovat diverzitu krajiny zejména: revitalizačními opatřeními v krajině a na

drobných vodních tocích s ohledem na komplexní řešení vodního režimu krajiny a různé krajinné typy, podporou zprůchodnění vodních toků pro ryby a vodní živočichy,

- Je nezbytné usilovat o vytvoření prostorové rovnováhy mezi hospodářským rozvojem na jedné straně a potřebami využít toto území ke zpomalení odtoku a akumulaci vody na straně druhé.
- Zavádění opatření k ochraně území před povodněmi.
- Výstavba, modernizace, rekonstrukce a celkové opravy zařízení upravujících vodní režim v lesích, včetně souvisejících objektů.
- Navrhnout program rozšíření plochy přírodě blízkých lesů v nivách řek a potoků pro jejich mimořádný ekologický a protipovodňový význam.
- Ochrana vodních a suchozemských ekosystémů a mokřadů přímo na nich závislých.
- Zamezení nebo omezení vstupů znečišťujících látek do podzemních vod a zamezení zhoršení stavu všech útvarů podzemních vod,
- Snižování vypouštění nebezpečných látek do vod.

Krajina

Pro téma Krajina jsou z hlediska stanovených cílů důležitými strategickými dokumenty zejména Strategie udržitelného rozvoje ČR, Státní politika životního prostředí ČR pro období 2004-2010, Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, Plán hlavních povodí České republiky 2007 – 2012, Koncepce vodohospodářské politiky ČR pro období po vstupu do EU, které stanovují níže uvedené cíle:

- V oblasti péče o krajinu postupně realizovat krajinotvorná opatření podporující žádoucí environmentální i estetické funkce krajiny a ekosystémů; důraz musí být kladen také na posilování retenční schopnosti krajiny.
- Zabezpečování obnovy a revitalizace vodních biotopů a mokřadů.
- Udržovat, chránit i vytvářet esteticky vyváženou ekologicky stabilní a trvale produkční kulturní krajinu. Zároveň udržovat v přírodním stavu lokality, které dosud nebyly výrazněji narušeny lidskou činností.
- Zvýšit zainteresovanost soukromoprávní sféry na ochraně přírody a krajiny.
- I při ochraně přírody a krajiny je žádoucí ve větší míře využívat vhodných mechanismů ekonomického ohodnocení tržních i netržních přírodních zdrojů přiblížení přirozené druhové skladbě, zvláště výrazné zvýšení podílu listnatých dřevin a prostorová rozrůzněnost lesních porostů.
- Zajištění ochrany vodních poměrů v krajině a zlepšování retenční schopnosti krajiny.
- Zajištění ochrany morfologie přirozených koryt vodních toků a ochrany všech typů mokřadů podle Ramsarské úmluvy.
- Používat takové způsoby hospodaření na zemědělské a lesní půdě, aby nedocházelo ke zhoršování retenční schopnosti půdy a negativnímu ovlivňování vodního režimu v krajině; k tomu připravit a zavést odpovídající ekonomické nástroje.
- Zvyšovat diverzitu krajiny zejména: revitalizačními opatřeními v krajině a na drobných vodních tocích s ohledem na komplexní řešení vodního režimu krajiny a různé krajinné typy, podporou zprůchodnění vodních toků pro ryby a vodní živočichy.
- Stát musí vytvářet legislativní a ekonomické prostředí, v němž bude možno udržet přírodní prvky, ekologickou stabilitu a produkční potenciál v krajině.

Obnovitelné zdroje energie

Problematiku využívání obnovitelných zdrojů energie postihuje většina strategických dokumentů, z nichž z tohoto hlediska nejdůležitějšími jsou, Akční plán pro biomasu ČR, Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 – 2009. Níže jsou uvedeny cíle národních strategických dokumentů, které byly využity pro hodnocení NLP II v rámci tématu Obnovitelné zdroje energie:

- Podpora maximálního technicky a ekonomicky reálně dosažitelného využití podílu obnovitelných zdrojů na výrobě energie,
- Dosažení minimálně 8 % podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie na hrubé spotřebě elektřiny k roku 2010
- Šetrné využívání přírodních zdrojů v souladu s principy udržitelného rozvoje.
- Zvýšit podíl obnovitelných zdrojů na výrobě elektřiny a tepla.
- Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie prostřednictvím stávajícího lesnického potenciálu a možností jeho rozšíření a zachování pozitivních funkcí lesa.
- Založení porostů rychle rostoucích dřevin pro energetické využití.
- Zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie na spotřebě energie při současném vyloučení negativního dopadu na přírodu a krajinu a se zohledněním ekonomických kritérií.
- Zajistit minimalizování environmentálních rizik při využívání biomasy jako zdroje energie (udržitelnost produkce biomasy, dodržování ekologických limitů při využívání zbytkové biomasy – klest při lesních těžbách apod., princip předběžné opatrnosti při zavádění nových plodin, minimalizace užívání chemických ochranných prostředků a hnojiv). Při produkci využívat technologie minimalizující tato rizika a umožňující udržitelné využívání přírodních zdrojů.
- Zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie na spotřebě primárních energetických zdrojů na 6 % k roku 2010 a na 20 % k roku 2030.
- Minimalizace emisí skleníkových plynů, zejména oxidu uhličitého, v souladu s mezinárodními závazky České republiky, vyplývajícími zejména z Kjótského protokolu.
- Zpodrobnění statistiky využívání biomasy – Alternativně uvažovat o zpracování jednorázové studie nebo vícefázového průzkumu v oblasti využívání jednotlivých druhů biomasy, v první fázi dendromasy.
- Podpora zakládání víceletých energetických plodin.
- Využívání biomasy a především dřeva jako suroviny širokého využití namísto neobnovitelných surovin.

Klimatická změna

Pro téma Klimatická změna jsou z hlediska stanovených cílů důležitými strategickými dokumenty zejména Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR, Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR. V rámci tohoto tématu jsou národními strategickými dokumenty stanoveny tyto cíle:

- V oblasti ochrany klimatu soustavně omezovat (využíváním obnovitelných zdrojů) emise skleníkových plynů, zejména oxidu uhličitého ze spalování fosilních paliv.
- Finančně podporovat technologické zásahy směřující ke zvyšování adaptivních schopností ekosystémů.
- Odhadnout potenciál ochrany a udržitelného využití biodiverzity při adaptačních opatřeních připravovaných ke snížení dopadů změny klimatu.

- podporovat postupné zavádění vhodných adaptačních opatření a odhady ekonomických nákladů.
- Vypracovat a sjednotit, příp. modifikovat soubor adaptačních opatření na změnu klimatu za účelem minimalizace negativních dopadů na biodiverzitu.
- Úpravy druhové, věkové a prostorové skladby lesa.
- Zvyšování adaptačního potenciálu lesů druhovou, genovou a věkovou diverzifikací porostů, vynucená přeměna druhové skladby porostů (předčasné smýcení porostů jehličnanů, zvláště smrku, a náhrada jednodruhových porostů směsí dřevin) a převod holosečného způsobu hospodaření na podrostní.

Staré ekologické zátěže

Pro téma Staré ekologické zátěže jsou z hlediska stanovených cílů důležitými strategickými dokumenty zejména Strategie udržitelného rozvoje ČR, Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2007-2013, které stanovují následující cíle:

- Postupně odstraňovat staré ekologické zátěže tak, aby byla minimalizována až eliminována z nich plynoucí rizika.

Environmentálně šetrný cestovní ruch

Pro téma Environmentálně šetrný cestovní ruch jsou z hlediska stanovených cílů důležitými strategickými dokumenty zejména Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na léta 2007 – 2013, Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti, Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR, které stanovují následující cíle:

- Podpora forem cestovního ruchu šetrných k životnímu prostředí (venkovský cestovní ruch, agroturistika, ekoturistika, cyklistika).
- Ekologická osvěta návštěvníků turistických destinací, včetně informací o šetrném cestovním ruchu.
- Podporovat rozvoj šetrné (ekologicky únosné) turistiky, zejména ekoturistiky zaměřené na poznávání a prožívání přírodních i krajinných krás. Využívat ekoturistiky k ekologické výchově veřejnosti, ke zvýšení zahraničního cestovního ruchu i mimo tradičně navštěvovaná místa a k vytváření nových pracovních příležitostí pro místní obyvatele, zejména ve velkoplošných chráněných územích. Stimulovat zakládání a provoz tzv. rekreace na statku spojené s ekologickou osvětou. Zajišťovat trvalé podmínky pro pěší a cyklistickou přístupnost krajiny.
- Usilovat o zkvalitnění a rozvoj infrastruktury pro ekologicky šetrné formy cestovního ruchu, uchování a zvyšování kvality životního prostředí a udržitelného rozvoje, tak aby místní obyvatelé profitovali z udržitelného rozvoje cestovního ruchu, především ve smyslu pracovních příležitostí a sdílení výhod vyplývajících z udržitelného užívání biodiverzity pro účely cestovního ruchu, přičemž hlavní roli by zde měly hrát malé, případně středně velké podniky.
- Ve zvýšené míře využívat potenciál následujících přínosů udržitelně provozovaného a rozvíjeného cestovního ruchu, zejména ekoturismu pro zachování biodiverzity: tvorba zdrojů pro financování ochrany biodiverzity (zejména ve zvláště chráněných územích); tvorba environmentálně příznivých alternativ pro ekonomiky obyvatel chráněných území; ekonomické opodstatnění pro existenci či rozšiřování chráněných území; tvorba environmentálně orientované poptávky po využívání potenciálu chráněných území, nástroj environmentální výchovy a stimulace soukromého sektoru k ochraně biodiverzity.

- Z územního hlediska bude klíčové zaměřit se na snižování negativních dopadů a aktivaci potenciálu pozitivního působení ekologicky šetrného cestovního ruchu v lokalitách soustavy Natura 2000 a horských ekosystémech České republiky.
- Regulace a podpora cyklistiky z pohledu ochrany území vyžadujících zvláštní ochranu (zvláště chráněná území, lokality výskytu zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin).
- Podporovat ekologicky přijatelné formy a intenzity zátěže území z cestovního ruchu.
- Zpřístupňovat krajinu budováním polních cest, cyklostezek, pěších turistických tras, naučných a tematických stezek.
- Vytváření podmínek k podpoře cykloturistiky.

Ovzduší

Pro téma Ovzduší ve vztahu k lesním ekosystémům stanovuje cíle Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (2005):

- S využitím výsledků dosavadního výzkumu a výstupů monitoringu vlivu imisí na lesy a lesní půdu specifikovat současné problémy obnovy lesních ekosystémů v oblastech, které byly zejména v minulosti vystaveny zvýšenému imisnímu zatížení. Současně zpracovat koncepci dalšího postupu zmírňování dopadů nepříznivých procesů na lesní biodiverzitu.

Průřezové cíle

Mezi průřezové cíle byly zařazeny cíle, které se týkají více než dvou témat ochrany životního prostředí, které byly stanoveny jako rámec pro hodnocení vlivů NLP II na životní prostředí. Níže jsou uvedeny strategické dokumenty, které stanovují průřezové cíle (viz dále): Strategie udržitelného rozvoje ČR, Státní politika životního prostředí ČR pro období 2004-2010, Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013, Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013, Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti, Státní program ochrany přírody a krajiny ČR

- Minimalizovat střety zájmů mezi hospodářskými aktivitami a ochranou životního prostředí a kulturního dědictví, hmotného i nehmotného.
- Podpora víceúčelového lesního hospodářství a posilování odpovídajících mimoprodukčních (ekologických a sociálních) funkcí lesů v oblastech zvýšeného veřejného zájmu,
- Aktivně podporovat environmentální výchovu na všech úrovních vzdělávání a environmentální osvětu.
- Vytvořit multifunkční lesnické systémy prospěšné životnímu prostředí, přírodě a krajině
- Opatření zaměřená na udržitelné využívání lesní půdy:
  - Zalesňování zemědělské půdy.
  - Platby v rámci Natury 2000 v lesích.
  - Lesnicko-environmentální platby.
  - Zlepšování druhové skladby lesních porostů.
  - Neproduktivní investice v lesích.
- Legislativně zakotvit alternativní metodu tvorby lesního hospodářského plánu na podkladě provozní inventarizace, jako nástroj podpory přechodu k přírodě blízkým formám hospodaření. Současně dopracovat a prosadit do praxe návrh nového systému kategorizace lesů založeného na vnímání lesa jako polyfunkčního ekosystému a zavést

potřebné stimulační nástroje tak, aby opatření nutná k ochraně biodiverzity byla pro vlastníky lesů ekonomicky přijatelná.

- Při obnovách porostů zabezpečit podíl dřevin přirozené druhové skladby v hospodářských porostech alespoň v mezích současným zákonem stanoveného procenta melioračních a zpevňujících dřevin a vhodnými nástroji podporovat uplatňování dřevin nad daný minimální rámec. Současně zajistit v lesních porostech podíl stárnoucího a mrtvého dřeva jako útočiště společenstev organismů na něj vázaných.
- Přijmout opatření na zvýšení podílu přirozené obnovy druhově a geneticky vhodných porostů. S tím úzce souvisí potřeba přijmout vhodná opatření na snížení stavů spárkaté zvěře a poté je udržovat na úrovni, která nebude přirozenou obnovu porostů znemožňovat.
- Uplatňovat zásady ekosystémového přístupu při využívání složek lesní biodiverzity. To mj. představuje dbát na ochranu genofondu ohrožených druhů nižších i vyšších rostlin, jednotlivých společenstev volně žijících živočichů (zoocenóz), lesní půdy a jejího přirozeného vodního režimu, přičemž nelze pomíjet ostatní např. socioekonomické aspekty dané problematiky.
- Zvýšit druhovou rozmanitost lesních dřevin a přiblížit se přirozené druhové skladbě lesa. Rozvinout přírodě blízké obnovní a pěstební postupy. Do roku 2030 zvyšovat podíl nedostatečně zastoupených přirozených melioračních a zpevňujících dřevin tak, aby v obnovovaných lesních porostech celkově dosáhl dvojnásobku (tj. 44 %) jejich současného průměrného zastoupení. Pozornost věnovat i vzácným hospodářsky méně významným a ohroženým dřevinám přirozené druhové skladby (zejména jedli a jilmům). Úkol přednostně uskutečňovat v lesích ve státním vlastnictví, zejména na území národních parků a chráněných krajinných oblastí a v lesích vymezeného územního systému ekologické stability (ÚSES). Ke splnění tohoto úkolu vypracovat program k zajištění realizačních nástrojů.

6. Závažné vlivy (včetně sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, pozitivních a negativních vlivů) navrhovaných variant koncepce na životní prostředí

6.1. Hodnocení celkového zaměření NLP II

Národní lesnický program II je dokument státní lesnické politiky na období 2008 - 2013. Formuluje směry lesnické politiky, které budou po schválení dokumentu vládou ČR závazné a budou řešeny Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem životního prostředí ve spolupráci s dalšími zainteresovanými resorty. NLP II nestanovuje způsob, jakým by měla být navržená opatření dále řešena, ani neukládá zodpovědnosti za řešení jednotlivých opatření konkrétním subjektům a nestanovuje termíny pro jejich plnění. Odkazuje pouze na ustavení Koordinační rady NLP ředitelem odboru koncepce a ekonomiky lesního hospodářství Ministerstva zemědělství. Nejedná se tedy o strategický dokument s danou implementační strukturou, nýbrž o vytyčení dalšího směřování lesnické politiky v souladu s Lesnickou strategií pro Evropskou unii.

Nejedná se tedy o strategický dokument s danou implementační strukturou, nýbrž o vytyčení dalšího směřování lesnické politiky v souladu s Lesnickou strategií pro Evropskou unii.

NLP II by měl poskytovat plánovací rámec pro vymezení vlivů jiných sektorů na lesnickou politiku. Navazuje na Národní lesnický program, který schválila vláda ČR svým usnesením č. 53 dne 13. ledna roku 2003.

Národní lesnické programy jsou považovány za koncepty pro uplatnění trvale udržitelného obhospodařování lesů při dlouhodobém zlepšování konkurenceschopnosti lesního hospodářství způsobem, který respektuje národní suverenitu.

Struktura Národního lesnického programu II vychází ze čtyř základních cílů, které jsou vymezeny Akčním plánem pro lesy EU. Opatření reagují na nejdůležitější problémy českého lesního hospodářství, které byly identifikovány v analytické části Národního lesnického programu. Navržená opatření v hlavních rámcích respektují základní cíle Strategie Společenství pro lesy a lesnictví EU a zároveň respektují národní odlišnosti dosavadního vývoje lesního hospodářství v ČR.

Na základě hodnocení SEA lze konstatovat převažující potenciální pozitivní vliv NLP II na životní prostředí.

6.2. Hodnocení struktury NLP II

Z hlediska obsahové struktury se NLP II skládá z následujících kapitol:

1. Úvod.

Kapitola popisuje východiska a charakter NLP II ve vztahu k Lesnické strategii pro EU a základní cíle národních lesnických programů.

1.1. Vazba na mezinárodní dokumenty.

Podkapitola obsahuje výčet některých mezinárodních úmluv, dohod, protokolů, směrnic EU, smlouvu EU o genetických zdrojích rostlin, Strategie Společenství pro lesy a Akční plán EU pro lesy a lesnictví bez jasné struktury a vazby na další části dokumentu. Pouze je konstatováno, že níže uvedené dokumenty NLP II respektuje, nicméně není zřejmé do jaké míry a jakým způsobem a jaké části těchto dokumentů byly do NLP II implementovány. Dále se uvádí výčet

ministerských konferencí o ochraně lesů v Evropě a skupiny funkcí lesů, jejíž naplňování je v Evropě uskutečňováno na principu udržitelného rozvoje. Přičemž není zřejmé jakým způsobem a zda vůbec se rezoluce ministerských konferencí odrážejí v návrhu NLP II. Tento výčet konferencí není uveden žádným textem. ***SEA posuzovatel doporučuje jednotlivé odstavce zpřehlednit a logicky rozčlenit a zejména doplnit textem vysvětlujícím důvod uvedení daného textu včetně popisu vazby na ostatní části NLP II.***

2. Vnější vlivy působící na současnou lesnickou politiku.

Kapitola pojednává o hlavních faktorech, které budou ovlivňovat lesnickou politiku ČR v návrhovém období v oblasti ekonomické, ekologické a sociální. I v této kapitole chybí vysvětlující text, který by charakterizoval vztah této části dokumentu na ostatní kapitoly NLP II.

SEA posuzovatel doporučuje doplnit vysvětlující text s charakteristikou vztahu této kapitoly na ostatní části NLP II.

3. Současný stav lesů a lesního hospodářství v ČR.

Kapitola popisuje nejzákladnější ukazatele stavu lesů a lesního hospodářství včetně vývozu a dovozu surového dříví. Nicméně tematická šíře popisu současného stavu lesního hospodářství pokrývá pouze část problémů, které jsou řešeny v návrhové části. Navíc analytická část identifikuje problémy lesního hospodářství, které se již v dalších částech dokumentu neobjevují – např. Využití dřevní suroviny a její zhodnocení tuzemskými zpracovatelskými kapacitami.

Z důvodu kompatibility a logické návaznosti jednotlivých kapitol v souladu se zásadami strategického plánování SEA posuzovatel doporučuje analýzu dopracovat tak, aby pokrývala všechny problémy řešené v návrhové části NLP II, a návrhovou část uvést do souladu s analytickou částí tak, aby odrážela všechny popsané problémy uvedené v analytické části NLP II.

4. Nejdůležitější termíny a principy NLP II.

Kapitola vysvětluje nejdůležitější termíny a principy NLP II – obhospodařování lesů trvale udržitelným způsobem, přírodě bližší postupy hospodářství, les. Chybí rozlišení termínů a principů, text působí nesourodě, chybí úvodní text vysvětlující vztahy konkrétních bodů k dalším částem dokumentu. ***SEA posuzovatel doporučuje tuto kapitolu doplnit o text vysvětlující vztah k ostatním částem NLP II.***

5. Analýza SWOT.

V kapitole je zpracována SWOT analýza pro jednotlivé pilíře lesního hospodářství – ekonomický, ekologický a sociální. Při zpracování SWOT analýz není dodržena základní metodika zpracování SWOT ani není blíže vysvětleno z jakého důvodu jsou prováděny SWOT analýzy pro jednotlivé pilíře a to pouze silné a slabé stránky a příležitosti a ohrožení nejsou zpracovány pro žádný pilíř, resp. jsou zpracovány pro všechny pilíře dohromady, ani není z textu zřejmé, k čemu se tyto dvě kategorie vlastně vztahují. Formulace uvedené pod nadpisem „Příležitosti“ nesměřují, jak určuje metodika SWOT, mimo samotný analyzovaný systém, jde pouze o reformulaci slabých či silných stránek. ***SEA posuzovatel doporučuje SWOT analýzu přepracovat, nejprve definovat systém, který bude podléhat SWOT analýze a poté zpracovat silné, slabé stránky, příležitosti a ohrožení v souladu s metodickými doporučením pro SWOT.***

6. Návrh struktury cílů NLP II.

Klíčová kapitola dokumentu obsahuje seznam navrhovaných opatření, která jsou rozdělena do 4 cílů, 17 klíčových akcí a 122 opatření. Struktura vychází ze 4 základních cílů, které jsou vymezeny Akčním plánem pro lesy EU

Cíl I. – Zlepšení dlouhodobé konkurenceschopnosti – pilíř ekonomický

Cíl II. – Zlepšení a ochrana životního prostředí – pilíř ekologický

Cíl III. – Zlepšení kvality života – pilíř sociální

Cíl IV. – Posílení koordinace a komunikace – pilíř komunikace

V rámci těchto 4 cílů jsou navrženy klíčové akce:

Cíl I:

Klíčová akce 1: Zvýšit ekonomickou životaschopnost a konkurenceschopnost trvale udržitelného obhospodařování lesů

Klíčová akce 2: Podpořit výzkum a technologický rozvoj s cílem zvýšit konkurenceschopnost lesnického sektoru

Klíčová akce 3: Zlepšit zhodnocování a marketing lesních nedřevních užitků a služeb

Klíčová akce 4: Propagovat a podporovat využívání lesní biomasy pro výrobu energií

Klíčová akce 5: Podpořit spolupráci vlastníků lesů

Cíl II.:

Klíčová akce 6: Snížit dopady očekávané globální klimatické změny a extrémních meteorologických jevů

Klíčová akce 7: Zachování a zlepšení biologické rozmanitosti v lesích

Klíčová akce 8: Rozvíjet monitoring lesů

Klíčová akce 9: Zlepšení zdravotního stavu a ochrany lesů

Klíčová akce 10: Snížit dopady starých i současných ekologických imisních zátěží

Klíčová akce 11: Dosažení vyváženého vztahu mezi lesem a zvěří

Cíl III.

Klíčová akce 12: Podporovat zlepšení sociální situace pracovníků v LH

Klíčová akce 13: Zvýšit přínos lesů a lesnictví (lesnického zboží, služeb) pro rozvoj venkova

Cíl IV.

Klíčová akce 14: Zlepšit slabé postavení LH v rámci veřejné správy

Klíčová akce 15: Zlepšit informovanost veřejnosti o skutečném stavu lesů a potřebách LH

Klíčová akce 16: Řešit institucionální vztah státu k lesům a lesnímu hospodářství

Klíčová akce 17: Lesy ve vlastnictví státu

Pět klíčových akcí je navrženo v Cíli I., 6 klíčových akcí v Cíli II., pouze 2 klíčové akce v Cíli III. a 4 klíčové akce v rámci Cíle IV. Z rozvržení klíčových akcí je patrná nerovnováha navrhové části ve prospěch ekonomického a environmentálního pilíře na úkor pilíře sociálního. Na úrovni opatření největší část je věnována pilíři environmentálnímu, což z hlediska životního prostředí lze hodnotit pozitivně.

Mezi některými opatřeními je patrný částečný či úplný překryv 9.4 Podporovat diverzifikaci prostorové a druhové dřevinné skladby bližší skladbě přirozené jako předpoklad pro eliminaci působení stresových faktorů. a 6.1 Pěstovat prostorově a druhově rozrůzněné porosty s co největším využitím přírodních procesů, pestré dřevinné skladby, přirozené obnovy a variability pěstebních postupů.; 9.10 Při lesním hospodaření zajistit dostatečnou ochranu lesních půd před erozí a degradací. a 6.2 Zabránit degradaci půd, a tím maximalizovat množství uhlíku vázaného v půdě. Opatření 13.8 Vymezit negativní činnosti, které poškozují lesy a zavést účinná protioopatření. Je tak obecné, že v podstatě zahrnuje několik podrobněji specifikovaných opatření NLP II.

SEA posuzovatel doporučuje provést revizi opatření s cílem zaměřit se na míru podrobnosti specifikace jednotlivých opatření a zabránit jejich překryvu z důvodu obecné formulace některého z opatření, které tak obsahují i požadavky dalších opatření. Zároveň je nutné odlišit opatření průřezového charakteru od opatření specifických, což v důsledku vede k potenciálním protikladům navrhovaných opatření. V opatřeních by se neměly objevovat odkazy na čerpání určitých finančních zdrojů, tuto problematiku je nutné ošetřit v implementační fázi. Taktéž zadání konkretizující navržená opatření je nutné řešit systematicky, zařazení mezi jedno z opatření je matoucí. Vyčleněním problematiky lesů ve vlastnictví státu není zcela jasná vazba ostatních opatření na tyto lesy.

Vzhledem k rozsáhlému počtu navržených opatření, SEA posuzovatel doporučuje provést jejich hierarchizaci, z hlediska naléhavosti jejich plnění. V kap. 7 NLP II „Řízení, monitorování a hodnocení realizace NLP II v období do roku 2013“ je uvedeno, že pro realizaci nejdůležitějších vybraných záměrů a opatření bude zadáno zpracování odborných podkladů. Z návrhu NLP II ovšem není zřejmé, která opatření jsou ta nejdůležitější ani jakým způsobem a kým budou tato určena.

7. Řízení, monitorování a hodnocení realizace NLP v období do roku 2013

Kapitola obsahuje nástin realizace NLP II.

Pro funkčnost strategického dokumentu, resp. je ho naplňování je nutné v rámci daného strategického dokumentu podrobně stanovit indikátory k jednotlivým navrhovaným opatřením a zodpovědnosti za plnění jednotlivých opatření včetně termínů, do kdy mají být navržená opatření splněna. NLP II výše uvedené neobsahuje. Implementační část je v NLP II řešena odkazem na vznik Koordinační rady NLP, není ovšem stanoveno do kdy má tato koordinační rada vzniknout, jakou bude mít pravomoc, jak často se bude scházet a do kdy a jakým způsobem rozdělí zodpovědnosti za plnění jednotlivých opatření mezi relevantní subjekty. SEA posuzovatel zároveň upozorňuje na existující riziko zpoždění realizace NLP II, v případě, že nebude implementace podrobně řešena v rámci přípravy NLP II, což se projeví i v monitoringu, resp. sledování dopadů realizace NLP II na životní prostředí, což je povinností, kterou předkladateli ukládá zákon o posuzování vlivů na životní prostředí.

Na základě zkušeností s implementací strategických dokumentů obdobného charakteru SEA posuzovatel důrazně doporučuje podrobně rozpracovat implementační část NLP II včetně nastavení indikátorů plnění jednotlivých opatření, stanovení zodpovědností a vypracování závazného harmonogramu pro realizaci NLP II.

8. Příloha

V příloze je přehled finančních zdrojů pro realizaci lesnických opatření

6.3. Hodnocení opatření NLP II

Návrhová část NLP II je klíčovou z hlediska realizace koncepce a jejích dopadů na životní prostředí. Na základě hodnocení vlivů jednotlivých opatření navržených NLP II je identifikován vliv realizace NLP II na jednotlivá klíčová témata životního prostředí.

Opatření NLP II byla hodnocena z hlediska, zda a jakým způsobem přispívají k ovlivnění problémů, stavu a trendů vývoje popsaným v kap.2 a 3 v rámci jednotlivých hodnotitelem SEA identifikovaných klíčových témat životního prostředí (viz kapitola 5).

Hodnocení návrhové části, resp. identifikace potenciálních vlivů opatření NLP II na životní prostředí bylo provedeno pomocí matice klíčových témat životního prostředí za použití číselné stupnice:

- 2..... významný negativní vliv
- 1..... negativní vliv
- 0..... nemá žádný vliv, neexistuje vazba
- +1..... pozitivní vliv
- +2..... významný pozitivní vliv
- ?..... hodnocení nelze provést vzhledem k nejistotám či nedostatku informací.

Každému opatření NLP II bylo přiřazeno numerické hodnocení dle výše uvedené stupnice. V některých případech bylo užito hodnocení pomocí více než jednoho numerického symbolu:

- Tam, kde míra potenciálního vlivu byla identifikována mezi jednotlivými stupni hodnotící škály, bylo použito hodnocení pomocí kombinace dvou hodnotících škál, (např. velmi slabý pozitivní vliv.... 0/+1).
- V případě, že existují varianty potenciálního vlivu, které se mohou projevit při odlišných formách realizace opatření, či v různých podmínkách téhož způsobu realizace (např. +1/-1, tj. může se jednat o pozitivní, ale zároveň i negativní potenciální vliv daného opatření). Vlivy jsou podrobně popsány ve slovním hodnocení.

Opatření NLP II byla hodnocena nezávisle jednotlivými experty týmu SEA. Jednotliví experti týmu SEA byli zodpovědní za hodnocení určitých klíčových témat ochrany životního prostředí. Hodnocení bylo provedeno číselně dle výše uvedené číselné stupnice a zároveň bylo doplněno slovním komentářem. Numerické hodnocení má význam pouze orientační, detailní hodnocení vlivu jednotlivých opatření je charakterizováno slovně. Numerické hodnocení jednotlivých opatření je shrnuto v tabulce viz níže. Nesoulady v hodnocení jednotlivých členů týmu byly diskutovány v rámci SEA týmu a hodnocení bylo poté upraveno.

Výsledkem této fáze hodnocení byla identifikace potenciálních vlivů opatření NLP II na jednotlivá klíčová témata životního prostředí. Na základě hodnocení jednotlivých opatření NLP II byly navrženy podmínky realizace pro předcházení, snížení nebo kompenzaci případných negativních vlivů na životní prostředí. Tyto podmínky směřují k implementaci jednotlivých opatření, prostřednictvím realizace konkrétních aktivit. U některých opatření SEA posuzovatel navrhuje doporučení pro realizaci s cílem posílit pozitivní vlivy daného opatření NLP II na životní prostředí či předejít negativním vlivům na životní prostředí.

Posouzení vlivů opatření NLP II na životní prostředí bylo provedeno tak, aby identifikovalo všechny důležité vlivy na základě provedené analýzy vývoje a stavu v rámci jednotlivých témat životního prostředí relevantních vzhledem k obsahu NLP II. Vzhledem k míře obecnosti a charakteru dokumentu je však zřejmé, že rozsah a charakter konkrétních vlivů na životní prostředí se bude odvíjet až od způsobu a rozsahu realizace opatření NLP II formou návazných dokumentů, legislativních úprav a realizace konkrétních aktivit.

Výsledky numerického hodnocení opatření NLP II vzhledem ke klíčovým tématům životního prostředí jsou uvedeny v tabulce č. 16 viz níže.

Tab. 16 – Souhrn numerického hodnocení opatření NLP II z hlediska potenciálních vlivů na životní prostředí

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
1.1. Legislativně stanovit minimální požadavky na hospodaření v lesích z hlediska trvalé udržitelnosti a konkurenceschopnosti českého LH, a to diferencovaně podle druhu vlastnictví a velikosti majetku a kompenzovat vlivy společenských a ekologických požadavků nad tento rámeček.	+1	+1	0	+1	+1	0	0	0
1.2. Přehodnotit legislativní náročnost na drobné lesní majetky s cílem zmírnit některá zákonná ustanovení.	0 / -1	0/-1	0	0 / -1	0	0	0	0
1.3. Navrhnout systém odpovídajících náhrad za škody a újmy pro vlastníky lesů na jejich majetku a úpravou zákona odstranit problémy spojené se získáváním újmy za omezení hospodaření z důvodu ochrany přírody.	+1	+1	0	+1	0	0	0	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
1.4. Upravit stávající systém veřejných podpor do lesního hospodářství s cílem zvýšit konkurenceschopnost českého LH, podpořit sociální a ekologické požadavky a současně zajistit vzájemnou podporu politik a předejít dotacím s protichůdným účinkem.	0 / +1	0/+1	0/+1	0/+1	0	0/+1	0	0
1.5. Finančně podpořit oblast investic s cílem zvýšit ekonomickou hodnotu lesů a zavádění ekologicky šetrné lesní mechanizace (s využitím opatření I.1.2 Investice do lesů Programu rozvoje venkova).	+1	+2	+1	+1	0	+1	0	0
1.6. Připravit a zavést jednotný ekonomický informační systém LH, který zajistí přehled o ekonomické náročnosti dílčích činnostech v LH tak, aby jeho výstupy sloužily jednak vlastníkům lesa, jednak byly podkladem pro tvorbu analýz a koncepcí v LH (mj. v oblasti finančních podpor).	0	0	0	0	0	0	0	0
1.7. Snižit stavy spárkaté zvěře a tím i náklady na ochranu a obnovu lesa.	0	0	0	+2	+1	0	0	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
1.8. Uznat význam celospolečenské funkce lesů mimo jiné tím, že lesní pozemky nebudou předmětem daně z nemovitosti a kompenzovat výnos této daně obcím změnou zákona o rozpočtovém určení daní	?	?	?	?	?	?	?	?
1.9. Zpracovat pravidla účelné arondace lesních majetků a v návaznosti na tato pravidla osvobodit tyto převody od daně z převodu nemovitostí.	0	+1	0	0	0	0	0	0
1.10. V zájmu trvalé a bezpečné produkce umožnit úpravou legislativy, především doby obměny, rychlejší přeměnu smrkových monokultur na nevhodných stanovištích na smíšené porosty.	0/-1	-1	0	+2	0	+2	0	0
1.11. Zlepšit podmínky pro výměnu pozemků v chráněných územích za jiné pozemky mimo chráněná území ve vlastnictví státu.	+1	0	0	+1	0	0	0	0
2.1. Zpracovat analýzu ekonomické efektivity různých modelů hospodaření v různých přírodních podmínkách a závěry promítnout do platné legislativy a dotační politiky státu	-1/+1	0	0	-1/+1	0	-1/+1	0	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
2.2. Za účelem ověření založit reprezentativní síť demonstračních objektů přírodě bližších forem hospodaření zejména v lesích ve vlastnictví státu.	+1	+1	+1	+1	0	0	0	+1
2.3. Založit technologickou platformu pro lesní hospodářství a navazující průmyslová odvětví s cílem podpořit inovace a technologický rozvoj v lesnickém sektoru, jejím prostřednictvím podpořit účast domácích lesnických subjektů v evropské lesnické a dřevařské technologické platformě, v 7. rámcovém programu výzkumu EU a v dalších mezinárodních výzkumných projektech.	?	?	?	?	?	?	?	?
2.4. Vytvořit ekonomické, popřípadě legislativní podmínky pro intenzivnější spolupráci mezi výzkumem, podniky a třetími stranami při zavádění inovací a vývoji nových produktů, postupů, technologií a efektivních trhů.	?	?	?	?	?	?	?	?
2.5. Pokračovat v rozvoji metodik hodnocení a oceňování netržních funkcí lesů vzhledem k různým pohledům na způsob ocenění a vyhodnocení praktické použitelnosti.	0	0	0/+1	0 / +1	0	0/+1	0	0/+1

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
4.4. V návaznosti na energetickou koncepci státu zpracovat systém podpory a propagace produkce biomasy dřevin a jejího využití.	0	0	0	0	+2	+2	0	0
4.5. Využít možností podpor v dané oblasti, např. opatření programu rozvoje venkova zaměřená na zakládání porostů rychlerostoucích dřevin pro energetické využití na nelesní půdě a technické vybavení provozoven.	0	0	0	0	+2	0	0	0
5.1. Podpořit (legislativně, finančně a informačně) sdružování vlastníků drobných lesů ke společnému hospodaření a společnému prodeji výrobků a služeb.	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2. Zefektivnit systém státního a soukromého poradenství pro vlastníky lesů.	0/+1	0/+1	0	0 / +1	0	0	0	0
5.3. Zjednodušit podmínky procesu arondace (scelování) a směn lesních majetků.	0	+1	0	0	0	0	0	0
6.1. Pěstovat prostorově a druhově rozrůzněné porosty s co největším využitím přírodních procesů, pestré dřevinné skladby, přirozené obnovy a variability pěstebních postupů.	+2	+1	0	+2	0	+2	0	0
6.2. Zabránit degradaci půd, a tím maximalizovat množství uhlíku vázaného v půdě.	+1	+2	0	+1	0	+1	0	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
6.3. Podporovat druhy a ekotypy lesních dřevin snášejších klimatickou změnu.	+1	+1	0	+2	+1	+2	0	0
6.4. Optimalizovat uhlíkový cyklus v půdních horizontech, zásobách dřeva stojících porostů a výrobcích ze dřeva	+1	+2	0	+2	0	+2	0	0
6.5. Uplatňovat opatření udržující vysokou a stabilní produkci dřevní hmoty.	+1	0	0	0 / +1	+1	+2	0	0
6.6. Prodloužit zákonné lhůty k zalesnění a zajištění porostů ve vazbě na přirozenou obnovu lesa.	-1	-1	0	+1	0	-1	0	0
6.7. V rámci lesnické typologie posoudit možné změny lesních vegetačních stupňů.	+1	0	+1	+1	0	+1	0	0
6.8. Zaměřit dotační pravidla k podpoře adaptačních opatření snižujících dopady klimatické změny.	+1	0	0	+1	+1	+2	0	0
6.9. Podporovat ekologicky vhodné zalesňování zemědělských půd.	+1	+1	0	0 / +1	+2	+2	0	0
6.10. Snižit obmýtlí u dřevin nejvíce ohrožených klimatickou změnou.	-1/+1	-1/+1	0	0 / +1	0	+2	0	0
6.11. Podpořit pěstování porostů rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě.	+1	+1	0	+1	+2	+2	0	0
6.12. Umožnit obhospodařování lesů ve tvaru lesa nízkého a středního.	+1	-1	0	+2	0	+1	0	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
7.7. Zachovat v krajině mozaiku porostů s vysokou biologickou hodnotou jako jsou např. přestárlé porosty, liniové porosty, lesní okraje, mokřady, prameniště, rašeliniště a aplikovat v nich odpovídající management.	+2	+1	+1	+2	0	0	0	+2
7.8. U státních lesů směřovat k přírodě bližší dřevinné skladbě při zachování konkurenceschopnosti. Obnovovat lesní porosty ve vlastnictví státu tak, aby v nich bylo dosaženo trvalého zvýšení plošného podílu MZD a dřevin přirozené druhové skladby. Podobného cíle se u nestátních vlastníků pokusit dosáhnout vhodnou dotační politikou, osvětou a vzděláváním	+1	+1	0	+1	0	0	0	0
7.9. Podpořit zvýšení podílu tlejícího dřeva, těžebních zbytků a stromů prošloých přirozeným vývojem stárnutí v lese pro zachování biologické rozmanitosti a stanovit mechanismy, jak toho dosáhnout.	+2	+1	0	+2	0	0	0	0
7.10. Diferencovat množství a kvalitu ponechané dřevní hmoty v porostech s přihlédnutím k požadavku na zvýšení dodávek této biomasy pro další využití a s ohledem na stanovištní podmínky.	+1	+1	0	+1	+2	0	0	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
7.11. Omezit či zcela vyloučit výsadbu geograficky nepůvodních dřevin v kategorii lesů zvláštního určení, pokud jde o lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti. (S výjimkou genových základů uznávaných pro geograficky nepůvodní dřeviny).	+2	0	0	+2	0	0	0	0
7.12. Navrhnout a implementovat opatření proti šíření invazních druhů rostlin v lesích a v případě zvláště chráněných území i dalších zavlečených druhů.	0	0	0	+2	0	0	0	0
8.1. Zajistit periodické opakování Národní inventarizace lesů (NIL), revidovat její metodiku a zpřístupnit data NIL podle evropské směrnice sdílení dat INSPIRE	+1	+1	+1	+1	0	0	0	0
8.2. Systematicky monitorovat soustavu lesů ponechaných samovolnému vývoji a výsledky využít v praxi.	+2	+2	+2	+2	0	+2	0	0
8.3. Pokračovat a rozšířit monitoring vlivu imisí na lesní ekosystémy (např. ICP Forest, ICP Integrated monitoring, Long-Term Ecological Research (LTER), LIFE+, atd.)	+1	0	0	+1	0	+1	+1	0
9.1 Omezit holoseče přednostně podporou a zaváděním přírodě blízkých způsobů hospodaření, a to diferencovaně podle přírodních podmínek a druhu vlastnictví.	+2	+1	0	+2	0	+2	0	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
9.2 Podle přírodních a porostních podmínek podporovat využívání přirozené obnovy a omezit obnovu umělou.	+1	+1	0	+2	0	0	0	0
9.3 Umožnit a podporovat využívání přípravných dřevin zejména na kalamitních holinách a při zalesňování zemědělských půd s cílem připravit podmínky pro úspěšnou obnovu cílové dřevinné skladby.	+1	+1	0	0	0	0	0	0
9.4 Podporovat diverzifikaci prostorové a druhové dřevinné skladby bližší skladbě přirozené jako předpoklad pro eliminaci působení stresových faktorů.	+2	+1	0	+2	0	+2	0	0
9.5 Rozvíjet výzkum, prognózy a poradenství v rámci lesní ochranné služby a podporovat tlumení biotických škodlivých činitelů zejména ekologicky šetrnými postupy.	+1	+1	+1	+1	0	0	0	0
9.6 Monitorovat výskyt a rozšíření zavlečených škodlivých organismů zejména karanténních a v případě akutního rizika přijmout opatření k zamezení dalšího šíření a vzniku škod.	+1/-1	+1/-1	0	+1	0	+1	0	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
9.7 Zajistit, aby lesy a trvale udržitelné hospodaření v nich hrály aktivní úlohu při udržování a zlepšování kvality a množství vody a při zmírňování následků živelných nebezpečí, jako jsou záplavy, sucha, laviny, sesuvy půdy, jakož i při boji s půdní erozí.	0	+1	+1/+2	+1	0	0	0	0
9.8 Vybudovat soudržnost mezi lesnickou a vodohospodářskou politikou a koordinovat trvale udržitelné lesní hospodářství a integrované hospodaření s vodními zdroji.	0	+1	+1/+2	0	0	0	0	0
9.9 Rozvíjet a zavádět inovační nástroje pro zabezpečení služeb spojených s vodou, které lesy poskytují, jako jsou platby za ekosystémové služby nebo jiná opatření.	0	0	+1/+2	0	0	0	0	0
9.10 Při lesním hospodaření zajistit dostatečnou ochranu lesních půd před erozí a degradací.	+2	+2	0	+1	0	0	0	0
9.11 Revidovat opatření lesotechnických meliorací a hrazení bystřin s cílem zvýšit retenční schopnost lesů.	+2	0	+2	+2	0	0	0	0
9.12 Upravit výpočet poplatku za odnětí z PUPFL tak, aby zohledňoval celospolečenský význam lesů.	0	0	0	0	0	0	0	0
9.13 Vypracovat definici ekologické újmy, stanovit metodiku jejího vyčíslování a promítnout do legislativy	0	0	0	+1	0	0	0	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
9.14 Přehodnotit kategorizaci lesů na základě odborné diskuse tak, aby odpovídala funkčnímu potenciálu i záměru využití lesů, včetně stanovení priorit funkcí.	0	0	0	+1	0	0	0	0
10.1 Formulovat strategii státu k odstranění i současných ekologických zátěží v lesích (včetně finančního zajištění).	0	0	0	+2	0	0	+2	0
10.2 Revidovat podmínky využívání chemických meliorací (zejména vápnění) a upřednostňovat biologické meliorace (zejména změnu dřevinné skladby) před chemickými.	0	+1	+1	+1	0	0	0	0
10.3 Podpořit přeměnu porostů náhradních dřevin.	0/+1	0	0	0 / +1	0	0	0	0
10.4 Vytvořit legislativní podmínky pro přirozenou regeneraci obtížně zalesnitelných stanovišť v imisních oblastech.	0	+1	0	+1	0	0	+1	0
10.5 Připravit systémové řešení náhrad škod působených imisemi vlastníků lesů tak, aby na finančním zajištění navržených řešení byly zainteresováni především emitenti; včetně návrhu právní úpravy.	0	0	0	+1	0	0	+2	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
11.1 Zvýšit ekologickou stabilitu lesních ekosystémů snížením skutečných nadměrných stavů spárkaté zvěře, s cílem umožnit využívání přírodě bližších forem hospodaření. Snížit poškozování lesních porostů tak, aby náklady na jejich ochranu proti škodám zvěří byly pro vlastníky lesů ekonomicky přijatelné.	0	0	0	+2	0	0	0	0
11.2 Využit všech zákonných možností daných držitelům honiteb, aby při tvorbě plánů mysliveckého hospodaření důsledně uplatňovali své zájmy ve snižování početních stavů zvěře. K tomu mj. využít informační kampaň, ve které by Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí, s využitím existujících odborných podkladů, vysvětlovalo nutnost upravit početní stavy spárkaté zvěře na únosnou míru.	0	0	0	0/+2	0	0	0	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
11.3 Při zpracování ročních plánů mysliveckého hospodaření v honitbě pro zvěř spárkatou důsledně vycházet z ustanovení § 36, odst. 2 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti (tzn. vycházet z celkového stavu ekosystému, výsledku porovnání kontrolních a srovnávacích ploch a výše škod způsobených v uplynulém období na lesních porostech). Za tím účelem Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí vydá metodický pokyn s cílem stanovit podrobnosti pro zpracování ročních plánů mysliveckého hospodaření v honitbě, důsledně vycházejících z posouzení celkového stavu ekosystému.	0	0	0	+2	0	0	0	0
11.4 Využít všech zákonných možností vlastníků honebních pozemků nově uspořádat honitby tam, kde tvar a velikost honiteb nerespektuje přirozené migrační cesty zvěře a brání se tak mysliveckému hospodaření se zvěří podle zájmu vlastníků honebních pozemků.	0	0	0	0	0	0	0	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
11.5 S využitím výstupů NIL, odborných podkladů, sledujících vzájemné interakce mezi spárkatou zvěří a lesními ekosystémy a fungující a ověřenou praxí v okolních zemích navrhnout a podrobit odborné diskusi nový systém stanovování výše odlovu, vycházející striktně ze zjištěného stavu lesa.	0	0	0	+2	0	0	0	0
11.6 V návaznosti na výše uvedené, do dvou let změnit vyhlášku č. 553/2004 Sb., o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě tak, aby výše odlovu byla stanovována výhradně podle míry negativního ovlivňování lesního ekosystému, a to především zabraňováním a poškozováním přirozené obnovy, škodami na výsadbách a loupáním porostů spárkatou zvěří.	0	0	0	+2	0	0	0	0
12.1 Organizovat správu a obhospodařování lesního majetku, zejména státního, tak, aby přispívala ke zvýšení zaměstnanosti z místních zdrojů, za účelem posílení výdělkové úrovně a sociálního postavení pracovníků v lesním hospodářství a k rozvoji regionů.	0	0	0	0	0	0	0	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
12.2 Zpracovat a zavést systém odborného vzdělávání a školení za účelem zvýšení kvalifikace pracovníků, držitelů licencí v působnosti LH a vlastníků lesů ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj.	0/+1	0	0	0/+1	0	0/+1	0	0
12.3 Podpořit zavádění nových, zejména informačních a komunikačních technologií, které umožní lidem zvýšit kvalifikaci a najít nové pracovní příležitosti.	0/+1	0/+1	0/+1	0/+1	0/+1	0	0	0/+1
12.4 Podporovat kvalifikaci a sociální chování firem certifikací, definovat a požadovat nezbytnou kvalifikaci pracovníků.	0/+1	0/+1	0/+1	0/+1	0	0/+1	0	0
13.1 Podporovat zakládání a rozvoj mikropodniků na venkově včetně vytvoření informačního a poradenského systému.	0	0	0	0	0	0	0	0
13.2 Zlepšit přístup místních firem k lesnickým zakázkám, zejména ve státních lesích.	0	0	0	0	0	0	0	0
13.3 Umožnit dostupnost dřevní hmoty pro místní podniky a občany především ve vazbě na státní vlastnictví lesů, při respektování tržních principů a limitů ochrany přírody.	0	0	0	0	+1	+1	0	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
13.4 Zlepšit informovanost o programu Leader s cílem zapojit na venkově více lesnických subjektů do místních akčních skupin, do tvorby místních rozvojových strategií apod.	0	0	0	0	0	0	0	0
13.5 Zachovat právo vstupu do lesů a princip obecného užívání lesů na vlastní nebezpečí uživatele při posílení vlastnických práv.	0	0	0	0	0	0	0	+2
13.6 Vypracovat rámcové podmínky pro posílení rekreačního využívání lesa, zejména lesní cestní sítě, a vytvářet příležitosti pro poskytování tohoto druhu služeb.	0	0	0	0 / -1	0	0	0	+2
13.7 Podporovat rekreační využívání lesa diferencovaně podle velikosti, druhu vlastnictví a kategorie lesa.	0	0	0	-1	0	0	0	+2
13.8 Vymezit negativní činnosti, které poškozují lesy a zavést účinná protipatření.	+2	+2	+1	+2	0	0	+2	0
14.1 Vytvořit systém celoživotního lesnického vzdělávání pro pracovníky orgánů státní správy, jejichž působnost se dotýká lesů a lesního hospodářství.	+1	+1	+1	+1	0	+1	0	0
14.2 Revidovat kvalifikační předpoklady pracovníků orgánů státní správy, jejichž působnost se dotýká lesů a lesního hospodářství na všech stupních.	+1	+1	+1	+1	0	+1	0	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
14.3 Činnost orgánů státní správy, jejichž působnost se dotýká lesů a lesního hospodářství, orientovat více do oblasti poradenské a osvětové.	+1	+1	+1	+1	0	+1	0	0
15.1 Zpracovat analýzu současného stavu v interní a externí komunikaci sektoru lesního hospodářství.	0	0	0	0	0	0	0	0
15.2 Podpořit osvětu a komunikaci k prioritním tématům NLP.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0
15.3 Využit potenciálu orgánů státní správy, státních lesů a zájmových sdružení v komunikaci s veřejností při prezentaci lesního hospodářství, zejména v oblasti poskytovaných služeb a funkcí lesa.	+1	0	0	+1	0	0	0	0
15.4 Usilovat o vytvoření dostatečného prostoru v médiích pro objektivní informování veřejnosti o polyfunkčním významu lesů.	+1	+1	+1	+1	0	0	0	0
15.5 Začlenit do systému lesnického vzdělávání zlepšení osobních komunikačních schopností .	0	0	0	0	0	0	0	0
15.6 Rozvíjet lesní pedagogiku.	+1	+1	+1	+1	0	0	0	0
16.1 Vyjasnit a sjednotit působení státu v péči o krajinu a ve vztahu k lesům, vyjasnit kompetence MZe a MŽP.	+2	0	0	0	0	0	0	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
16.2 Zpřesnit práva a povinnosti odborného lesního hospodáře zejména v případech, kdy náklady na jeho činnost hradí stát.	0	0	0	0	0	0	0	0
16.3 Posoudit obsah využití a efektivitu LHO.	0	0	0	0	0	0	0	0
16.4 Ve spolupráci s vlastníky lesů řešit postavení a dostupnost děl hospodářské úpravy lesů.	0	0	0	0	0	0	0	0
16.5 Zkvalitnit systém celoživotního vzdělávání osob a subjektů působících v LH	+1	+1	+1	+1	0	0	0	0
17.1 Postavení subjektů vykonávajících právo hospodaření v lesích ve vlastnictví státu a vymezení společenské objednávky pro tyto subjekty řešit samostatnými zákony. K vymezení této objednávky zajistit veřejnou a odbornou diskusi o klíčových otázkách. Tato objednávka bude vycházet z níže uvedených ekonomických, ekologických a sociálních zásad..	0	0	0	0	0	0	0	0
17.2 Zadání konkrétního opatření v ekologickém pilíři pro lesy ve vlastnictví státu, zejména omezení holosečí a podíl tlejícího dříví, podíl území ponechaných samovolnému vývoji, stanovit tak, aby respektovalo nejnovější vědecké poznatky a mezinárodní úmluvy na tomto poli.	+1	0	0	+1	+1	+1	0	0

Témata ŽP/ Opatření NLP II	Krajina	Půda	Voda	Biota a biodiverzita	Obnovitelné zdroje energie	Klimatická změna	Staré ekologické zátěže	Env. šetrný cestovní ruch
17.3 U LČR, s. p., VLS ČR, s. p. preferovat přírodě bližší formy hospodaření při respektování konkurenceschopnosti.	+1	+1	+1	+2	0	+1	0	0
17.4 U LČR, s.p., VLS ČR, s.p., a v národních parcích zajistit: a) Důsledné dodržování interních opatření směřujících ke snižování škod zvěří.	0	0	0	+2	0	0	0	0
b) Zodpovědné vynakládání finančních prostředků na ochranu lesa proti škodám zvěří v míře odpovídající zákonným povinnostem (§ 32 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů a § 5 vyhlášky č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního odznaku a vzor průkazu lesní stráže); tím není nijak dotčena povinnost zajistit snížení nadměrných početních stavů spárkaté zvěře.	0	0	0	+1	0	0	0	0

6.4. Vyhodnocení návrhu opatření NLP II

Potenciální vlivy jednotlivých opatření NLP II na jednotlivá klíčová témata životního prostředí jsou podrobně popsána v této kapitole. Slovní popis charakterizuje potenciální vlivy jednotlivých opatření včetně možných scénářů. Vzhledem k obecné úrovni formulací jednotlivých opatření se slovní komentář zabývá i možnostmi realizace jednotlivých opatření a jejich dopadů na životní prostředí. Slovní hodnocení se zaměřuje také na hodnocení souladu s cíli ochrany životního prostředí stanovených v koncepčních dokumentech, jejichž souhrn je uveden v kap. 1.4. Na základě hodnocení dopadů jednotlivých opatření na klíčová témata životního prostředí byly formulovány podmínky realizace, jakožto opatření pro minimalizaci negativních dopadů realizace opatření NLP II na životní prostředí a doporučení pro posílení pozitivních dopadů realizace opatření NLP II na životní prostředí.

CÍL I. ZLEPŠENÍ DLOUHODOBÉ KONKURENCESCHOPNOSTI - PILÍŘ EKONOMICKÝ

Klíčová akce 1: Zvýšit ekonomickou životaschopnost a konkurenceschopnost trvale udržitelného obhospodařování lesů

- 1.1. *Legislativně stanovit minimální požadavky na hospodaření v lesích z hlediska trvalé udržitelnosti a konkurenceschopnosti českého lesního hospodářství, a to diferencovaně podle druhu vlastnictví a velikosti majetku a kompenzovat vlivy společenských a ekologických požadavků nad tento rámec.*

I přes poměrně obecnou formulaci opatření, kdy bude z hlediska reálných vlivů na životní prostředí důležité, jakým způsobem bude toto opatření v dalších fázích naplněno, tj. jaké konkrétní legislativní požadavky budou na základě realizace tohoto opatření formulovány, lze konstatovat, že opatření má **potenciální vliv pozitivní** zejména z hlediska témat - **půdy, bioty a krajiny**, v případě, že dojde ke zvýšení zastoupení přírodě blízkých způsobů hospodaření a trvale udržitelného hospodaření oproti současnosti. Tyto potenciální vlivy budou, vzhledem k tomu, že se bude jednat o úpravy legislativy, převážně **charakteru nepřímého dlouhodobého**. Lze předpokládat v rámci realizace tohoto opatření i potenciální **pozitivní vliv** z hlediska tématu **obnovitelných zdrojů energie**, zejména co se týče využívání dendromasy, kde je ale nutné vyřešit otázku množství dendromasy, které je možné při energetické těžbě vytěžit z lesa a jaké procento musí zůstat pro zachování zdravého vývoje lesa. Praxe vyžaduje nutnost jednoznačně stanovit metodu, jak postupovat při sběru a svozu lesní energetické biomasy (metodický pokyn, který stanoví, ve kterých jasně vyjmenovaných případech je nutno biomasu nutno ponechat z pohledu hnojivých účinků).

Opatření je v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (...Současně dopracovat a prosadit do praxe návrh nového systému kategorizace lesů založeného na vnímání lesa jako polyfunkčního ekosystému a zavést potřebné stimulační nástroje tak, aby opatření nutná k ochraně biodiverzity byla pro vlastníky lesů ekonomicky přijatelná.) a Strategie udržitelného rozvoje ČR (Pozitivně motivovat k podpoře neprodukčních funkcí ekosystémů (ekologické, krajinné, estetické) a ochraně přírody a krajiny.)

- 1.2. *Přehodnotit legislativní náročnost na drobné lesní majetky s cílem zmírnit některá zákonná ustanovení.*

SEA posuzovatel se domnívá, že je otázkou, zda bude efektivnější snížení nároků na drobné lesní majetky, či zda by naopak neměla být významně posílena podpora vlastníků drobných

lesních majetků tak, aby bylo možné legislativní požadavky naplňovat bez újmy těchto vlastníků. Jako podklad pro přehodnocování legislativy by měla být zpracována podrobná analýza srovnání několika variant řešení situace drobných lesních majetků včetně vyčíslení dopadů ekonomických, sociálních i environmentálních.

Vzhledem k poměrně obecné formulaci, kdy není zřejmé, jaké konkrétní změny by mohly být na základě přehodnocení současné legislativní úpravy navrženy lze možné dopady na životní prostředí pouze odhadovat. **Potenciální vlivy** tohoto opatření mohou být **negativní nepřímé dlouhodobé**, zejména pokud by došlo ke snížení péče o lesní ekosystémy, které mají pozitivní dopad na životní prostředí a bylo by možné realizovat aktivity, které by mohly mít negativní dopady např. **na půdu, biotu** lesních ekosystémů či **retenční schopnost krajiny, popř. krajinný ráz**. V případě, že by legislativní změny neumožnily realizaci aktivit, které by mohly nějakým způsobem narušit či zhoršit stav složek životního prostředí a nedošlo by ke snížení realizace opatření, které jsou příznivé z hlediska životního prostředí bude vliv tohoto opatření **neutrální**.

Realizace opatření by měla být v souladu s cílem Státního programu ochrany přírody a krajiny (Stát musí vytvářet legislativní a ekonomické prostředí, v němž bude možno udržet přírodní prvky, ekologickou stabilitu a produkční potenciál v krajině.)

1.3. Navrhnout systém odpovídajících náhrad za škody a újmy pro vlastníky lesů na jejich majetku a úpravou zákona odstranit problémy spojené se získáváním újmy za omezení hospodaření z důvodu ochrany přírody.

Opatření řeší jednu z důležitých otázek ochrany přírody ve vztahu k lesnímu hospodářství. Zajištění systému odpovídajících náhrad za škody a újmy za omezení hospodaření z důvodu ochrany přírody pravděpodobně zvýší ochotu vlastníku lesů hospodařit přírodě blízkými způsoby hospodaření či trvale udržitelným způsobem hospodaření s následnými pozitivními dopady na **biodiverzitu, půdu, krajinný ráz i retenční schopnost krajiny**. Toto opatření má **potenciální nepřímý pozitivní dlouhodobý vliv**. Skutečné vlivy však budou záviset na způsobu realizace tohoto opatření, tj. na nastavení systému a skutečné výši náhrad a úpravy konkrétních formulací zákona.

Opatření je v souladu s cíly Programu rozvoje venkova na léta 2007 – 2013 (Opatření zaměřená na udržitelné využívání lesní půdy: Platby v rámci Natury 2000 v lesích, Lesnicko-environmentální platby) a Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (...zavést potřebné stimulační nástroje tak, aby opatření nutná k ochraně biodiverzity byla pro vlastníky lesů ekonomicky přijatelná.)

1.4. Upravit stávající systém veřejných podpor do lesního hospodářství s cílem zvýšit konkurenceschopnost českého LH, podpořit sociální a ekologické požadavky a současně zajistit vzájemnou podporu politik a předejít dotacím s protichůdným účinkem.

Realizace tohoto opatření by se měla opírat o podrobnou specifikaci sociálních a ekologických požadavků na lesní hospodářství včetně ekonomického vyjádření a analýzy konkurenceschopnosti českého lesního hospodářství s uvedením zdrojů financování a dopadů sociálních a environmentálních.

Stanovení vhodných kritérií (environmentálních, sociálních i ekonomických) pro přidělování podpor a dotací by mělo být klíčovým nástrojem pro realizaci opatření stabilizující trvale udržitelné lesní hospodářství včetně ochrany lesních ekosystémů a zároveň by mělo být pomocí vhodně zvolených kritérií zamezeno poskytování dotací s protichůdným účinkem. **Potenciální vlivy** tohoto opatření budou **pozitivní nepřímé** v případě, že poskytované podpory pro posílení konkurenceschopnosti lesního hospodářství nebudou směřovat

k podpoře aktivit s negativními dopady na jednotlivé složky životního prostředí. Navíc v případě posílení ekologických požadavků se **potenciální pozitivní vlivy** realizace tohoto opatření mohou projevit zejména na stavu **biodiverzity, retenční schopnosti krajiny, půdy i vod a odolnosti lesních ekosystémů vůči změnám klimatu**.

Realizace tohoto opatření by měla sledovat cíle Strategie udržitelného rozvoje ČR (Minimalizovat střety zájmů mezi hospodářskými aktivitami a ochranou životního prostředí a kulturního dědictví. Pozitivně motivovat k podpoře neprodukčních funkcí ekosystémů (ekologické, krajinytvorné estetické) a ochraně přírody a krajiny; Podpora víceúčelového lesního hospodářství a posilování odpovídajících mimoprodukčních (ekologických a sociálních) funkcí lesů).

- 1.5. *Finančně podpořit oblast investic s cílem zvýšit ekonomickou hodnotu lesů a zavádění ekologicky šetrné lesní mechanizace (s využitím opatření I.1.2 Investice do lesů Programu rozvoje venkova).*

Opatření má **potenciální pozitivní vliv nepřímý** za předpokladu, že finanční podpory resp. investice budou (např. prostřednictvím environmentálních kritérií) nastaveny tak, aby případné negativní vlivy těchto investic na složky životního prostředí byly vyloučeny, případně minimalizovány.

Potenciální **významné pozitivní** vlivy se budou týkat zejména **půdy**, kdy nové technické vybavení podniků včetně ekologicky šetrné mechanizace může omezit riziko erozí a znečištění půd, což se nepřímo projeví i na oblast **vod** včetně **retenční schopnosti krajiny**. Pozitivní vlivy lze rovněž očekávat na **biotu**, resp. biodiverzitu v lesních ekosystémech (např. zlepšení zdravotního stavu lesních porostů).

Jak je z názvu opatření patrné, opatření je v souladu s Programem rozvoje venkova na léta 2008 – 2013 (Investice do lesů - Lesnická technika, Lesnická infrastruktura). Realizace opatření by měla směřovat k naplnění cíle Státní program přírody a krajiny (Výrazně podpořit rozvoj a aplikaci metod šetrných a přírodě blízkých forem lesního hospodaření, přednostně na území NP, CHKO a ÚSES. Zvláštní pozornost věnovat těžbě a přibližování dřeva při ochraně lesa před škůdci.)

- 1.6. *Připravit a zavést jednotný ekonomický informační systém LH, který zajistí přehled o ekonomické náročnosti dílčích činností v LH tak, aby jeho výstupy sloužily jednak vlastníkům lesa, jednak byly podkladem pro tvorbu analýz a koncepcí v LH (mj. v oblasti finančních podpor).*

Vazba tohoto opatření z hlediska dopadů na složky životního prostředí je obtížně identifikovatelná, potenciální vliv z tohoto důvodu nebyl specifikován.

- 1.7. *Snížit stavy spárkaté zvěře a tím i náklady na ochranu a obnovu lesa.*

Realizace uvedeného opatření bude znamenat zmírnění jedné ze stávajících příčin trendu přetrvávajícího nepříznivého zdravotního stavu lesů, tj. vysokých stavů zvěře a následného poškozování porostů (viz kap.2). Současné stavy zvěře jsou také limitujícím faktorem rychlejšího postupu přeměny jehličnatých monokultur na porosty smíšené a listnaté. Výrazně omezují rozšiřování přirozené obnovy, významně narušují stabilitu porostů.

Potenciální vliv tohoto opatření je **významný pozitivní přímý dlouhodobý** z hlediska **biodiverzity** a **pozitivní přímý dlouhodobý** z hlediska **obnovitelných zdrojů energie**.

Opatření je v souladu s cílem Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Přijmout opatření na zvýšení podílu přirozené obnovy druhově a geneticky vhodných porostů.) S tím úzce souvisí potřeba přijmout vhodná opatření na snížení stavů spárkaté zvěře a poté je udržovat na úrovni, která nebude přirozenou obnovu porostů znemožňovat.

1.8. *Uznat význam celospolečenské funkce lesů mimo jiné tím, že lesní pozemky nebudou předmětem daně z nemovitosti a kompenzovat výnos této daně obcím změnou zákona o rozpočtovém určení daní.*

Vazba tohoto opatření z hlediska dopadů na složky životního prostředí je obtížně identifikovatelná, potenciální vliv z tohoto důvodu nebyl hodnocen.

1.9. *Zpracovat pravidla účelné arondace lesních majetků a v návaznosti na tato pravidla osvobodit tyto převody od daně z převodu nemovitosti.*

Účelné slučování pozemků by mělo vést ke zlepšení obhospodařování lesních majetků. **Potenciální vliv** tohoto opatření bude tedy **nepřímý pozitivní** z hlediska **půdy**, jelikož hospodaření na větším majetku má předpoklady k tomu být komplexnější, plánovanější a účelnější, šetrnější. Po arondaci bude možný společný účelný postup při hospodaření v území – těžba, odvodňování, správa toků, což sníží zatížení pozemků z hlediska poškození půdního profilu např. nadměrnou dopravou těžkých mechanismů.

Relevantní cíle ochrany životního prostředí národních strategických dokumentů nebyly nalezeny.

1.10. *V zájmu trvalé a bezpečné produkce umožnit úpravou legislativy, především doby obmýtní, rychlejší přeměnu smrkových monokultur na nevhodných stanovištích na smíšené porosty.*

V dlouhodobé perspektivě může dojít realizací tohoto opatření urychlením náhrad smrkových monokultur smíšenými porosty k posílení odolnosti lesa proti důsledkům klimatické změny a k urychlení zlepšení zdravotního stavu lesních porostů, což se následně projeví zlepšením půdních poměrů a rychlejší podporou přirozené biodiverzity lesních ekosystémů. **Z dlouhodobého hlediska** budou vlivy realizace tohoto opatření **významné pozitivní z hlediska biodiverzity, odolnosti proti změnám klimatu**. Skutečné vlivy realizace tohoto opatření budou záviset na vlastním způsobu a pravidlech realizace tohoto opatření, které by měli být nastaveny tak, aby byla maximálně snížena rizika možných krátkodobých negativních dopadů realizace tohoto opatření na lesní ekosystémy a jednotlivé složky životního prostředí. **Krátkodobé vlivy** se mohou **negativně** projevit zejména z hlediska **půdy a retenční schopnosti krajiny** v případě využití holosečí.

Navrhované opatření je v souladu s cíly strategických dokumentů národní úrovně Strategií udržitelného rozvoje ČR (V oblasti ochrany lesů průběžně zlepšovat druhovou skladbu i věkovou a prostorovou strukturu lesů s cílem blížít se stavu umožňujícímu lesním ekosystémům vykonávat všechny jejich přirozené ekologické funkce a podporovat mimoprodukční funkce lesa), Národního programu na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (Zvyšování adaptačního potenciálu lesů druhovou, genovou a věkovou diverzifikací porostů, vynucená přeměna druhové skladby porostů (předčasné smýcení porostů jehličnanů, zvláště smrku, a náhrada jednodruhových porostů směsí dřevin), Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR (Úpravy druhové, věkové a prostorové skladby lesa).

1.11. *Zlepšit podmínky pro výměnu pozemků v chráněných územích za jiné pozemky mimo chráněná území ve vlastnictví státu.*

Uvedené opatření přinese na případně nově nabytých pozemcích ve vlastnictví státu možnost účinněji prosazovat konkrétní opatření ochrany přírody, jež podpoří přirozenou **biodiverzitu** (nejen) v lesních ekosystémech a mohou se pozitivně projevit i na **retenční schopnosti**

krajiny. Jedná se o vliv **pozitivní nepřímý dlouhodobý**.

Navrhované opatření je v souladu s cílem Státního programu ochrany přírody a krajiny: Stát musí vytvářet legislativní a ekonomické prostředí, v němž bude možno udržet přírodní prvky, ekologickou stabilitu a produkční potenciál v krajině.

Klíčová akce 2: Podpořit výzkum a technologický rozvoj s cílem zvýšit konkurenceschopnost lesnického sektoru

2.1. Zpracovat analýzu ekonomické efektivity různých modelů hospodaření v různých přírodních podmínkách a závěry promítnout do platné legislativy a dotační politiky státu

Lze očekávat, že realizace opatření – tj. zpracování analýzy potvrdí nízkou míru ekonomické efektivity běžných (hospodářských) způsobů hospodaření na extrémních stanovištích (přirozené bezlesí, lesní porosty v 8. a 9. vegetačním stupni a další extrémní stanoviště). V těchto lokalitách je vhodné preferovat ponechání porostů bezzásahovému režimu, či realizovat konkrétní cílené intervence s cílem podpořit přirozenou biodiverzitu v lesních ekosystémech. Jedná se o vliv **pozitivní nepřímý dlouhodobý z hlediska biodiverzity, krajiny i změny klimatu**.

Na druhou stranu výsledky analýzy ekonomické efektivity mohou v závislosti na stanovených předpokladech (a vzhledem k metodologickým limitům oceňování ekosystémových služeb) v určitých případech indikovat jako nejefektivnější modely hospodaření, které nedostatečně zohledňují environmentální hledisko. Potenciální vliv může tedy být i **negativní nepřímý dlouhodobý z hlediska biodiverzity, krajiny i změny klimatu**.

Relevantní cíl ochrany životního prostředí nebyl identifikován.

2.2. Za účelem ověření založit reprezentativní síť demonstračních objektů přírodě bližších forem hospodaření zejména v lesích ve vlastnictví státu.

Realizace opatření může do budoucna přinést rozšíření a zkvalitnění hospodaření formou přírodě bližších postupů. Cílem by mělo být postihnout co nejširší spektrum podmínek a případů, které mohou v praxi nastat. **Dlouhodobý vliv** realizace tohoto opatření bude **pozitivní nepřímý z hlediska biodiverzity, půdy, krajiny i vod**.

Z hlediska **krátkodobého** dojde ke zlepšení stavu lesních porostů a podporu přirozené biodiverzity lesních ekosystémů ve vymezené síti demonstračních objektů (porostů). Jedná se o vliv **pozitivní přímý krátkodobý**, který se může projevit zejména z hlediska **biodiverzity, půdy, krajiny i vod**. Z hlediska **environmentálně šetrného** cestovního ruchu dojde realizací opatření ke zřízení nových atraktivit cestovního ruchu, zejména pro poznávací turistiku, možnost založení naučných stezek apod., vliv bude **potenciální pozitivní, dlouhodobý přímý**.

Navržené opatření je v souladu s cíly národních koncepcí - Národního strategického plánu pro rozvoj venkova ČR (Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj lesnických systémů s vysokou přírodní hodnotou), Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (...dořešit otázku referenční sítě monitorovaných přirozených lesů ponechaných samovolnému vývoji včetně metodiky jejich sledování a dokončit tvorbu databanky přirozených lesů).

2.3. *Založit technologickou platformu pro lesní hospodářství a navazující průmyslová odvětví s cílem podpořit inovace a technologický rozvoj v lesnickém sektoru, jejím prostřednictvím podpořit účast domácích lesnických subjektů v evropské lesnické a dřevařské technologické platformě, v 7. rámcovém programu výzkumu EU a dalších mezinárodních výzkumných projektech.*

Vliv tohoto opatření bude nepřímý a z hlediska dopadů na složky životního prostředí je obtížně identifikovatelný. Potenciální vliv bude záviset na tom, jaké inovace a nové technologie pomůže vzniklá platforma uvést do praxe, což v současné době nelze odhadovat. Z tohoto důvodu nebyly vlivy na jednotlivé složky životního prostředí hodnoceny.

2.4. *Vytvořit ekonomické, popřípadě legislativní podmínky pro intenzivnější spolupráci mezi výzkumem, podniky a třetími stranami při zavádění inovací a vývoji nových produktů, postupů, technologií a efektivních trhů.*

Realizace tohoto opatření může vytvářet předpoklady pro zlepšení a zefektivnění technické úrovně lesního hospodaření, což se může projevit např. moderním přístupem při těžbě či v nakládání s dendromasou. Vlivy na jednotlivé složky životního prostředí lze obtížně identifikovat, nicméně lze předpokládat, že obecně inovace v lesním hospodářství by měly být šetrnější z hlediska vlivu na jednotlivé složky životního prostředí v dlouhodobém horizontu. Skutečné vlivy realizace tohoto opatření budou záviset na konkrétních inovacích a nových produktech a technologiích a způsobech jejich používání v daných podmínkách.

Relevantní cíle ochrany životního prostředí nebyly identifikovány.

2.5. *Pokračovat v rozvoji metodik hodnocení a oceňování netržních funkcí lesů vzhledem k různým pohledům na způsob ocenění a vyhodnocení praktické použitelnosti.*

Vlivy tohoto opatření budou převážně **nepřímé pozitivní dlouhodobé**. Realizací opatření dojde k podpoře netržních funkcí lesů, což se může pozitivně projevit z hlediska **bioty, resp. biodiverzity, environmentálně šetrného cestovního ruchu, podzemních a povrchových vod**.

Navržené opatření je v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (Pozitivně motivovat k podpoře neprodukčních funkcí ekosystémů (ekologické, krajinné, estetické) a ochraně přírody a krajiny. Podpora víceúčelového lesního hospodářství a posilování odpovídajících mimoprodukčních (ekologických a sociálních) funkcí lesů v oblastech zvýšeného veřejného zájmu a s cíli Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR (I při ochraně přírody a krajiny je žádoucí ve větší míře využívat vhodných mechanismů ekonomického ohodnocení tržních i netržních přírodních zdrojů přiblížení přirozené druhové skladbě, zvláště výrazné zvýšení podílu listnatých dřevin a prostorová rozrůzněnost lesních porostů).

Klíčová akce 3: Zlepšit zhodnocování a marketing lesních nedřevních užitků a služeb

3.1. *Vytvořit podmínky a předpoklady (informační, legislativní, motivační) k rozšíření příjmů vlastníků lesů, např. tržním uplatněním určitých rekreačních a environmentálních služeb a zboží včetně vybudování účinného marketingu*

Zpoplatnění některých služeb lesa může motivovat vlastníky k upřednostňování rozvoje rekreačních funkcí lesa a šetrných forem cestovního ruchu před jednostrannou orientací na maximalizaci výnosu z těžby dřeva. V případě zvýšení motivace vlastníků lesů na realizaci přírodě blízkých způsobů hospodaření dojde ke zlepšení stavu lesních ekosystémů a posílení přirozené biodiverzity. Realizace tohoto opatření bude mít **pozitivní vliv nepřímý**,

dlouhodobý z hlediska biodiverzity a environmentálně šetrného cestovního ruchu.

Navržené opatření je v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR: Pozitivně motivovat k podpoře neproduktivních funkcí ekosystémů (ekologické, krajinné, estetické) a ochraně přírody a krajiny. Podpora víceúčelového lesního hospodářství a posilování odpovídajících mimoproduktivních (ekologických a sociálních) funkcí lesů v oblastech zvýšeného veřejného zájmu.

3.2. Zajistit z právního hlediska úhradu služeb vlastníků lesa, kteří hospodaří způsobem prospívajícím kvalitě vody (odměňovat vlastníky lesa za jejich výkony pro udržení kvality podzemních vod).

Realizace opatření posílí vhodným způsobem motivaci k udržení a zvyšování kvality vod. V případě úhrady služeb vlastníků v biologicky cenných lesních porostech lze očekávat další pokračování péče o kvalitu vod (jež je zákonitě propojena s péčí o celkovou kvalitu prostředí) v těchto lokalitách s následným pozitivním dopadem na přirozenou biotu. Realizace opatření bude mít **vliv významný pozitivní nepřímý dlouhodobý z hlediska vod** povrchových a podzemních a **pozitivní nepřímý dlouhodobý vliv z hlediska bioty, resp. biodiverzity.**

Navržené opatření je v souladu s cíli Rámcové směrnice o vodách (Snižování vypouštění nebezpečných látek do vod, zamezení nebo omezení vstupů znečišťujících látek do podzemních vod a k zamezení zhoršení stavu všech útvarů podzemních vod), Státní politiky životního prostředí ČR (Zlepšování čistoty povrchových, zprostředkovaně i podzemních vod), Program rozvoje venkova ČR (Ochrana jakosti povrchových a podzemních vodních zdrojů prostřednictvím opatření zaměřených na protierozní ochranu).

Klíčová akce 4: Propagovat a podporovat využívání lesní biomasy pro výrobu energií

4.1. Zpracovat analýzu možností a v souladu s jejími výsledky podporovat využití lesní biomasy a biomasy rychle rostoucích dřevin pro energetické účely.

Dendromasa a biomasa z rychle rostoucích dřevin tvoří významnou část potenciálu biomasy ČR pro energetické účely, která mimo jiné pomáhá naplnit přístupové závazky z EU. Analýzy obdobného charakteru již byly zpracovány, otázkou zůstává, zda byla problematika popsána v dostatečné míře a podchycuje veškeré technické a ekologické aspekty s důrazem na trvalou udržitelnost zdrojů. Toto téma rozvíjí např. Akční plán pro biomasu pro ČR na období 2008-2010. Realizace tohoto opatření bude mít **významný pozitivní nepřímý dlouhodobý vliv z hlediska problematiky využívání obnovitelných zdrojů energie a změn klimatu**, jelikož vytvoření podmínek pro využití biomasy pro energetické účely představuje jeden z hlavních nástrojů pro využití potenciálu lesa pro snižování emisí CO₂ z energetiky. V důsledku realizace opatření pěstováním rychle rostoucích dřevin mohou vzniknout nové typy biotopů, a došlo by tak k navýšení některých druhů fytofágů a kambioxylofágů, vliv na biotu, resp. biodiverzitu i na ostatní složky životního prostředí vzhledem k charakteru opatření nelze identifikovat vzhledem k velké nejistotě.

Navrhované opatření je v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (Podpora maximálního technicky a ekonomicky reálně dosažitelného využití podílu obnovitelných zdrojů na výrobě energie), Státní politika životního prostředí ČR pro období 2004-2010 (Dosažení 6 % podílu obnovitelných zdrojů energie na celkové spotřebě primárních elektrických zdrojů k roku 2010; Dosažení minimálně 8 % podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie na hrubé spotřebě elektřiny k roku 2010), Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (Zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie na spotřebě primárních energetických zdrojů na 6 % k roku 2010 a na 20 % k roku 2030.), Národní

program hospodárného nakládání s energií a využívání jejích obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 – 2009 (Vyšší využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie), cílů Akčního plánu pro biomasu pro ČR na období 2008-2010, Národního strategického plánu pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013 (Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie prostřednictvím stávajícího lesnického potenciálu a možností jeho rozšíření a zachování pozitivních funkcí lesa.), Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 (Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie prostřednictvím stávajícího lesního potenciálu a možností jeho rozšíření a zachování pozitivních funkcí lesa), Strategie ochrany biologické rozmanitosti (Zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie na spotřebě energie při současném vyloučení negativního dopadu na přírodu a krajinu a se zohledněním ekonomických kritérií. Zajistit minimalizování environmentálních rizik při využívání biomasy jako zdroje energie (udržitelnost produkce biomasy, dodržování ekologických limitů při využívání zbytkové biomasy – klest při lesních těžbách apod., princip předběžné opatrnosti při zavádění nových plodin, minimalizace užívání chemických ochranných prostředků a hnojiv). Při produkci využívat technologie minimalizující tato rizika a umožňující udržitelné využívání přírodních zdrojů.).

4.2. *Posoudit dopady využívání lesní biomasy pro výrobu energie na životní prostředí včetně dopadů na půdu, vodu, biologickou rozmanitost a koloběh živin.*

Realizace tohoto opatření může přinést důležité informace pro nastavení udržitelného hospodaření v lesích a může významně snížit rizika plynoucí z rozšíření využívání lesní biomasy na jednotlivé složky životního prostředí. Na základě posouzení těchto dopadů je nutné stanovit limity únosnosti využívání lesní biomasy tak, aby nebyly ohroženy jednotlivé složky životního prostředí. Dopady je nutné posoudit komplexně, tj. zahrnout i vlivy nepřímé a posoudit všechny aktivity, které budou v rámci využívání lesní biomasy realizovány v krátkodobém i dlouhodobém horizontu. Potenciální vliv tohoto opatření je **pozitivní nepřímý dlouhodobý na půdu, vodu, biotu, resp. biodiverzitu, retenční schopnost krajiny**.

Navrhované opatření je v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (Minimalizovat střety zájmů mezi hospodářskými aktivitami a ochranou životního prostředí a kulturního dědictví, hmotného i nehmotného), Strategie regionálního rozvoje (Šetrné využívání přírodních zdrojů v souladu s principy udržitelného rozvoje), Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie na spotřebě energie při současném vyloučení negativního dopadu na přírodu a krajinu a se zohledněním ekonomických kritérií.; Zajistit minimalizování environmentálních rizik při využívání biomasy jako zdroje energie (udržitelnost produkce biomasy, dodržování ekologických limitů při využívání zbytkové biomasy – klest při lesních těžbách apod., princip předběžné opatrnosti při zavádění nových plodin, minimalizace užívání chemických ochranných prostředků a hnojiv). Při produkci využívat technologie minimalizující tato rizika a umožňující udržitelné využívání přírodních zdrojů); Plánu hlavních povodí České republiky (Zajištění ochrany vodních poměrů v krajině a zlepšování retenční schopnosti krajiny; Používat takové způsoby hospodaření na zemědělské a lesní půdě, aby nedocházelo ke zhoršování retenční schopnosti půdy a negativnímu ovlivňování vodního režimu v krajině).

4.3. *Posoudit dopady využívání lesní biomasy pro energetické účely na dostupnost vstupní suroviny pro dřevozpracující a papírenský průmysl.*

Zaváděním aktivit, resp. podpoře pro využívání lesní biomasy musí předcházet komplexní analýza nejen z hlediska ekonomického, dopadů na životní prostředí a sociální oblast, ale i z hlediska vlivů na další odvětví. Potenciální vliv realizace tohoto opatření na jednotlivá témata životního prostředí nepřímý a v této fázi návrhu neidentifikovatelný.

4.4. *V návaznosti na energetickou koncepci státu zpracovat systém podpory a propagace produkce biomasy dřevin a jejího využití.*

Z hlediska využívání **obnovitelných zdrojů energie a změny klimatu** je navržené opatření **významně pozitivní**, v návaznosti na předešlé opatření, zároveň realizací opatření dojde k vytvoření podmínek pro využití biomasy pro energetické účely, což představuje jeden z hlavních nástrojů pro využití potenciálu lesa pro snižování emisí CO₂ z energetiky. V důsledku realizace opatření pěstováním rychlerostoucích dřevin mohou vzniknout nové typy biotopů, a došlo by tak k navýšení některých druhů fytofágů a kambioxylofágů, vliv na biotu, resp. biodiverzitu je vzhledem k charakteru opatření nelze identifikovat vzhledem k velké nejistotě.

Navrhované opatření je v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (Podpora maximálního technicky a ekonomicky reálně dosažitelného využití podílu obnovitelných zdrojů na výrobě energie), Státní politika životního prostředí ČR pro období 2004-2010 (viz dále), Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (Zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie na spotřebě primárních energetických zdrojů na 6 % k roku 2010 a na 20 % k roku 2030.), Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 – 2009 (Vyšší využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie), cílů Akčního plánu pro biomasu pro ČR na období 2008-2010, Národního strategického plánu pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013 (Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie prostřednictvím stávajícího lesnického potenciálu a možností jeho rozšíření a zachování pozitivních funkcí lesa.), Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013, Strategie ochrany biologické rozmanitosti (Zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie na spotřebě energie při současném vyloučení negativního dopadu na přírodu a krajinu a se zohledněním ekonomických kritérií. Zajistit minimalizování environmentálních rizik při využívání biomasy jako zdroje energie (udržitelnost produkce biomasy, dodržování ekologických limitů při využívání zbytkové biomasy – klest při lesních těžbách apod., princip předběžné opatrnosti při zavádění nových plodin, minimalizace užívání chemických ochranných prostředků a hnojiv). Při produkci využívat technologie minimalizující tato rizika a umožňující udržitelné využívání přírodních zdrojů.).

4.5. *Využít možností podpor v dané oblasti, např. opatření programu rozvoje venkova zaměřená na zakládání porostů rychlerostoucích dřevin pro energetické využití na nelesní půdě a technické vybavení provozoven.*

Toto opatření svým charakterem je spíše otázkou implementace výše uvedených opatření NLP II. Tato problematika by měla být řešena v implementační fázi, jelikož se týká zdrojů financování. Nebyl identifikován potenciální vliv na životní prostředí vyjma **potenciálního významného pozitivního vlivu přímého krátkodobého na téma obnovitelné zdroje energie.**

Klíčová akce 5: Podpořit spolupráci vlastníků lesů

5.1. *Podpořit (legislativně, finančně a informačně) sdružování vlastníků drobných lesů ke společnému hospodaření a společnému prodeji výrobků a služeb.*

Nebyl identifikován potenciální vliv na životní prostředí.

5.2. *Zefektivnit systém státního a soukromého poradenství pro vlastníky lesů.*

Opatření **může mít potenciální vliv pozitivní** pokud bude poradenství zaměřeno také na problematiku praktické podpory přirozené **biodiverzity** lesních ekosystémů, či aspekty, které podporují kvalitu **vod** a **retenční schopnost krajiny** a **ochranu lesní půdy**, nebo naopak bude poukázáno na negativní ovlivňování výše uvedených složek životního prostředí stávajícím způsobem hospodaření, charakter **nepřímý dlouhodobý**. V případě, že tomu tak nebude, bude výsledný potenciální vliv na životní prostředí marginální nebo žádný. Realizace opatření by měla být v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Zpracovat a uvést do praxe strategii informování laické i odborné veřejnosti o otázkách spojených s ochranou druhové rozmanitosti lesů.), Strategie udržitelného rozvoje ČR (Aktivně podporovat environmentální výchovu na všech úrovních vzdělávání a environmentální osvětu).

5.3. Zjednodušit podmínky procesu arondace (scelování) a směn lesních majetků.

Zjednodušením procesu může dojít ke snížení administrativního zatížení lesních hospodářů s možností zajistit lepší obhospodařování s menším rizikem poškození půdního pokryvu např. nadměrnou dopravou těžkých mechanismů (účelně sjednocené hospodaření po arondaci by mělo snížit frekvenci pojezdu oproti samostatně obhospodařovaným pozemkům). Potenciální vliv tohoto opatření je **nepřímý pozitivní dlouhodobý z hlediska půdy**.

Nebyl nalezen relevantní cíl ochrany životního prostředí ve strategických dokumentech.

CÍL II. ZLEPŠENÍ A OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ - PILÍŘ EKOLOGICKÝ

Klíčová akce 6: Snížit dopady očekávané globální klimatické změny a extrémních meteorologických jevů

6.1. Pěstovat prostorově a druhově rozrůzněné porosty s co největším využitím přírodních procesů, pestré dřevinné skladby, přirozené obnovy a variability pěstebních postupů.

Realizace uvedeného opatření může přinést významné zlepšení stavu bioty v lesních ekosystémech (zvýšení nabídky vhodných stanovišť pro jednotlivé druhy, zlepšení potravní nabídky, možnosti úkrytů apod.) a tedy zvrácení stávajícího negativního trendu poklesu přirozené biodiverzity. Podpora diverzity lesních porostů zvýší odolnost lesa proti důsledkům klimatické změny. Potenciální vliv realizace tohoto opatření je **významný pozitivní přímý, dlouhodobý z hlediska biodiverzity a změny klimatu i krajiny** vzhledem k posílení retenční schopnosti i krajinného rázu; **nepřímý potenciální pozitivní vliv** lze očekávat na **půdu**, kdy využitím přírodních procesů a druhovou diverzifikací dojde ke zlepšení půdních vlastností.

Navržené opatření je v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (V oblasti ochrany lesů průběžně zlepšovat druhovou skladbu i věkovou a prostorovou strukturu lesů s cílem blížít se postupně přírodě blízkému stavu, resp. stavu umožňujícímu lesním ekosystémům vykonávat všechny jejich přirozené ekologické funkce a podporovat mimoprodukční funkce lesa. V oblasti péče o krajinu postupně realizovat krajinotvorná opatření podporující žádoucí environmentální i estetické funkce krajiny a ekosystémů; důraz musí být kladen také na posilování retenční schopnosti krajiny. V oblasti ochrany biologické rozmanitosti soustavně zvyšovat biologickou rozmanitost na všech třech jejích úrovních (genové, druhové a ekosystémové); Programu rozvoje venkova ČR (Opatření zaměřená na udržitelné využívání lesní půdy: zlepšování druhové skladby lesních porostů.); Státního programu ochrany přírody a krajiny (Zvýšit druhovou rozmanitost lesních dřevin a přiblížit se přirozené druhové skladbě lesa. Rozvinout přírodě blízké obnovní a pěstební postupy.), Národního programu na zmírnění

dopadů změny klimatu v ČR (Zvyšování adaptačního potenciálu lesů druhovou, genovou a věkovou diverzifikací porostů a převod holosečného způsobu hospodaření na podrostní.)

6.2. *Zabránit degradaci půd, a tím maximalizovat množství uhlíku vázaného v půdě.*

Potenciální vliv tohoto opatření je **významný pozitivní přímý dlouhodobý** zejména z hlediska **půdy a pozitivní nepřímý dlouhodobý** z hlediska **retenční schopnosti krajiny, biodiverzity a klimatu**. Opatření řeší jeden z nejpálčivějších problémů lesních ekosystémů. Stav půdy je v mnohých lesních porostech nepříznivý a je nutné jej řešit formou preventivních opatření předcházením degradace půd. Nepříznivý stav půd snižuje stabilitu a životaschopnost lesních ekosystémů a schopnost odolávat nepříznivým podmínkám a škůdcům. Příčinami nepříznivého stavu půd, jak vyplývá z analýzy, jsou kromě imisního zatížení, nevhodná druhová skladba a způsoby hospodaření. Je nutné se v rámci realizace tohoto opatření ve vazbě na maximalizaci vázaného uhlíku v půdě zaměřit na šetrnější způsoby hospodaření s omezením narušení půdního krytu.

Zabránit degradaci půd je jednou z nejdůležitějších úloh ve vztahu k retenční schopnosti. Nenarušený půdní kryt tak kromě maximalizace množství uhlíku významně podporuje retenční schopnost krajiny. Právě půdní kryt zadržuje podpovrchovou vodu a zpomaluje odtokový proces z povodí. Je nutné se zaměřit na minimalizaci či omezení narušování půdního krytu.

Navržené opatření je v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí.), Státního programu ochrany přírody (Výrazně podpořit rozvoj a aplikaci metod šetrných a přírodě blízkých forem lesního hospodaření, přednostně na území NP, CHKO a ÚSES), Státní politiky životního prostředí ČR pro období 2004-2010 (Pokračovat ve způsobu udržitelného hospodaření v lesích, jakožto formě ekologického hospodaření.)

6.3. *Podporovat druhy a ekotypy lesních dřevin snášejících klimatickou změnu.*

Postupné částečné nahrazení jehličnatých porostů listnatými geograficky původními dřevinami bude znamenat zlepšení zdravotního stavu lesních porostů (zlepšení půdních vlastností, zlepšení nabídky vhodných ekotopů apod.) a přirozené biodiverzity. Realizací opatření dojde ke zvýšení odolnosti lesních ekosystémů a ke snížení škod na porostech. Podpora diverzity lesních porostů zvýší odolnost lesa proti důsledkům klimatické změny. Navržené opatření vyplývá ze závěrů současných světových klimatických studií, je nutno se však zamyslet nad aktuálností a střednědobou strategií řešení této problematiky. Potenciální vlivy realizace tohoto opatření jsou **významné pozitivní přímé dlouhodobé** z hlediska změn **klimatu, biodiverzity a nepřímo pozitivně** se zvýšení odolnosti lesních ekosystémů realizace projeví na **půdě a retenční schopnosti krajiny**. Navržené opatření je v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Odhadnout potenciál ochrany a udržitelného využití biodiverzity při adaptačních opatřeních připravovaných ke snížení dopadů změny klimatu; Podporovat postupné zavádění vhodných adaptačních opatření a odhady ekonomických nákladů; vypracovat a sjednotit, příp. modifikovat soubor adaptačních opatření na změnu klimatu za účelem minimalizace negativních dopadů na biodiverzitu); Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR (Úpravy druhové, věkové a prostorové skladby lesa); Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (Zvyšování adaptačního potenciálu lesů druhovou, genovou a věkovou diverzifikací porostů, vynucená přeměna druhové skladby porostů (předčasné smýcení porostů jehličnanů, zvláště

smrku, a náhrada jednodruhových porostů směsí dřevin) a převod holosečného způsobu hospodaření na podrostní).

6.4. *Optimalizovat uhlíkový cyklus v půdních horizontech, zásobách dřeva stojících porostů a výrobcích ze dřeva*

Opatření se částečně překrývá s předchozím opatřením, co se týče stabilizace uhlíku v půdě. Lze ale očekávat, že v případě zvýšení objemu dřevní hmoty v lesních porostech v souvislosti s delší dobou obměny, zvýšeným zalesňováním pozemků a ponecháním většího množství odumřelého dřeva v lesích lze očekávat významný pozitivní dopad na stav lesních porostů a přirozenou biotu (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro existenci předmětů ochrany, zlepšení potravní nabídky, zvýšení přirozené druhové diverzity organismů apod.). V takovém případě bude potenciální vliv tohoto opatření **významný pozitivní nepřímý dlouhodobý** z hlediska **biodiverzity, půdy a klimatické změny** a **pozitivní nepřímý dlouhodobý** z hlediska **retenční schopnosti krajiny**. Podpora výrobků ze dřeva bude mít pozitivní dopady i na ostatní složky životního prostředí.

Navržené opatření je v souladu s cílem Programu rozvoje venkova ČR (Zalesňování zemědělské půdy, Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření), Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Zachovat nebo zvýšit současnou výměru lesů jako minimální základ pro uplatňování potřeb ochrany lesní biodiverzity při zachování všech ostatních funkcí lesa.), Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR (Zvyšování výměry lesů vhodným zalesněním nelesních půd.)

6.5. *Uplatňovat opatření udržující vysokou a stabilní produkci dřevní hmoty.*

V minulosti často vysoká produkce dřevní hmoty probíhala na úkor stabilní produkce. Při rozsáhlých nešetrných těžbách docházelo k rozsáhlému narušení půdního krytu, při těžbě zanechávala těžká technika hluboké erozní rýhy, které dále degradovaly. Na svazích postižených erozí probíhala zpětná obnova stabilního porostu v delších časových intervalech, v extrémních případech se nezdařila vůbec. Vysoká stabilní produkce dřevní hmoty je předpokladem rozšiřování využití dřeva jakožto alternativy k surovinám a materiálům, jejichž zdroje jsou neobnovitelné, případně jejichž produkce a používání jsou spojeny s negativními dopady na životní prostředí včetně klimatu. V případě využití přírodě blízkých způsobů hospodaření pro udržení vysoké a stabilní produkce dřevní hmoty lze očekávat **potenciální pozitivní nepřímý dlouhodobý vliv** realizace tohoto opatření na **biotu, krajinu** a z hlediska **obnovitelných zdrojů energie** a **významný pozitivní nepřímý dlouhodobý vliv** z hlediska změny klimatu.

Realizace opatření by měla být v souladu s cíli Státní politiky životního prostředí (Pokračovat ve způsobu udržitelného hospodaření v lesích, jakožto formě ekologického hospodaření.), Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013 (Vytvořit multifunkční lesnické systémy prospěšné životnímu prostředí, přírodě a krajině), Strategie udržitelného rozvoje ČR (V oblasti ochrany lesů průběžně zlepšovat druhovou skladbu i věkovou a prostorovou strukturu lesů s cílem blížít se postupně přírodě blízkému stavu, resp. stavu umožňujícímu lesním ekosystémům vykonávat všechny jejich přirozené ekologické funkce a podporovat mimoprodukční funkce lesa.), Státní program ochrany přírody a krajiny ČR (Zvýšit druhovou rozmanitost lesních dřevin a přiblížit se přirozené druhové skladbě lesa. Rozvinout přírodě blízké obnovní a pěstební postupy.), Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR (Zvyšování výměry lesů vhodným zalesněním nelesních půd).

6.6. *Prodloužit zákonné lhůty k zalesnění a zajištění porostů ve vazbě na přirozenou obnovu lesa*

Prodloužení doby zalesnění podporuje erozní pochody na holých místech, zejména na svažitéch lokalitách. Při úpravách lhůt k zalesňování a zajišťování porostů je proto nutné zohlednit mimo jiné i stanovištní podmínky. Čím delší bude doba zalesnění tím je větší pravděpodobnost zarůstání stanoviště vegetací, která je velkou konkurencí pro mladé dřeviny (bříza versus cílové dřeviny). Konkurence vzniká nejen ve spotřebě živin, ale především v nárocích na vodu. Nároky na vodu buřeně i např. břízy jsou velice vysoké, takže lze předpokládat, že ztráty na výsadbách budou vysoké. To se může projevit především při nedostatku srážek. V současné době se vyskytují periody sucha i v době zalesňování. Potenciální **vlivy** realizace tohoto opatření budou z hlediska **půdy, krajiny i změny klimatu negativní přímé dlouhodobé**.

V případě některých druhů živočichů znamená prodloužení lhůty pro zalesnění (delší trvání pasečné formy biotopu) zlepšení stavu prostředí, resp. prodloužení existence pro ně vhodného typu potravního či hnízdního biotopu (např. tetřivka obecná, lelek lesní, skřivan lesní, linduška luční, linduška lesní, drobní hlodavci, netopýři, ještěrky). Z hlediska **biodiverzity** jsou potenciální **vlivy spíše pozitivní nepřímé dlouhodobé**.

Navržené opatření má potenciál nesouladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, V oblasti péče o krajinu postupně realizovat krajinotvorná opatření podporující žádoucí environmentální i estetické funkce krajiny a ekosystémů; důraz musí být kladen také na posilování retenční schopnosti krajiny), Plánu hlavních povodí České republiky (Zajištění ochrany vodních poměrů v krajině a zlepšování retenční schopnosti krajiny.), nicméně míra souladu bude záviset na způsobu realizace opatření.

6.7. *V rámci lesnické typologie posoudit možné změny lesních vegetačních stupňů.*

I přes klimatické výkyvy nelze předpokládat výrazné posuny v hranicích lesních vegetačních stupňů. Na mnoha lokalitách se ještě dnes v důsledku hospodaření dob minulých udržují lesy, jejichž dřevinná skladba je často nevyhovující a vyžaduje četné zásahy člověka. Snahou lesního hospodářství by mělo být alespoň se přiblížit dřevinné skladbě daného stanoviště i na úkor lesů hospodářských. Především vegetace odpovídající svému přirozenému stanovišti je schopna nejlépe odolávat klimatickým výkyvům a disturbancím různého charakteru. Nicméně lze očekávat postupné zvýšené odumírání kulturních jehličnatých porostů a následný tlak na jejich nahrazení stanovištně přirozenými druhy dřevin s následným pozitivním vlivem na zdravotní stav porostů a přirozenou biotu (zvýšení pestrosti stanovišť a jejich kvality apod.). Změny lesních vegetačních stupňů by mohly znamenat vyšší zastoupení listnatých porostů ve vyšších nadmořských výškách, což by se v důsledku humusové formy příznivější pro zadržování vody mohlo projevit pozitivně z hlediska retenční schopnosti krajiny a vody.

Potenciální **vlivy** realizace tohoto opatření jsou **pozitivní nepřímé dlouhodobé** z hlediska **biodiverzity, krajiny, vody a klimatické změny**, zejména v případě dodržení podmínek realizace.

Realizace tohoto opatření by měla být v souladu s cíli Národního programu na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (Zvyšování adaptačního potenciálu lesů druhovou, genovou a věkovou diverzifikací porostů, vynucená přeměna druhové skladby porostů (předčasné smýcení porostů jehličnanů, zvláště smrku, a náhrada jednodruhových porostů směsí dřevin).)

6.8. Zaměřit dotační pravidla k podpoře adaptačních opatření snižujících dopady klimatické změny.

Toto opatření by mělo znamenat podporu obnovy lesa dle stanovištních podmínek a celkovou diverzifikaci lesních porostů. Takovéto porosty jsou nejlépe schopny odolávat klimatickým změnám, které se nejčastěji projevují v podobě disturbancí různého charakteru (např. vichřice, námraza, intenzivní srážky sněhové, výkyvy teplot, sucho aj.). Opatření směřuje přímo ke snížení dopadů **klimatické změny**, tj. potenciální vliv z tohoto hlediska je **významný pozitivní přímý dlouhodobý**. V případě realizace tohoto opatření výše uvedeným způsobem je **potenciální vliv** tohoto opatření z hlediska **krajiny, biodiverzity a obnovitelných zdrojů pozitivní nepřímý dlouhodobý**.

Navržené opatření je v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Vypracovat a sjednotit, příp. modifikovat soubor adaptačních opatření na změnu klimatu za účelem minimalizace negativních dopadů na biodiverzitu;) a mělo by naplňovat cíle Národního programu na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (Zvyšování adaptačního potenciálu lesů druhovou, genovou a věkovou diverzifikací porostů, vynucená přeměna druhové skladby porostů (předčasné smýcení porostů jehličnanů, zvláště smrku, a náhrada jednodruhových porostů směsí dřevin) a převod holosečného způsobu hospodaření na podrostní.

6.9. Podporovat ekologicky vhodné zalesňování zemědělských půd.

V rámci realizace tohoto opatření je nutné nejprve nastavit kritéria pro ekologicky vhodné zalesňování zemědělských půd tak, aby zohledňovala všechny problémy z hlediska životního prostředí, které s sebou dosavadní praxe zalesňování zemědělských půd přinesla. Podpora by měla být vyplácena pouze tam, kde budou splněna nastavená kritéria a nedojde tak k ohrožení samotných porostů a okolního prostředí. Kritéria je nutné nastavit zejména z hlediska výběru vhodných pozemků k zalesnění, předcházení zalesňování ekologicky významných prvků v krajině, vhodný výběr stanoviště, postupy zalesňování atd.

Obecně lze konstatovat, že vhodně provedené zalesnění zemědělské půdy vede k posílení retenční schopnosti, resp. zadržení vody v krajině a ke snížení rizika eroze, dále může znamenat podporu přirozené biodiverzity (nová refugia v okolní zemědělské krajině). Podmínkou je situace, kdy se na zemědělské půdě, jež je plánována k zalesnění nenachází biologicky cenné druhy organismů či biotopů, jež jsou vázány na bezlesí. Zvyšování rozlohy lesů zalesňováním zemědělských půd zvyšuje absorpční kapacitu lesa z hlediska uhlíku a může přispět k ekologické stabilizaci krajiny a její odolnosti proti extrémním projevům klimatické změny. Opatření přímo směřuje k naplňování cílů využívání OZE v podobě rychle rostoucích dřevin.

Potenciální vliv realizace tohoto opatření je **významný pozitivní nepřímý dlouhodobý** z hlediska **obnovitelných zdrojů energie a změny klimatu** a **pozitivní nepřímý dlouhodobý** z hlediska **krajiny, půdy, případně biodiverzity**.

Navržené opatření směřuje k naplňování cílů Strategie udržitelného rozvoje ČR (Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí), Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR (Zvyšování výměry lesů vhodným zalesněním nelesních půd). Realizace opatření je v souladu s cíli Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 (Založení porostů rychle rostoucích dřevin pro energetické využití), Státní politiky životního prostředí ČR pro období 2004-2010 (Využívání biomasy a především dřeva jako suroviny širokého využití namísto neobnovitelných surovin.).

6.10. Snížit obmýti u dřevin nejvíce ohrožených klimatickou změnou

Jakákoli těžba s sebou nese riziko narušení půdního krytu, zvýšení pravděpodobnosti eroze a narušení retenční schopnosti krajiny. Z hlediska **krátkodobého** bude potenciální **vliv** tohoto opatření **na krajinu a půdu negativní přímý**. Z hlediska **dlouhodobého** lze naopak očekávat potenciální **vliv pozitivní nepřímý dlouhodobý**, kdy snížením rizika ohrožení porostů a zvýšením diverzity porostů se projeví pozitivně z hlediska stavu lesní **půdy** a také **retenční schopnosti krajiny**. V případě snížení obmýti u jehličnatých dřevin a jejich nahrazení listnatými dřevinami lze očekávat také zlepšení stavu lesních porostů s následným **pozitivním dopadem na přirozenou biodiverzitu**. Z hlediska klimatické změny je vzhledem k podpoře adaptace porostů na výkyvy způsobené **klimatickou změnou potenciální vliv významný pozitivní nepřímý, dlouhodobý**, jelikož dojde k urychlení náhrady ohrožených porostů odolnějšími.

Realizace navrženého opatření je v souladu s cíli Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR (Přiblížení přirozené druhové skladbě, zvláště výrazné zvýšení podílu listnatých dřevin a prostorová rozrůzněnost lesních porostů), Národního programu na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (Zvyšování adaptačního potenciálu lesů druhovou, genovou a věkovou diverzifikací porostů, vynucená přeměna druhové skladby porostů (předčasné smýcení porostů jehličnanů, zvláště smrku, a náhrada jednodruhových).

6.11. Podpořit pěstování porostů rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě.

Pěstování rychlerostoucích dřevin na zemědělské půdě je z hlediska podmínek (legislativních, ekonomických) vhodnější oproti pěstování na pozemcích určených k plnění funkcí lesa. Z hlediska **retenční schopnosti** a rizika eroze **půdy** je potenciální vliv tohoto opatření **pozitivní přímý střednědobý**, zalesněním zemědělské půdy dojde k posílení retenční schopnosti a ke snížení rizika eroze. Vzhledem k malým zkušenostem s pěstováním rychle rostoucích dřevin v podmínkách ČR však zůstává otázkou, nakolik tyto dřeviny vyčerpávají půdu a snižují její kvalitu.

Opatření je přímo zaměřené na téma obnovitelné zdroje energie, potenciální vliv je tedy **významný pozitivní přímý dlouhodobý**. Využívání obnovitelných zdrojů energie přispěje ke snížení dopadů klimatické změny, potenciální vliv je tedy **významný pozitivní přímý dlouhodobý**.

Dále by se mohly rychlerostoucí dřeviny stát zajímavým prvkem v krajině, např. pod vedením vysokého napětí, v záplavových oblastech. Výsadba rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě může znamenat podporu přirozené biodiverzity (nová refugia v okolní zemědělské krajině). Podmínkou je situace, kdy se na zemědělské půdě, jež plánována k zalesnění rychlerostoucími dřevinami nenachází biologicky cenné druhy organismů či biotopů, které jsou vázány na bezlesí. **Vliv na biodiverzitu je pozitivní přímý dlouhodobý**.

Zvyšování rozlohy lesů zalesňováním zemědělských půd zvyšuje absorpční kapacitu uhlíku a může přispět k ekologické stabilizaci krajiny a její odolnosti proti extrémním projevům klimatické změny (ochrana před důsledky extrémních projevů počasí (vítr, srážky), ochrana stability lokálního klimatu ad.)

Navržené opatření je v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (V oblasti ochrany klimatu soustavně omezovat (využíváním obnovitelných zdrojů) emise skleníkových plynů, zejména oxidu uhličitého ze spalování fosilních paliv.), Státní politiky životního prostředí (Využívání biomasy a především dřeva jako suroviny širokého využití namísto neobnovitelných surovin), Programu rozvoje venkova ČR (Založení porostů rychle rostoucích dřevin pro energetické využití, Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie prostřednictvím stávajícího lesního potenciálu a možností jeho rozšíření a zachování pozitivních funkcí lesa - Zalesňování zemědělské půdy, Obnova lesního potenciálu po

kalamitách a podpora společenských funkcí lesů.), Národního programu hospodárného nakládání s energií a využívání jejích obnovitelných a druhotných zdrojů (Vyšší využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie), Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR (Zvyšování výměry lesů vhodným zalesněním nelesních půd), Akční plán pro biomasu pro ČR na období 2008-2010 (Podpora zakládání víceletých energetických plodin.).

6.12. Umožnit obhospodařování lesů ve tvaru lesa nízkého a středního.

Uvedené typy lesa, resp. způsoby hospodaření podporují přirozenou biodiverzitu a jsou rozhodující pro úspěšnou existenci řady druhů organismů (některé druhy hub, rostlin, brouků, motýlů, drobných savců, ptáků). Především střední les přispívá k posílení biodiverzity. Současně by měl tento les podporovat i retenční schopnost krajiny. Potenciální vliv tohoto opatření je z hlediska **biodiverzity významný pozitivní přímý dlouhodobý**, z hlediska **krajiny a změny klimatu pozitivní přímý dlouhodobý**. Nízký a střední les je obecně odolnější proti extrémním jevům způsobeným klimatickou změnou.

V důsledku krátkých, rychle po sobě následujících obmýtí klesá kvalita půdy, dochází po několika obmýtích k vyčerpání půdy, s výjimkou na živiny velmi bohatých půd. Z výše uvedených důvodů je tento způsob hospodaření naprosto nevhodný pro chudá stanoviště. Potenciální **vliv** tohoto opatření na **půdu je negativní přímý dlouhodobý**.

Navržené opatření je v souladu s cíli Národního strategického plánu pro rozvoj venkova ČR (Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj lesnických systémů s vysokou přírodní hodnotou).

Klíčová akce 7: Zachování a zlepšení biologické rozmanitosti v lesích

7.1 Zhodnotit a v odůvodněných případech revidovat cílovou druhovou skladbu jako průnik mezi ekonomickým, ekologickým a sociálním pilířem lesa.

Formulace tohoto opatření je značně obecná. Z hlediska naplňování tohoto opatření by měly být v rámci všech tří pilířů definovány požadavky na cílovou druhovou skladbu a ty uplatňovány vyváženě dle možností a podmínek v lesích hospodářských, ochranných a zvláštního určení. Realizace opatření by měla vést ke zlepšení druhové skladby lesních porostů. V případě podpory stanovištně přirozených druhů dřevin lze očekávat podporu přirozené bioty v lesních ekosystémech (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro existenci významných druhů organismů, zlepšení potravní nabídky, zvýšení přirozené druhové diverzity organismů apod.). Úprava druhové skladby by se měla pozitivně projevit i mj. z hlediska zvýšení odolnosti porostů vůči projevům klimatické změny. Potenciální **vliv** realizace tohoto opatření je **pozitivní přímý dlouhodobý z hlediska biodiverzity, krajiny a změn klimatu**. Konkrétní vlivy ale budou záviset na způsobu realizace tohoto opatření.

Realizace navrženého opatření by měla být v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (Podpora víceúčelového lesního hospodářství a posilování odpovídajících mimoprodukčních (ekologických a sociálních) funkcí lesů), Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Při obnovách porostů zabezpečit podíl dřevin přirozené druhové skladby (PDS) v hospodářských porostech alespoň v mezích současným zákonem stanoveného procenta melioračních a zpevňujících dřevin a vhodnými nástroji podporovat uplatňování dřevin PDS nad daný minimální rámec), Státní program ochrany přírody (Zvýšit druhovou rozmanitost lesních dřevin a přiblížit se přirozené druhové skladbě lesa. Do roku 2030 zvyšovat podíl

nedostatečně zastoupených přirozených melioračních a zpevňujících dřevin tak, aby v obnovovaných lesních porostech celkově dosáhl dvojnásobku (tj. 44 %) jejich současného průměrného zastoupení. Pozornost věnovat i vzácným hospodářsky méně významným a ohroženým dřevinám přirozené druhové skladby (zejména jedlí a jilmům). Úkol přednostně uskutečňovat v lesích ve státním vlastnictví, zejména na území národních parků a chráněných krajinných oblastí a v lesích vymezeného územního systému ekologické stability (ÚSES). Ke splnění tohoto úkolu vypracovat program k zajištění realizačních nástrojů.), Zvyšování adaptačního potenciálu lesů druhovou, genovou a věkovou diverzifikací porostů.)

7.2 V lesích s převažujícím významem pro ochranu přírody hospodařit s cílem přiblížit se přirozené dřevinné skladbě.

V lesích s převažujícím významem pro ochranu přírody by měla být podpora původních dřevin dle stanovištních podmínek prioritou. Často extrémním stanovištním podmínkám odolá nejlépe jen přirozená dřevinná skladba. Lze očekávat, že navržené opatření bude znamenat zlepšení stavu lesních ekosystémů, včetně přirozené biodiverzity v dotčených porostech a zlepšení půdních podmínek včetně snížení rizik degradace půdy. Potenciální vliv realizace tohoto opatření bude **pozitivní přímý dlouhodobý** z hlediska **biodiverzity, krajiny a půdy**.

Opatření je v souladu s cíli Státního programu ochrany přírody (Zvýšit druhovou rozmanitost lesních dřevin a přiblížit se přirozené druhové skladbě lesa. Rozvinout přírodě blízké obnovní a pěstební postupy. Do roku 2030 zvyšovat podíl nedostatečně zastoupených přirozených melioračních a zpevňujících dřevin tak, aby v obnovovaných lesních porostech celkově dosáhl dvojnásobku (tj. 44 %) jejich současného průměrného zastoupení. Pozornost věnovat i vzácným hospodářsky méně významným a ohroženým dřevinám přirozené druhové skladby (zejména jedlí a jilmům). Úkol přednostně uskutečňovat v lesích ve státním vlastnictví, zejména na území národních parků a chráněných krajinných oblastí a v lesích vymezeného územního systému ekologické stability (ÚSES). Ke splnění tohoto úkolu vypracovat program k zajištění realizačních nástrojů; Výrazně podpořit rozvoj a aplikaci metod šetrných a přírodě blízkých forem lesního hospodaření, přednostně na území NP, CHKO a ÚSES. Zvláštní pozornost věnovat těžbě a přibližování dřeva při ochraně lesa před škůdci . K tomu přijmout prováděcí programy a zahájit jejich realizaci.), Strategie udržitelného rozvoje ČR (V oblasti ochrany lesů průběžně zlepšovat druhovou skladbu i věkovou a prostorovou strukturu lesů s cílem blížít se postupně přírodě blízkému stavu, resp. stavu umožňujícímu lesním ekosystémům vykonávat všechny jejich přirozené ekologické funkce a podporovat mimoprodukční funkce lesa)

7.3 Podporovat rozmanitost hospodářských postupů jako jeden z předpokladů zachování biodiverzity lesů.

Využití rozmanitých hospodářských postupů je jedním z rozhodujících faktorů, které ovlivňují podporu přirozené biodiverzity v lesích. Hospodářské postupy by měly být voleny s cílem minimalizace eroze půd a s ohledem na maximální možné zachování retenční schopnosti krajiny. Hospodářské postupy se liší i s ohledem na možnost ovlivnění krajinného rázu, např. holosečné hospodaření má poměrně výrazný vliv na krajinný ráz. U šetrnějších hospodářských způsobů se předpokládá se růst ceny nákladů za realizaci těžby na druhou stranu výrazně nižší na vyprodukování sazenic, resp. zalesnění a cena poskytnutá na protierozní opatření (např. např. změna skladby dřevin, vrstevnicové hospodaření, rozdělení svahu na více částí příčnými průlehy, odvodňovací příkopy). Potenciální vliv tohoto opatření je **významný pozitivní přímý dlouhodobý** z hlediska **krajiny, biodiverzity a půdy**.

Podpora rozmanitosti hospodářských postupů mj. může napomoci k identifikaci postupů schopných lépe reagovat na negativní důsledky **klimatické změny – případný potenciální vliv pozitivní přímý dlouhodobý.**

Navržené opatření je v souladu s cíli Národního programu na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (Zvyšování adaptačního potenciálu lesů ... převod holosečného způsobu hospodaření na podrostní), Strategie udržitelného rozvoje ČR (Podpora víceúčelového lesního hospodářství a posilování odpovídajících mimoprodukčních (ekologických a sociálních) funkcí lesů v oblastech zvýšeného veřejného zájmu); Program rozvoje venkova (Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přírodní hodnotou); Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR (Výrazně podpořit rozvoj a aplikaci metod šetrných a přírodě blízkých forem lesního hospodaření, přednostně na území NP, CHKO a ÚSES. Zvláštní pozornost věnovat těžbě a přibližování dřeva při ochraně lesa před škůdci. K tomu přijmout prováděcí programy a zahájit jejich realizaci.)

7.4 Pokračovat v rozšiřování podílu lesů ponechaných samovolnému vývoji s cílem postupně vytvořit reprezentativní soustavu, která bude systematicky monitorována. Tato soustava bude vytvářena především v rámci sítě národních parků a přírodních rezervací.

Lesy, jež jsou ponechány samovolnému vývoji mnohdy vytváří ideální podmínky pro rozvoj přirozené bioty. Důležitý je i monitoring porostů ponechaných samovolnému vývoji a využití jeho poznatků v praxi. Rozšíření podílu lesů ponechaných samovolnému vývoji má potenciální **pozitivní vliv přímý dlouhodobý na krajinu a významný pozitivní vliv na biodiverzitu.** Monitoring by měl časem odhalit výhody popř. nedostatky samovolného vývoje a být podkladem pro hospodaření v lesích.

Navržené opatření je v souladu s cíli Národního strategického plánu pro rozvoj venkova (Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj lesnických systémů s vysokou přírodní hodnotou), Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (S využitím výstupů již zadaných výzkumných úkolů dokončit metodiku popisu stavu a monitoringu biodiverzity lesních ekosystémů a zvážit možnosti začlenění národní inventarizace lesů do celostátního systému monitoringu biodiverzity mj. ve vztahu k nařízení 2152/2003 Evropského parlamentu a Rady o monitoringu lesů a výměně informací týkajících se životního prostředí (Forest Focus). Dále dopracovat soustavu lesních ZCHÚ ponechaných samovolnému vývoji, dořešit otázku referenční sítě monitorovaných přirozených lesů ponechaných samovolnému vývoji včetně metodiky jejich sledování a dokončit tvorbu databanky přirozených lesů.)

7.5 Podporovat stanovištně přirozené druhy, které jsou hlavními nositeli biologické rozmanitosti v lesích.

Stanovištně přirozené druhy podporují současně s biodiverzitou i retenční schopnost krajiny a krajinný ráz. Podpora stanovištně přirozených druhů dřevin přinese zlepšení podmínek pro rozvoj přirozené bioty. Z pohledu ochrany před negativními důsledky klimatické změny tkví významný pozitivní přínos tohoto opatření zejména v podpoře náhrady místně nepůvodních smrkových monokultur, které jsou z hlediska citlivosti k projevům klimatické změny nejproblematictější. Z dlouhodobého hlediska je ovšem třeba počítat s možností změn klimatických charakteristik v rámci jednotlivých vegetačních stupňů do té míry, že podpora původní stanovištně přirozených druhů nadále nebude z hlediska odolnosti porostu proti negativním vlivům změny klimatu nejvýhodnější alternativou. Potenciální vliv tohoto opatření je **významný pozitivní přímý dlouhodobý z hlediska biodiverzity. Pozitivní nepřímý dlouhodobý z hlediska změny klimatu.**

Navržené opatření je v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (V oblasti ochrany lesů průběžně zlepšovat druhovou skladbu i věkovou a prostorovou strukturu lesů s cílem

blížit se postupně přírodě blízkému stavu, resp. stavu umožňujícímu lesním ekosystémům vykonávat všechny jejich přirozené ekologické funkce a podporovat mimoprodukční funkce lesa.); Státní program ochrany přírody a krajiny ČR (I při ochraně přírody a krajiny je žádoucí ve větší míře využívat vhodných mechanismů ekonomického ohodnocení tržních i netržních přírodních zdrojů přiblížení přirozené druhové skladbě, zvláště výrazné zvýšení podílu listnatých dřevin a prostorová rozrůzněnost lesních porostů. Zvýšit druhovou rozmanitost lesních dřevin a přiblížit se přirozené druhové skladbě lesa. Rozvinout přírodě blízké obnovní a pěstební postupy. Do roku 2030 zvyšovat podíl nedostatečně zastoupených přirozených melioračních a zpevňujících dřevin tak, aby v obnovovaných lesních porostech celkově dosáhl dvojnásobku (tj. 44 %) jejich současného průměrného zastoupení. Pozornost věnovat i vzácným hospodářsky méně významným a ohroženým dřevinám přirozené druhové skladby (zejména jedli a jilmům). Úkol přednostně uskutečňovat v lesích ve státním vlastnictví, zejména na území národních parků a chráněných krajinných oblastí a v lesích vymezeného územního systému ekologické stability (ÚSES). Ke splnění tohoto úkolu vypracovat program k zajištění realizačních nástrojů.)

7.6 Pro případné použití geograficky nepůvodních druhů dřevin respektovat limity s ohledem na současné znalosti o jejich ekologickém chování a princip předběžné opatrnosti.

Z hlediska vlivů realizace tohoto opatření je důležité nastavení limitů pro používání geograficky nepůvodních druhů dřevin v závislosti na znalostech o jejich chování zejména v Oblastních plánech rozvoje lesů a poté až jejich dodržování. V případě nastavení limitů tak, aby rizika používání nepůvodních druhů byla omezena či snížena na základě znalostí, bude jejich dodržování mít **neutrální vliv z hlediska životního prostředí**. Při respektování nároků konkrétních druhů organismů na stav jejich prostředí a náchylnosti jednotlivých biotopů na eventuální šíření geograficky nepůvodních druhů dřevin lze vyloučit negativní ovlivnění přirozené bioty lesních porostů, stejně tak při respektování podmínek pro podporu retenční schopnosti krajiny.

Relevantní cíle ve strategických dokumentech na národní a mezinárodní úrovni nebyly nalezeny.

7.7 Zachovat v krajině mozaiku porostů s vysokou biologickou hodnotou jako jsou např. přestárlé porosty, liniové porosty, lesní okraje, mokřady, prameniště, rašeliniště a aplikovat v nich odpovídající management.

Zachování mozaiky porostů s vysokou biologickou hodnotou v krajině je základním předpokladem podpory přirozené biodiverzity (princip ochrany stanovišť). Opatření se pozitivně projeví i z hlediska krajinného rázu a retenční schopnosti krajiny. Realizace opatření pozitivně podpoří zachování přírodních vodních stanovišť. Opatření zlepšuje podmínky pro uplatnění k přírodě šetrných forem rekreačního využití (poznávací turistika, pěší turistika apod.).

Potenciální vliv realizace tohoto opatření bude **významný pozitivní přímý dlouhodobý z hlediska krajiny, biodiverzity, environmentálně šetrného cestovního ruchu a pozitivní přímý dlouhodobý z hlediska půdy, vody**.

Navržené opatření je v souladu s cíli Státní program ochrany přírody a krajiny ČR (V zájmu zachování linie rozhraní lesů a luk nedopustit zalesňování lučních a nivních enkláv uvnitř lesních komplexů.); Programu rozvoje venkova (Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přírodní hodnotou a tradičních zemědělských krajin - Podpora ochrany životního prostředí v lesních oblastech s vysokou přírodní hodnotou). Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR (Podporovat rozvoj šetrné

(ekologicky únosné) turistiky, zejména ekoturistiky zaměřené na poznávání a prožívání přírodních i krajinných krás.)

7.8 U státních lesů směřovat k přírodě bližší dřevinné skladbě při zachování konkurenceschopnosti. Obnovovat lesní porosty ve vlastnictví státu tak, aby v nich bylo dosaženo trvalého zvýšení plošného podílu MZD a dřevin přirozené druhové skladby. Podobného cíle se u nestátních vlastníků pokusit dosáhnout vhodnou dotační politikou, osvětou a vzděláváním.

Opatření směřující k přírodě bližší dřevinné skladbě ve vlastnictví státu i podpora u nestátních vlastníků má z hlediska životního prostředí, zejména z hlediska **krajiny, biodiverzity a půdy potenciální pozitivní vliv, charakteru přímého dlouhodobého**. Přírodě bližší dřevinná skladba lesa bude pozitivně působit na retenční schopnost krajiny, les s přirozenou druhovou skladbou odolá snáze disturbancím a podpoří pozitivně krajinný ráz a sníží rizika pro půdní prostředí. Lze očekávat, že navržené opatření bude znamenat zlepšení stavu lesních ekosystémů, včetně přirozené biodiverzity v dotčených porostech.

Navržené opatření je v souladu se Státním programem ochrany přírody (Zvýšit druhovou rozmanitost lesních dřevin a přiblížit se přirozené druhové skladbě lesa. Rozvinout přírodě blízké obnovní a pěstební postupy. Do roku 2030 zvyšovat podíl nedostatečně zastoupených přirozených melioračních a zpevňujících dřevin tak, aby v obnovovaných lesních porostech celkově dosáhl dvojnásobku (tj. 44 %) jejich současného průměrného zastoupení. Pozornost věnovat i vzácným hospodářsky méně významným a ohroženým dřevinám přirozené druhové skladby (zejména jedli a jilmům). Úkol přednostně uskutečňovat v lesích ve státním vlastnictví, zejména na území národních parků a chráněných krajinných oblastí a v lesích vymezeného územního systému ekologické stability (ÚSES). Ke splnění tohoto úkolu vypracovat program k zajištění realizačních nástrojů.; Výrazně podpořit rozvoj a aplikaci metod šetrných a přírodě blízkých forem lesního hospodaření, přednostně na území NP, CHKO a ÚSES. Zvláštní pozornost věnovat těžbě a přibližování dřeva při ochraně lesa před škůdci . K tomu přijmout prováděcí programy a zahájit jejich realizaci.); Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Při obnovách porostů zabezpečit podíl dřevin přirozené druhové skladby (PDS) v hospodářských porostech alespoň v mezích současným zákonem stanoveného procenta melioračních a zpevňujících dřevin a vhodnými nástroji podporovat uplatňování dřevin PDS nad daný minimální rámec.)

7.9 Podpořit zvýšení podílu tlejícího dřeva, těžebních zbytků a stromů prošliých přirozeným vývojem stárnutí v lese pro zachování biologické rozmanitosti a stanovit mechanismy, jak toho dosáhnout.

Nedostatek tlejícího dřeva, těžebních zbytků a stromů prošliých přirozeným vývojem stárnutí v lese je významným problémem v našich lesích ve vztahu k ochraně biodiverzity. Realizace uvedeného opatření tak bude znamenat postupné zvrácení stávajícího negativního trendu. Tlející zbytky dřeva, těžební zbytky a staré kmeny v lesních porostech podporují nejen biodiverzitu, ale zároveň působí příznivě na retenční schopnost krajiny. Takovéto dřevo zadrží na svém povrchu vodu (intercepce) popř. vsákne vodu v případě tlejícího dřeva. Potenciální vliv tohoto opatření je z hlediska **biodiverzity a krajiny významný pozitivní přímý dlouhodobý** a z hlediska **půdy přímý pozitivní dlouhodobý**.

Navržené opatření je v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Při obnovách porostů zabezpečit podíl dřevin... Současně zajistit v lesních porostech podíl stárnoucího a mrtvého dřeva jako útočiště společenstev organismů na něj vázaných.), Plán hlavních povodí České republiky (Používat takové způsoby hospodaření na zemědělské a lesní půdě, aby nedocházelo ke zhoršování retenční schopnosti půdy a negativnímu

ovlivňování vodního režimu v krajině), Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Při obnovách porostů zabezpečit podíl dřevin přirozené druhové skladby ... Současně zajistit v lesních porostech podíl stárnoucího a mrtvého dřeva jako útočiště společenstev organismů na něj vázaných).

7.10 Diferencovat množství a kvalitu ponechané dřevní hmoty v porostech s přihlédnutím k požadavku na zvýšení dodávek této biomasy pro další využití a s ohledem na stanovištní podmínky.

Názory na tuto problematiku jsou různé, praxe vyžaduje nutnost jednoznačně stanovit metodu, jak postupovat při sběru a svozu lesní energetické biomasy, např. metodický pokyn, který stanoví, ve kterých jasně vyjmenovaných případech je nutno biomasu nutno ponechat z pohledu hnojivých účinků, pokud vůbec. To je účelné i pro zpřesnění energetického potenciálu lesní biomasy. Podstata úspěchu, tedy získání a energetické využití tohoto druhu biomasy, aniž by nedošlo k ochuzení lesa, spočívá zejména v citlivém přístupu a důsledně nastavených podmínkách. Dřevo určené k přirozenému rozpadu není odpadem po těžbě, protože není určeno k těžbě. Palivo není odpad po těžbě, ale součást produkce. Smyslem ponechávání mrtvého dřeva v lese je zachování živin v lesním ekosystému a podpora organismů vázaných na odumřelé a tlející dřevo, důležitých mimo jiné pro ochranu lesa.

Z hlediska retenční schopnosti **krajině a půdy** je potenciální **vliv** tohoto opatření **pozitivní nepřímý dlouhodobý**, ponecháním dřevní hmoty v porostech podporuje zadržování vody. V případě zohlednění požadavků jednotlivých druhů organismů na množství a kvalitu ponechané dřevní hmoty v lesních porostech lze očekávat **pozitivní vliv nepřímý dlouhodobý** realizace tohoto opatření z hlediska **biodiverzity**. Z hlediska **obnovitelných zdrojů energie je potenciální vliv významný pozitivní nepřímý dlouhodobý**.

Navržené opatření je v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Při obnovách porostů .....Současně zajistit v lesních porostech podíl stárnoucího a mrtvého dřeva jako útočiště společenstev organismů na něj vázaných.), Státní energetické koncepce ČR (Preferovat všechny typy obnovitelných zdrojů – zdroje využívající ... i biomasu jako zdroje pro výrobu elektřiny a tepelné energie), Strategie udržitelného rozvoje ČR (Podpora maximálního technicky a ekonomicky reálně dosažitelného využití podílu obnovitelných zdrojů na výrobě energie), Státní politiky životního prostředí ČR pro období 2004-2010 (Využívání biomasy a především dřeva jako suroviny širokého využití namísto neobnovitelných surovin), Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (Zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie na spotřebě primárních energetických zdrojů na 6 % k roku 2010 a na 20 % k roku 2030.), Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 – 2009 (viz výše), Akční plán pro biomasu 2008 – 2010.

7.11 Omezit či zcela vyloučit výsadbu geograficky nepůvodních dřevin v kategorii lesů zvláštního určení, pokud jde o lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti. (S výjimkou genových základen uznaných pro geograficky nepůvodní dřeviny).

Omezení či vyloučení výsadeb geograficky nepůvodních druhů dřevin v těch lesích zvláštního určení, ve kterých by mohlo dojít k negativnímu ovlivnění přirozené bioty lze jednoznačně hodnotit kladně (ve srovnání se stávajícím stavem). Potenciální vliv realizace tohoto opatření je **významný pozitivní přímý dlouhodobý z hlediska biodiverzity i krajině**.

Navržené opatření je v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Uplatňovat zásady ekosystémového přístupu při využívání složek lesní biodiverzity. To mj. představuje dbát na ochranu genofondu ohrožených druhů nižších i vyšších rostlin, jednotlivých společenstev volně žijících živočichů (zoocenóz), lesní půdy a jejího přirozeného

vodního režimu, přičemž nelze pomíjet ostatní např. socioekonomické aspekty dané problematiky).

7.12 Navrhnout a implementovat opatření proti šíření invazních druhů rostlin v lesích a v případě zvláště chráněných území i dalších zavlečených druhů.

Šíření invazních a dalších zavlečených druhů rostlin v lesních porostech může znamenat výrazné narušení přirozených ekologických vazeb a negativní ovlivnění přirozené bioty v lesních ekosystémech. Z tohoto důvodu lze realizaci konkrétních opatření k potlačení jejich šíření považovat za velmi významné. Potenciální vliv realizace tohoto opatření je z hlediska **biodiverzity významný pozitivní přímý dlouhodobý**. Navržené opatření je v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Uplatňovat zásady ekosystémového přístupu při využívání složek lesní biodiverzity. To mj. představuje dbát na ochranu genofondu ohrožených druhů nižších i vyšších rostlin, jednotlivých společenstev volně žijících živočichů (zoocenóz), lesní půdy a jejího přirozeného vodního režimu, přičemž nelze pomíjet ostatní např. socioekonomické aspekty dané problematiky).

Klíčová akce 8: Rozvíjet monitoring lesů

8.1. Zajistit periodické opakování Národní inventarizace lesů (NIL) a revidovat její metodiku a zpřístupnit data NIL podle evropské směrnice o sdílení dat - INSPIRE.

Periodický monitoring stavu lesních ekosystémů se zapracovaným hlediskem monitoringu přirozené biodiverzity je nezbytným předpokladem udržitelného hospodaření v lesích.

Informace z monitoringu jsou cenné mj. z hlediska informací vypovídajících o tendenci vývoje lesního hospodaření v ČR a stavu lesů a faktorů ovlivňujících daný stav. Na základě těchto informací by měla být navrhována opatření na zlepšení stavu lesů a úpravu hospodaření v lesích.

Potenciální vliv tohoto opatření je **pozitivní nepřímý dlouhodobý** z hlediska **biodiverzity, krajiny, půdy i vody**.

Navržené opatření je v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (S využitím výstupů již zadaných výzkumných úkolů dokončit metodiku popisu stavu a monitoringu biodiverzity lesních ekosystémů ...dořešit otázku referenční sítě monitorovaných přirozených lesů ponechaných samovolnému vývoji ... „Prostřednictvím monitoringu v síti lokalit, zjišťovat trendy v chování ekosystémů a druhů na celostátní úrovni.)

8.2 Systematicky monitorovat soustavu lesů ponechaných samovolnému vývoji a výsledky využít v praxi.

Periodický monitoring stavu lesních ekosystémů ponechaných samovolnému vývoji je nezbytným předpokladem pro návrh budoucího úspěšného managementu lesních porostů. Monitoring by měl zahrnovat hledisko monitoringu přirozené biodiverzity, retenční schopnosti krajiny, půdy, odolnosti vůči extrémním jevům z hlediska změny klimatu a případně vazbu na vodní ekosystémy. Monitoring lesů ponechaných samovolnému vývoji může přinést referenční data pro navrhování opatření k řešení dopadů klimatické změny na hospodářsky využívané porosty. Potenciální vlivy realizace tohoto opatření jsou **významné pozitivní nepřímé dlouhodobé z hlediska biodiverzity, krajiny, půdy, vody i změn klimatu**.

Navržené opatření je v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti

(Prostřednictvím monitoringu v síti lokalit, zjišťovat trendy v chování ekosystémů a druhů na celostátní úrovni, S využitím výstupů již zadaných výzkumných úkolů dokončit metodiku popisu stavu a monitoringu biodiverzity lesních ekosystémů ...dořešit otázku referenční sítě monitorovaných přirozených lesů ponechaných samovolnému vývoji ...)

8.3 Pokračovat a rozšířit monitoring vlivu imisí na lesní ekosystémy (např. ICP Forest, ICP Integrated monitoring, Long-Term Ecological Research (LTER), LIFE+, atd.)

Pokračování a rozšíření monitoring vlivu imisí na lesní ekosystémy je žádoucí vzhledem k tomu, že se jedná o jeden z nejvýznamnějších problémů, se kterým se potýkají lesní porosty na našem území. Informace o stávajícím či možném poškození lesů imisemi jsou nutné pro fundované rozhodování o naléhavosti a rozsahu protiopatření. Realizace tohoto opatření má **pozitivní vliv z hlediska biodiverzity, krajiny, starých ekologických zátěží a změny klimatu, charakter vlivu je nepřímý dlouhodobý.**

Navržené opatření je v souladu s cíli Státní politiky životního prostředí ČR (Redukce agregovaných emisí skleníkových plynů a podpora adaptačních opatření), Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (S využitím výsledků dosavadního výzkumu a výstupů monitoringu vlivu imisí na lesy a lesní půdu specifikovat současné problémy obnovy lesních ekosystémů v oblastech, které byly zejména v minulosti vystaveny zvýšenému imisnímu zatížení. Současně zpracovat koncepci dalšího postupu zmírňování dopadů nepříznivých procesů na lesní biodiverzitu. Prostřednictvím monitoringu v síti lokalit, zjišťovat trendy v chování ekosystémů a druhů na celostátní úrovni. Rozšíření informační základny mj. i o kumulativních a synergických efektech působení imisního poškození porostů v kombinaci se stresovými faktory způsobenými klimatickou změnou.)

Klíčová akce 9: Zlepšení zdravotního stavu a ochrany lesů

9.1 Omezit holoseče přednostně podporou a zaváděním přírodě blízkých způsobů hospodaření, a to diferencovaně podle přírodních podmínek a druhu vlastnictví.

Omezení holosečí a podpora přírodě blízkých způsobů hospodaření znamená zlepšení stavu přirozené bioty v lesích a tedy zlepšení stávajícího stavu. Na druhou stranu je nutno uvést, že holoseče přispívají ke zvyšování diverzity, přežívání xerothermních druhův lesnatých oblastech.

Realizace tohoto opatření se pozitivně projeví i z hlediska retenční schopnosti i přesto průzkumy posledních let ukazují, že holoseč má jen minimálně nižší retenční schopnost v případě neporušení půdního krytu, nežli zapojený lesní porost a především významně pozitivní se projeví z hlediska krajinného rázu.

Holoseče představují zásahy činící ekosystém více zranitelný působení extrémních projevů počasí a dalších stresujících faktorů souvisejících s klimatickou změnou a mohou nepříznivě ovlivnit potenciál lesní krajiny v dané lokalitě pro rekreační využití.

Potenciální **vlivy** tohoto opatření jsou **významné pozitivní nepřímé dlouhodobé z hlediska krajiny, biodiverzity, klimatické změny a pozitivní z hlediska půdy nepřímé dlouhodobé.** Navržené opatření je v souladu s cíli Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR (Výrazně podpořit rozvoj a aplikaci metod šetrných a přírodě blízkých forem lesního hospodaření, přednostně na území NP, CHKO a ÚSES. Zvláštní pozornost věnovat těžbě a přibližování dřeva při ochraně lesa před škůdci. K tomu přijmout prováděcí programy a zahájit jejich realizaci.), Národního programu na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (Zvyšování adaptačního potenciálu lesů druhovou, genovou a věkovou diverzifikací porostů, vynucená přeměna druhové skladby porostů (předčasné smýcení porostů jehličnanů, zvláště smrku, a náhrada jednodruhových porostů směsí dřevin) a převod holosečného způsobu

hospodaření na podrostní), Státní politiky životního prostředí ČR (Pokračovat ve způsobu udržitelného hospodaření v lesích, jakožto formě ekologického hospodaření.)

9.2 *Podle přírodních a porostních podmínek podporovat využívání přirozené obnovy a omezit obnovu umělou.*

Podpora přirozené obnovy znamená dlouhodobé zlepšení stavu lesních porostů, včetně zvýšené stanovištní pestrosti (prostorová a věková rozrůzněnost porostů) s následným pozitivním dopadem na přirozenou biodiverzitu. Opatření pozitivně ovlivní krajinný ráz, současně dojde ke snížení zásahů na lokalitě, snížení možného poškození lesních půd a tím k pozitivnímu vlivu na retenční schopnost krajiny. Realizace tohoto opatření má **významný pozitivní potenciální vliv přímý dlouhodobý zejména z hlediska biodiverzity a pozitivní potenciální vliv přímý dlouhodobý charakteru z hlediska krajiny a půdy.**

Navržené opatření je v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (V oblasti ochrany lesů průběžně zlepšovat druhovou skladbu i věkovou a prostorovou strukturu lesů s cílem blížít se postupně přírodě blízkému stavu, resp. stavu umožňujícímu lesním ekosystémům vykonávat všechny jejich přirozené ekologické funkce a podporovat mimoprodukční funkce lesa.), Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Přijmout opatření na zvýšení podílu přirozené obnovy druhově a geneticky vhodných porostů. S tím úzce souvisí potřeba přijmout vhodná opatření na snížení stavů spárkaté zvěře a poté je udržovat na úrovni, která nebude přirozenou obnovu porostů znemožňovat.).

9.3 *Umožnit a podporovat využívání přípravných dřevin zejména na kalamitních holinách a při zalesňování zemědělských půd s cílem připravit podmínky pro úspěšnou obnovu cílové dřevinné skladby.*

V případě zalesňování zemědělských půd a holin po kalamitách přípravné dřeviny vytvoří podmínky pro dřeviny cílové. Při respektování základních doporučení lze konstatovat, že realizace opatření nebude mít žádný vliv na přirozenou biotu. Pozitivně se realizace opatření projeví z hlediska půdy snížením možnosti vzniku eroze přednostně v ohrožených lokalitách a z hlediska retenční schopnosti krajiny, kdy dojde k její podpoře. Potenciální vliv realizace tohoto opatření bude tedy **pozitivní přímý dlouhodobý z hlediska půdy a krajiny.**

Navržené opatření je v souladu s cíli Programu rozvoje venkova ČR (Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření), Strategie udržitelného rozvoje ČR (Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí).

9.4 *Podporovat diverzifikaci prostorové a druhové dřevinné skladby bližší skladbě přirozené jako předpoklad pro eliminaci působení stresových faktorů.*

Lesy, ve kterých dochází k podpoře diverzifikace prostorové a druhové dřevinné skladby, která je bližší přirozené skladbě, vytváří vhodné podmínky pro rozvoj přirozené bioty, zvyšuje se odolnost vůči biotickým i abiotickým faktorům, které ohrožují lesní porosty, což se pozitivně projevuje i na stavu lesních půd a retenční schopnosti krajiny. Zároveň diverzifikace prostorové a druhové dřevinné skladby bližší skladbě přirozené je příznivější z hlediska krajinného rázu. Stabilita lesů oslabena holosečným obnovním postupem s následnou výsadbou převážně porostů s nevhodnou, přírodě vzdálenou druhovou, věkovou i prostorovou skladbou měla za následek i špatný stav lesních půd a odtokových poměrů (malá odolnost vůči větru, kyselým dešťům, imisím). Opakovaným pěstováním monokultur byly ochuzovány lesní půdy o řadu živin. Výsadba přirozené skladby lesů uzpůsobená podmínkám jednotlivých stanovišť může tento stav změnit k lepšímu (např. borovice jako dřevina nejlépe přizpůsobená chudým výsušným půdám).

Potenciální vliv realizace tohoto opatření je tedy **významný pozitivní** z hlediska **biodiverzity, krajiny, klimatické změny a pozitivní** z hlediska **půdy, charakter přímý dlouhodobý**.

Navržené opatření je v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (V oblasti ochrany lesů průběžně zlepšovat druhovou skladbu i věkovou a prostorovou strukturu lesů s cílem blížít se postupně přírodě blízkému stavu, resp. stavu umožňujícímu lesním ekosystémům vykonávat všechny jejich přirozené ekologické funkce a podporovat mimoprodukční funkce lesa), Programu rozvoje venkova ČR (Zlepšování druhové skladby lesních porostů), Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (Zvyšování adaptačního potenciálu lesů druhovou, genovou a věkovou diverzifikací porostů, vynucená přeměna druhové skladby porostů (předčasné smýcení porostů jehličnanů, zvláště smrku, a náhrada jednodruhových porostů směsí dřevin) a převod holosečného způsobu hospodaření na podrostní.), Státní program ochrany přírody (Zvýšit druhovou rozmanitost lesních dřevin a přiblížit se přirozené druhové skladbě lesa. Rozvinout přírodě blízké obnovní a pěstební postupy. Do roku 2030 zvyšovat podíl nedostatečně zastoupených přirozených melioračních a zpevňujících dřevin tak, aby v obnovovaných lesních porostech celkově dosáhl dvojnásobku (tj. 44 %) jejich současného průměrného zastoupení. Pozornost věnovat i vzácným hospodářsky méně významným a ohroženým dřevinám přirozené druhové skladby (zejména jedli a jilmům). Úkol přednostně uskutečňovat v lesích ve státním vlastnictví, zejména na území národních parků a chráněných krajinných oblastí a v lesích vymezeného územního systému ekologické stability (ÚSES). Ke splnění tohoto úkolu vypracovat program k zajištění realizačních nástrojů.).

9.5 *Rozvíjet výzkum, prognózy a poradenství v rámci lesní ochranné služby a podporovat tlumení biotických škodlivých činitelů zejména ekologicky šetrnými postupy.*

Omezování biotických škodlivých činitelů je nutné z hlediska udržování a podpory zdárného vývoje lesních porostů. Aby nedocházelo k zatěžování složek životního prostředí, je nutné volit co možná nejšetrnější postupy v ochraně lesa, k čemuž by měl další výzkum a poradenství směřovat. Realizace tohoto opatření má **pozitivní potenciální vliv nepřímý dlouhodobý zejména na biodiverzitu, krajinu, půdu a vodu**, kdy dojde k posílení ochrany lesních ekosystémů a zároveň ke snížení zátěže jednotlivých složek životního prostředí. Navržená podpora tlumení biotických škodlivých činitelů v lesích ekologicky šetrnými postupy znamená eliminaci negativního ovlivnění biotopu významných druhů přirozené bioty v lesních ekosystémech (zejména hmyzu) a zároveň dojde k posílení odolnosti lesních ekosystémů vůči extrémním jevům v důsledku změny klimatu.

Relevantní cíle ochrany životního prostředí nebyly v národních koncepcích nalezeny.

9.6 *Monitorovat výskyt a rozšíření zavlečených škodlivých organismů zejména karanténních a v případě akutního rizika přijmout opatření k zamezení dalšího šíření a vzniku škod.*

Navržený monitoring výskytu a rozšíření zavlečených škodlivých organismů a případná realizace opatření k zamezení jejich dalšího šíření a vzniku škod je významným aspektem, který zlepšuje ochranu přirozené biodiverzity v lesích. Riziko rozšíření a zavlečení nepůvodních škodlivých organismů je jedním z negativních dopadů klimatické změny a jeho monitoring a příprava protiopatření je důležitým adaptačním opatřením ke snižování negativních důsledků změny klimatu. Zároveň porosty oslabené působením škodlivých organismů jsou méně odolné vůči projevům změny klimatu. Sekundárně bude mít realizace tohoto opatření vliv též retenční schopnost krajiny a krajinný ráz a dále na odolnost porostům

vůči případným extrémním jevům počasí, které se mohou ovlivnit v souvislosti se změnou klimatu. Potenciální **vliv** realizace tohoto opatření z hlediska **biodiverzity, krajiny, půdy i změny klimatu je pozitivní přímý dlouhodobý**.

V případě nutnosti kácení jakožto opatření k zamezení dalšího šíření a vzniku škod může být vliv z hlediska **krajinného rázu** a případně i **půdy negativní krátkodobý přímý**. Případné vzniklé holiny mají negativní vliv na krajinný ráz a zvyšují rizika eroze půdy.

Navržené opatření je v souladu s cílem Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Prostřednictvím monitoringu v síti lokalit, zjišťovat trendy v chování ekosystémů a druhů na celostátní úrovni.)

9.7 Zajistit, aby lesy a trvale udržitelné hospodaření v nich hrály aktivní úlohu při udržování a zlepšování kvality a množství vody a při zmírňování následků živelných nebezpečí, jako jsou záplavy, sucha, laviny, sesuvy půdy, jakož i při boji s půdní erozí.

Lesy mají klíčovou úlohu při zadržování vody v krajině a prevenci nebezpečí ve formě eroze půdy, sesuvů, lavin apod. Důležitým faktorem ovlivňujícím tuto klíčovou úlohu je lesní půda, určitou roli hraje i způsob hospodaření v lesích. Trvale udržitelné hospodaření v lesích (zejména vodohospodářsky důležitých) může posílit zlepšení kvality a množství zadržované vody. Zvýšení důrazu na podporu kvality půdního prostředí a retenční schopnosti lesů znamená zlepšení přirozeného vodního režimu v lesích a následně stavu bioty. Z tohoto důvodu lze přivítat navržené opatření, jehož realizace přinese zlepšení stávajícího stavu.

Tlející zbytky dřeva, těžební zbytky a staré kmeny v lesních porostech podporují nejen biodiverzitu, ale zároveň působí příznivě na retenční schopnost krajiny. Navrhované opatření má **potenciální pozitivní vliv přímý dlouhodobý** z hlediska **vody a půdy** a **potenciální pozitivní vliv nepřímý dlouhodobý** z hlediska biodiverzity.

Opatření je v souladu s cíli Plánu hlavních povodí České republiky (Zajištění ochrany vodních poměrů v krajině a zlepšování retenční schopnosti krajiny.); Programu rozvoje venkova ČR (Ochrana jakosti povrchových a podzemních vodních zdrojů prostřednictvím opatření zaměřených na protierozní ochranu.); Strategie regionálního rozvoje ČR (Zavádění opatření k ochraně území před povodněmi.)

Opatření by mělo být realizováno v souladu s cílem Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR (Navrhnout program rozšíření plochy přírodě blízkých lesů v nivách řek a potoků pro jejich mimořádný ekologický a protipovodňový význam.)

9.8 Vybudovat soudržnost mezi lesnickou a vodohospodářskou politikou a koordinovat trvale udržitelné lesní hospodářství a integrované hospodaření s vodními zdroji.

Vzhledem k velmi úzké vazbě lesních ekosystémů a podzemních i povrchových vod je pro optimalizaci postupů nejen v oblasti plánování, realizace aktivit, výzkumu, ale i vzdělávání v oblasti lesního a vodního hospodářství nezbytné velmi úzce koordinovat. Posílení úzké spolupráce těchto dvou sektorů a společné řešení klíčových otázek v těchto sektorech je preventivním krokem k řešení základních problémů a zlepšení výsledků aktivit v obou sektorech. Vlivy realizace tohoto opatření budou záviset zejména na konkrétních výsledcích prováděných činnostech výše uvedeného opatření, nicméně lze konstatovat, že opatření má **potenciální pozitivní vliv** z hlediska **vody, půdy**.

Realizace navrženého opatření může přispět k realizaci cíle Programu rozvoje venkova ČR (Ochrana jakosti povrchových a podzemních vodních zdrojů prostřednictvím opatření zaměřených na protierozní ochranu); Státní politika životního prostředí ČR (Zlepšování čistoty povrchových, zprostředkovaně i podzemních vod.); Plánu hlavních povodí České republiky (Zajištění ochrany vodních poměrů v krajině a zlepšování retenční schopnosti krajiny.); Strategie regionálního rozvoje ČR (Zavádění opatření k ochraně území před povodněmi.); Státní program ochrany přírody a krajiny ČR (Navrhnout program rozšíření plochy přírodě blízkých lesů v nivách řek a potoků pro jejich mimořádný ekologický a protipovodňový význam.)

9.9 *Rozvíjet a zavádět inovační nástroje pro zabezpečení služeb spojených s vodou, které lesy poskytují, jako jsou platby za ekosystémové služby nebo jiná opatření.*

Realizace opatření posílí vhodným způsobem motivaci k udržení a zvyšování kvality a množství zadržené vody. V případě úhrady služeb vlastníkům v biologicky cenných lesních porostech lze očekávat další pokračování péče o kvalitu vod (jež je zákonitě propojena s péčí o celkovou kvalitu prostředí) v těchto lokalitách. Realizace opatření bude mít **vliv významný pozitivní nepřímý dlouhodobý** z hlediska vod povrchových a podzemních.

Navržené opatření je v souladu s cíli Rámcové směrnice o vodách (Snižování vypouštění nebezpečných látek do vod, zamezení nebo omezení vstupů znečišťujících látek do podzemních vod a k zamezení zhoršení stavu všech útvarů podzemních vod), Státní politiky životního prostředí ČR (Zlepšování čistoty povrchových, zprostředkovaně i podzemních vod), Programu rozvoje venkova ČR (Ochrana jakosti povrchových a podzemních vodních zdrojů prostřednictvím opatření zaměřených na protierozní ochranu); Plánu hlavních povodí České republiky (Zajištění ochrany vodních poměrů v krajině a zlepšování retenční schopnosti krajiny.); Strategie regionálního rozvoje ČR (Zavádění opatření k ochraně území před povodněmi.).

9.10 *Při lesním hospodaření zajistit dostatečnou ochranu lesních půd před erozí a degradací.*

Eroze a degradace půd jsou jedním z nejvýznamnějších recentních problémů v našich lesích. Z tohoto důvodu lze přivítat navržené opatření, jehož realizace přinese zlepšení stávajícího stavu. Na druhou stranu i eroze zvyšuje biodiverzitu (např. velké množství blanokřídlého hmyzu vázaného na hlinité stráně). Ochrana půdy je důležitá i vzhledem k poutání uhlíku, jelikož půda je důležitým prvkem uhlíkového cyklu. Odnosem půdy erozí se absorpční schopnost uhlíku snižuje.

Potenciální vliv realizace tohoto opatření je **významný pozitivní** z hlediska **půdy, krajiny** a charakter **přímý dlouhodobý a pozitivní nepřímý dlouhodobý** z hlediska **biodiverzity**.

Navržené opatření je v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí), Programu rozvoje venkova ČR (Opatření zaměřená na udržitelné využívání lesní půdy), Státního programu ochrany přírody (Výrazně podpořit rozvoj a aplikaci metod šetrných a přírodě blízkých forem lesního hospodaření, ... Zvláštní pozornost věnovat těžbě a přibližování dřeva při ochraně lesa před škůdci ...).

9.11 *Revidovat opatření lesotechnických meliorací a hrazení bystřin s cílem zvýšit retenční schopnost lesů a omezit negativní ovlivnění přirozené morfologie vodních toků.*

Eliminace staveb lesotechnických meliorací a zvýšení důrazu na retenční schopnost lesů znamená zlepšení přirozeného vodního režimu v lesích a následně stavu bioty. Lesotechnické meliorace a hrazení bystřin přispívají k plynulejšímu odtoku vody z povodí. Z toho důvodu je lesotechnické meliorační prvky potřeba důsledně zvážit a preferovat zadržování popř. zbrždění vody v lesních ekosystémech především přirozenou cestou. Lesní ekosystém je nejlépe schopen zadržet vodu v krajině.

Revize těchto opatření by měla přispět k následnému vyhodnocení situace a k formulaci reálné potřeby a dopadů lesotechnických meliorací.

Potenciální vliv realizace tohoto opatření je **významný pozitivní** z hlediska **vody, krajiny, biodiverzity, charakter nepřímý dlouhodobý**.

Realizace navrženého opatření by měla probíhat v souladu s cíli Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR (Obnovovat přirozené retenční prvky, suché poldry, drobné vodní nádrže. Nepřipustit zatrubňování vodních toků, obnovit nevhodně zatrubněné toky.).

9.12 *Upravit výpočet poplatku za odnětí z PUPFL tak, aby zohledňoval celospolečenský význam lesů.*

Odnětí z PUPFL je dle lesního zákona zpoplatněno. Předpokládat, že navýšení tohoto poplatku sníží odnímání půdy z PUPFL nelze v reálu příliš předpokládat. Navýšení ceny odnětí by mělo pozitivní vliv pouze v tom případě, že by došlo v důsledku změny ceny ke snížení žádostí odnětí z PUPFL. Jinak je potenciální vliv realizace tohoto opatření marginální.

9.13 *Vypracovat definici ekologické újmy, stanovit metodiku jejího vyčíslování a promítnout ji do legislativy.*

Vhodně zpracovaná definice ekologické újmy a metodika jejího vyčíslování, jež bude obsahovat problematiku ochrany biodiverzity a připravená nezávislým expertním týmem může znamenat ujasnění či zvýšení standardů ochrany biodiverzity v lesních porostech. V takovém případě bude mít realizace opatření potenciální **pozitivní vliv nepřímý dlouhodobý na biodiverzitu**.

Navržené opatření je v souladu s cílem Státního programu ochrany přírody (Stát musí vytvářet legislativní a ekonomické prostředí, v němž bude možno udržet přírodní prvky, ekologickou stabilitu a produkční potenciál v krajině.).

9.14 *Přehodnotit kategorizaci lesů na základě odborné diskuse tak, aby odpovídala funkčnímu potenciálu i záměru využití lesů, včetně stanovení priorit funkcí.*

V případě zahrnutí biologicky cenných porostů do lesů zvláštního určení s následným zvýšeným důrazem hospodaření na podporu přirozené biodiverzity lze očekávat pozitivní potenciální vliv tohoto opatření nepřímý, dlouhodobý. Kategorizaci lesů musí odpovídat i příslušný plán péče. **Vliv pozitivní nepřímý dlouhodobý z hlediska biodiverzity.**

Realizace opatření by měla zohledňovat cíle Strategie udržitelného rozvoje (Podpora víceúčelového lesního hospodářství a posilování odpovídajících mimoprodukčních (ekologických a sociálních) funkcí lesů v oblastech zvýšeného veřejného zájmu.

Klíčová akce 10: Snížit dopady starých i současných ekologických imisních zátěží

10.1 *Formulovat strategii státu k odstranění starých i současných ekologických zátěží v lesích (včetně finančního zajištění).*

Navržené opatření směřuje k řešení jednoho ze základních problémů a příčin nepříznivého stavu lesních ekosystémů. Realizace strategie odstranění starých ekologických, zejména imisních zátěží je zásadním krokem ke zlepšení stavu lesních porostů a následně stavu bioty v lesních porostech. Potenciální vliv tohoto opatření z hlediska **biodiverzity a starých ekologických zátěží je významný pozitivní nepřímý dlouhodobý**.

Navržené opatření je v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (Postupně odstraňovat staré ekologické zátěže tak, aby byla minimalizována až eliminována z nich plynoucí rizika).

10.2 *Revidovat podmínky využívání chemických meliorací (zejména vápnění) a upřednostňovat biologické meliorace (zejména změnu dřevinné skladby) před chemickými.*

Upřednostnění biologických meliorací před chemickými znamená potenciální snížení kontaminace okolního prostředí (půda, voda) a snížení rizika narušení přirozené biodiverzity

lesních porostů. Potenciální **vliv** tohoto opatření **je pozitivní z hlediska biodiverzity, půdy, vody.**

Realizace opatření by měla být v souladu s cílem Plánu hlavních povodí České republiky (Zajištění ochrany vodních poměrů v krajině a zlepšování retenční schopnosti krajiny), opatření je v souladu s cílem Rámcové směrnice pro činnost v oblasti vodní politiky).

10.3 Podpořit přeměnu porostů náhradních dřevin.

V případě, že porosty náhradních dřevin budou přeměněny na porosty stanovištně vhodné, lze očekávat **pozitivní vliv nepřímý dlouhodobý** realizace tohoto opatření **na přirozenou biotu i krajinu.**

Realizace navrženého opatření by měla probíhat v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Při obnovách porostů zabezpečit podíl dřevin přirozené druhové skladby (PDS) v hospodářských porostech alespoň v mezích současným zákonem stanoveného procenta melioračních a zpevňujících dřevin a vhodnými nástroji podporovat uplatňování dřevin PDS nad daný minimální rámec) a Státního programu ochrany přírody (Zvýšit druhovou rozmanitost lesních dřevin a přiblížit se přirozené druhové skladbě lesa).

10.4 Vytvořit legislativní podmínky pro přirozenou regeneraci obtížně zalesnitelných stanovišť v imisních oblastech.

Podpora přirozené regenerace obtížně zalesnitelných stanovišť v imisních oblastech vyhovuje řadě druhů živočichů (např. tetřívka obecná, lelek lesní, skřivan lesní, linduška luční, linduška lesní, drobní hlodavci, netopýři, ještěrky). V těchto stanovištích v imisních oblastech dochází často (v dalších fázích působení vnějších vlivů) k zvýšenému nebezpečí degradace půd a mj. se sekundárně projevuje negativní vliv na krajinu. Přirozenou regenerací by došlo ke snížení těchto rizik. Potenciální **vliv** realizace tohoto **opatření na půdu, biodiverzitu a staré ekologické zátěže je pozitivní nepřímý dlouhodobý.**

Navržené opatření je v souladu s cílem Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Uplatňovat zásady ekosystémového přístupu při využívání složek lesní biodiverzity. To mj. představuje dbát na ochranu genofondu ohrožených druhů nižších i vyšších rostlin, jednotlivých společenstev volně žijících živočichů (zoocenóz), lesní půdy a jejího přirozeného vodního režimu, přičemž nelze pomíjet ostatní např. socioekonomické aspekty dané problematiky).

10.5 Připravit systémové řešení náhrad škod způsobených imisemi vlastníků lesů tak, aby na finančním zajištění navržených řešení byly zainteresováni především emitenti; včetně návrhu právní úpravy.

Opatření přispěje k řešení starých i současných ekologických zátěží a může dojít i k preventivnímu působení realizace tohoto opatření z hlediska snížení imisní zátěže. Pokud budou vyčleněny finanční prostředky na postupné odstranění škod způsobených imisní zátěží v lesních porostech v cenných lokalitách z hlediska ochrany biodiverzity (ZCHÚ, lok. soustavy Natura 2000), lze realizaci opatření vnímat významně pozitivně. Opatření má potenciální **významný pozitivní nepřímý dlouhodobý vliv z hlediska řešení starých ekologických zátěží, potenciální pozitivní nepřímý dlouhodobý vliv na biodiverzitu.** Relevantní cíl nebyl identifikován.

Klíčová akce 11: Dosažení vyváženého vztahu mezi lesem a zvěří

11.1 Zvýšit ekologickou stabilitu lesních ekosystémů snížením skutečných nadměrných stavů spárkaté zvěře, s cílem umožnit využívání přírodě bližších forem hospodaření. Snížit poškozování lesních porostů tak, aby náklady na jejich ochranu proti škodám zvěří byly pro vlastníky lesů ekonomicky přijatelné.

Realizace uvedeného opatření bude znamenat zmírnění stávající negativní determinanty trendu přetrvávajícího špatného zdravotního stavu lesů - vysokých stavů zvěře a následného poškozování porostů (viz analýza). Zvěř způsobuje na lesních porostech rozsáhlé škody. Vysoké stavy zvěře významně ohrožují mladé porosty a jsou limitujícím faktorem rychlejšího postupu přeměny jehličnatých monokultur na porosty smíšené a listnaté. Výrazně omezují rozšiřování přirozené obnovy, mají dalekosáhlé dopady na stabilitu porostů a tím i na výnos z lesa vyvoláváním ztráty na produkci.

Potenciální vliv realizace tohoto opatření je **významný pozitivní přímý dlouhodobý z hlediska biodiverzity.**

Navržené opatření je v souladu s cílem Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Přijmout opatření na zvýšení podílu přirozené obnovy druhově a geneticky vhodných porostů. S tím úzce souvisí potřeba přijmout vhodná opatření na snížení stavů spárkaté zvěře a poté je udržovat na úrovni, která nebude přirozenou obnovu porostů znemožňovat.).

11.2 Využít všech zákonných možností daných držitelům honiteb, aby při tvorbě plánů mysliveckého hospodaření důsledně uplatňovali své zájmy ve snižování početních stavů zvěře. K tomu mj. využít informační kampaň, ve které by Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí, s využitím existujících odborných podkladů, vysvětlovalo nutnost upravit početní stavy spárkaté zvěře na únosnou míru.

Realizace uvedeného opatření bude v případě postupného snižování stavů zvěře znamenat postupné zlepšování stavu lesů v důsledku snížení negativních vlivů zvěře na lesní porosty. Potenciální vliv tohoto opatření by v tomto případě byl **významný pozitivní přímý dlouhodobý z hlediska biodiverzity.**

Navržené opatření je v souladu s cílem Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Přijmout opatření na zvýšení podílu přirozené obnovy druhově a geneticky vhodných porostů. S tím úzce souvisí potřeba přijmout vhodná opatření na snížení stavů spárkaté zvěře a poté je udržovat na úrovni, která nebude přirozenou obnovu porostů znemožňovat.).

11.3 Při zpracování ročních plánů mysliveckého hospodaření v honitbě pro zvěř spárkatou důsledně vycházet z ustanovení § 36, odst. 2 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti (tzn. vycházet z celkového stavu ekosystému, výsledku porovnání kontrolních a srovnávacích ploch a výše škod způsobených v uplynulém období na lesních porostech). Za tím účelem Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí vydá metodický pokyn s cílem stanovit podrobnosti pro zpracování ročních plánů mysliveckého hospodaření v honitbě, důsledně vycházejících z posouzení celkového stavu ekosystému.

Objektivní vyhodnocení škod zvěří je základním podkladem pro nastavení odpovídajícího managementu v konkrétních lesních porostech včetně podpory přirozené biodiverzity. Lze tedy očekávat **významný pozitivní vliv** realizace opatření **nepřímý dlouhodobý z hlediska biodiverzity.**

Navržené opatření je v souladu s cílem Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Přijmout opatření na zvýšení podílu přirozené obnovy druhově a geneticky vhodných porostů. S tím úzce souvisí potřeba přijmout vhodná opatření na snížení stavů spárkaté zvěře a poté je udržovat na úrovni, která nebude přirozenou obnovu porostů znemožňovat.).

11.4 *Využít všech zákonných možností vlastníků honebních pozemků nově uspořádat honitby tam, kde tvar a velikost honiteb nerespektuje přirozené migrační cesty zvěře a brání se tak mysliveckému hospodaření se zvěří podle zájmu vlastníků honebních pozemků.*

Není zřejmá vazba tohoto opatření na klíčová témata životního prostředí.

11.5 *S využitím výstupů NIL, odborných podkladů, sledujících vzájemné interakce mezi spárkatou zvěří a lesními ekosystémy a fungující a ověřenou praxí v okolních zemích navrhnout a podrobit odborné diskusi nový systém stanovování výše odlovu, vycházející striktně ze zjištěného stavu lesa.*

Objektivní vyhodnocení škod zvěří je základním podkladem pro nastavení odpovídajícího managementu v konkrétních lesních porostech včetně podpory přirozené biodiverzity. Opatření má potenciální **významný pozitivní vliv nepřímý dlouhodobý** z hlediska **biodiverzity**.

Navržené opatření je v souladu s cílem Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Přijmout opatření na zvýšení podílu přirozené obnovy druhově a geneticky vhodných porostů. S tím úzce souvisí potřeba přijmout vhodná opatření na snížení stavů spárkaté zvěře a poté je udržovat na úrovni, která nebude přirozenou obnovu porostů znemožňovat.).

11.6 *V návaznosti na výše uvedené, do dvou let změnit vyhlášku č. 553/2004 Sb., o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě tak, aby výše odlovu byla stanovována výhradně podle míry negativního ovlivňování lesního ekosystému, a to především zabraňováním a poškozováním přirozené obnovy, škodami na výsadbách a loupáním porostů spárkatou zvěří.*

Realizace uvedeného opatření přinese postupné zlepšení stavu lesních porostů a přirozené biodiverzity. Potenciální **vliv** realizace tohoto opatření je **významný pozitivní přímý, dlouhodobý**.

Navržené opatření je v souladu s cílem Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Přijmout opatření na zvýšení podílu přirozené obnovy druhově a geneticky vhodných porostů. S tím úzce souvisí potřeba přijmout vhodná opatření na snížení stavů spárkaté zvěře a poté je udržovat na úrovni, která nebude přirozenou obnovu porostů znemožňovat.).

CIĚ III. ZLEPŠENÍ KVALITY ŽIVOTA - PILÍŘ SOCIÁLNÍ

Klíčová akce 12: Podporovat zlepšení sociální situace pracovníků v LH

12.1 *Organizovat správu a obhospodařování lesního majetku, zejména státního, tak, aby přispívala ke zvýšení zaměstnanosti z místních zdrojů, za účelem posílení výdělkové úrovně a sociálního postavení pracovníků v lesním hospodářství a k rozvoji regionů.*

Nebyl identifikován potenciální vliv na životní prostředí.

12.2 *Zpracovat a zavést systém odborného vzdělávání a školení za účelem zvýšení kvalifikace pracovníků, držitelů licencí v působnosti LH a vlastníků lesů ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj.*

V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o biodiverzitu a hospodaření v lese s ohledem na udržení retenční schopnosti krajiny do vzdělávacích programů lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí výkonných pracovníků). V obecné rovině může zvýšení odbornosti napomoci uplatňování postupů zohledňujících globální kontext klimatické změny, lepšímu vyhodnocování rizik, oceňování ekosystémových služeb lesa atp. Potenciální vliv realizace tohoto opatření je **pozitivní nepřímý středně až dlouhodobý z hlediska biodiverzity, krajiny i změn klimatu.**

Relevantní cíle ochrany životního prostředí nebyly v národních strategických dokumentech identifikovány.

12.3 *Podpořit zavádění nových, zejména informačních a komunikačních technologií, které umožní lidem zvýšit kvalifikaci a najít nové pracovní příležitosti.*

Rozšíření využívání nových informačních a komunikačních technologií se může projevit pozitivně z hlediska životního prostředí. Potenciální vliv realizace tohoto opatření je neutrální či **pozitivní z hlediska (krajiny, půdy, vody, biodiverzity, obnovitelných zdrojů energie i environmentálně šetrného cestovního ruchu).**

12.4 *Podporovat kvalifikaci a sociální chování firem certifikací, definovat a požadovat nezbytnou kvalifikaci pracovníků.*

V obecné rovině může zvýšení odbornosti napomoci uplatňování postupů zohledňujících globální kontext klimatické změny, lepšímu vyhodnocování rizik, oceňování ekosystémových služeb lesa atp. Dobrá znalost o potřebách lesního ekosystému je nutností k následnému vhodnému hospodaření v lesích. V případě, že součástí kvalifikace budou i požadavky na posílení environmentálních funkcí lesů, potenciální vliv realizace tohoto opatření je **neutrální až pozitivní nepřímý střednědobý až dlouhodobý z hlediska změny klimatu, biodiverzity, půdy, vody, krajiny.**

Relevantní cíle ochrany životního prostředí nebyly v národních strategických dokumentech identifikovány.

Klíčová akce 13: Zvýšit přínos lesů a lesnictví (lesnického zboží, služeb) pro rozvoj venkova

13.1 *Podporovat zakládání a rozvoj mikropodniků na venkově včetně vytvoření informačního a poradenského systému.*

Nebyl identifikován potenciální vliv na životní prostředí.

13.2 *Zlepšit přístup místních firem k lesnickým zakázkám, zejména ve státních lesích.*

Nebyl identifikován potenciální vliv na životní prostředí.

13.3 *Umožnit dostupnost dřevní hmoty pro místní podniky a občany především ve vazbě na státní vlastnictví lesů, při respektování tržních principů a limitů ochrany přírody.*

V praxi je patrná absence všeobecných obchodních standardů na trhu s dendromasou. Je nezbytné zohlednit vysoké manipulační a dopravní nároky a lokální dostupnost zdroje a upravit podhodnocené výkupní ceny, resp. připravit vhodnou formu státní podpory či dotačních titulů. Opatření může zvýšit využívání dřeva jakožto alternativy k neobnovitelným materiálům a palivům s vysokými emisemi CO₂.

Potenciální vliv realizace tohoto opatření je **pozitivní nepřímý dlouhodobý z hlediska obnovitelných zdrojů a klimatické změny.**

Navržené opatření je v souladu s cíli Státní politiky životního prostředí ČR pro období 2004-2010 (Využívání biomasy a především dřeva jako suroviny širokého využití namísto neobnovitelných surovin), Národního strategického plánu pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013 (Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie prostřednictvím stávajícího lesnického potenciálu a možností jeho rozšíření a zachování pozitivních funkcí lesa).

13.4 *Zlepšit informovanost o programu Leader s cílem zapojit na venkově více lesnických subjektů do místních akčních skupin, do tvorby místních rozvojových strategií apod.*

Nebyl identifikován potenciální vliv na životní prostředí.

13.5 *Zachovat právo vstupu do lesů a princip obecného užívání lesů na vlastní nebezpečí uživatele při posílení vlastnických práv.*

Opatření zachovává základní principy umožňující využití lesa k rekreačním účelům pro širokou veřejnost. Posílení vlastnických práv by nemělo směřovat k omezení přístupu do lesa. Omezení vstupu na lesní pozemky ve specifických kategoriích lesa, na lokalitách s citlivými ekosystémy a z dalších důvodů jsou řešena legislativou, uplatňování těchto omezení by nemělo záviset na formě vlastnictví a preferencích vlastníka, ale na objektivně stanovitelných podmínkách. Posilování vlastnických práv by na druhé straně mělo přispět k vytvoření podmínek pro rozvoj některých služeb v oblasti cestovního ruchu a rekreace. Potenciální vliv tohoto opatření je **významný pozitivní přímý dlouhodobý z hlediska tématu environmentálně šetrný cestovní ruch.**

Opatření je v souladu s cíli Státního programu ochrany přírody (Podporovat rozvoj šetrné (ekologicky únosné) turistiky, ... Zajišťovat trvalé podmínky pro pěší a cyklistickou přístupnost krajiny), Koncepce státní politiky cest. ruchu (Podpora forem šetrných k životnímu prostředí (venkovský cestovní ruch, agroturistika, ekoturistika, cyklistika).

13.6 *Vypracovat rámcové podmínky pro posílení rekreačního využívání lesa, zejména lesní cestní síť, a vytvářet příležitosti pro poskytování tohoto druhu služeb.*

Při plánování rekreačního využívání lesů je zapotřebí respektovat ekologické nároky citlivých druhů živočichů a zranitelných biotopů a přijmout příslušná technická a administrativní opatření k eliminaci případných negativních vlivů infrastruktury cestovního ruchu na přirozenou biotu. Potenciální **vliv** realizace tohoto opatření z hlediska **biodiverzity** je **neutrální až negativní nepřímý dlouhodobý, z hlediska environmentálně šetrného cestovního ruchu je potenciální vliv významný pozitivní přímý dlouhodobý.**

Opatření přímo směřuje k řešení problematiky rekreačního využívání lesa a bude mít pozitivní vliv na prevenci střetů mezi rekreačním využitím a ostatními zájmy při využívání lesa, v případě, že bude tato problematika v rámci opatření prakticky řešena (např. zásady pro využívání lesních cest).

Realizace navrženého opatření by měla být v souladu s cíli Státního programu ochrany přírody (Podporovat rozvoj šetrné (ekologicky únosné) turistiky, zejména ekoturistiky zaměřené na poznávání a prožívání přírodních i krajinných krás. Využívat ekoturistiky k ekologické výchově veřejnosti, ke zvýšení zahraničního cestovního ruchu i mimo tradičně navštěvovaná místa a k vytváření nových pracovních příležitostí pro místní obyvatele, zejména ve velkoplošných chráněných územích. Zajišťovat trvalé podmínky pro pěší a cyklistickou přístupnost krajiny.), Koncepce státní politiky cestovního ruchu Podpora forem šetrných k životnímu prostředí (venkovský cestovní ruch, agroturistika, ekoturistika, cyklistika). Ekologická osvěta návštěvníků turistických destinací, včetně informací o šetrném cestovním ruchu.), Strategie udržitelného rozvoje ČR (Podpora víceúčelového lesního hospodářství a posilování odpovídajících mimoprodukčních (ekologických a sociálních) funkcí lesů v oblastech zvýšeného veřejného zájmu), Státní politiky životního prostředí ČR pro období 2004-2010 (Zpřístupňovat krajinu budováním polních cest, cyklostezek, pěších turistických tras, naučných a tematických stezek), Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR Regulace a podpora cyklistiky z pohledu ochrany území vyžadujících zvláštní ochranu (zvláště chráněná území, lokality výskytu zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin).

13.7 *Podporovat rekreační využívání lesa diferencovaně podle velikosti, druhu vlastnictví a kategorie lesa.*

Při konkrétní podpoře rekreačního využívání lesů je zapotřebí respektovat ekologické nároky citlivých druhů živočichů a zranitelných biotopů a přijmout příslušná technická a administrativní opatření k eliminaci případných negativních vlivů infrastruktury cest. ruchu na přirozenou biotu. Z hlediska dopadů rekreačního využívání lesa bude záviset na konkrétních rekreačních aktivitách, které budou navrženy v konkrétním místě/prostředí (nutnost místního posouzení situace). Potenciální **vliv** realizace tohoto opatření je z hlediska **biodiverzity negativní nepřímý, dlouhodobý.**

Opatření přímo směřuje k podpoře rekreačního využívání lesa s ohledem na podmínky a specifika jednotlivých kategorií lesů. Podpora rekreačního využívání lesa by obecně neměla směřovat ke zvýšení environmentální zátěže citlivých lokalit. **Z hlediska environmentálně šetrného cestovního ruchu je potenciální vliv významný pozitivní přímý dlouhodobý.**

Realizace navrženého opatření je v souladu s cíli Státního programu ochrany přírody (Podporovat rozvoj šetrné (ekologicky únosné) turistiky, zejména ekoturistiky zaměřené na poznávání a prožívání přírodních i krajinných krás. Využívat ekoturistiky k ekologické výchově veřejnosti, ke zvýšení zahraničního cestovního ruchu i mimo tradičně navštěvovaná místa a k vytváření nových pracovních příležitostí pro místní obyvatele, zejména ve velkoplošných chráněných územích. Stimulovat zakládání a provoz tzv. rekreace na statku

spojené s ekologickou osvětou. Zajišťovat trvalé podmínky pro pěší a cyklistickou přístupnost krajiny.), Koncepce státní politiky cestovního ruchu Podpora forem šetrných k životnímu prostředí (venkovský cestovní ruch, agroturistika, ekoturistika, cyklistika). Ekologická osvěta návštěvníků turistických destinací, včetně informací o šetrném cestovním ruchu.), Strategie udržitelného rozvoje ČR (Podporu víceúčelového lesního hospodářství a posilování odpovídajících mimoprodukčních (ekologických a sociálních) funkcí lesů v oblastech zvýšeného veřejného zájmu), Státní politiky životního prostředí ČR pro období 2004-2010 (Zpřístupňovat krajinu budováním polních cest, cyklostezek, pěších turistických tras, naučných a tematických stezek), Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR Regulace a podpora cyklistiky z pohledu ochrany území vyžadujících zvláštní ochranu (zvláště chráněná území, lokality výskytu zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin).

13.8 Vymezit negativní činnosti, které poškozují lesy a zavést účinná protiopatření.

Realizace tohoto opatření, v případě zavedení opatření k eliminaci negativních dopadů různých antropogenních aktivit na přirozenou **biodiverzitu, půdu** v lesích, **ovzduší (staré imisní ekologické zátěže), krajinu** lze očekávat **významný pozitivní vliv** tohoto opatření, **charakteru přímého, dlouhodobého** na tyto složky životního prostředí. **Nepřímý potenciální pozitivní vliv** může mít realizace tohoto opatření na **vodu**.

Relevantní cíle ochrany životního prostředí nebyly nalezeny.

CÍL IV. POSÍLENÍ KOORDINACE A KOMUNIKACE - PILÍŘ KOMUNIKACE

Klíčová akce 14: Zlepšit slabé postavení LH v rámci veřejné správy

14.1 Vytvořit systém celoživotního lesnického vzdělávání pro pracovníky orgánů státní správy, jejichž působnost se dotýká lesů a lesního hospodářství.

V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o životní prostředí do vzdělávacích programů lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí výkonných pracovníků) na jednotlivé složky životního prostředí (**biodiverzita, krajina, voda, půda**). V obecné rovině může zvýšení odbornosti napomoci uplatňování postupů zohledňujících globální kontext klimatické změny, lepšímu vyhodnocování rizik, oceňování ekosystémových služeb lesa atp. Potenciální vliv realizace tohoto opatření je **pozitivní nepřímý dlouhodobý** z hlediska výše uvedených složek včetně **změny klimatu**.

Relevantní cíle ochrany životního prostředí nebyly nalezeny.

14.2 Revidovat kvalifikační předpoklady pracovníků orgánů státní správy, jejichž působnost se dotýká lesů a lesního hospodářství na všech stupních.

V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o životní prostředí do revize kvalifikačních předpokladů, lze očekávat **potenciální pozitivní vliv nepřímý dlouhodobý** tohoto opatření (zvýšení povědomí výkonných pracovníků) na jednotlivé složky životního prostředí (**biodiverzita, krajina, voda, půda**). V obecné rovině může zvýšení odbornosti napomoci uplatňování postupů zohledňujících globální kontext klimatické změny, lepšímu vyhodnocování rizik, oceňování ekosystémových služeb lesa atp.

Potenciální vliv realizace tohoto opatření je **pozitivní nepřímý dlouhodobý** z hlediska výše uvedených složek včetně **změny klimatu**.

Relevantní cíle ochrany životního prostředí nebyly nalezeny.

14.3 Činnost orgánů státní správy lesů, jejichž působnost se dotýká lesů a lesního hospodářství orientovat více do oblasti poradenské a osvětové.

V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o životní prostředí do poradenství a osvěty lze očekávat **pozitivní vliv nepřímý dlouhodobý** tohoto opatření na jednotlivé složky životního prostředí (**biodiverzita, krajina, voda, půda**). V obecné rovině může poradenství a osvěta napomoci uplatňování postupů zohledňujících globální kontext klimatické změny, lepšímu vyhodnocování rizik, oceňování ekosystémových služeb lesa atp.

Potenciální vliv realizace tohoto opatření je **pozitivní nepřímý dlouhodobý** z hlediska výše uvedených složek včetně **změny klimatu**.

Relevantní cíle ochrany životního prostředí nebyly nalezeny v národních strategických dokumentech.

Klíčová akce 15: Zlepšit informovanost veřejnosti o skutečném stavu lesů a potřebách LH

15.1 Zpracovat analýzu současného stavu v interní a externí komunikaci sektoru lesního hospodářství.

Nebyl identifikován potenciální vliv na životní prostředí.

Komentář: Zlepšení informování laické i odborné veřejnosti je jedním z důležitých kroků pro lepší hospodaření v lesích a zlepšení přístupu k lesům.

15.2 Podpořit osvětu a komunikaci k prioritním tématům NLP.

Vzhledem k převažujícímu pozitivnímu charakteru NLP II z hlediska dopadů na životní prostředí a v případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o životní prostředí do osvěty a komunikačních aktivit při realizaci jednotlivých opatření NLP II, lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření zejména s podporou osvěty a komunikace opatření NLP II příznivých z hlediska životního prostředí. Není však zřejmé, která témata NLP II jsou považována za prioritní. Vliv nepřímý, dlouhodobý Podpora osvěty a komunikace vzhledem k odborné i laické veřejnosti je jedním z důležitých kroků pro správné hospodaření v lesích.

Potenciální **vliv** realizace tohoto opatření je **pozitivní nepřímý charakteru dlouhodobého z hlediska biodiverzity, půdy, vody, krajiny, ovzduší i změny klimatu a obnovitelných zdrojů energie.**

Navržené opatření je v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Zpracovat a uvést do praxe strategii informování laické i odborné veřejnosti o otázkách spojených s ochranou druhové rozmanitosti lesů a ustanovit platformu, na které budou otázky ochrany biodiverzity řešeny na úrovni všech dotčených resortů a hlavních zájmových skupin z řad nevládních organizací a vlastníků lesa).

15.3 Využít potenciálu orgánů státní správy, státních lesů a zájmových sdružení v komunikaci s veřejností při prezentaci lesního hospodářství, zejména v oblasti poskytovaných služeb a funkcí lesa.

V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o životní prostředí do komunikačních aktivit vůči veřejnosti lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí veřejnosti a jejich případné podpory ochrany životního prostředí). Potenciální **vliv** realizace tohoto opatření je z hlediska **biodiverzity a krajiny pozitivní nepřímý dlouhodobý.**

Navržené opatření je v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Zpracovat a uvést do praxe strategii informování laické i odborné veřejnosti o otázkách spojených s ochranou druhové rozmanitosti lesů a ustanovit platformu, na které budou otázky ochrany biodiverzity řešeny na úrovni všech dotčených resortů a hlavních zájmových skupin z řad nevládních organizací a vlastníků lesa).

15.4 Usilovat o vytvoření dostatečného prostoru v médiích pro objektivní informování veřejnosti o polyfunkčním významu lesů.

V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o životní prostředí do prezentace v médiích lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí veřejnosti a jejich případné podpory ochrany životního prostředí). Potenciální **vliv** realizace tohoto opatření je **pozitivní nepřímý, dlouhodobý z hlediska biodiverzity, krajiny, půdy, vody.**

Relevantní cíle ochrany životního prostředí nebyly nalezeny v národních strategických dokumentech.

15.5 Začlenit do systému lesnického vzdělávání zlepšení osobních komunikačních schopností.

Nebyl identifikován potenciální vliv na životní prostředí.

15.6 Rozvíjet lesní pedagogiku.

V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o životní prostředí do programů lesní pedagogiky lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí účastníků a jejich případné podpory ochraně životního prostředí). Potenciální **vliv** realizace tohoto opatření je **pozitivní nepřímý, dlouhodobý z hlediska biodiverzity, půdy, vody, krajiny**.

Navržené opatření je v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (Aktivně podporovat environmentální výchovu na všech úrovních vzdělávání a environmentální osvětu.).

Klíčová akce 16: Řešit institucionální vztah státu k lesům a lesnímu hospodářství

16.1 Vyjasnit a sjednotit působení státu v péči o krajinu a ve vztahu k lesům, vyjasnit kompetence MZe a MŽP.

Nevyjasnění kompetencí vede mj. k tomu, že doposud není na krajinu pohlíženo stejně důležitě jako na ostatní složky životního prostředí. Potenciální **vliv** tohoto opatření je **významný pozitivní nepřímý střednědobý z hlediska krajiny**.

Relevantní cíle ochrany životního prostředí nebyly nalezeny v národních strategických dokumentech.

16.2 Zpřesnit práva a povinnosti odborného lesního hospodáře zejména v případech, kdy náklady na jeho činnost hradí stát.

Nebyl identifikován potenciální vliv na životní prostředí.

16.3 Posoudit obsah využití a efektivitu LHO.

Nebyl identifikován potenciální vliv na životní prostředí.

16.4 Ve spolupráci s vlastníky lesů řešit postavení a dostupnost děl hospodářské úpravy lesů.

Nebyl identifikován potenciální vliv na životní prostředí.

16.5 Zkvalitnit systém celoživotního vzdělávání osob a subjektů působících v LH

V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o životní prostředí do vzdělávání lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí účastníků a jejich případné podpory ochraně životního prostředí). Potenciální **vliv** realizace tohoto opatření je **pozitivní nepřímý, dlouhodobý z hlediska biodiverzity, půdy, vody, krajiny**.

Navržené opatření je v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (Aktivně podporovat environmentální výchovu na všech úrovních vzdělávání a environmentální osvětu.).

Klíčová akce 17: Lesy ve vlastnictví státu

17.1 Postavení subjektů vykonávajících právo hospodaření v lesích ve vlastnictví státu a vymezení společenské objednávky pro tyto subjekty řešit samostatnými zákony. Kvymezení této objednávky zajistit veřejnou a odbornou diskusi o klíčových otázkách. Tato objednávka bude vycházet z níže uvedených ekonomických, ekologických a sociálních zásad.

Nebyl identifikován potenciální vliv na životní prostředí.

17.2 Zadání konkretizující opatření v ekologickém pilíři pro lesy ve vlastnictví státu, zejména omezení holoseči a podíl tlejícího dříví, podíl území ponechaných samovolnému vývoji, stanovit tak, aby respektovalo nejnovější vědecké poznatky a mezinárodní úmluvy na tomto poli.

Provádění holosečí, nedostatek tlejícího dřeva, těžebních zbytků a stromů prošliých přirozeným vývojem stárnutí v lese jsou významnými problémy v našich lesích ve vztahu k ochraně biodiverzity. Realizace uvedeného opatření tak bude znamenat postupné zvrácení stávajícího negativního trendu. Lesy, jež jsou ponechány samovolnému vývoji mnohdy vytváří ideální podmínky pro rozvoj přirozené bioty, rozšíření jejich rozlohy lze tedy považovat za pozitivní vliv. Potenciální vliv realizace tohoto opatření je z hlediska **biodiverzity, krajiny, klimatické změny, obnovitelných zdrojů energie pozitivní přímý dlouhodobý.**

Navržené opatření je v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Při obnovách porostů zabezpečit podíl dřevin přirozené druhové skladby ... Současně zajistit v lesních porostech podíl stárnoucího a mrtvého dřeva jako útočiště společenstev organismů na něj vázaných), Národního strategického plánu pro rozvoj venkova (Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj lesnických systémů s vysokou přírodní hodnotou.), Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (převod holosečného způsobu hospodaření na podrostní). Státní energetická koncepce ČR (Preferovat všechny typy obnovitelných zdrojů – zdroje využívající sluneční energii, energii větru a vodních toků, geotermální energii i biomasu jako zdroje pro výrobu elektřiny a tepelné energie), Strategie udržitelného rozvoje ČR (Podpora maximálního technicky a ekonomicky reálně dosažitelného využití podílu obnovitelných zdrojů na výrobě energie), Státní politika životního prostředí ČR pro období 2004-2010 (Využívání biomasy a především dřeva jako suroviny širokého využití namísto neobnovitelných surovin), Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (Zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie na spotřebě primárních energetických zdrojů na 6 % k roku 2010 a na 20 % k roku 2030.), Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 – 2009 (většina cílů), Akční plán pro biomasu 2008 – 2010 (většina cílů).

17.3 U LČR, s. p., VLS ČR, s. p. preferovat přírodě bližší formy hospodaření při respektování konkurenceschopnosti.

Lze očekávat, že navržené opatření bude znamenat zlepšení stavu lesních ekosystémů, včetně přirozené biodiverzity v dotčených porostech. Šetrné přírodní postupy sníží nebezpečí degradace půdního pokryvu, pozitivně ovlivní retenční schopnost krajiny i krajinný ráz, sekundárně i vlivy na vodní ekosystémy. Přírodě bližší formy hospodaření mají zpravidla lepší předpoklady reagovat na rizika spojená s globální změnou klimatu. Potenciální vliv tohoto opatření je z hlediska **krajiny, půdy, vody a změn klimatu pozitivní přímý dlouhodobý a významný pozitivní přímý dlouhodobý z hlediska biodiverzity.**

Navržené opatření je v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (Podpora víceúčelového lesního hospodářství a posilování odpovídajících mimoprodukčních (ekologických a sociálních) funkcí lesů v oblastech zvýšeného veřejného zájmu), Program rozvoje venkova (Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přírodní hodnotou...).

17.4 ULČR, s.p., VLS ČR, s.p., a v národních parcích zajistit:

a) Důsledné dodržování interních opatření směřujících ke snižování škod zvěří.

Lze očekávat, že důsledné dodržování interních opatření směřujících ke snižování škod zvěří bude znamenat postupné zlepšování stavu lesních porostů a přirozené biodiverzity. Potenciální **vliv** tohoto opatření je **významný pozitivní přímý dlouhodobý** z hlediska **biodiverzity**.

Navržené opatření je v souladu s cílem Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Přijmout opatření na zvýšení podílu přirozené obnovy druhově a geneticky vhodných porostů. S tím úzce souvisí potřeba přijmout vhodná opatření na snížení stavů spárkaté zvěře a poté je udržovat na úrovni, která nebude přirozenou obnovu porostů znemožňovat.).

b) *Zodpovědné vynakládání finančních prostředků na ochranu lesa proti škodám zvěří v míře odpovídající zákonným povinnostem (§ 32 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů a § 5 vyhlášky č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního odznaku a vzor průkazu lesní strážce); tím není nijak dotčena povinnost zajistit snížení nadměrných početních stavů spárkaté zvěře.*

Zodpovědné vynakládání finančních prostředků na ochranu lesa proti škodám zvěří je nezbytným předpokladem k postupnému zlepšování stavu lesních porostů a přirozené biodiverzity. Potenciální **vliv** tohoto opatření je **pozitivní přímý dlouhodobý** z hlediska **biodiverzity**.

Navržené opatření je v souladu s cílem Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Přijmout opatření na zvýšení podílu přirozené obnovy druhově a geneticky vhodných porostů. S tím úzce souvisí potřeba přijmout vhodná opatření na snížení stavů spárkaté zvěře a poté je udržovat na úrovni, která nebude přirozenou obnovu porostů znemožňovat.).

c) *Principy zodpovědného mysliveckého hospodaření směrem k ochraně lesa proti neúměrným škodám zvěří uplatňovat jednak ve vztahu k uživatelům honiteb, a to v podmínkách uzavírání i vymáhání nájemních smluv, jakožto i při provozování vlastních režijních honiteb uvedených státních podniků, a to především důsledným využíváním § 36, odst. 2 zák. č. 449/2001 Sb., o myslivosti a následně metodického pokynu stanovujícího podrobnosti pro zpracování ročních plánů mysliveckého hospodaření, vycházejících výhradně z posouzení celkového stavu ekosystému.*

Lze očekávat, že uplatňování principů zodpovědného mysliveckého hospodaření směrem k ochraně lesa proti neúměrným škodám zvěří bude znamenat postupné zlepšování stavu lesních porostů a přirozené biodiverzity. Potenciální **vliv** tohoto opatření je **významný pozitivní přímý dlouhodobý** z hlediska **biodiverzity**.

Navržené opatření je v souladu s cílem Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Přijmout opatření na zvýšení podílu přirozené obnovy druhově a geneticky vhodných porostů. S tím úzce souvisí potřeba přijmout vhodná opatření na snížení stavů spárkaté zvěře a poté je udržovat na úrovni, která nebude přirozenou obnovu porostů znemožňovat.).

17.5 *Zadání konkretizující opatření v ekonomickém pilíři pro lesy ve vlastnictví státu, zejména kompenzaci za škody a újmy, podporu investic, snížení stavu spárkaté zvěře, arondaci lesních pozemků, zejména.*

- a) Zachovat dosavadní podíl státních lesů při respektování výsledků restitučního procesu a vytvořit podmínky pro arondace (scelování) a prodej drobného lesního majetku.
- b) V legislativě zachovat ustanovení o zákazu pronájmu státních lesů za účelem hospodaření.
- c) Zajistit transparentnost obchodních vztahů a efektivní systém prodeje dřevní hmoty.
- d) U LČR, s. p. a VLS ČR, s. p., zavést platbu (finanční rentu) za právo hospodařit v lesích ve vlastnictví státu.
- e) Státní lesy nebudou příjemcem náhrady újmy za omezení hospodaření z důvodu naplňování veřejného zájmu.
- f) Státní lesy budou vyčíslovat a zveřejňovat výši ekonomické újmy vzniklé v důsledku omezení hospodaření z důvodu naplňování veřejného zájmu v případě zavedení platby se tato částka bude odečítat.
- g) Opatření uplatňovat s ohledem na ekonomickou efektivnost.

Nebyl identifikován potenciální vliv na životní prostředí.

17.6 *Zadání konkretizující opatření v sociálním pilíři pro lesy ve vlastnictví státu, zejména:*

- a) Do činnosti LČR důsledněji promítnout regionální hlediska.
- b) Principiálně řešit pomoc vlastníkům drobných lesních majetků směřující k zajištění základních funkcí lesa.
- c) V lesích v majetku státu vytvářet podmínky pro regionální rozvoj a rozvoj venkova

Nebyl identifikován potenciální vliv na životní prostředí.

Závěry hodnocení:

Z celkového počtu 120 opatření u 9 opatření byl identifikován potenciální negativní vliv na klíčová témata životního prostředí, u 25 opatření nebyl identifikován vliv na klíčová témata životního prostředí, u 4 opatření nebylo možné vlivy určit. Zbývajících 72 opatření má potenciální pozitivní vliv na nejméně jedno klíčové téma životního prostředí. Jak vyplývá ze slovního i numerického hodnocení jednotlivých opatření NLP II, **má NLP II relativně velký potenciál ke zlepšení jednotlivých složek, resp. témat životního prostředí při lesním hospodaření.**

Z hlediska významnosti pozitivních vlivů mezi **nejpříznivější opatření z hlediska životního prostředí** patří následující opatření:

6.1 Pěstovat prostorově a druhově rozrůzněné porosty s co největším využitím přírodních procesů, pestré dřevinné skladby, přirozené obnovy a variability pěstebních postupů.

7.3 Podporovat rozmanitost hospodářských postupů jako jeden z předpokladů zachování biodiverzity lesů.

7.7 Zachovat v krajině mozaiku porostů s vysokou biologickou hodnotou jako jsou např. přestárlé porosty, liniové porosty, lesní okraje, mokřady, prameniště, rašeliniště a aplikovat v nich odpovídající management

8.2 Systematicky monitorovat soustavu lesů ponechaných samovolnému vývoji a výsledky využít v praxi.

9.1 Omezit holoseče přednostně podporou a zaváděním přírodě blízkých způsobů hospodaření, a to diferencovaně podle přírodních podmínek a druhu vlastnictví.

9.4 Podporovat diverzifikaci prostorové a druhové dřevinné skladby bližší skladbě přirozené jako předpoklad pro eliminaci působení stresových faktorů.

9.11 Revidovat opatření lesotechnických meliorací a hrazení bystřin s cílem zvýšit retenční schopnost lesů

13.8 Vymežit negativní činnosti, které poškozují lesy a zavést účinná protioopatření.

Opatření, u kterých byl identifikován potenciální negativní vliv včetně specifikace hodnocení:

1.2 Přehodnotit legislativní náročnost na drobné lesní majetky s cílem zmírnit některá zákonná ustanovení, v případě, že by došlo ke snížení péče o lesní ekosystémy při realizaci tohoto opatření.

1.10 V zájmu trvalé a bezpečné produkce umožnit úpravou legislativy, především doby obměny, rychlejší přeměnu smrkových monokultur na nevhodných stanovištích na smíšené porosty. Krátkodobé vlivy se mohou negativně projevit zejména z hlediska půdy a retenční schopnosti krajiny v případě využití holosečí.

2.1 Zpracovat analýzu ekonomické efektivnosti různých modelů hospodaření v různých přírodních podmínkách a závěry promítnout do platné legislativy a dotační politiky státu.

Výsledky analýzy ekonomické efektivnosti mohou v závislosti na stanovených předpokladech (a vzhledem k metodologickým limitům oceňování ekosystémových služeb) v určitých případech indikovat jako nejefektivnější modely hospodaření, které nedostatečně zohledňují environmentální hledisko. Potenciální vliv může tedy být i negativní nepřímý dlouhodobý z hlediska biodiverzity, krajiny i změny klimatu.

6.6 Prodloužit zákonné lhůty k zalesnění a zajištění porostů ve vazbě na přirozenou obnovu lesa.

Prodloužení doby zalesnění podporuje erozní pochody na holých místech, zejména na svažitých lokalitách. Při úpravách lhůt k zalesňování a zajišťování porostů je proto nutné zohlednit mimo jiné i stanovištní podmínky. Čím delší bude doba zalesnění tím je větší pravděpodobnost zarůstání stanoviště vegetací, která je velkou konkurencí pro mladé dřeviny (bříza versus cílové dřeviny). Konkurence vzniká nejen ve spotřebě živin, ale především v nárocích na vodu. Nároky na vodu buřeně i např. břízy jsou velice vysoké, takže lze předpokládat, že ztráty na výsadbách budou vysoké. To se může projevit především při nedostatku srážek. V současné době se vyskytují periody sucha i v době zalesňování. Potenciální vlivy realizace tohoto opatření budou z hlediska půdy, krajiny i změny klimatu negativní přímé dlouhodobé.

6.10 Snížit obměny u dřevin nejvíce ohrožených klimatickou změnou.

Jakákoli těžba s sebou nese riziko narušení půdního krytu, zvýšení pravděpodobnosti eroze a narušení retenční schopnosti krajiny. Z hlediska krátkodobého bude potenciální vliv tohoto opatření na krajinu a půdu negativní přímý.

6.12 Umožnit obhospodařování lesů ve tvaru lesa nízkého a středního.

V důsledku krátkých, rychle po sobě následujících obměn klesá kvalita půdy, dochází po několika obměnách k vyčerpání půdy, s výjimkou na živiny velmi bohatých půd. Z výše uvedených důvodů je tento způsob hospodaření naprosto nevhodný pro chudá stanoviště. Potenciální vliv tohoto opatření na půdu je negativní přímý dlouhodobý.

13.6 Vypracovat rámcové podmínky pro posílení rekreačního využívání lesa, zejména lesní cestní sítě, a vytvářet příležitosti pro poskytování tohoto druhu služeb.

Při plánování rekreačního využívání lesů je zapotřebí respektovat ekologické nároky citlivých druhů živočichů a zranitelných biotopů a přijmout příslušná technická a administrativní opatření k eliminaci případných negativních vlivů infrastruktury cestovního ruchu na přirozenou biotu. Potenciální vliv realizace tohoto opatření z hlediska biodiverzity je neutrální až negativní nepřímý dlouhodobý.

13.7 Podporovat rekreační využívání lesa diferencovaně podle velikosti, druhu vlastnictví a kategorie lesa.

Při konkrétní podpoře rekreačního využívání lesů je zapotřebí respektovat ekologické nároky citlivých druhů živočichů a zranitelných biotopů a přijmout příslušná technická a administrativní opatření k eliminaci případných negativních vlivů infrastruktury cest. ruchu na přirozenou biotu. Z hlediska dopadů rekreačního využívání lesa bude záviset na konkrétních rekreačních aktivitách, které budou navrženy v konkrétním místě/prostředí (nutnost místního posouzení situace). Potenciální vliv realizace tohoto opatření je z hlediska biodiverzity negativní nepřímý, dlouhodobý.

Jak vyplývá ze slovního i numerického hodnocení jednotlivých opatření NLP II, **má NLP II relativně velký potenciál ke zlepšení jednotlivých složek, resp. témat životního prostředí při lesním hospodaření.** Nicméně vzhledem k poměrně obecné formulaci jednotlivých opatření byly hodnoceny vlivy potenciální a **skutečné vlivy budou záviset na způsobu realizace jednotlivých opatření, formou navazujících dokumentů či realizací konkrétních projektů.** NLP II nemá zpracovanou implementační část, tj. není zřejmé jakým způsobem budou jednotlivá opatření realizována, nejsou známy ani subjekty zodpovědné za realizaci jednotlivých opatření, termíny realizace ani finanční náročnost. Vzhledem k poměrně značné míře nejistoty směrem k realizaci jednotlivých opatření se vyhodnocení SEA zaměřilo na identifikaci hlavních rizik, která vyplývají z formulací opatření NLP II a k doporučení opatření pro minimalizaci případných negativních vlivů.

Vzhledem k vysoké míře obecnosti návrhové části NLP II, která nemá charakter konkrétních projektů, se SEA zaměřuje mimo jiné na předcházení a minimalizaci významných negativních vlivů na životní prostředí prostřednictvím návrhu podmínek realizace jednotlivých opatření.

Na základě hodnocení jednotlivých opatření NLP II na životního prostředí (viz kap. 6) byly navrženy specifické podmínky pro implementaci, které jsou spolu s dílčími doporučeními obecnějšího charakteru v přehledu shrnuty níže.

Důležitou součástí opatření pro zamezení významných negativních dopadů implementace NLP II na životní prostředí je také návrh environmentálních kritérií (viz dále kap. 11) pro výběr projektů. Realizace tohoto návrhu by měla zajistit, aby nebyly podpořeny projekty s negativními vlivy na životní prostředí, naopak aby podpora byla směřována na projekty, které mohou přispět ke zlepšení stavu životního prostředí v rámci lesního hospodaření.

6.5. *Vyhodnocení kumulativních vlivů opatření NLP II na jednotlivá klíčová témata životního prostředí*

• Biota a biodiverzita

Vlivy na biodiverzitu můžeme charakterizovat jako převážně pozitivní. V některých případech se objevují i vlivy neutrální. Významně pozitivní vliv byl identifikován u mnoha opatření, která jsou přímo zaměřena na zachování a rozvoj biodiverzity (např. 6.3 *Podporovat druhy a ekotypy lesních dřevin snášejících klimatickou změnu*, 7.3 *Podporovat rozmanitost hospodářských postupů jako jeden z předpokladů zachování biodiverzity lesů*, 7.5 *Podporovat stanovištně přirozené druhy, které jsou hlavními nositeli biologické rozmanitosti v lesích*, 7.7 *Zachovat v krajině mozaiku porostů s vysokou biologickou hodnotou jako jsou např. přestárlé porosty, liniové porosty, lesní okraje, mokřady, prameniště, rašeliniště*

a aplikovat v nich odpovídající management aj.) Dále jsou to i opatření týkající se snižování škod způsobených zvěří (1.7, 11.1, 11.3, 11.5, 11.6) omezení holosečí (9.1), přírodě blízkých forem hospodaření (9.1, 17.3) nebo monitoringu soustavy lesů ponechaných samovolnému vývoji (8.2) a další. Celkem je významně pozitivní vliv možné určit u 28 opatření.

- **Půda**

Vlivy na půdu jsou u opatření navrhovaných NLP poměrně různorodé, většinou se jedná o mírně pozitivní nebo mírně negativní vliv. Nikde ovšem nebyl identifikován vliv významný negativní. Významný pozitivní vliv se objevuje u opatření *1.5 Finančně podpořit oblast investic s cílem zvýšit ekonomickou hodnotu lesů a zavádění ekologicky šetrné lesní mechanizace, 6.2 Zabránit degradaci půd, a tím maximalizovat množství uhlíku vázaného v půdě, 6.4 Optimalizovat uhlíkový cyklus v půdních horizontech, zásobách dřeva stojících porostů a výrobcích ze dřeva, 7.3 Podporovat rozmanitost hospodářských postupů jako jeden z předpokladů zachování biodiverzity lesů, 8.2 Systematicky monitorovat soustavu lesů ponechaných samovolnému vývoji a výsledky využít v praxi a 9.10 Při lesním hospodaření zajistit dostatečnou ochranu lesních půd před erozí a degradací.*

Negativní vliv na půdu je možné očekávat u opatření *1.10 Vzájmu trvalé a bezpečné produkce umožnit úpravou legislativy, především doby obmýtní, rychlejší přeměnu smrkových monokultur na nevhodných stanovištích na smíšené porosty, zejména v případě využití holosečí, které mají negativní vliv na půdu a retenční schopnost krajiny. Negativní vliv může mít i opatření 6.6 Prodloužit zákonné lhůty k zalesnění a zajištění porostů ve vazbě na přirozenou obnovu lesa, protože prodloužení doby zalesnění podporuje erozní pochody na holých místech, čímž dojde k narušení půdního pokryvu. U opatření 6.12 Umožnit obhospodařování lesů ve tvaru lesa nízkého a středního se negativní vliv projeví jako důsledek krátkých, rychle po sobě následujících obmýtí, kdy klesá kvalita půdy a po několika obmýtích dochází k vyčerpání půdy (s výjimkou na živiny velmi bohatých půd).*

- **Voda a vodohospodářské funkce lesa**

Vlivy navrhovaných opatření na vodu a vodohospodářské funkce lesa nepředstavují významný problém. U většiny navržených opatření byl identifikován potenciální pozitivní vliv, popř. nebyl identifikován. Významně pozitivní vlivy byly identifikovány u opatření *3.2 Zajistit z právního hlediska úhradu služeb vlastníků lesa, kteří hospodaří způsobem prospívajícím kvalitě vody odměňovat vlastníky lesa za jejich výkony pro udržení kvality podzemních vod, 8.2 Systematicky monitorovat soustavu lesů ponechaných samovolnému vývoji a výsledky využít v praxi a 9.11 Revidovat opatření lesotechnických meliorací a hrazení bystřin s cílem zvýšit retenční schopnost lesů. Pozitivní až významný pozitivní vliv byl identifikován u opatření 9.7 – 9.9 zaměřených na podporu vodohospodářské funkce lesů.*

- **Krajina**

U většiny navrhovaných opatření, u kterých lze určit vliv na krajinu byl tento vliv identifikován jako pozitivní, v mnoha případech dokonce i jako významný pozitivní. Významný pozitivní vliv na krajinu mohou mít opatření týkající se pěstování prostorově a druhově rozrůzněných porostů s co největším využitím přírodních procesů, podpora rozmanitosti hospodářských postupů pro zachování biodiverzity, zachování porostů s vysokou biologickou hodnotou v krajině nebo monitoring soustavy lesů ponechaných samovolnému vývoji. Navrhován je i velký počet opatření, která krajinu neovlivní. Negativní vliv se objevuje jen u několika opatření, která se většinou týkají legislativních změn (*6. 6 Prodloužit zákonné lhůty k zalesnění a zajištění porostů ve vazbě na přirozenou obnovu lesa., 1. 2*

Přehodnotit legislativní náročnost na drobné lesní majetky s cílem zmírnit některá zákonná ustanovení apod.) Můžeme říci, že opatření navrhovaná NLP II mají ve většině případů pozitivní vliv na krajinu.

- **Obnovitelné zdroje energie**

Vlivy opatření navrhovaných NLP na obnovitelné zdroje jsou ve většině případů pozitivní nebo neutrální. Významně pozitivní vliv byl identifikován u opatření týkajících se přímo využití biomasy dřevin pro energetické účely (*4.1 Zpracovat analýzu možností a v souladu s jejími výsledky podporovat využití lesní biomasy a biomasy rychle rostoucích dřevin pro energetické účely, 4.4 V návaznosti na energetickou koncepci státu zpracovat systém podpory a propagace produkce biomasy dřevin a jejího využití, 4.5 Využít možností podpor v dané oblasti, např. opatření programu rozvoje venkova zaměřená na zakládání porostů rychlerostoucích dřevin pro energetické využití na nelesní půdě a technické vybavení provozoven, 6.11 Podpořit pěstování porostů rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě a 7.10 Diferencovat množství a kvalitu ponechané dřevní hmoty v porostech s přihlédnutím k požadavku na zvýšení dodávek této biomasy pro další využití a s ohledem na stanovištní podmínky*). Dále lze významný pozitivní vliv identifikovat u opatření *6.9 Podporovat ekologicky vhodné zalesňování zemědělských půd*. Opatření přímo směřuje k naplňování cílů využívání OZE v podobě rychle rostoucích dřevin.

- **Klimatická změna**

Vliv opatření na klimatickou změnu je v mnoha případech neutrální či pozitivní. Významný pozitivní vliv lze identifikovat u několika opatření týkajících se přímo tématu klimatické změny (*6.3 Podporovat druhy a ekotypy lesních dřevin snášejících klimatickou změnu, 6.8 Zaměřit dotační pravidla k podpoře adaptačních opatření snižujících dopady klimatické změny, 6.10 Snižit obmýtlí u dřevin nejvíce ohrožených klimatickou změnou*). Významný pozitivní vliv mají i některá opatření zaměřená na využití dřevní biomasy (*4.1 Zpracovat analýzu možností a v souladu s jejími výsledky podporovat využití lesní biomasy a biomasy rychle rostoucích dřevin pro energetické účely, 4.4 V návaznosti na energetickou koncepci státu zpracovat systém podpory a propagace produkce biomasy dřevin a jejího využití*). Dále jsou to opatření *1.10 V zájmu trvalé a bezpečné produkce umožnit úpravou legislativy, především doby obmýtlí, rychlejší přeměnu smrkových monokultur na nevhodných stanovištích na smíšené porosty, 6.5 Uplatňovat opatření udržující vysokou a stabilní produkci dřevní hmoty, 8.2 Systematicky monitorovat soustavu lesů ponechaných samovolnému vývoji a výsledky využít v praxi, 9.1 Omezit holoseče přednostně podporou a zaváděním přírodě blízkých způsobů hospodaření, a to diferencovaně podle přírodních podmínek a druhu vlastnictví a 9.4 Podporovat diverzifikaci prostorové a druhové dřevinné skladby bližší skladbě přirozené jako předpoklad pro eliminaci působení stresových faktorů*.

Naopak negativní vliv může mít opatření *6.6 Prodloužit zákonné lhůty k zalesnění a zajištění porostů ve vazbě na přirozenou obnovu lesa*. U opatření *2.1 Zpracovat analýzu ekonomické efektivity různých modelů hospodaření v různých přírodních podmínkách a závěry promítnout do platné legislativy a dotační politiky státu* je identifikován jak pozitivní, tak i negativní vliv, a to z toho důvodu, že výsledky analýzy ekonomické efektivity mohou v určitých případech indikovat jako nejefektivnější modely hospodaření, které nedostatečně zohledňují environmentální hledisko.

- **Staré ekologické zátěže**

Vlivy opatření na staré ekologické zátěže u většiny případů nebyly identifikovány. Pouze u několika málo opatření lze identifikovat pozitivní vlivy. Významné pozitivní vlivy mohou

mít tři opatření – opatření 10.1 *Formulovat strategii státu k odstranění i současných ekologických zátěží v lesích (včetně finančního zajištění)* a 10.5 *Připravit systémové řešení náhrad škod působených imisemi vlastníků lesů tak, aby na finančním zajištění navržených řešení byly zainteresováni především emitenti; včetně návrhu právní úpravy, která se přímo týká daného tématu*, a opatření 13.8 *Vymezit negativní činnosti, které poškozují lesy a zavést účinná protiopatření, které s tématem bezprostředně souvisí.*

- **Environmentálně šetrný cestovní ruch**

Většina opatření navrhovaných NLP může mít na environmentálně šetrný cestovní ruch neutrální vliv. Několik málo opatření vykazuje vliv pozitivní a významný pozitivní vliv opatření, která bezprostředně souvisí s podporou environmentálně šetrné formy cestovního ruchu tj. opatření 13.5 *Zachovat právo vstupu do lesů a princip obecného užívání lesů na vlastní nebezpečí uživatele při posílení vlastnických práv*, 13.6 *Vypracovat rámcové podmínky pro posílení rekreačního využívání lesa, zejména lesní cestní sítě, a vytvářet příležitosti pro poskytování tohoto druhu služeb* a 13.7 *Podporovat rekreační využívání lesa diferencovaně podle velikosti, druhu vlastnictví a kategorie lesa*. Významný pozitivní vliv může mít i opatření 7.7 *Zachovat v krajině mozaiku porostů s vysokou biologickou hodnotou jako jsou např. přestárlé porosty, liniové porosty, lesní okraje, mokřady, prameniště, rašeliniště a aplikovat v nich odpovídající management*, protože zlepšuje podmínky pro uplatnění k přírodě šetrných forem rekreačního využití (poznávací turistika, pěší turistika apod.).

6.6. Vyhodnocení souladu NLP II s plány péče o zvláště chráněná území

Tab. 17 - Přehled dostupnosti plánů péče v elektronické podobě

CHKO	Plán péče
CHKO Beskydy	dostupný
CHKO Bílé Karpaty	dostupný - platný do 2007!
CHKO Blaník	dostupný
CHKO Blanský les	dostupný pouze v tištěné podobě
CHKO Broumovsko	dostupný
CHKO České středohoří	dostupný
CHKO Český kras	dostupný
CHKO Český ráj	dostupný
CHKO Jeseníky	dostupný
CHKO Jizerské hory	dostupný
CHKO Kokořínsko	dostupný
CHKO Křivoklátsko	dostupný
CHKO Labské pískovce	dostupný
CHKO Litovelské Pomoraví	dostupný
CHKO Lužické hory	dostupný
CHKO Moravský kras	dostupný
CHKO Orlické hory	dostupný
CHKO Pálava	dostupný
CHKO Poodří	dostupný pouze v tištěné podobě
CHKO Slavkovský les	dostupný
CHKO Třeboňsko	dostupný na vyžádání
CHKO Žďárské vrchy	dostupný
CHO Železné hory	dostupný pouze v tištěné podobě
Národní park	Plán péče
NP České Švýcarsko	aktuální plán péče není schválený
KRNAP	dostupný
NP Podyjí	platný plán existuje pouze z roku 1994, v současnosti se připravuje nový
NP Šumava	dostupný na vyžádání

SEA posuzovatel zanalyzoval stav aktuálních a dostupných plánů péče o národní parky (NP) a chráněné krajinné oblasti (CHKO). Výsledkem zjišťování je výše uvedená tabulka, ze které je patrné, že není možné získat všechny aktuální a platné plány péče. Vzhledem k tomu, že NLP II je strategický dokument celonárodního charakteru, je nutné vztah NLP II a plánů péče zpracovat na celonárodní úrovni. Z tohoto důvodu bylo provedeno vyhodnocení vazby NLP II s Programem rozvoje CHKO v ČR jakožto strategického dokumentu na celonárodní úrovni.

Vazby NLP k Programu rozvoje CHKO v ČR

Úvod

Velkoplošná zvláště chráněná území (národní parky a chráněné krajinné oblasti) jsou území, která jsou často významná pro lesy – a to jak z hlediska ochrany přírody, tak z hlediska jejich

potenciálního hospodářského využívání. Často lze také zaznamenat střety mezi těmito dvěma zájmy.

Program rozvoje CHKO (SCHKO ČR, 2000) představuje koncepční dokument na národní úrovni, který byl zpracován pro účely zmapování existujících problémů v chráněných krajinných oblastech, a stanovení základních cílů ochrany jejich přírodního a krajinného prostředí a opatření, která by směřovala k jejich naplnění.

Program rozvoje CHKO hodnotí současný stav sítě chráněných krajinných oblastí. Zároveň předkládá možnosti jejího dalšího rozvoje a postupy řešení všeobecně známých, avšak dosud neutříděných nedostatků. V jednotlivých částech je uvedena stručná analýza problematiky, a relevantní cíl, který je žádoucí dosáhnout. K cílům jsou formulována potřebná opatření. Cíle i opatření jsou děleny na krátkodobé (1 - 3 roky), střednědobé (4 - 10 let), dlouhodobé (10 let a více). Program lze považovat za jeden z hlavních dokumentů na národní úrovni, koordinující rozvoj a aktivity v celé síti CHKO v ČR. Je tedy významným koncepčním dokumentem i z hlediska problematiky lesů na území CHKO.

Pro zjištění, jakým způsobem NLP zohledňuje Program rozvoje CHKO, zpracovatel SEA

1. analyzoval jednotlivé cíle Programu rozvoje CHKO
2. vybral cíle relevantní k problematice lesů
3. vyhodnotil jakým způsobem NLP zohledňuje relevantní cíle Programu rozvoje CHKO

Cíle Programu rozvoje CHKO ČR relevantní k problematice lesů

Relevantní cíle Programu rozvoje CHKO (tj. cíle s vazbou na problematiku lesů) jsou obsaženy zejména v kapitole VIII. „Hlavní ekologické problémy chráněných krajinných oblastí“ a IX. „Lesní hospodářství a chráněné krajinné oblasti“.

Jednotlivé cíle v těchto kapitolách jsou pak následující:

- Odstranit nebo minimalizovat stávající základní krajinně – ekologické problémy v chráněných krajinných oblastech a neumožnit rozvoj aktivit generujících nové významné poškození krajiny.
- Ve spolupráci s Lesy ČR, orgány státní správy lesů a myslivosti prosadit snížení vysokých stavů zvěře s ohledem na škody způsobované na lesních dřevinách a přírodním prostředí a realizovat ve vybraných CHKO společné modelové projekty podpory návratu velkých predátorů.
- Usilovat o stanovení přísnějších podmínek pro vypouštění uměle odchované zvěře pro komerční lov.
- Implementace přírodě blízkých forem lesního hospodaření pro celé území CHKO diferencovaně dle jednotlivých zón a zajištění účelového lesního obhospodaření I. a II. zóny CHKO a biocenter SES.
- Přiblížení se přirozené druhové skladbě porostů skladbě v souladu se SPOPK s prioritou území I. a II. zón CHKO a biocenter ekologické stability.
- Zvýšení věkové a prostorové diferenciace porostů a trvalé pěstování strukturálně bohatých lesů (na většině plochy etážovitých).
- Lesy složené z geneticky původních a nebo geneticky vhodných porostů.
- Rozšířit významně plochu přírodě blízkých lužních lesů v nivách řek a potoků na úkor zemědělské, zejména orné, půdy v souladu se SPOPK.

Zohlednění relevantních cílů Programu rozvoje CHKO v NLP

V následující části jsou formou slovního komentáře popsán způsob zohlednění relevantních cílů Programu rozvoje CHKO v NLP.

Cíl: Odstranit nebo minimalizovat stávající základní krajinně – ekologické problémy v chráněných krajinných oblastech a neumožnit rozvoj aktivit generujících nové významné poškození krajiny.

Způsob zohlednění v NLP: Tento cíl je zohledněn především v klíčových akcích 7. Zachování a zlepšení biologické rozmanitosti v lesích, 9. Zlepšení zdravotního stavu a ochrany lesů, a 10. Snížit dopady starých i současných ekologických zátěží. Navržená opatření přispějí ke snížení podílu monokulturálních lesů jako jednoho z významných problémů v této oblasti např. opatření „v zájmu trvalé a bezpečné produkce umožnit úpravou legislativy, především doby obměny, rychlejší přeměnu smrkových monokultur na nevhodných stanovištích na smíšené porosty), povedou ke zlepšení situace v lesních porostech významně poškozených vysokou imisní zátěží. Jedním z opatření vztahujícím se ke krajinně je např. „zachovat v krajinně mozaiku porostů s vysokou biologickou hodnotou jako jsou např. přestálé porosty, liniové porosty, mokřady, prameniště, rašeliniště a aplikovat v nich odpovídající management“.

Cíl: Ve spolupráci s Lesy ČR, orgány státní správy lesů a myslivosti prosadit snížení vysokých stavů zvěře s ohledem na škody způsobované na lesních dřevinách a přírodním prostředí a realizovat ve vybraných CHKO společné modelové projekty podpory návratu velkých predátorů.

Způsob zohlednění v NLP: Tento cíl je zohledněn zejména v klíčové aktivitě 11. Dosažení vyváženého vztahu mezi lesem a zvěří. V klíčové aktivitě 1. „Zvýšit ekonomickou životaschopnost a konkurence-schopnost trvale udržitelného obhospodařování lesů“ je dále definováno opatření „snížit stavy spárkaté zvěře a tím i náklady na ochranu a obnovu lesa“. Navržená opatření tedy směřují ke snížení stavů spárkaté zvěře.

Cíl: Usilovat o stanovení přísnějších podmínek pro vypouštění uměle odchované zvěře pro komerční lov.

Způsob zohlednění v NLP: Tento cíl je zohledněn v klíčové aktivitě 11. Dosažení vyváženého vztahu mezi lesem a zvěří. Opatření obsahují např. návrh na změnu vyhlášky č. 553/2004 Sb., o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě tak, aby výše odlovu byla stanovována výhradně podle míry negativního ovlivňování lesního ekosystému, a to především zabraňováním a poškozováním přirozené obnovy, škodami na výsadbách a loupáním porostů spárkatou zvěří. Lze předpokládat, že v rámci této změny může dojít ke stanovení přísnějších podmínek pro vypouštění uměle chované zvěře.

Cíl: Implementace přírodě blízkých forem lesního hospodaření pro celé území CHKO diferencovaně dle jednotlivých zón a zajištění účelového lesního obhospodařování I. a II. zóny CHKO a biocenter SES.

Způsob zohlednění v NLP: Tento cíl je zohledněn v klíčové akci 6. Snížit dopady očekávané globální klimatické změny a extrémních meteorologických jevů, 7. Zachování a zlepšení biologické rozmanitosti v lesích, a 9. Zlepšení zdravotního stavu a ochrany lesů. Navržená opatření obsahují např. pěstování prostorově a druhově rozrůzněných porostů s co největším využitím přírodních procesů, pestré dřevinné skladby, přirozené obnovy a variability pěstebních postupů, nebo prodloužení zákonné lhůty k zalesnění a zajištění porostů ve vazbě na přirozenou obnovu lesa. Dalším opatření je „podle přírodních a porostních podmínek podporovat využívání přirozené obnovy a omezit obnovu umělou“. I když nejsou tato

opatření specificky zaměřena na chráněné oblasti, lze předpokládat jejich využití i v těchto územích.

Cíl: Přiblížení se přirozené druhové skladbě porostů skladbě v souladu se SPOPK s prioritou území I. a II. zón CHKO a biocenter ekologické stability.

Způsob zohlednění v NLP: Tento cíl – tj. posilování přirozené druhové skladby porostů – je zohledněn v klíčové akci 6. Snížit dopady očekávané globální klimatické změny a extrémních meteorologických jevů, 7. Zachování a zlepšení biologické rozmanitosti v lesích, a 9. Zlepšení zdravotního stavu a ochrany lesů. Navržená opatření definují např. „v lesích s převažujícím významem pro ochranu přírody hospodařit s cílem přiblížit se přirozené dřevinné skladbě“, omezení či vyloučení výsadby geograficky nepůvodních dřevin v kategorii lesů zvláštního určení (pokud jde o lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti), nebo „podporovat stanovištně přirozené druhy, které jsou hlavními nositeli biologické rozmanitosti v lesích“.

Cíl: Zvýšení věkové a prostorové diferenciace porostů a trvalé pěstování strukturálně bohatých lesů (na většině plochy etážovitých).

Způsob zohlednění v NLP: . Tento cíl je zohledněn v klíčové akci 6. Snížit dopady očekávané globální klimatické změny a extrémních meteorologických jevů, 7. Zachování a zlepšení biologické rozmanitosti v lesích, a 9. Zlepšení zdravotního stavu a ochrany lesů. Navržená opatření definují podporu diverzifikace prostorové a druhové dřevinné skladby bližší skladbě přirozené jako předpoklad pro eliminaci působení stresových faktorů, nebo pěstování prostorově a druhově rozrůzněných porostů s co největším využitím přírodních procesů, pestré dřevinné skladby, přirozené obnovy a variability pěstebních postupů.

Cíl: Lesy složené z geneticky původních a nebo geneticky vhodných porostů.

Způsob zohlednění v NLP: Tento cíl je zohledněn v klíčové akci 7. Zachování a zlepšení biologické rozmanitosti v lesích. Lze předpokládat, že následující navržená opatření povedou ke zvýšení zastoupení geneticky původních porostů a naopak omezí šíření a využívání geneticky nepůvodních druhů

- Podporovat stanovištně přirozené druhy, které jsou hlavními nositeli biologické rozmanitosti v lesích.
- Pro případné použití geograficky nepůvodních druhů dřevin respektovat limity s ohledem na současné znalosti o jejich ekologickém chování a principu předběžné opatrnosti.
- Omezit či zcela vyloučit výsadbu geograficky nepůvodních dřevin v kategorii lesů zvláštního určení, pokud jde o lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti. (S výjimkou genových základů uznaných pro geograficky nepůvodní dřeviny).
- Navrhnout a implementovat opatření proti šíření invazních druhů rostlin v lesích a v případě zvláště chráněných území i dalších zavlečených druhů.

Cíl: Rozšířit významně plochu přírodě blízkých lužních lesů v nivách řek a potoků na úkor zemědělské, zejména orné, půdy v souladu se SPOPK.

Způsob zohlednění v NLP: Rozšiřování ploch přírodě blízkých lesů na úkor zemědělské půdy není v NLP explicitně definováno, nicméně lze předpokládat že opatření v klíčových akcích 7. Zachování a zlepšení biologické rozmanitosti v lesích, a 9. Zlepšení zdravotního stavu a ochrany lesů povedou obecně k rozšiřování ploch přírodě blízkých lesů.

Závěr

Vzhledem k celonárodnímu charakteru NLP a územně nespecifikovaným intervencím vyhodnotil zpracovatel vazby NLP vzhledem k Programu rozvoje CHKO v ČR jako koncepčního dokumentu na národní úrovni, koordinujícího další rozvoj sítě CHKO. Relevantní cíle tohoto dokumentu (tj. cíle s vazbou na problematiku lesů) reprezentují předpokládané řešení této problematiky v jednotlivých chráněných oblastech, tj. zohlednění relevantních cílů Programu rozvoje CHKO v NLP zároveň vytváří předpoklad pro jejich zohlednění v jednotlivých chráněných územích.

Vlivy NLP na jednotlivé národní parky a CHKO není možné vyhodnotit právě vzhledem k územně nespecifikovaným opatřením NLP.

Problematika chráněných území a dopadů NLP na tato území je řešena v části hodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Vlivy na lesní ekosystémy jako jednu ze složek životního prostředí byly posuzovány v části hodnocení dopadů na biodiverzitu.

7. Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí vyplývajících z provedení koncepce

Níže jsou uvedeny návrhy podmínek pro realizaci opatření, u kterých byly identifikovány potenciální negativní vlivy na životní prostředí či nesoulad s cíli ochrany životního prostředí, stanovených na národní či mezinárodní úrovni.

Podmínky realizace:

Opatření 1.2

Realizaci opatření musí být provedena tak, aby nedošlo ke zhoršení stavu složek životního prostředí. Realizace opatření by měla být v souladu s cílem Státního programu ochrany přírody a krajiny (Stát musí vytvářet legislativní a ekonomické prostředí, v němž bude možno udržet přírodní prvky, ekologickou stabilitu a produkční potenciál v krajině.)

Opatření 1.4

Realizace tohoto opatření by měla sledovat cíle Strategie udržitelného rozvoje ČR (Minimalizovat střety zájmů mezi hospodářskými aktivitami a ochranou životního prostředí a kulturního dědictví. Pozitivně motivovat k podpoře neprodukčních funkcí ekosystémů (ekologické, krajinné, estetické) a ochraně přírody a krajiny; Podpora víceúčelového lesního hospodářství a posilování odpovídajících mimoprodukčních (ekologických a sociálních) funkcí lesů).

Opatření 1.10

Nejprve prověřit, zda by je možné tuto problematiku dostatečně řešit formou výjimek z legislativy. Nepodporovat holosečný způsob kácení při realizaci opatření, resp. omezovat tento způsob.

Opatření 1.11

Pozemky nově převedené v chráněných územích do vlastnictví státu by měly být spravovány orgánem ochrany přírody, resp. jejich využití a hospodaření na nich by mělo být orgánem ochrany přírody regulováno.

Opatření 4.1, 4.2

Základním principem stanovení potenciálu dřevní biomasy musí být trvale udržitelné hospodaření a ochrana přírody a životního prostředí s vystihnutím tzv. „bezpečného“ potenciálu energetické dendromasy a zároveň alokování jen takového množství zemědělské půdy pro produkci rychle rostoucích dřevin, které je v souladu s tzv. potravinovou bezpečností. Je nutné uplatňovat princip předběžné opatrnosti při zavádění nových plodin. Využívání biomasy nastavit tak, aby nedocházelo ke střetům s ochranou přírody a životního prostředí.

Opatření 6.6

Opatření nezavádět celoplošně, umožnit pouze po důkladné analýze stanovištních podmínek, ze které nevyplývají negativní důsledky pro ochranu přírody. Preferovat založení porostu v co nejkratší době, bez prodlužování zákonných lhůt.

Opatření 6.5

Výše těžby nesmí být prováděna na úkor stability produkce dřevní hmoty. Klást důraz především na stabilitu produkce dřevní hmoty. Při těžbě postupovat co možná nejšetrnějším způsobem, dbát na neporušení půdního krytu, obnovu lesa přibližovat k místním stanovištním

podmínkám. Využívat v maximální možné míře přírodě blízké způsoby hospodaření pro udržení vysoké a zejména stabilní produkce dřevní hmoty.

Opatření 6.11

Na zemědělské půdě, jež plánována k zalesnění rychlerostoucími dřevinami se nesmí nacházet biologicky cenné druhy organismů či biotopů, které jsou vázány na bezlesí.

Opatření 7.12

Opatření provádět tak, aby nebyly poškozovány ostatní složky životního prostředí.

Doporučení:

Opatření 1.1

Požadavky na hospodaření z hlediska trvalé udržitelnosti by měly zahrnovat požadavky z hlediska konkurenceschopnosti lesního hospodářství, které by měly být v rovnováze s požadavky sociálními a environmentálními. Při návrzích úprav legislativy, resp. stanovování legislativních požadavků je nutné vycházet z rozmanitých stanovištních podmínek v jednotlivých oblastech, uvažovat o krajině jako o nedílné součásti přírody a jedné ze složek životního prostředí.

Opatření 1.5

Zavádění ekologicky šetrné lesní mechanizace časově preferovat v lesích zvláštního určení a ochranných lesích na extrémních stanovištích přestože ideální je toto opatření zavést celoplošně, což je možné z dlouhodobého hlediska. Realizace opatření by měla směřovat k naplnění cíle Státní program přírody a krajiny (Výrazně podpořit rozvoj a aplikaci metod šetrných a přírodě blízkých forem lesního hospodaření, přednostně na území NP, CHKO a ÚSES. Zvláštní pozornost věnovat těžbě a přibližování dřeva při ochraně lesa před škůdci.)

Opatření 1.9

Definovat pravidla na základě nezávislého hodnocení účelnosti arondací s ohledem na možná ekologická rizika, např. ve zvláště chráněných územích, kdy některá území nejsou z důvodu arondace do ZCHÚ zahrnuta. Zohlednit případy, kdy je nutná diverzita hospodaření.

Opatření 2.1

Návrhy na úpravy legislativy a dotační politiky státu směřovat také k posílení environmentálních funkcí lesů v souladu s principy udržitelného lesního hospodářství.

Opatření 2.2

Začlenit do demonstrační sítě lokality s běžnými i hraničními podmínkami (klimatické podmínky, nadmořská výška apod.).

Opatření 2.3

Nutno blíže specifikovat rozsah této platformy, formu financování, příslušnost ke konkrétnímu úřadu, kompetence. V menším rozsahu tyto platformy již fungují pod MŽP, MZe, ÚHÚL, atd. Zde je však absence např. technologické platformy pro energetické využití dendromasy a péče o výmladkové plantáže pro produkci rychlerostoucích dřevin (toto je však na zemědělské půdě). Vhodné by bylo provázat na pracovní skupinu k Akčnímu plánu pro biomasu pro ČR na období 2008-2010.

Opatření 2.5

Zaměřit se i na oceňování biologických funkcí lesních porostů s následnými implikacemi v lesním hospodaření (zlepšení způsobu hospodaření v biologicky cenných lesních porostech).

Opatření 3.2

Je nutné ošetřit skutečné a systematické objektivní posouzení hospodaření způsobem prospívajícím kvalitě vody a zohlednit vlivy hospodaření na vodu i za mimořádných situací.

Opatření 5.2

Systém by měl být "přátelský" pro uživatele, snadno dostupný, jednoduchý, výstižný, efektivní. Realizace opatření by měla být v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Zpracovat a uvést do praxe strategii informování laické i odborné veřejnosti o otázkách spojených s ochranou druhové rozmanitosti lesů.), Strategie udržitelného rozvoje ČR (Aktivně podporovat environmentální výchovu na všech úrovních vzdělávání a environmentální osvětu).

Opatření 5.3

Jako podklad pro realizaci tohoto opatření by mělo být provedeno nezávislé hodnocení účelnosti arondací s ohledem na možná ekologická rizika.

Opatření 6.1

Při plánování dřevinné skladby by měl být kladen důraz na původní stanovištní podmínky konkrétní lokality; stanovištní podmínky by měly být zohledněny i při pěstebních postupech.

Opatření 6.2

Realizovat opatření pro předcházení degradaci půdy (např. preference šetrných způsobů lesní těžby, lehká lesní mechanizace, revize systému lesní cestní sítě s cílem optimalizace její hustoty a trasování (vhodný sklon, odvodnění), zvýšení zastoupení listnatých dřevin v lesních porostech), jež zabrání další degradaci půd bude v důsledku znamenat zlepšení celkového stavu lesních porostů včetně zlepšení stavu biotopů pro jednotlivé druhy organismů (zlepšení stavu půdního prostředí, následně zlepšení zdravotního stavu lesních porostů apod.).

Provázat s podporou přírodě blízkých postupů hospodaření a používání šetrné lesní mechanizace. Při hospodaření v lesích omezovat či minimalizovat narušení půdního krytu a důsledkem toho degradaci půd. Připravit metodický pokyn, který jednoznačně stanoví dostatečné procento lesní biomasy z energetické těžby ponechané v lese k zajištění hnojivých účinků a zdravému vývoji lesa.

Opatření 6.3

Vysazované druhy by měly odolávat nejen klimatickým změnám, zohledněna by měla být i schopnost dřeviny odolávat např. imisním spadům. Zohledňovat by se měla tedy i lokalita porostů vzhledem ke zdrojům znečištění, mezoklimatické poměry aj. je vhodné se vyhnout vysazování geograficky nepůvodních dřevin, zejména v chráněných územích. Realizace tohoto opatření by měla být v souladu s cíli Národního programu na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (Zvyšování adaptačního potenciálu lesů druhovou, genovou a věkovou diverzifikací porostů, vynucená přeměna druhové skladby porostů (předčasné smýcení porostů jehličnanů, zvláště smrku, a náhrada jednodruhových porostů směsí dřevin).)

Opatření 6.4

Uhlík uvolněný kácením lesních porostů by měl být v maximální možné míře doplňován do koloběhu především výsadbou nových porostů. Naplňovat toto opatření prostřednictvím zalesňování vhodných stanovišť, delší dobou obmýtí a ponecháním většího množství odumřelého dřeva v lesích. Udržovat těžbu a výsadbu v rovnováze pro dosažení optimalizace. Vypracovat na téma optimalizace uhlíkového cyklu v půdních horizontech, zásobách dřeva stojících porostů a výrobků ze dřeva studii, která bude navrhnout konkrétní aktivity a kritéria pro optimalizaci cyklu, pokud již nebyla dříve zpracována.

Realizace opatření by měla být v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Zajistit v lesních porostech podíl stárnoucího a mrtvého dřeva jako útočiště společenstev organismů na něj vázaných.)

Opatření 6.5

Realizace opatření by měla být v souladu s cíli Státní politiky životního prostředí (Pokračovat ve způsobu udržitelného hospodaření v lesích, jakožto formě ekologického hospodaření.), Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013 (Vytvořit multifunkční lesnické systémy prospěšné životnímu prostředí, přírodě a krajině), Strategie udržitelného rozvoje ČR (V oblasti ochrany lesů průběžně zlepšovat druhovou skladbu i věkovou a prostorovou strukturu lesů s cílem blížít se postupně přírodě blízkému stavu, resp. stavu umožňujícímu lesním ekosystémům vykonávat všechny jejich přirozené ekologické funkce a podporovat mimoprodukční funkce lesa.), Státní program ochrany přírody a krajiny ČR (Zvýšit druhovou rozmanitost lesních dřevin a přiblížit se přirozené druhové skladbě lesa. Rozvinout přírodě blízké obnovní a pěstební postupy.), Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR (Zvyšování výměry lesů vhodným zalesněním nelesních půd).

Opatření 6.8

Nastavit transparentní a jasná pravidla v dotačních titulech a jejich kontinuitu. Zaměřit se na zvyšování adaptačního potenciálu lesů především druhovou, genovou a věkovou diverzifikací porostů a převod holosečného způsobu hospodaření na podrostní.

Opatření 6.9

Zalesňování zemědělské půdy provádět po komplexním vyhodnocení podmínek pedologických, hydrologických, ohrožení abiotickými a biotickými činiteli s ohledem na stanovištní podmínky, na krajinný ráz, funkce půdoochranné a na předpokládaný vývoj krajiny do budoucna. Při zalesňování pozemků využívat sukcesních pochodů (víceetapové obnovy), a snížit tak negativní projevy výsadby cílových lesních dřevin přímo na zemědělskou půdu, která pro ně nevytváří vhodné prostředí (např. z důvodu odlišné fyzikální struktury, přemíry organických i minerálních živin, menšího zastoupení mykorrhizy apod.).

Pro zalesnění preferovat ohrožené a problémové lokality (např. z hlediska dosavadního zemědělského využívání (půdy s malým obsahem živin, nevhodnou strukturou pro pěstování plodin, s nízkou retenční schopností, ohrožené erozí apod.) zamokřené a zabuřené plochy či zemědělskou půdu pro zemědělské účely nevhodnou.

Realizace opatření by měla směřovat k souladu s cíli Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR (V zájmu zachování linie rozhraní lesů a luk nedopustit zalesňování lučních a nivních enkláv uvnitř lesních komplexů.).

Opatření 6.10

Snížit obmýtí pouze po zpracování analýzy dopadů zavedení tohoto opatření a nastavení objektivně zjištěných kritérií z hlediska porostů projevy klimatické změny. Je nutné zabránit zneužívání tohoto opatření. Snižovat obmýtí by se mělo pouze v případě, že nelze vyloženě ohrožené dřeviny klimatickou změnou nahradit v současné platné právní úpravě. Případná změna obmýtní doby by se měla měnit především v lesech hospodářských a lesech ochranných. Samotná těžba by měla probíhat co nejšetrněji a zalesnění např. v lesech hospodářských by mělo dbát na stabilizační prvky v lesních porostech např. na místech pramenišť a úžlabin, následně je nutné vysazovat druhy vhodné danému stanovišti.

Opatření 6.11

Vzhledem k časté těžbě se doporučuje rychle rostoucí dřeviny vysazovat mimo extrémní stanoviště na svazích. Vzhledem k malým zkušenostem s těmito dřevinami se doporučuje maximální sběr informací a využití konzultací a další ověřování porostů rychlerostoucích dřevin v provozních podmínkách (založení porostu, vegetace, sklizeň, posklizňové zpracování). Zařadit legislativní úpravu pro bezúhonnou přeměnu trvalých travních porostů na cíleně pěstovanou energetickou fytomasu (RRD).

Při realizaci opatření by měl být dodržován cíl Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Zajistit minimalizování environmentálních rizik při využívání biomasy jako zdroje energie (udržitelnost produkce biomasy, dodržování ekologických limitů při využívání zbytkové biomasy – klest při lesních těžbách apod., princip předběžné opatrnosti při zavádění

nových plodin, minimalizace užívání chemických ochranných prostředků a hnojiv). Při produkci využívat technologie minimalizující tato rizika a umožňující udržitelné využívání přírodních zdrojů.).

Opatření 6.12

Tyto lesy se doporučují především pro malé a střední vlastníky. Menší plánovací jednotka umožňuje bohatší strukturu lesa. Současně by měl být tento charakter lesa podpořen v lesech zvláštního určení vyjma stanovišť s chudou půdou.

Opatření 7.1

Vhodné je stanovit priority druhového složení lesa s ohledem na stanovištní podmínky a účel lesa.

Realizace navrženého opatření by měla být v souladu s cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR (Podpora víceúčelového lesního hospodářství a posilování odpovídajících mimoprodukčních (ekologických a sociálních) funkcí lesů), Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Při obnovách porostů zabezpečit podíl dřevin přirozené druhové skladby (PDS) v hospodářských porostech alespoň v mezích současným zákonem stanoveného procenta melioračních a zpevňujících dřevin a vhodnými nástroji podporovat uplatňování dřevin PDS nad daný minimální rámec), Státní program ochrany přírody (Zvýšit druhovou rozmanitost lesních dřevin a přiblížit se přirozené druhové skladbě lesa. Do roku 2030 zvyšovat podíl nedostatečně zastoupených přirozených melioračních a zpevňujících dřevin tak, aby v obnovovaných lesních porostech celkově dosáhl dvojnásobku (tj. 44 %) jejich současného průměrného zastoupení. Pozornost věnovat i vzácným hospodářsky méně významným a ohroženým dřevinám přirozené druhové skladby (zejména jedli a jilmům). Úkol přednostně uskutečňovat v lesích ve státním vlastnictví, zejména na území národních parků a chráněných krajinných oblastí a v lesích vymezeného územního systému ekologické stability (ÚSES). Ke splnění tohoto úkolu vypracovat program k zajištění realizačních nástrojů.), Zvyšování adaptačního potenciálu lesů druhovou, genovou a věkovou diverzifikací porostů.)

Opatření 7.2

Podpora přirozené dřevinné skladby v lesích s převažujícím významem pro ochranu přírody dle stanovištních podmínek a minimalizovat v nich hospodářskou činnost člověka.

Opatření 7.3

Nastavení konkrétního hospodářského postupu je nezbytné realizovat dle místních stanovištních podmínek a výskytu konkrétních druhů organismů a biotopů (diferencované hospodaření). Preferovat v maximální možné míře způsoby hospodaření šetrné k lesním ekosystémům (minimalizace vlivů na půdu, retenční schopnost krajiny, biodiverzitu).

Opatření 7.4

Je zapotřebí věnovat zvýšenou pozornost eventuálnímu spontánnímu zarůstání biologicky cenných bezlesí lesem (skalní biotopy, mokřady, alpské bezlesí apod.). Výsledky monitoringu by měly být zveřejněny

Opatření 7.5

Management by měl odpovídat stanovištním podmínkám, případně i hrozcím disturbancím, podpora by měla být poskytována i ve formě dotací.

Opatření 7.6

Používání geograficky nepůvodních druhů by se nemělo stát trendem, případné použití je pozitivní ve formě rychlerostoucích dřevin s využitím jako biopalivo na vhodných lokalitách. Nastavení limitů tak, aby rizika používání nepůvodních druhů z hlediska dopadů na životní prostředí byla omezena či snížena na základě znalostí. Navržené opatření je v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Uplatňovat zásady ekosystémového přístupu při využívání složek lesní biodiverzity. To mj. představuje dbát na ochranu genofondu ohrožených druhů nižších i vyšších rostlin, jednotlivých společenstev volně žijících živočichů (zoocenóz), lesní půdy a jejího přirozeného vodního režimu, přičemž nelze pomíjet ostatní např. socioekonomické aspekty dané problematiky).

Opatření 7.9

Mechanismy pro zvýšení podílu dřeva v lese by měly být stanoveny v rámci plánu péče o les. Navrhovaná míra opatření by měla zohledňovat mimo jiné i parametry terénu (sklon svahu, náchylnost ke svahovým deformacím), mezoklimatické podmínky aj. Rozkládající se dřevní hmota generovaná ze stromů prošlých přirozeným vývojem stárnutí stanovištně odpovídajících druhů dřevin obohatí půdu na lokalitě (nejvíce živin obsahují asimilační orgány a kůra, jinak dřevo je na živiny poměrně chudé). Tlející dřevo má zásaditou reakci a pomáhá neutralizovat kyselost lesních půd. Zejména na plochách jehličnatých monokultur může odvoz dříví další okyselování ještě podpořit. Padlé stromy také obohacují humus, pomáhají udržovat vlhkost půdy a stabilizují ji proti erozi.

Opatření 7.10

Dle doporučení 7.8 by množství a kvalita dřevní hmoty ponechána na stanovišti měla odpovídat poměrům na daném stanovišti. Zohlednit by se měly příslušné fyzicko-geografické parametry lokality (sklon svahu, propustnost půd, forma humusu, vegetační kryt, klimatické poměry aj.)

Opatření 7.11

Výsadba geograficky nepůvodních dřevin by měla být v lesech zvláštního určení zcela vyloučena a v dalších kategoriích důkladně monitorována.

Opatření 7.12

Opatření proti šíření invazních druhů by mělo být prováděno na základě průzkumu o výskytu těchto druhů. Po odstranění invazních druhů by mělo dojít na lokalitě k průběžnému monitoringu, který by kontroloval stav po realizaci opatření a zajistil včasnou nápravu ve chvíli opětovného výskytu.

Opatření 8.1

Do budoucna přejít na permanentní inventarizaci s doplněním sledovaných jevů (např. výskyt kalamitních škůdců, invazních rostlin, působení biotických škodlivých činitelů).

Opatření 8.2

Navrhovaný monitoring by mohl být na vymezených lokalitách (např. malých povodích) doplněn o pozorování odtokového procesu, pozorování biodiverzity přirozeně se vyvíjejícího ekosystému, popř. pozorování účinnosti disturbančních vlivů na tyto porosty a následné porovnání např. se smrkovými monokulturami.

Opatření 8.3

Doporučuje se monitoring soustředit popř. rozšířit především do oblastí, kde nebezpečí v podobě imisí hrozí vzhledem k blízkosti producentů imisí, popř. pravidelnému dálkovému přenosu imisí.

Opatření 9.1

Provázat s dotacemi z veřejných zdrojů pro ohrožené a problémové lokality. Způsob hospodaření by měl být stanoven zejména na základě přírodních podmínek na lokalitě, diferenciaci dle druhu vlastnictví navrhopat po důkladné analýze, dle názoru SEA zpracovatele je vhodné nečinit rozdíly mezi jednotlivými druhy vlastnictví stran tlaku na omezování holosečí a zavádění přírodě blízkých způsobů hospodaření. Podmínky by měly být nastaveny stejně pro všechny subjekty (státní i soukromé). Nezbytným předpokladem je existence fungujícího systému kompenzací za újmy na hospodaření v lesích.

Opatření 9.2

Přirozenou obnovu předně nesoustředit pouze do lesů zvláštního určení a lesů ochranných.

Opatření 9.3

Při obhospodařování omezit postupy spojené s rozrytím či hutněním povrchu půdy. Přípravné dřeviny na kalamitních holinách by měly být z velké části rovněž doplněny pohozy padlých

kmenů po předchozích kalamitách (týká se většinou lesů zvláštního určení a lesů ochranných). Takto upravené holiny si zachovají retenční schopnost a zamezí tak vzniku půdní eroze. V biologicky cenných lokalitách není vhodné používat jako přípravné dřeviny geograficky nepůvodní druhy. Dále je vhodné hledat cesty jak neprovádět plošné (hromadné) zalesnění holin, využívaných významnými druhy živočichů (viz 6.6).

Opatření 9.4

Dřevinná skladba by měla odpovídat stanovištním podmínkám dané lokality, tak bude schopna nejlépe odolávat působícím disturbancím.

Opatření 9.5

Zvážit, zda výzkum realizovat v rámci Lesní ochranné služby. Obecně cílem by mělo být vybudování porostu, který je ekologicky stabilní, pružný a vliv biotických činitelů omezí přirozený stav ekosystému na únosnou míru.

Opatření 9.10

Při hospodaření v lesích se doporučuje používání jen té nejšetrnější techniky, jejíž použití umožňuje stanoviště. Zohledňovat mimo jiné i parametry terénu a klimatické poměry. Např. těžbu na prudkých svazích provádět jen mimo období dešťů atd. Motivace formou dotací zejména pro ohrožené lokality z hlediska degradace půdy (viz např. Zpráva o stavu lesa, vydáno MZe).

Opatření 9.11

Preferovat zadržetí popř. zbrzdění vody v lesních ekosystémech především přirozenou cestou. Realizace navrženého opatření by měla probíhat v souladu s cíli Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR (Obnovovat přirozené retenční prvky, suché poldry, drobné vodní nádrže. Nepřipustit zatrubňování vodních toků, obnovit nevhodně zatrubněné toky.).

Opatření 9.12

O odnětí z PUPFL by měli v první řadě uvážlivě rozhodovat pověřené orgány státní správy, nikoli výše poplatku.

Opatření 9.13

Při stanovení definice ekologické újmy by se měly zohlednit stanovištní podmínky, ekologická stabilita a celková hodnota hodnoceného ekosystému.

Opatření 9.14

Při kategorizaci by se měly zohlednit stanovištní podmínky jednotlivých lokalit.

Realizace opatření by měla Strategie udržitelného rozvoje (Podpora víceúčelového lesního hospodářství a posilování odpovídajících mimoprodukčních (ekologických a sociálních) funkcí lesů v oblastech zvýšeného veřejného zájmu.

Opatření 10.1

Pro každý případ důkladně zanalyzovat a zohlednit naléhavost případu a okolní sociální, ekonomické a ekologické faktory. Do přípravy strategie zapojit veřejnost.

Opatření 10.2

Při volbě konkrétního způsobu meliorace důkladně zvážit a zohlednit konkrétní podmínky lokality a v maximální možné míře preferovat co nejšetrnější postupy z hlediska životního prostředí. Realizace opatření by měla být v souladu s cílem Plánu hlavních povodí České republiky (Zajištění ochrany vodních poměrů v krajině a zlepšování retenční schopnosti krajiny).

Opatření 10.3

Informovat o fungování fondu přehledně a transparentně odbornou a pokud možno i laickou veřejnost. Realizace opatření by měla podporovat aktivity, které budou v souladu s cílem Strategie udržitelného rozvoje (Postupně odstraňovat staré ekologické zátěže tak, aby byla minimalizována až eliminována z nich plynoucí rizika).

Opatření 10.3

Přeměna porostů by měla zohlednit stanovištní podmínky a současně by měla proběhnout způsobem minimalizující vliv na retenční schopnost krajiny.

Realizace navrženého opatření by měla probíhat v souladu s cíli Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (Při obnovách porostů zabezpečit podíl dřevin přirozené druhové skladby (PDS) v hospodářských porostech alespoň v mezích současným zákonem stanoveného procenta melioračních a zpevňujících dřevin a vhodnými nástroji podporovat uplatňování dřevin PDS nad daný minimální rámec) a Státního programu ochrany přírody (Zvýšit druhovou rozmanitost lesních dřevin a přiblížit se přirozené druhové skladbě lesa).

Opatření 10.4

Při tvorbě legislativních podmínek by měly být zohledněny stanovištní podmínky. Pokud možno zjednodušit administrativní postupy, motivovat vlastníky či hospodáře dotacemi.

Opatření 12.2

Vzdělání pracovníků by se mělo mimo jiné soustředit i na ochranu a péči o biodiverzitu, odtokové procesy z lesního prostředí a udržování retenční schopnosti krajiny při obhospodařování lesa, včetně adaptací na změny klimatu.

Opatření 13.1

Vytvoření informačního systému by mělo proběhnout cestou populárně naučnou. Především vztah místních obyvatel, lesních hospodářů i turistů je důležitý v dalším vývoji lesního ekosystému. Informační systém zaměřit i na informování laické veřejnosti.

Opatření 13. 6

V rámci stanovování podmínek by bylo vhodné využít současně i možnost osvěty o funkcích lesa.

Realizace navrženého opatření by měla být v souladu s cíli Státního programu ochrany přírody (Podporovat rozvoj šetrné (ekologicky únosné) turistiky, zejména ekoturistiky zaměřené na poznávání a prožívání přírodních i krajinných krás. Využívat ekoturistiky k ekologické výchově veřejnosti, ke zvýšení zahraničního cestovního ruchu i mimo tradičně navštěvovaná místa a k vytváření nových pracovních příležitostí pro místní obyvatele, zejména ve velkoplošných chráněných územích. Zajišťovat trvalé podmínky pro pěší a cyklistickou přístupnost krajiny.), Koncepce státní politiky cestovního ruchu Podpora forem šetrných k životnímu prostředí (venkovský cestovní ruch, agroturistika, ekoturistika, cyklistika). Ekologická osvěta návštěvníků turistických destinací, včetně informací o šetrném cestovním ruchu.), Strategie udržitelného rozvoje ČR (Podpora víceúčelového lesního hospodářství a posilování odpovídajících mimoprodukčních (ekologických a sociálních) funkcí lesů v oblastech zvýšeného veřejného zájmu), Státní politiky životního prostředí ČR pro období 2004-2010 (Zpřístupňovat krajinu budováním polních cest, cyklostezek, pěších turistických tras, naučných a tematických stezek), Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR Regulace a podpora cyklistiky z pohledu ochrany území vyžadujících zvláštní ochranu (zvláště chráněná území, lokality výskytu zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin).

Opatření 13. 7

Současně by měly být při podpoře rekreačního využívání lesa zohledněny i kategorie dle stanovištních podmínek, nutné je místní posouzení situace.

Opatření 13.8

S vymezením negativních činností zároveň popsat následky těchto činností a nastavení protiopatření. Tyto informace doporučujeme provádět za přístupu veřejnosti k těmto informacím a zveřejnit nejlépe naučnou formou.

Opatření 15.6

Nabídku programů pro školy rozšířit i do volnočasové oblasti, víkendové či prázdninové pobytové akce.

Opatření 17.2

Je zapotřebí věnovat zvýšenou pozornost eventuálnímu spontánnímu zarůstání biologicky cenných bezlesí lesem (skalní biotopy, mokřady, alpinské bezlesí apod.). Pro účely ponechávání tlejícího dříví v lese, by bylo vhodné vypracovat metodický pokyn, který stanoví, ve kterých jasně vyjmenovaných případech je nutno biomasu nutno ponechat z pohledu hnojivých účinků, či procentuálně vyměřit. Také popsat doporučující metodu, jak postupovat při sběru a svozu lesní energetické biomasy. Opatření je považováno za jeden z nejdůležitějších kroků v rámci lesního hospodaření.

Opatření 17.3

Preferovat zejména u ohrožených a problémových lokalit z hlediska některé ze složek životního prostředí.

8. Výčet důvodů pro výběr zkoumaných variant a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů (např. technické nedostatky nebo nedostatečné know-how)

8.1. Výběr zkoumaných variant

Národní lesnický program II je předkládán jako jednovariantní. NLP II je posuzován z hlediska vlivů na životní prostředí metodou ex-post, tj. je hodnocena již zpracovaná a částečně projednaná verze NLP II. Varianty NLP II vznikaly při přípravě dokumentu a k posouzení je předkládána jedna varianta.

Vzhledem k úrovni obecnosti formulovaných opatření je zřejmé, že varianty mohou nastat ve fázi implementace NLP II, tj. při rozhodování o způsobech realizace navrhovaných opatření, respektive při realizaci konkrétních projektů.

8.2. Popis provedení posouzení vlivů NLP II na životní prostředí

Posouzení vlivů NLP II na životní prostředí bylo provedeno v souladu se zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Významným podkladem byla Metodika posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (MŽP, edice Planeta 7/2004) a „Handbook on SEA for Cohesion Policy 2007 – 2013“.

Součástí vyhodnocení vlivů na životní prostředí na základě vydaného závěru zjišťovacího řízení je i posouzení vlivů na soustavu lokalit Natura 2000.

Proces posuzování vlivu NLP II na životní prostředí byl zahájen v době, kdy byl připraven již expertně projednaný návrh NLP II, jednalo se tedy o přístup ex-post).

Základním prvkem posouzení bylo hodnocení vztahu navržených opatření vzhledem k identifikovaným relevantním klíčovým tématům životního prostředí.

Jednotlivé kroky provedení posouzení vlivů NLP II na životní prostředí:

1. Analýza vývoje stavu životního prostředí na území ČR ve vztahu k lesním ekosystémům a lesnímu hospodářství.
2. Analýza strategických dokumentů na mezinárodní a národní úrovni.
3. Stanovení sady klíčových témat životního prostředí relevantních pro hodnocení NLP II na základě analýzy trendů a stavu životního prostředí, cílů strategických dokumentů pro oblast životního prostředí a obsahu NLP II.
4. Posouzení všech částí dokumentu se zaměřením zejména na návrhovou část NLP II vzhledem ke klíčovým tématům životního prostředí.
5. Posouzení NLP II z hlediska vlivů na veřejné zdraví
6. Posouzení NLP II z hlediska vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (lokality systému Natura 2000)
7. Návrh opatření pro předcházení negativnímu vlivu implementace NLP II na životní prostředí.
8. Návrh monitoringu implementace NLP II z hlediska vlivů na životní prostředí.
9. Zpracování SEA dokumentace.

8.3. *Problémy při shromažďování požadovaných údajů*

Ze strany předkladatele a zpracovatele NLP II bylo zpracovateli SEA poskytnuto dostatečné množství relevantních údajů pro zpracování hodnocení. Vzhledem k přístupu ex-post a skutečnosti, že NLP II zpracovávala pracovní skupina pod vedením ÚHÚL nebylo možné, aby se SEA posuzovatel zapojil do přípravy jednotlivých částí dokumentu a vzhledem k obecnosti některých opatření nebylo možné obdržet přesné vysvětlení důvodu a charakteristiky daného opatření. Dále nebylo možné výsledky hodnocení konzultovat se zpracovateli NLP II a nebyly tudíž ani v NLP II reflektovány.

9. Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivů koncepce na životní prostředí

9.1. Úvod

V rámci implementace NLP II musí být prováděno sledování vlivů na životní prostředí dle ustanovení §10h zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Předkladatel koncepce je povinen zajistit sledování a rozbor vlivů schváleného NLP II na životní prostředí a veřejné zdraví.

V případě zjištění závažných negativních vlivů na životní prostředí nebo veřejné zdraví během implementace NLP II je předkladatel povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů a informovat o tom Ministerstvo životního prostředí a dotčené správní úřady a současně rozhodnout o změně NLP II.

9.2. Charakter NLP II z hlediska monitoringu

NLP II má z hlediska sledování vlivů jeho implementace na životní prostředí poměrně specifický charakter. Nejedná se o strategický dokument s danou implementační strukturou, nýbrž o vytyčení dalšího směřování lesnické politiky v souladu s Lesnickou strategií pro Evropskou unii. NLP II nestanovuje způsob, jakým by měla být navržena opatření dále řešena, ani neukládá zodpovědnosti za řešení jednotlivých opatření konkrétním subjektům a nestanovuje termíny pro plnění. NLP II bude implementován pomocí navazujících dokumentů, legislativních úprav, finančních nástrojů a aktivit. Součástí NLP II není návrh monitoringu jednotlivých opatření, tj. není navržen systém sledování realizace NLP II.

Návrh systému sledování dopadů realizace NLP II na životní prostředí tedy respektuje níže uvedená specifika:

- a) účelem dokumentu je zejména určení směřování lesnické politiky,
- b) navrhovaná opatření NLP II jsou obecného charakteru,
- c) dokument bude implementován prostřednictvím legislativních změn, finančních nástrojů, navazujících dokumentů a aktivit, NLP II nemá vlastní implementační strukturu,
- d) NLP II nenavrhuje monitoring, resp. systém indikátorů pro sledování realizace navržených opatření.

Pro sledování míry vlivu realizace NLP II na jednotlivá klíčová témata životního prostředí navrhnul zpracovatel SEA environmentální indikátory, resp. indikátory pro sledování dopadů realizace NLP II na životní prostředí (viz tab.18). Tyto indikátory byly navrženy v rámci klíčových témat životního prostředí, která byla využita pro hodnocení NLP II. Územní jednotkou pro sledování indikátorů je Česká republika. U jednotlivých indikátorů jsou uvedeny zdroje dat, některé indikátory se systematicky dosud nesledují a SEA zpracovatel navrhuje indikátory nově zařadit do sledování. Pro zajištění dostatečné účinnosti sledování vlivů NLP II na životní prostředí je nutné zpracovat systém monitoringu pro jednotlivá navržená opatření NLP II.

Tab. 18 – Indikátory životního prostředí

Indikátory	Jednotky	Definice	Zdroje dat
*Roční těžba energetické dendromasy (lesní, resp.tzv.zelené štěpky)	tis.tun/rok	Celkové množství přepočtené na tuny (v průměru za rok)	MZe, MPO
*Roční těžba energetické dendromasy (lesní, resp.tzv.zelené štěpky) v energetických jednotkách	PJ/rok	Celkové množství energie v palivu	MZe, MPO
Roční nárůst ploch osázených RRD	ha/rok	Celková výměra lesních pozemků s RRD	MZe
Roční těžba dendromasy z RRD	tis.tun/rok	Celkové množství v tunách	MZe, MPO
Roční těžba dendromasy z RRD v energetických jednotkách	PJ/rok	Celkové množství energie v palivu	MZe, MPO
Rozloha lesních pozemků	ha	Celková výměra lesních pozemků v ČR	ČSÚ
Rozloha holosečí	ha	Celková výměra holosečí	ČSÚ, ÚHUL
Druhové složení lesů	%	% (smrk, jedle, borovice, modřín, ostatní jehličnany, dub, buk, bříza, ostatní listnaté dřeviny, podíl jehličnaté x listnaté)	ÚHUL
Škody na lesních porostech biotickými činiteli	ha	plochy poškozené působením biotických činitelů (hmyz, houby, vysoká zvěř aj.)	ÚHUL, ČSÚ
Škody na lesních porostech abiotickými činiteli	ha	plochy poškozené působením abiotických činitelů (námraza, intenzivní srážky, požáry, vichřice aj.)	ÚHUL, ČSÚ
Lesy ohrožené erozí	ha	Plocha pozemků s kumulací faktorů zvyšujících riziko eroze (sklon a stabilita svahu, klima, vegetace, podloží, těžká technika aj.)	ÚHUL, ČSÚ, ČHMÚ, ČGS
Lesy postižené erozí	ha	Plocha pozemků s již rozeznatelnými erozními projevy (smyv hornin, sesuvy...)	ÚHUL, ČSÚ
Lesy se starou ekologickou zátěží	ha	Plocha lesních pozemků ovlivněná starou ekologickou zátěží	ÚHUL, ČSÚ, MF

Lesy s poškozeným porostem	ha	Výměra pozemků se stupněm poškození porostů imisemi zařazeném ve stupni II	ÚHUL
Populace legislativně chráněných druhů organismů	- počet populací jednotlivých druhů - velikost populací jednotlivých druhů (počet jedinců)	Výskyt životaschopných populací všech legislativně chráněných druhů organismů (zvláště chráněné druhy, evropsky významné druhy rostlin a živočichů, ptačí druhy)	Národní inventarizace lesů (metodiku nutno doplnit o indikátory změn biodiverzity) Monitoring stavu lokalit soustavy Natura 2000 – AOPK Monitoring zvláště chráněných druhů – AOPK <i>Nutno sjednotit metodiku zpracování výše uvedených zdrojů dat</i>
Rozloha a stav lesních typů přírodních stanovišť	- rozloha (ha) - stav (kategorie)	Rozloha a stav lesních typů přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách	Monitoring stavu lokalit soustavy Natura 2000 – AOPK eventuálně: Národní inventarizace lesů (metodiku nutno doplnit o indikátory změn biodiverzity) <i>Nutno sjednotit metodiku zpracování výše uvedených zdrojů dat</i>
Rozloha lesů ponechaných bez hospodářských zásahů	(ha)	Rozloha lesů ponechaných bez hospodářských zásahů	Národní inventarizace lesů (metodiku nutno doplnit)
Rozloha lesů obhospodařovaných jako pařeziny a podobné tvary lesa	(ha)	Rozloha lesů obhospodařovaných jako pařeziny a podobné tvary lesa	Prozatím neznámé (uvedené kritérium je vhodné zpracovat např. do Národní inventarizace lesů)

* Pozn.: Navržené indikátory jsou v podstatě vzájemně zaměnitelné a jedná se o měření roční těžby buď v hmotnostních nebo v energetických jednotkách. Energetické jednotky jsou jednoznačnější a přesnější, hmotnostní jednotky jsou snadněji zjistitelné. Při přepočtu hmotnostních jednotek na energetické je nezbytné při statistickém výkaznictví sledovat parametry dendromasy.

9.3. Doporučení SEA k monitoringu

Pro účely realizace NLP II je vhodné navrhnout pro sledování, zda a jakým způsobem jsou jednotlivá opatření navržená v rámci NLP II realizována, systém monitoringu, resp. indikátorů, pomocí kterého bude pravidelně vyhodnocována realizace opatření NLP II. Vzhledem k charakteru NLP II, který navrhuje opatření se silnou vazbou na životní prostředí, bude možné v rámci monitoringu NLP II sledovat i dopady vlivu realizace NLP II na životní prostředí.

Systém monitoringu by měl být navržen co možná nejjednodušeji, aby jej bylo možné v pravidelných intervalech vyhodnocovat a v případě potřeby jednotlivé indikátory reformulovat, popř. doplňovat. V rámci zpracování systému monitoringu by měl být ke každému opatření navržen alespoň jeden indikátor, který bude vypovídat o míře plnění daného opatření. Hodnocení má odpovédět na otázku, zda a popř. jakým způsobem bylo dané opatření naplněno. V rámci monitoringu je nutné určit zodpovědnosti za celkový monitoring NLP II a dále za sledování jednotlivých indikátorů. Zajištění výše uvedených aktivit spojených s monitoringem realizace NLP II vyžaduje dostatečné personální a odborné kapacity.

Pro sledování vlivů implementace jednotlivých opatření NLP II na životní prostředí by měl být vytvořen jeden systém, který by zahrnoval:

- koordinace environmentálního monitoringu na úrovni ČR
- pravidelné vyhodnocování výsledků monitoringu vlivů opatření realizovaných v rámci NLP II na životní prostředí
- pravidelné zveřejňování výsledků monitoringu
- poskytování informací o problematice životního prostředí ve vazbě na NLP II všem zainteresovaným subjektům a jednotlivcům.

Níže jsou uvedeny příklady indikátorů pro opatření NLP II viz tab. 19.

Tab.19 – Příklady indikátorů pro sledování realizace NLP II

Opatření	Indikátor	Jednotky	Otázka
1.12. Přehodnotit legislativní náročnost na drobné lesní majetky s cílem zmírnit některá zákonná ustanovení.	Legislativní změny týkající se zmírnění náročnosti na drobné lesní majetky	Počet změn Charakteristiky zmírnění náročnosti	Byly provedeny legislativní změny snižující náročnost na drobné lesní majetky? (Ano/Ne) Došlo ke skutečnému zmírnění náročnosti na drobné lesní majetky? (Ano/Ne)
1.13. Připravit a zavést jednotný ekonomický informační systém LH.	Jednotný ekonomický informační systém LH	Ekonomický informační systém LH	Byl zaveden jednotný informační systém LH? (Ano/Ne)

10. Popis plánovaných opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce.

Plánovaná opatření jsou popsána v kapitole 7 vyhodnocení.

11. Stanovení indikátorů (kritérií) pro výběr projektů

Návrh indikátorů pro výběr aktivit (kritérií) vychází z předpokladu, že NLP II bude implementována zejména prostřednictvím navazujících dokumentů, legislativních úprav, finančních nástrojů a aktivit. V rámci NLP II nebudou realizovány konkrétní projektové a investiční záměry – jejich bližší specifikace bude předmětem navazujících plánovacích a schvalovacích a legislativních procesů.

Kritéria pro výběr aktivit lze v případě NLP II chápat jako environmentální indikátory, které by měly být zohledněny při zpracování navazujících dokumentů, legislativních úprav, finančních nástrojů a aktivit. Zpracovatel SEA navrhuje základní seznam environmentálních indikátorů, které by měly být zohledněny při realizaci jednotlivých opatření. Na základě těchto indikátorů byla formulována kritéria pro realizaci jednotlivých opatření NLP II.

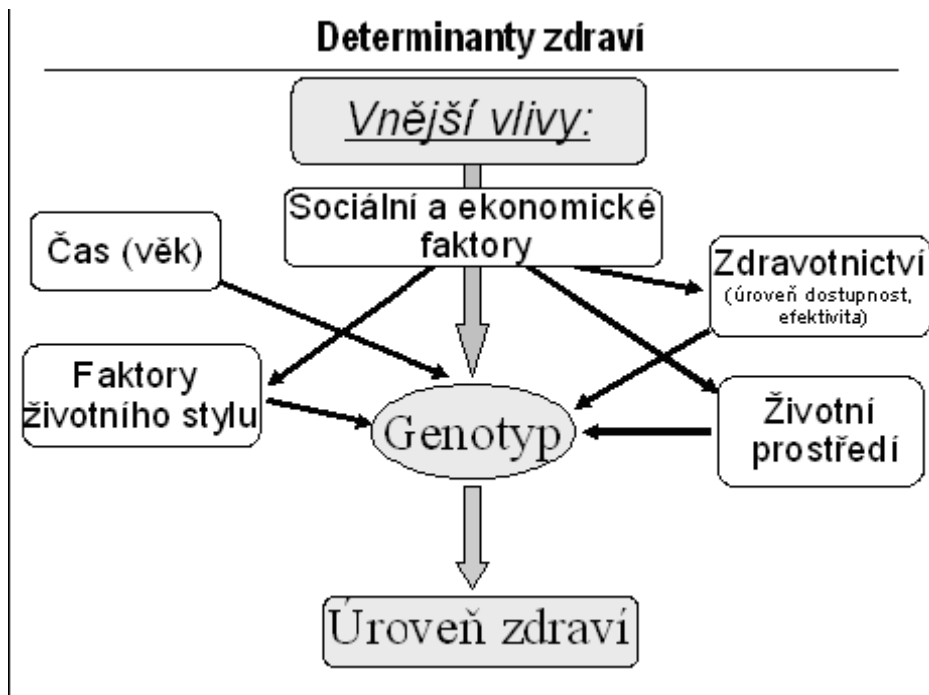
Tab. 20 – Kritéria pro realizaci jednotlivých opatření NLP II

Indikátory	Kritérium pro výběr aktivit
Roční těžba energetické dendromasy (lesní, resp. tzv. zelené štěpky)	Došlo realizací opatření/NLP II ke zvýšení těžby energetické dendromasy?
Roční nárůst ploch osázených rychlerostoucími dřevinami	Došlo realizací opatření/NLP II k nárůstu ploch osázených rychlerostoucími dřevinami?
Roční těžba dendromasy z RRD	Došlo realizací opatření/NLP II ke zvýšení těžby dendromasy z rychlerostoucích dřevin?
Rozloha lesních pozemků	Došlo realizací opatření/NLP II ke zvýšení rozlohy lesních pozemků?
Rozloha holosečí	Došlo realizací opatření/NLP II ke snížení rozlohy holosečí?
Druhové složení lesů	Došlo realizací opatření/NLP II ke zlepšení druhového složení lesů (zvýšení podílu listnatých dřevin)?
Škody na lesních porostech biotickými činiteli	Došlo realizací opatření/NLP II ke snížení škod na lesních porostech způsobených biotickými činiteli?
Škody na lesních porostech abiotickými činiteli	Došlo realizací opatření/NLP II ke snížení škod na lesních porostech způsobených abiotickými činiteli?
Lesy ohrožené erozí	Došlo realizací opatření/NLP II ke snížení plochy pozemků s kumulací faktorů zvyšujících riziko eroze (sklon a stabilita svahu, klima, vegetace, podloží, těžká technika aj.)?
Lesy postižené erozí	Došlo realizací opatření/NLP II ke snížení plochy pozemků s již rozeznatelnými erozními projevy (smyv hornin, sesuvy...)?
Lesy se starou ekologickou zátěží	Došlo realizací opatření/NLP II ke snížení plochy lesních pozemků ovlivněné starou ekologickou zátěží?

Lesy s poškozeným porostem	Došlo realizací opatření/NLP II ke výměry pozemků se stupněm poškození porostů imisemi zařazeném ve stupni II?
Populace legislativně chráněných druhů organismů	Došlo realizací opatření/NLP II k zachování či snížení výskytu životaschopných populací všech legislativně chráněných druhů organismů (zvláště chráněné druhy, evropsky významné druhy rostlin a živočichů, ptačí druhy)?
Rozloha a stav lesních typů přírodních stanovišť	Došlo realizací opatření/NLP II ke zvýšení rozlohy a zlepšení stavu lesních typů přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách?
Rozloha lesů ponechaných bez hospodářských zásahů	Došlo realizací opatření/NLP II ke zvýšení rozlohy lesů ponechaných bez hospodářských zásahů?
Rozloha lesů obhospodařovaných jako pařeziny a podobné tvary lesa	Došlo realizací opatření/NLP II ke zvýšení rozlohy lesů obhospodařovaných jako pařeziny a podobné tvary lesa?

12. Vlivy koncepce na veřejné zdraví

Světová zdravotnická organizace (WHO) definuje zdraví jako "stav kompletní fyzické, mentální a sociální pohody, který nesestává jen z absence nemoci nebo vady." Zdraví ovlivňují determinanty zdraví. Jsou to především sociální, ekonomické a další podmínky, které můžeme shrnout pod pojem životní prostředí, dále životní styl, genetický základ a v neposlední řadě systém zdravotnictví.

Analýza zdravotního stavu obyvatelstva

Níže uvádíme analýzy zdravotního stavu obyvatelstva (v roce 2006) vybrané vzhledem k obsahu a zaměření NLP II a jeho vazeb na veřejné zdraví.

Tab. 21 - Výskyt alergických onemocnění

**Tab. 4.3 Zastoupení jednotlivých
alergologických diagnóz u dětí, 2006**

Jednotlivé alergologické diagnózy	Počet diagnóz	Počet dětí (%)
Alergická rýma pylová (pollinóza)	907	12,8
Atopický ekzém	872	12,3
Astma	582	8,2
Opakované bronchitidy	263	3,7
Celoroční alergická rýma	231	3,3
Ostatní alergie	450	6,4
Kombinované diagnózy		
Pollinóza s atopickým ekzémem	245	3,4
Astma pollinare	221	3,1
Dermorespirační syndrom	196	2,8
Dermorespirační syndrom s pollinózou	78	1,1

Lékařem diagnostikované alergické onemocnění bylo zjištěno celkem u 32 % dětí. Nejčastějším onemocněním je alergická rýma pylová a atopický ekzém. Obě tyto diagnózy činily přes 50 % všech diagnostikovaných alergických onemocnění. Chlapci trpí významně častěji než dívky pylovou rýmou a astmatem. Vyšší počet alergických onemocnění je zjišťován u dětí v pubertálním věku a u dospívajících, než u předškolních dětí. Počet dětí trpících alergiemi se v jednotlivých městech pohybuje zhruba mezi 20 a 50 %. Výsledky ukazují na nárůst počtu alergií ve srovnání s předchozím šetřením v roce 2001 ve všech věkových skupinách.

Kvalita ovzduší ve sledovaných sídlech se v roce 2006 ve srovnání s rokem předchozím mírně zhoršila, zvláště ve znečištění látkami, jejichž emise do ovzduší jsou přímo svázané s narůstající dopravní zátěží: suspendovanými částicemi s navázanými polycyklickými aromatickými uhlovodíky, a oxidem dusičitým.

Ovzduší

U těžkých kovů byly potvrzeny dlouhodobě sledované trendy, a to víceméně stabilizovaný stav u olova, kadmia, chrómu a arzenu v období 1995 až 2006 bez významnějších výkyvů. Ze spektra měřených kovů vystupují hodnoty kadmia a arzenu na lokálním zdrojem zatížené stanici v Tanvaldu a hodnoty všech kovů na ostravských průmyslem exponovaných stanicích, které v případě arzenu překročily i cílový imisní limit. Vyšší zátěž těžkými kovy lze vysledovat i na dalších stanicích charakterizujících průmyslové lokality v Plzni či v Ústí nad Labem. Na některých stanicích v Severních Čechách lze identifikovat zvýšené koncentrace těžkých kovů způsobené spalováním pevných paliv v lokálních topeništích.

Podle vyhodnocení zdravotních rizik pro látky s potenciálním karcinogenním účinkem byly zjištěny nejvyšší hodnoty individuálního rizika zvýšení pravděpodobnosti vzniku nádorového onemocnění v důsledku expozice polyaromatickým uhlovodíkům, a to průměrně zhruba o 2

případy na 10 tisíc obyvatel, pro benzen pak o jeden řád nižší, o 2 případy na 100 tisíc obyvatel. I když mírné zvýšení těchto hodnot proti roku 2005 způsobilo zařazení průmyslem významně exponovaných stanic, jedná se o hodnoty, které zasluhují pozornost. Zvláště proto, že rozdíl mezi běžnými městskými a průmyslem zatíženými lokalitami často nepřekračuje jeden řád. Kromě průmyslově zatížených lokalit, mezi které stále patří například Ostrava, Karviná, Ústí nad Labem nebo Liberec, se znečištění ovzduší koncentruje ve velkých městských aglomeracích (Praha, Brno, Ostrava), kde je překračován imisní limit u více sledovaných parametrů kvality ovzduší. V souvislosti s celorepublikovým nárůstem intenzity dopravy lze nalézt významně zatížená místa („hot spots“) i v ostatních městech, a v souvislosti s nárůstem cen energií a spotřeby fosilních paliv v domácnostech i v malých sídlech.

Psychosociální faktory a názory na zdraví a životní prostředí

- Spokojeno se životem bylo 53 % osob (54 % mužů a 52 % žen), neutrální názor zastávalo 41 % a nespokojeno bylo 6 % osob, rozdíl mezi muži a ženami byl na hranici statistické významnosti ($p = 0,047$).
- Spoluodpovědnost za vlastní zdraví pocívalo 61 % respondentů, 35 % mělo neutrální názor a 5 % respondentů mělo pocit, že mohou ovlivnit své zdraví jen velmi málo.
- S tvrzením „být zdravý závisí na mě“ souhlasilo více mužů (55 %) než žen (50 %; $p < 0,001$).
- Respondenti nejčastěji považovali za faktor silně ovlivňující zdraví trvalé nervové vypětí (76 % respondentů), kouření (74 %) a obezitu (72 %). Ženy přikládaly hodnoceným faktorům větší význam než muži, pouze v pohledu na nedostatek pohybu se muži i ženy nelišili.
- Se životním prostředím v místě svého bydliště bylo spokojeno 38 % respondentů, nespokojeno bylo 11 % (muži vyjádřili spokojenost častěji než ženy; $p < 0,001$). Na znečištění ovzduší si stěžovalo 15 % respondentů, stejně jako na prašnost v okolí bydliště, na nečištění vodních toků 9 % osob.

Způsob hodnocení

Na základě závěru zjišťovacího řízení je hodnocena vazba Národního lesnického plánu na Dlouhodobý program zlepšování stavu obyvatelstva ČR – Zdraví 21 pro všechny v 21. století. Nejprve je potřeba identifikovat cíle Zdraví 21 vztahující se k zaměření NLP a poté vyhodnotit jejich vztah, vazbu.

Po prozkoumání cílů koncepce Zdraví 21 lze konstatovat, že žádný z uvedených cílů nemá přímou vazbu na NLP, resp. NLP přímo neovlivní plnění některého z cílů resp. opatření uvedených v NLP.

Lze však konstatovat nepřímý vztah. Níže uvádíme přehled cílů Zdraví 21, které NLP může pozitivně nepřímo ovlivnit.

- CÍL 4: ZDRAVÍ MLADÝCH -VYTVOŘIT PODMÍNKY, ABY DO ROKU 2020 MLADÍ LIDÉ BYLI ZDRAVĚJŠÍ A SCHOPNĚJŠÍ PLNIT SVOJI ROLI VE SPOLEČNOSTI

Aby děti a dospívající mládež byly způsobilější ke zdravému životu a měly schopnost dělat zdravější rozhodnutí, je vhodné zachovat rekreační funkci lesa a přístup do lesů. Současně vztah k přírodě napomáhá zdravému sociálnímu a společenskému vývoji mládeže. Zde lze doporučit aktivní spolupráci škol a Ministerstva zemědělství.

- CÍL 5: ZDRAVÉ STÁRNUTÍ - DO ROKU 2020 BY MĚLI MÍT LIDÉ NAD 65 LET MOŽNOST PLNĚ VYUŽÍT SVŮJ ZDRAVOTNÍ POTENCIÁL A AKTIVNĚ SE PODÍLET NA ŽIVOTĚ SPOLEČNOSTI

Zde lze opět využít rekreační funkci lesa a to pro realizaci seniorů (podpora fyzické aktivity, sociálního začlenění (houbaření, sběr plodů apod.), psychická pohoda).

- CÍL 8: SNÍŽENÍ VÝSKYTU NEINFEKČNÍCH NEMOCÍ - DO ROKU 2020 BY SE MĚLA SNÍŽIT NEMOCNOST, ČETNOST ZDRAVOTNÍCH NÁSLEDKŮ A PŘEDČASNÁ ÚMRTNOST V DŮSLEDKU HLAVNÍCH CHRONICKÝCH NEMOCÍ NA NEJNIŽŠÍ MOŽNOU ÚROVEŇ

Jakákoliv outdoorová fyzická aktivita napomáhá snížení kardiovaskulárních chorob, chorob svalové a kosterní soustavy. Lesy poskytují vhodné prostředí pro pěší a cyklistické aktivity.

- CÍL 10: ZDRAVÉ A BEZPEČNÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - DO ROKU 2015 ZAJISTIT BEZPEČNĚJŠÍ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, V NĚMŽ VÝSKYT ZDRAVÍ NEBEZPEČNÝCH LÁTEK NEBUDE PŘESAHOVAT MEZINÁRODNĚ SCHVÁLENÉ NORMY

Kvalitní lesní porost s vhodným hospodařením napomáhá snížení expozice obyvatelstva zdravotním rizikům souvisejícím se znečištěním vody, vzduchu a půdy látkami mikrobiálními, chemickými a dalšími.

- CÍL 11: ZDRAVĚJŠÍ ŽIVOTNÍ STYL - DO ROKU 2015 BY SI LIDÉ V CELÉ SPOLEČNOSTI MĚLI OSVOJIT ZDRAVĚJŠÍ ŽIVOTNÍ STYL

Jak již bylo několikrát zmíněno lesy poskytují také svou rekreační funkci, která ve vztahu k obyvatelstvu je v ČR nepostradatelná. Tělesná aktivita provozovaná v přírodě vede k podpoře zdravějšího životního stylu. Proto by lesy měly být přístupné všem obyvatelům.

Z výše uvedeného hodnocení vazeb vyplývá jednoznačně vazba na rekreační funkci lesa a její podpora. Využití pro cestovní ruch a rekreaci je jednou z nejdůležitějších mimoprodukčních funkcí lesa. Návštěvnost lesa je přitom výrazně prostorově diferencována, v závislosti na dostupnosti z velkých sídel rekreační přitažlivostí, případně výskytem lesních plodin¹.

Klíčovým problémem využívání rekreačního potenciálu lesa zůstává, jak již bylo zmíněno v dokumentaci, kontrola a regulace přístupu návštěvníků do jednotlivých lokalit. Za důležitý nástroj této regulace je přitom třeba považovat rekreační management včetně plánování a realizace rekreačních cest, tras a stezek (tzn. kapacita a parametry s ohledem na environmentální únosnost okolí). Ve specifických kategoriích lesa a na lokalitách s citlivými ekosystémy jsou uplatňována legislativní omezení vstupu a další formy regulace. Eventuální obecnější rozšíření omezení vstupu na lesní pozemky je z hlediska širších společenských zájmů problematické a jeho přínos je i z užšího hlediska zájmů ochrany přírody diskutabilní.

¹ Zdroj: Vlivy cestovního ruchu na geografické prostředí, materiál MŽP, nedatováno, dostupné na [http://www.env.cz/AIS/web-pub.nsf/\\$pid/MZPKBFB5QR2S](http://www.env.cz/AIS/web-pub.nsf/$pid/MZPKBFB5QR2S), staženo 27.9. 2007

Při hodnocení dopadů NLP II na veřejné zdraví jsme identifikovali další nepřímí pozitivní vliv NLP II na veřejné zdraví a to využívání dendromasy.

- VYUŽÍVÁNÍ LESNÍ BIOMASY (DENDROMASY) A BIOMASY RYCHLEROSTOUCÍCH DŘEVIN PRO VÝROBU ENERGIE V ČR

Dendromasu tvoří palivové dřevo a zbytky z lesního hospodářství. Mezi dendromasu dále zahrnujeme zbytky z dřevozpracujícího průmyslu, prořezávek a probírek, palivové dřevo a lesní těžařské zbytky. Biomasa rychlerostoucích dřevin (RRD) je cíleně pěstovanou energetickou biomasou.

V rámci NLP II doporučujeme podporovat využívání lesní biomasy na výrobu paliv pro malé a lokální tepelné zdroje. Touto podporou dojde k omezení imisní situace v lokalitách, kde převažuje vytápění tuhými fosilními palivy, která zvyšují riziko poškození zdraví u exponované části obyvatelstva.

Avšak základním principem stále zůstává stanovení potenciálu dřevní biomasy jako tzv. „bezpečného“ potenciálu energetické dendromasy a zároveň alokování jen takového množství zemědělské půdy pro produkci RRD, které je v souladu s tzv. potravinovou bezpečností

V rámci hodnocení vazeb mezi NLP II a Zdraví 21 jsme také identifikovali i některé nepřímé možné negativní vlivy.

- BIODIVERZITA LESNÍCH EKOSYSTÉMŮ

V minulosti došlo k nahrazení přirozených, strukturálně bohatých a druhově rozmanitých lesů stejnověkými kulturami často jediné dřeviny. V důsledku toho nastaly setrvalé změny druhové a prostorové skladby lesů, které se vyznačují především přetrvávajícím vysokým podílem stejnověkových lesních porostů tvořených omezeným okruhem ekonomicky nejvýhodnějších, zpravidla jehličnatých dřevin. Plocha jehličnatých dřevin se od roku 2000 zmenšila o 1,2 %, což je důsledkem úsilí lesníků o zvětšení diverzity druhové struktury lesů ČR a zčásti výsledek cílené finanční podpory státu zaměřené na zabezpečení nezbytného podílu melioračních a zpevňujících druhů dřevin při obnově lesa².

Z hlediska biodiverzity lesních ekosystémů a vazby na veřejné zdraví můžeme zmínit jako nepřímý negativní vliv alergie způsobené lesními dřevinami. Zde uvádíme přehled vybraných alergizujících dřevin:

BEZ (SAMBUCUS)

Alergologický význam: významný rod

Zdá se, že alergologický význam černého bezu v posledních letech roste, alergické potíže mohou ale pravděpodobně vyvolávat všichni tři zástupci rodu.

BOROVICE, SMRK, JEDLE (PINUS L., PICEA Dietr., ABIES Mill.)

Alergologický význam: borovice * - méně významný rod, smrk, jedle (*) - málo významné rody.

S ohledem na obrovskou produkci pylu v květních letech (pyl často vytváří žlutavé povlaky na hladkých předmětech či lemy kolem kaluží) mohou pylová zrna i při poměrně malém alergologickém významu vyvolávat u citlivých osob potíže, spíše ovšem v důsledku mechanického dráždění.

BŘÍZA (BETULA L.)

Zkřížené reakce

(uspořádáno v přibližně sestupném pořadí významnosti) *Alnus* - *Corylus* - *Carpinus* - *Quercus* - *Fagus* - *Sambucus nigra* - *Tilia* - *Salix* - *Ulmus* - *Fraxinus* - *Acer* - *Populus tremula* - *Platanus* -

² Zdroj: Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, 2005

Artemisia vulgaris - *Poaceae* (olše - líska - habr - dub - buk - černý bez - lípa - vrba - jilm - jasan - javor - osika obecná - platan - pelyněk - trávy); potravinové alergen: lískové ořechy, ovoce čeledi *Rosaceae* (jablka, třešně, hrušky...), kiwi, zelenina (mrkev, celer, brambory, melouny...); jed blanokřídlého hmyzu. **Alergologický význam:** velmi významný rod

DUB (*QUERCUS* L.)

Zkřížené reakce: *Fagus* - *Alnus* - *Betula* - *Corylus* (buk - olše - bříza - líska)

Alergologický význam: středně významný rod

HABR (*CARPINUS* L.)

Zkřížené reakce: *Corylus* - *Alnus* - *Betula* (líska - olše - bříza), pravděpodobně také *Fagus* - *Quercus* (buk - dub)

Alergologický význam: středně významný rod

JASAN (*FRAXINUS* L.)

Zkřížené reakce

Zkřížená reaktivita je poměrně malá: *Ligustrum* - *Populus tremula* - *Salix* - *Ulmus* - *Acer* (ptačí zob - osika obecná - vrba - jilm - javor). Při cestách do oblasti Středozemního moře je možná zkřížená reaktivita s pylem olivovníku (jasan patří do stejné čeledi - *Oleaceae* - olivovníkovité).

Alergologický význam: středně významný rod

LÍPA (*TILIA* L.)

Zkřížené reakce

Zkřížená reaktivita je poměrně malá: *Ligustrum* - *Populus tremula* - *Salix* - *Ulmus* - *Acer* (ptačí zob - osika obecná - vrba - jilm - javor). Při cestách do oblasti Středozemního moře je možná zkřížená reaktivita s pylem olivovníku (jasan patří do stejné čeledi - *Oleaceae* - olivovníkovité).

Alergologický význam: středně významný rod

LÍSKA (*CORYLUS* L.)

Zkřížené reakce

Reakce především s pylem botanicky příbuzných druhů - *Betula* - *Carpinus* - *Alnus* (bříza - habr - olše), dále *Fagus* - *Quercus* (buk - dub)

Alergologický význam: významný rod

OLŠE (*ALNUS* MILL.)

Zkřížené reakce

Reakce především s pylem botanicky příbuzných druhů - *Betula* - *Corylus* - *Carpinus* (bříza - líska - habr), méně s pylem dřevin čeledi *Fagaceae* (bukovité)

Alergologický význam: významný rod

OŘEŠÁK (*JUGLANS* L.)

Alergologický význam: středně významný rod

PLATAN (*PLATANUS* L.)

Alergologický význam: Význam hlavně při větším místním výskytu platanů v městských parcích.

TOPOL (*POPULUS* L.)

Zkřížené reakce

Salix - *Ulmus* (vrba - jilm)

Alergologický význam: Je třeba upozornit na možné potíže vyvolávané mechanickým drážděním očních spojivek a nosní sliznice jemným chmýřím, které je součástí létacího aparátu semen.

VRBA (*SALIX* L.)

Zkřížené reakce

Populus - *Ulmus* (topol - jilm)

Alergologický význam
středně významný rod

Zde doporučujeme při výsadbě nových dřevin provést vhodný výběr z hlediska možnosti způsobení alergií. Je vhodné zamyslet se k jakému účelu bude místo s novou výsadbou dřevin využíváno obyvatelstvem a jaká bude jeho četnost návštěvy (rekreace/produkce dřeva apod.) a jaká bude vzdálenost od obydlí.

Avšak je nám jasné, že toto není snadný úkol, vzhledem k doporučované dřevinné skladbě. V uvedené tabulce jsme podtržením označily alergizující dřeviny.

Tab. 22 - Rekonstruovaná přirozená, současná a doporučená skladba lesů

SKLADBA LESŮ	<u>smrk</u>	<u>jedle</u>	<u>borovice</u>	<u>modřín</u>	<u>ostatní jehl.</u>	<u>celkem jehl.</u>	<u>dub</u>	<u>buk</u>	<u>habr</u>
přirozená	11,2	19,8	3,4	0	0,3	34,7	19,4	40,2	1,6
současná	53,1	0,9	17,2	3,9	0,2	75,3	6,6	6,6	1,2
doporučená	36,5	4,4	16,8	4,5	2,2	64,4	9	18	0,9
	<u>jasan</u>	<u>javor</u>	<u>jilm</u>	<u>bříza</u>	<u>lípa</u>	<u>olše</u>	<u>ostatní list.</u>	<u>Sa list.</u>	<u>holina</u>
přirozená	0,6	0,7	0,3	0,8	0,8	0,6	0,3	65,3	0
současná	1,2	1,1	0	2,9	1	1,5	1,5	23,7	1
doporučená	0,7	1,5	0,3	0,8	3,2	0,6	0,6	35,6	0

Pozn.: Doporučená dřevinná skladba je kompromisem mezi přirozenou a skladbou ekonomicky výhodnou.

Zdroj: ÚHÚL

- KLÍŠŤATA

Klíště (*Ixodes ricinus*) je patogenní mikroorganismus, který je přenašečem onemocnění mezi zvířecí a lidskou populací. Mezi tato onemocnění přenášená klíšťaty v ČR patří:

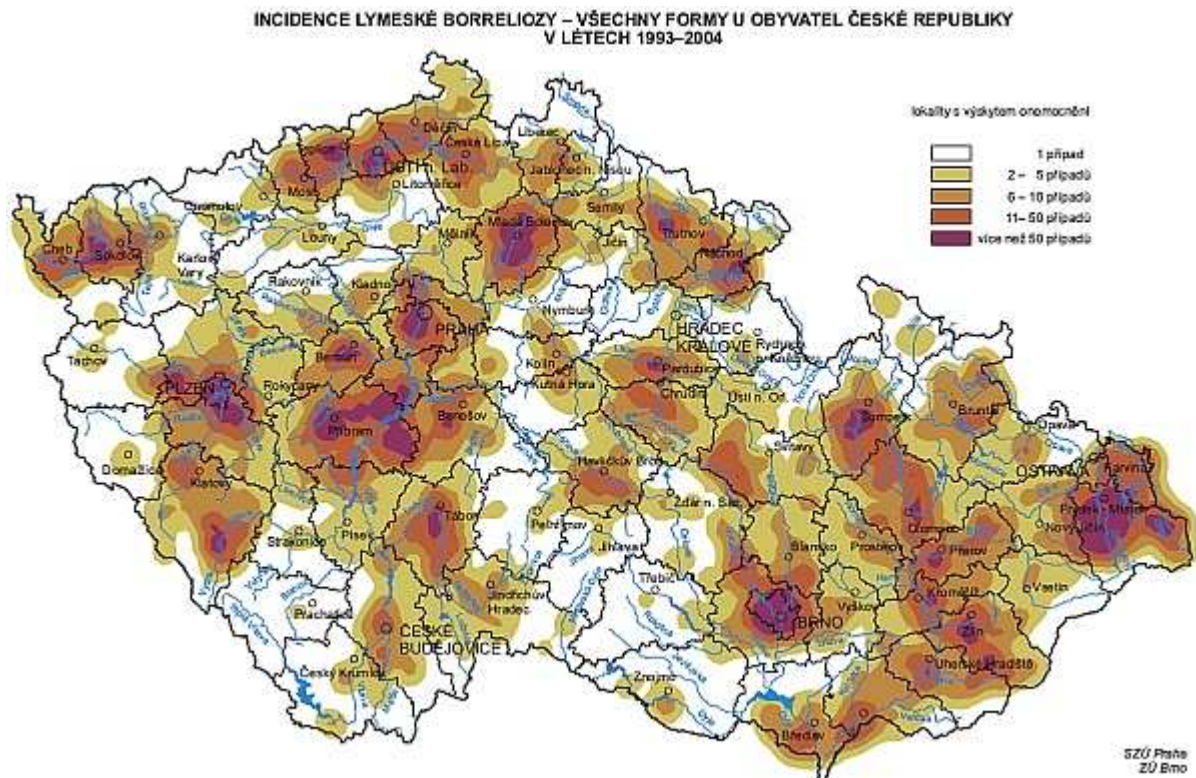
- Lymeská borrelióza, Ehrlichioza - HGA - Lidská granulomatózní anaplasmóza, Bartonelloza (Bacilární peliόza a bacilární angiomatóza), Babesioza, Rickettsiόz, Klíšťová encefalitida - TBE.

Typickým habitatem výskytu klíšťat je dubohabrový les. Bylo zjištěno, že aktivit klíšťat je založena na teplotě vzduchu, relativní vlhkosti vzduchu a množství atmosférických srážek.³

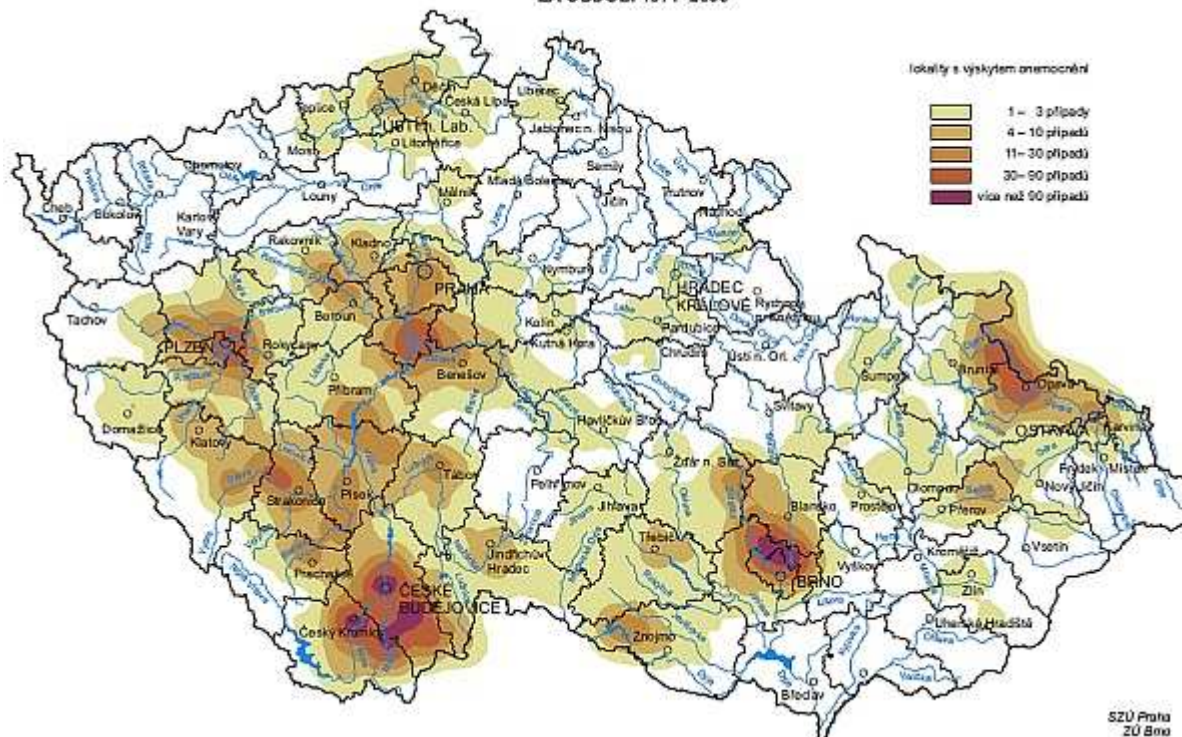
³Daniel, M., Zitek, K., Danielová, V., Kříž, B., Valter, J., Kott, I.: Risk assessment and prediction of *Ixodes ricinus* tick questing activity and human tick-borne encephalitis infections in space and time in the Czech Republic. Internat. Journal of Med. Microbiol., 296, S1, 41-47, 2006.

Od začátku devadesátých let v důsledku klimatických změn dochází ke zvýšení nemocnosti těchto chorob.

Závěrem je třeba připomenout, že klíšťová encefalitida i Lymeská borrelióza jsou v podmínkách České republiky rekreačními nákazami, jejichž riziko je úzce spjato s aktivitami v přírodě všeho druhu, jejichž obliba neustále roste.

INCIDENCE KLÍŠTIVÉ ENCEFALITIDY U OBYVATEL ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBDOBÍ 1971–2006

Závěr:

NLP II je dokument vytyčující hlavní směry lesnické politiky ČR pro období 2008 - 2013. Formuluje směry lesnické politiky, které budou po schválení dokumentu vládou ČR závazné a budou řešeny Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem životního prostředí ve spolupráci s dalšími zainteresovanými resorty. NLP II by měl poskytovat plánovací rámec pro vymezení vlivů jiných sektorů na lesnickou politiku. Postavení NLP II v hierarchii národních koncepčních dokumentů není zcela jasně vymezeno a tak otázkou zůstává i způsob zapracování výstupů NLP II do ostatních sektorových národních koncepčních dokumentů.

Vzhledem k tomuto zjištění **je vhodné** z hlediska zajištění provázanosti NLP II a Zdraví 21 **apelovat** v navazujících dokumentech, jak na národní tak regionální úrovni **na podporu udržitelné rekreační funkce lesa a zajištění přístupu obyvatelstva do lesů** v souladu se stanoveným rekreačním managementem (regulace dle kapacit, environmentální únosnosti okolí, legislativních omezení u citlivých ekosystémů, apod.) kde mohou realizovat své aktivity podporující fyzickou i duševní rovnováhu a současně realizovat se ve společnosti. Dále **je vhodné podporovat využívání lesní biomasy (dendromasy) a biomasy rychlerostoucích dřevin pro výrobu energie v ČR.**

Avšak za podmínky vhodného výběru dřevinné skladby, kde musíme brát ohled na alergizující účinek některých dřevin a jejich výsadbu realizovat dle místa a funkce lesa. Dále je nutné neopomínat, že les je zdrojem vážných onemocnění způsobených klíšťaty.

V rámci hodnocení dopadů NLP II na veřejné zdraví nenavrhneme indikátory pro sledování realizace a dopadu NLP na veřejné zdraví vzhledem k obsahu a zaměření NLP a především k neexistenci přímých vazeb NLP II a veřejného zdraví.

13. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů

13.1. Základní informace

Národní lesnický program II je dokument státní lesnické politiky na období 2008 - 2013. Formuluje směry lesnické politiky, které budou po schválení dokumentu vládou ČR závazné a budou řešeny Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem životního prostředí ve spolupráci s dalšími zainteresovanými resorty. NLP II nestanovuje konkrétní způsoby, jakými by měla být navržená opatření dále řešena, ani neukládá zodpovědnosti za řešení jednotlivých opatření konkrétním subjektům a nestanovuje termíny pro plnění. Odkazuje pouze na ustavení Koordinační rady NLP ředitelem odboru koncepce a ekonomiky lesního hospodářství Ministerstva zemědělství. Nejedná se tedy o strategický dokument s jasnou implementační strukturou, nýbrž o vytyčení dalšího směřování lesnické politiky v souladu s Lesnickou strategií pro Evropskou unii.

NLP II by měl poskytovat plánovací rámec pro vymezení vlivů jiných sektorů na lesnickou politiku. Navazuje na Národní lesnický program, který schválila vláda ČR svým usnesením č. 53 dne 13. ledna roku 2003, který nebyl vyhodnocen z hlediska realizace navrhovaných opatření.

Národní lesnické programy obecně jsou považovány za koncepty pro uplatnění trvale udržitelného obhospodařování lesů při dlouhodobém zlepšování konkurenceschopnosti lesního hospodářství způsobem, který respektuje národní suverenitu.

Předkladatelem NLP II je Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí.

Posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí je v České republice upraveno zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon zahrnuje požadavky směrnice Evropského parlamentu a Rady o hodnocení účinků určitých plánů a programů na životní prostředí č. 2001/42/EC.

Posouzení vlivů Národního lesnického programu II (dále také „NLP II“) na životní prostředí (dále také „SEA NLP II“) probíhá dle požadavků výše uvedeného zákona. Současně s vyhodnocením z hlediska vlivů na životní prostředí je NLP II podroben vyhodnocení vlivů na ptáčích oblastech a evropsky významné lokality dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Obsah a rozsah SEA NLP II byl stanoven závěrem zjišťovacího řízení podle § 10d zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, který byl vydán odborem posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC, Ministerstva životního prostředí dne 27. 9. 2007, č.j.: 61163/ENV/07.

13.2 Postup a výstupy posouzení

Základní rámec pro hodnocení jednotlivých částí NLP II představuje sada témat životního prostředí. Tato témata jsou stanovena na základě požadavků zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů a dále na základě analýzy jednotlivých složek životního prostředí ve vztahu k lesním ekosystémům a lesnímu hospodářství. Nejprve byla vybrána ta témata životního prostředí, která mají silnou vazbu k problematice lesů a lesního hospodářství v České republice a která jsou relevantní vzhledem k obsahu NLP II. Při stanovení témat byly zohledněny i cíle relevantních koncepčních dokumentů (seznam viz kap. 1.4) s vazbou na problematiku životního prostředí a veřejného zdraví ve vztahu k lesům a lesnímu hospodářství na mezinárodní a národní úrovni.

Ze sady témat životního prostředí stanovené výše popsáním způsobem, byla na základě podrobné analýzy vztahu daného tématu k obsahu NLP II vybrána tzv. klíčová témata pro vyhodnocení vlivů NLP II na životní prostředí, tj. témata se silnou vazbou z hlediska

potenciálních dopadů realizace navržených opatření NLP II na dané téma. Klíčová témata, která tvoří rámec pro hodnocení vlivů následující témata:

- **Biota a biodiverzita**
- **Půda**
- **Voda a vodohospodářské funkce lesa**
- **Krajina**
- **Obnovitelné zdroje energie**
- **Klimatická změna**
- **Staré ekologické zátěže**
- **Environmentálně šetrný cestovní ruch**

Hodnoceny byly všechny části NLP II.

Na základě vyhodnocení struktury dokumentu SEA posuzovatel formuloval následující připomínky:

Kap. 1.1 Vazba na mezinárodní dokumenty

SEA posuzovatel doporučuje jednotlivé odstavce zřehlednit a logicky rozčlenit a zejména doplnit textem vysvětlujícím důvod uvedení daného textu včetně popisu vazby na ostatní části NLP II.

Kap. 2 Vnější vlivy působící na současnou lesnickou politiku.

SEA posuzovatel doporučuje doplnit vysvětlující text s charakteristikou vztahu této kapitoly na ostatní části NLP II.

Kap. 3 Současný stav lesů a lesního hospodářství v ČR

Z důvodu kompatibility a logické návaznosti jednotlivých kapitol v souladu se zásadami strategického plánování SEA posuzovatel doporučuje analýzu dopracovat tak, aby pokrývala všechny problémy řešené v návrhové části NLP II, a návrhovou část sesouladit s analytickou částí tak, aby odrážela všechny popsané problémy uvedené v analytické části NLP II.

Kap. 4 Nejdůležitější termíny a principy NLP II.

SEA posuzovatel doporučuje tuto kapitolu doplnit o text vysvětlující vztah k ostatním částem NLP II.

Kap. 5 Analýza SWOT.

SEA posuzovatel doporučuje SWOT analýzu přepracovat, nejprve definovat systém, který bude podléhat SWOT analýze a poté zpracovat silné, slabé stránky, příležitosti a ohrožení v souladu s metodickými doporučením pro SWOT.

Kap. 6 Návrh struktury cílů NLP II.

SEA posuzovatel doporučuje provést revizi opatření s cílem zaměřit se na míru podrobnosti specifikace jednotlivých opatření a zabránit jejich překryvu z důvodu obecné formulace některého z opatření, které tak obsahují i požadavky dalších opatření. Zároveň je nutné odlišit opatření průřezového charakteru od opatření specifických, což v důsledku vede k potenciálním protikladům navrhovaných opatření. V opatřeních by se neměly objevovat

odkazy na čerpání určitých finančních zdrojů, tuto problematiku je nutné ošetřit v implementační fázi. Taktéž zadání konkretizující navržená opatření je nutné řešit systematicky, zařazení mezi jedno z opatření je matoucí. Vyčleněním problematiky lesů ve vlastnictví státu není zcela jasná vazba ostatních opatření na tyto lesy.

Vzhledem k rozsáhlému počtu navržených opatření, SEA posuzovatel doporučuje provést jejich hierarchizaci, z hlediska naléhavosti jejich plnění. V kap. 7 NLP II „Řízení, monitorování a hodnocení realizace NLP II v období do roku 2013“ je uvedeno, že pro realizaci nejdůležitějších vybraných záměrů a opatření bude zadáno zpracování odborných podkladů. Z návrhu NLP II ovšem není zřejmé, která opatření jsou ta nejdůležitější ani jakým způsobem a kým budou tato určena.

Kap.7 Řízení, monitorování a hodnocení realizace NLP v období do roku 2013

Pro funkčnost strategického dokumentu, resp. je ho naplňování je nutné v rámci daného strategického dokumentu podrobně stanovit indikátory k jednotlivým navrhovaným opatřením a zodpovědnosti za plnění jednotlivých opatření včetně termínů, do kdy mají být navržená opatření splněna. NLP II výše uvedené neobsahuje. Implementační část je v NLP II řešena odkazem na vznik Koordinační rady NLP, není ovšem stanoveno do kdy má tato koordinační rada vzniknout, jakou bude mít pravomoc, jak často se bude scházet a do kdy a jakým způsobem rozdělí zodpovědnosti za plnění jednotlivých opatření mezi relevantní subjekty. SEA posuzovatel zároveň upozorňuje na existující riziko zpoždění realizace NLP II, v případě, že nebude implementace podrobně řešena v rámci přípravy NLP II, což se projeví i v monitoringu, resp. sledování dopadů realizace NLP II na životní prostředí, což je povinností, kterou předkladateli ukládá zákon o posuzování vlivů na životní prostředí.

Na základě zkušeností s implementací strategických dokumentů obdobného charakteru SEA posuzovatel důrazně doporučuje podrobně rozpracovat implementační část NLP II včetně nastavení indikátorů plnění jednotlivých opatření, stanovení zodpovědností a vypracování závazného harmonogramu pro realizaci NLP II.

Návrhová část NLP II je klíčovou z hlediska realizace koncepce a jejích dopadů na životní prostředí. Na základě hodnocení vlivů jednotlivých opatření navržených NLP II byl identifikován vliv realizace NLP II na jednotlivá klíčová témata životního prostředí.

Opatření NLP II byla hodnocena z hlediska, zda a jakým způsobem přispívají k ovlivnění problémů, stavu a trendů vývoje popsaným v kap. 2 a 3 v rámci jednotlivých hodnotitelem SEA identifikovaných klíčových témat životního prostředí.

Z celkového počtu 120 opatření u 9 opatření byl identifikován potenciální negativní vliv na klíčová témata životního prostředí, u 25 opatření nebyl identifikován vliv na klíčová témata životního prostředí, u 4 opatření nebylo možné vlivy určit. Zbývajících 72 opatření má potenciální pozitivní vliv na nejméně jedno klíčové téma životního prostředí. Jak vyplývá ze slovního i numerického hodnocení jednotlivých opatření NLP II, **má NLP II relativně velký potenciál ke zlepšení jednotlivých složek, resp. témat životního prostředí při lesním hospodaření.**

Nicméně vzhledem k poměrně obecné formulaci jednotlivých opatření byly hodnoceny vlivy potenciální a skutečné vlivy budou záviset na způsobu realizace jednotlivých opatření, formou navazujících dokumentů či realizací konkrétních projektů. NLP II nemá zpracovanou implementační část, tj. není zřejmé jakým způsobem budou jednotlivá opatření realizována, nejsou známy ani subjekty zodpovědné za realizaci jednotlivých opatření, termíny realizace ani finanční náročnost.

Na základě vyhodnocení vlivů jednotlivých opatření NLP II na klíčová témata životního prostředí byly formulovány podmínky realizace a doporučení pro snížení negativních vlivů

a posílení pozitivních vlivů realizace jednotlivých opatření NLP II. Podmínky realizace a doporučení jsou uvedeny v kap. 6.7.

Součástí SEA bylo vyhodnocení kumulativních vlivů realizace NLP II. Z něho vyplývá, že vlivy realizace NLP II na biodiverzitu, vodu a vodohospodářské funkce lesa, krajinu jsou převážně pozitivní, na půdu jsou pozitivní i negativní, negativní vlivy se týkají především snížení doby obmýetí, prodloužení doby pro zalesnění a zajištění porostů a hospodaření ve tvaru lesa nízkého a středního. Specifická klíčová témata – obnovitelné zdroje energie, staré ekologické zátěže, klimatická změna a environmentálně šetrný cestovní ruch – jsou ošetřena v opatřeních NLP II věnovaných přímo těmto klíčovým tématům v souladu s řešením problémů v rámci těchto témat a v souladu s relevantními cíli strategických dokumentů na národní i mezinárodní úrovni.

V rámci SEA bylo provedeno také hodnocení vlivů NLP II na veřejné zdraví a na lokality soustavy Natura 2000. Z vyhodnocení vlivů na veřejné zdraví vyplývá, že je vhodné apelovat na podporu udržitelné rekreační funkce lesa a zajištění přístupu obyvatelstva do lesů a podporovat využívání lesní biomasy (dendromasy) a biomasy rychlerostoucích dřevin pro výrobu energie v ČR. Na základě vyhodnocení vlivů NLP II na lokality soustavy Natura 2000 byl formulován následující závěr:

Na základě vyhodnocení předložené koncepce v souladu s §45h,i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění lze konstatovat, že uvedená koncepce nebude mít významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

Z hlediska zapojení veřejnosti probíhala příprava NLP II včetně SEA s minimálním zapojením veřejnosti. SEA posuzovatel zahájil práce až v době, kdy NLP II byl již připraven pro předložení do vlády. Oznámení zpracované předkladatelem koncepce bylo zveřejněno v Informačním systému SEA na <http://eia.cenia.cz/sea/koncepce/prehled.php>. Veřejnost měla možnost zasílat k oznámení připomínky ve fázi zjišťovacího řízení, na jehož základě byl vydán závěr zjišťovacího řízení, který je spolu s oznámením zveřejněn v Informačním systému SEA. SEA posuzovatel zřídil na svých internetových stránkách speciální stránku pro účely SEA NLP na http://www.integranet.cz/detail.php?id=42&id_web=1.

13.3 Závěry hodnocení

Na základě posouzení vlivů NLP II na životní prostředí navrhnul zpracovatel SEA souhlasné stanovisko k návrhu Národního lesnického programu II za předpokladu zpracování připomínek a dodržení stanovených podmínek realizace a doporučení při implementaci NLP II.

14. Souhrnné vypořádání vyjádření obdržných z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví

14.1. Způsob zohlednění závěru zjišťovacího řízení

Tab. 23 – Způsob zohlednění závěru zjišťovacího řízení

Jednotlivé body závěru zjišťovacího řízení (číslováno dle závěru zjišťovacího řízení): vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí by se mělo zaměřit zejména na následující aspekty	Způsob zohlednění v rámci SEA NLP II
1. Vyhodnocení souladu NLP II se Státní politikou životního prostředí ČR.	Vyhodnocení souladu NLP II s cíli Státní politiky životního prostředí je součástí vyhodnocení vlivů jednotlivých opatření NLP II na klíčová témata životního prostředí viz kap. 6.4
2. Vyhodnocení, zda a jak jsou v NLP II zakotveny cíle Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR a Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR.	Vyhodnocení souladu NLP II s cíli Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR a Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR je součástí vyhodnocení vlivů jednotlivých opatření NLP II na klíčová témata životního prostředí viz kap. 6.4.
3. Vyhodnocení, zda a jakým způsobem NLP II zohledňuje požadavky národní vodní legislativy a Rámcové směrnice o vodách. Vyhodnocení vazby a souladu NLP II s Plánem hlavních povodí ČR a s připravovanými Plány oblastí povodí.	Vyhodnocení souladu NLP II s cíli Rámcové směrnice o vodách a Plánu oblastí hlavních povodí ČR je součástí vyhodnocení vlivů jednotlivých opatření NLP II na klíčová témata životního prostředí viz kap. 6.4 a příloha č. 2. Soulad s připravovanými Plány oblastí povodí v současné době nelze hodnotit, jelikož návrhové části v současné době jsou teprve připravovány. Vyhodnocení souladu s požadavky národní vodní legislativy je v příloze č. 3. Závěr tohoto vyhodnocení konstatuje, že vazba mezi národní vodní legislativou a NLP II existuje, nicméně míra podrobnosti zákonných ustanovení a míra podrobnosti NLP II jsou zcela odlišné. Při realizaci jednotlivých opatření navíc z povahy strategického dokumentu musí být respektována veškerá ustanovení vodní legislativy, což bude nutné ošetřit při přípravě případných navazujících dokumentů, které budou rozpracovávat jednotlivá opatření NLP II nebo při realizaci jednotlivých opatření.
4. Vyhodnocení, zda a jak NLP II přispívá k zajištění udržitelného vodohospodářského režimu v lesích, zejména z hlediska zajištění aktivní protipovodňové ochrany.	NLP II řeší otázku udržitelného vodohospodářského režimu v lesích v opatřeních 9.7, 9.8, 9.9, 9.11. Všechna opatření NLP II byla vyhodnocena (viz kap. 6.4) z hlediska dopadů na klíčové téma voda, které řeší mj. otázku vodního režimu lesů jako prevenci proti povodním.
5. Vyhodnocení, zda NLP II respektuje schválené koncepční materiály v oblasti ochrany přírody, zejména plány péče o zvláště chráněná území. Vyhodnocení vazeb NLP II na plány péče o zvláště chráněná území.	Vzhledem k celonárodnímu charakteru NLP a územně nespécifikovaným intervencím byly v rámci SEA vyhodnoceny vazby NLP vzhledem k Programu rozvoje CHKO v ČR jako koncepčního dokumentu na národní úrovni, koordinujícího další

	rozvoj sítě CHKO viz kap.6.6
6. Vyhodnocení vlivů NLP II na biodiverzitu lesních ekosystémů se zřetelem na zvláště chráněné a vzácné druhy rostlin, živočichů a hub.	Jedním z klíčových témat životního prostředí, která tvořila rámec vyhodnocení vlivů NLP II na životní prostředí bylo téma biodiverzita lesních ekosystémů, v rámci něhož byly mj. vyhodnoceny vlivy na chráněné druhy organismů. Všechna opatření NLP II byla vyhodnocena (viz kap. 6.4) z hlediska dopadů na klíčové téma biodiverzita.
7. Vyhodnocení možných dopadů na životní prostředí v NLP II navrhovaných legislativních změn (např. „změkčení povinností pro vlastníky lesa, diferenciaci práv i povinností vlastníků podle druhu vlastnictví a výměry lesa, snížení obmýtí zejména u smrkových porostů apod.).	Legislativní změny jakož i všechna ostatní opatření NLP II byla vyhodnocena z hlediska dopadů na klíčová témata životního prostředí.
8. Vyhodnocení, zda a jak NLP II přispívá ke snižování degradace lesních půd.	Vlivy všech navrhovaných opatření NLP II byly vyhodnoceny z hlediska dopadů na půdu, půda je jedním z klíčových témat životního prostředí pro vyhodnocení vlivů NLP II na životní prostředí. V rámci tohoto klíčového tématu byla řešena problematika degradace půdy jako jeden z hlavních problémů. NLP II navrhuje opatření na ochranu půd – např. opatření 9.10, 6.2 a další. Všechna opatření NLP II byla vyhodnocena z hlediska dopadů na lesní půdy.
9. Vyhodnocení, zda a jak NLP II přispívá ke snižování škod zvěří na lesních porostech.	Tato problematika, jakož i všechna ostatní opatření NLP II byla vyhodnocena z hlediska dopadů na klíčová témata životního prostředí.
10. Vyhodnocení, zda a jak NLP II přispívá ke stabilizaci dřevařského sektoru v ČR, zejména k podpoře technologií zpracování cílových sortimentů listnatých dřevin.	NLP II (tedy ani SEA) se přímo otázkou stabilizace dřevařského sektoru nezabývá, z hlediska dřevařského sektoru jsou významné cílové sortimenty dřevin, na které mohou mít z hlediska stabilizace významný vliv některá navrhovaná opatření NLP II podporující zvýšení poměru listnatých dřevin, což ke stabilizaci dřevařského sektoru nepřispívá.
11. Vyhodnocení, zda a jak NLP II přispívá k udržitelnému rozvoji lesů v oblastech, které byly v minulosti zničeny emisemi a kyselými dešti.	NLP II vzhledem k úrovni své obecnosti se nezabývá specificky problematikou lesů v oblastech, které byly v minulosti zničeny emisemi a kyselými dešti. Udržitelný rozvoj lesů řeší na obecné úrovni pro celé území ČR.
12. Vyhodnocení návrhů obsažených v NLP II na ekosystémy 7. a 9. lesního vegetačního stupně a biotopy jeřábka lesního a tetřívka obecného.	Vlivy na evropsky významné lokality a ptačí oblasti byly předmětem hodnocení NLP II a jsou součástí kap. 4 SEA dokumentace. Výstupem vyhodnocení je návrh doporučení pro vyloučení případného negativního vlivu realizace hodnoceného „Národního lesnického programu II“ na lokality soustavy Natura 2000. Vzhledem k tomu, že NLP II je strategický dokument celonárodního charakteru a navrhovaná opatření jsou platná pro celé území ČR bez rozlišení

	charakteru konkrétních území, není problematika konkrétních lesních vegetačních stupňů ani biotopů řešena.
13. Vyhodnocení, zda a jak NLP II vytváří podmínky pro energetické využití lesní biomasy a zda plánované energetické využívání lesní biomasy není v rozporu s ochranou biodiverzity lesních porostů a nezpůsobí narušení koloběhu živin v lesních ekosystémech.	Součástí NLP II je klíčová akce 4 věnovaná propagaci a podpoře využívání lesní biomasy pro výrobu energií. Opatření navrhuje nejprve zpracovat analýzy možností využívání biomasy včetně dopadů na jednotlivé složky životního prostředí lesních ekosystémů, na základě jejichž výsledků bude podpora řešena.
14. Vyhodnocení vazby NLP II na Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století.	Je součástí vyhodnocení vlivů na zdraví obyvatel viz kap. 11
15. Vyhodnocení, zda a jakým způsobem NLP II přispívá ke skloubení potřeb lesnického hospodaření a rekreačního využívání lesů.	NLP II navrhuje opatření pro podporu rekreačního využívání lesů viz klíčová akce 13 NLP II, dále z hlediska této problematiky byla vyhodnocena opatření NLP II v procesu SEA v rámci tématu environmentálně šetrný cestovní ruch.
16. Vyhodnocení, zda NLP II zohledňuje problematiku péče o kulturní památky, které se nacházejí na pozemcích.	NLP II se problematikou péče o kulturní památky na pozemcích určených k plnění funkcí lesa nezabývá.

14.2. Přípomínky došlé v rámci zjišťovacího řízení

Přípomínky došlé v rámci zjišťovacího řízení Vyhodnocení vlivů Národního lesnického programu na životní prostředí a veřejné zdraví

Tab. 24 – Přípomínky došlé v rámci zjišťovacího řízení Vyhodnocení vlivů NLP na životní prostředí a veřejné zdraví

Autor připomínky	Přípomínky k NLP	Vypořádání připomínky
SPRÁVA KRKONOŠSKÉHO NÁRODNÍHO PARKU SE SÍDLEM VE VRCHLABÍ	Přípomínka Považuje za vhodné přehodnotit, zda stanovení stavů jednotlivých druhů zvěře a velikost odlovu podle míry poškození přirozeného zmlazení, výsadeb a lesních porostů bude více přesné, než dosud používaná metoda sčítání zvěře a výpočtu normovaných kmenových stavů.	Vysvětlení: Nejde přednostně o přesnost stanovení počtu zvěře či výpočtu normovaných kmenových stavů. Jde o to, aby podle stavu lesního ekosystému byl stanovován plán lovu, a to opakovaně tak dlouho, až poškození ekosystému bude odpovídat přijatelné hodnotě.
	Zaměřit se v připravované analýze (Klíčová akce 4.) na to, zda využívání lesnické biomasy, konkrétně těžebních zbytků, pro energetické účely, u které je předpoklad masivního vývozu do zahraničí, je v souladu se zájmy ochrany přírody.	Vysvětlení: Opatření 4.2 počítá s posouzením dopadů využívání lesní biomasy na půdu, vodu, biologickou rozmanitost a koloběh živin. Přípomínka bude plně využita ve fázi realizace NLP.
	Doporučujeme zaměřit se na: <ul style="list-style-type: none"> - podporu lesního certifikačního systému, jeho cílem je posuzování environmentálně vhodného, sociálně prospěšného a ekonomicky životaschopného obhospodařování lesů, - zpracování surového dříví v ČR, snížit vývoz surového dříví, navýšit vývoz polotovarů a hotových výrobků, - stabilizaci lesnického sektoru v ČR. 	Vysvětlení: Uvedená témata jsou v návrhu opatření obsažena. Přípomínka bude plně využita ve fázi realizace NLP
ÚJEZDNÍ ÚŘAD VOJENSKÉHO ÚJEZDU BOLETICE	Vyjádření ke koncepci: <ul style="list-style-type: none"> - nefunguje kompenzace vlastníkům lesů za omezení hospodaření z důvodů ochrany přírody (např. ochranné pásmo NPP Blanice, EVL, PO), - kompenzovat zvýšené náklady na likvidaci kalamit, - eliminovat kalamity, např. zajistit „načaté“ porosty, - zajistit přirozenou druhovou skladbu (LHP), - pěstovat zdravé a odolné porosty, - šetřit přírodu, např. zabránit oděrům, likvidace erozních rýh, po těžební úpravy provádět bezprostředně po vyklizení porostů. - Vojenský lesní úřad musí spolupracovat při zpracování LHP s orgány ochrany přírody. Aby orgán ochrany přírody nebyl brán jako nutné zlo. - do LHP zapracovat doporučení orgánů ochrany přírody pro EVL Boletice a pro PO Boletice. - zajistit smluvní ochranu na území vojenských újezdů. 	Vysvětlení: Uvedené připomínky nemají bezprostřední vazbu na text návrhu NLP II, takže je obtížné na ně v rámci vypořádání reagovat. Jsou v nich konstatovány některé konkrétní nedostatky a rovněž některé žádoucí kroky, které je nutné dodržovat adresně ve vojenském újezdu Boletice.
SPRÁVA	Koncepce je obecným programovým dokumentem a	Vyjádří se MŽP.

<p>CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI ČESKÝ KRAS</p>	<p>jako takový jej Správa akceptuje. Správa má k návrhu koncepce následující připomínky :</p> <p>Koncepce postrádá jakoukoli vazbu na plány péče o zvláště chráněná území.</p> <p>V koncepci není propracována vazba lesního hospodářství na ochranu zvláště chráněných druhů a jejich biotopů v lesích.</p> <p>Správa předpokládá, že jednotlivé klíčové body koncepce budou dále rozvinuty v odpovídajících operačních programech.</p>	
<p>KRAJSKÝ ÚŘAD KARLOVARSKÉHO KRAJE</p>	<p>V návrhu struktury cílů NLP II – v cíli II – klíčová akce 6 – by bylo vhodné doplnit samostatný bod zabývající se úpravou lesního hospodářství vedoucí k nezpomalení odtoku povrchových vod z povodí a tím související protipovodňovou ochranou a dotací zdrojů podzemních vod.</p>	<p><u>Neakceptováno:</u> Zpomalení odtoku vody z krajiny je hlavním úkolem mj. i z pohledu adaptačních opatření na globální klimatickou změnu.</p>
<p>SPRÁVA NÁRODNÍHO PARKU ČESKÉ ŠVÝCARSKO</p>	<p>Jsme toho názoru, že není vhodné diferencovat práva a povinnosti vlastníků lesů podle druhu a velikosti lesního majetku. I malý lesní majetek je součástí většího celku a mělo by s ním být nakládáno stejným způsobem, neboť se jedná o jednu z nejvýznamnějších složek životního prostředí. Problém znevýhodnění drobných vlastníků lesa lze vyřešit navrženou podporou sdružování do lesních společenstev (viz cíl 1, klíčová akce 5, bod 5.1).</p>	<p><u>Neakceptováno.</u> Rozdílný přístup k lesům podle kategorie, velikosti a druhu vlastnictví je již zakotven v současném lesním zákoně. Podstatou tohoto přístupu je to, že stát si sám ve veřejném zájmu stanoví pro lesy ve svém vlastnictví přísnější podmínky pro hospodaření odpovídající soudobým vědeckým poznatkům, stavu lesů a zajištění požadovaných funkcí lesů. Princip diferenciacce podle vlastnictví, s důrazem na úroveň obhospodařování lesů ve vlastnictví státu, je základním principem připravovaného dokumentu.</p>
<p>ÚSTECKÝ KRAJ</p>	<p>Pro cíl obnovy lesů v emisemi poškozených oblastech považují za relevantní se věnovat variantám přípustného časového harmonogramu zajištění obnovy v minulosti zničených lesů.</p> <p>V rámci oznámení koncepce požadují doplnění „Národního lesnického programu II“ o cíl „Zajištění rekonstrukcí porostů náhradních dřevin v oblastech lesů zničených emisemi v průběhu 2. poloviny 20. století“.</p> <p>Dále požadují prověřit dostupnost finančních prostředků pro realizaci potřebných opatření z dotačních programů MZe ČR a MŽP ČR a to nejen pro lesy ve vlastnictví státu, které řeší Operační program životního prostředí, ale i pro lesy ve vlastnictví měst, obcí a soukromých majitelů.</p>	<p>Vysvětlení: Rekonstrukci porostů náhradních dřevin se týká bod 10.3 „Podpořit přeměnu porostů náhradních dřevin.“ V rámci realizace tohoto opatření jistě bude potřebné zabývat se harmonogramem obnovy zničených lesů stejně jako možnostmi zajištění potřebných finančních prostředků (pro všechny vlastnické kategorie).</p> <p>Připomínka bude plně využita ve fázi realizace NLP.</p>

	<p>U cíle zajištění udržitelného vodohospodářského režimu a zajištění aktivní protipovodňové ochrany na pozemcích určených pro plnění funkcí lesa (PUPFL) doporučuji prověřit přípustné varianty především v oblasti rozsahu ploch, které by bylo potřebné pro naplnění tohoto cíle vyčlenit z PUPFL</p> <p>Z hlediska nezbytnosti využití lesů i pro zajištění aktivní protipovodňové ochrany dále navrhuji posouzení možnosti a rozsahu revitalizací pozemků dnes odvodněných rašelinišť, a posouzení vhodného rozsahu budování retenčních vodních nádrží nebo poldrů na pozemcích PUPFL tak, aby byla zajištěna optimalizace protipovodňové ochrany co nejbližší spadu dešťových přívalových srážek.</p> <p>Rovněž u tohoto cíle žádám o prověření dostupnosti finančních prostředků pro jeho realizaci.</p>	<p>Vysvětlení: Vodohospodářským aspektům jsou věnována opatření č. 9.7 – 9.11. V jejich rámci by měly být zabezpečeny potřebné úpravy hospodaření v lesích tak, aby se dosáhlo toho, co připomínka požaduje. V realizační fázi bude samozřejmě nutné zajistit potřebné finanční prostředky.</p> <p>Připomínka bude plně využita ve fázi realizace NLP.</p>
<p>KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE</p>	<p>K předloženému oznámení záměru o posuzování vlivů „Národního lesnického programu II“ na životní prostředí nemáme zásadních připomínek. Doporučujeme však přeformulovat v textu oznámení na str. 7 v odstavci „Zdravotní stav lesů ....“ slova v závorce „(nevhodné používání holosečí, ...)“ na „(používání holosečí v nevhodných případech, ...)“.</p> <p>Dle našeho názoru z použitého textu v předloženém oznámení vyplývá, že použití holosečného hospodářského způsobu je ve všech případech nevhodné. V rozmanitých přírodních podmínkách ČR, v rozmanitých porostních typech budou vždy existovat případy, kdy použití holosečí bude vhodný způsob, jak v reálném čase dosáhnout v Národním lesnickém programu II jednoho ze stanovených cílů, to je zlepšení biologické rozmanitosti v lesích. Jedná se například o případy: rekonstrukce porostů, změny dřevinné skladby smrkových monokultur, obnova porostů na stanovištích, kde nelze s úspěchem využít přirozené obnovy, a podobně.</p>	<p>Vysvětlení: Doporučovaná změna formulace v kap. 3.3 není podstatná. Otázce holosečí je výslovně věnováno opatření 9.1, které předpokládá omezování holosečí a podporu přírodě blízkých způsobů hospodaření diferencovaně podle přírodních podmínek. Uměřené použití holosečí ve speciálních případech, na něž připomínka upozorňuje, není tedy tím, jak je opatření 9.1 formulováno, dopředu vylučováno.</p> <p>Připomínka bude plně využita ve fázi realizace NLP.</p>

KRAJSKÝ ÚŘAD ZLÍNSKÉHO KRAJE	<p>Některé zásady NLP II si vzájemně odporují, resp. není vyřešen jejich vzájemný poměr, což bude praktickou překážkou naplnění NLP II. Například jsou v rozporu některé návrhy úprav legislativy: Klíčová akce (KA)1, bod 1.10 umožnit přeměnu smrkových porostů snížením doby obmýetí naráží na požadavek zákazu holosečí, bez kterých není možné přeměnu reálně uskutečnit v některých lesních porostech pro nedostatek dřevin, které by měly smrk nahradit přirozenou obnovou, a jiné dřeviny je nutné vnášet uměle, což je problematičtější, pokud je není možné vysazovat na holých plochách, byť s omezenou výměrou, přičemž dle našeho názoru je současná právní úprava (§31 zákona č. 289/95 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, v platném znění – dále jen zákon o lesích rozumným kompromisem.</p> <p>Snížení doby obmýetí, resp. výjimku ze zákazu provádění mýtní úmyslné těžby lze uplatnit již nyní s tou výhodou, že není možné zvyšovat možnosti celkové těžby dříví (smrkové porosty mají před 80 průměrným rokem věku nízké dílčí těžební procento.) Po snížení doby obmýetí může dojít k určitému nárůstu celkové výše těžeb, což může být některými z tvůrců NLP II považováno za nežádoucí jev. Samotné smrkové porosty, pokud u nich bude sníženo obmýetí budou těženy před dosažením optima finančního výnosu (smrky ve většině případů ještě významně přirůstají a dříví zatím není výrazně postihováno hnilobami, které snižují cenu dříví). Současná právní úprava umožňuje individuální posouzení jednotlivých porostů a povolení výjimek k těžbě porostů mladších než 80 let, pokud hrozí rozvrat porostů nebo neúměrné škody na dřevní hmotě.</p>	<p>Vysvětlení: V NLP není vznášen požadavek paušálního zákazu holosečí (viz znění opatření 9.1). Není tedy kategoricky vylučováno uměřené využití holosečí v některých případech při přeměnách smrkových porostů. Ovšem výsadba cílových dřevin, které by měly nahradit smrk, na holých plochách je tvůrci NLP považována za ekologicky principiálně nesprávný postup.</p> <p>Snižování doby obmýetí je v návrhu řešeno opodstatněně v souvislosti s problematikou globální klimatické změny (6.10)</p>
	<p>Další rozpor je nutno vidět v systému produkce biomasy k energetickým účelům (KA 4, bod 4.2) a v požadavku ponechávat dřevo v lese k zetlení. Zde považujeme za racionální umožnit tlení dřeva v lese v takovém rozsahu, aby nebylo překážkou obnovy a odrůstání lesních porostů a hmotou umožňující přemnožování a rozšiřování biotických škůdců ohrožujících jakýkoliv les včetně lesů hospodářských. Tlející dřevo je účelné z lesnického hlediska ponechávat pouze na chudých souborech lesních typů s podvázaným koloběhem živin, u kterých by mohlo docházet k degradaci půdy a v lokalitách, kde k obnově lesních porostů převládá zmlazování na odumřelém dřevě nad obnovou ve svrchních horizontech půdy.</p>	<p>Vysvětlení: Ponechávání dřevní hmoty v porostech je předmětem opatření 7.9 a 7.10. Je zřejmé, že latentní konflikt se zvýšeným energetickým využíváním lesní biomasy (celá klíčová akce 4) je tvůrci programu reflektován.</p> <p>Připomínka bude plně využita ve fázi realizace NLP.</p>

	<p>KA 6, bod 6.6. Prodloužení lhůt k zalesnění a zajištění porostů. Tento požadavek nemá reálné opodstatnění, protože v lese je nutné zalesnit holé plochy co nejdříve kvůli rychle nastupující konkurenci bylin a ne vždy žádoucích pionýrských dřevin (bříza, osika, jívka, líska, akát...). V případě přirozené obnovy nelze očekávat její nástup v delším období než v současné právní úpravě zakotvených dvou letech. Později je přirozená obnova i zalesňování komplikováno, až znemožněno, konkurencí bylin a pionýrských dřevin a nutnost opakovaného zalesnění pouze prodražuje tuto činnost stejně jako následnou péči o mladé lesní porosty. Zajištění lesních porostů je možné v převážné většině případů do současných sedmi let od vzniku holiny a v odůvodněných případech lze povolit delší lhůtu. Navíc by se při zajištění lesních porostů měla kladně projevit úprava stavů zvěře</p>	<p><u>Neakceptováno.</u> Diferencovaný přístup k této problematice lze považovat za vhodný nástroj k zalesňování ve specifických případech (zalesňování kalamitních holin s nutností využití přípravných dřevin pro vnos dřevin cílových atd....)</p>
	<p>Bod 6.10. Snížit obmýtí u dřevin nejvíce ohrožených klimatickou změnou. Protože se jedná o dlouhodobé opatření za účelnější opatření považujeme podporu výsadby a obnovy dřevin lépe snázejících na daném stanovišti klimatické změny. Individuální případy lze řešit v intencích již dnes platné legislativy (viz. § 33 odst. 4 zákona o lesích).</p>	<p>Vysvětlení: Snížení doby obmýtí je v návrhu řešeno opodstatněně v souvislosti s problematikou globální klimatické změny. Snížení obmýtí není cíl lesního hospodáře, ale nutnost vyvolaná působením projevů globální klimatické změny. Smrkové porosty plošně odumírají po napadení václavkou a kůrovci. Adaptačním opatřením je rychlá a výrazná změna druhové skladby.</p>
	<p>KA 7, bod 7.5. Lesnická legislativa by měla být upravena pro možnost hospodaření v lese středním a nízkém za účelem podpory biologické rozmanitosti v lesích pouze pro případy, kdy není možné uplatnit tento záměr v lese vysokém (vysokokmenném, vzniklém generativním způsobem), například ponecháváním v lese určitého podílu starých stromů k fyzickému dožití a rozpadu jako podmínky pro rozvoj a zachování některých hub a živočichů. Pro rozmanitost zastoupení různých druhů rostlin i živočichů mohou mít větší význam konkrétní účelově odchylná hospodářská opatření (délka obmýtí a obnovní doby, modifikování zakmenění, zápoje porostů, podpory dřevin a křovin výchovnými a obnovními zásahy) než tvar lesa. Navíc dřeviny generativního původu jsou pro zachování a rozvoj vlastního druhu dřeviny přínosnější než jedinci vzniklí vegetativní cestou (de facto klony se zhoršeným zdravotním stavem a plodností).</p>	<p>Vysvětlení: Platná legislativa jiný způsob hospodaření neumožňuje. O umožnění obhospodařování lesů ve tvaru lesa nízkého a středního se v nynější verzi mluví v opatření 6.12.</p>

	<p>Bod 7.8. Tlející dřevo, těžební zbytky a stromy prošlé přirozeným vývojem stárnutí v lese mohou být přínosem pro biodiverzitu, ale současně nesmí podstatně omezovat plnění ostatních funkcí lesů včetně funkce produkční zejména nesmí být překážkou obnovy následných porostů na převažující ploše (dle našeho názoru je akceptovatelné omezení obnovy do max. 10 % obnovované plochy) a nesmí ohrožovat existenci jakýchkoliv sousedních porostů jako zdroje (substráty) šíření biotických škodlivých organismů (kalamitních škůdců dřevin).</p>	<p>Vysvětlení: Záleží na kategorii lesa (např. lesy ochranné na sutích nebo extrémně chudých stanovištích). V nynější verzi jde o opatření 7.9 a 7.10. Přípomínka bude plně využita ve fázi realizace NLP.</p>
	<p>KA 9, bod 9.1. Omezení holosečí přednostně podporou a zaváděním přírodě blízkých způsobů hospodaření, a to diferencovaně podle přírodních podmínek. Tento způsob omezení je správné formy pouze není vhodné toto opatření vázat na druh vlastnictví, protože dochází k nerovnému postavení vlastníků lesa a druh vlastnictví neovlivňuje kladné účinky opatření</p>	<p><u>Neakceptováno.</u> Rozdílný přístup k lesům podle kategorie, velikosti a druhu vlastnictví je již zakotven v současném lesním zákoně. Podstatou tohoto přístupu je to, že stát si sám ve veřejném zájmu stanoví pro lesy ve svém vlastnictví přísnější podmínky pro hospodaření odpovídající soudobým vědeckým poznatkům, stavu lesů a zajištění požadovaných funkcí lesů.</p>
	<p>Bod 9.3. Za účelem zamezení možných následných sporů je nutné již v této verzi NLP II definovat termín přípravné dřeviny a upravit nebo alespoň zmocnit k úpravě doby pro využití přípravné dřeviny k obnově cílových dřevin, přičemž je nutné pečlivě zvážit přínosy přípravných dřevin a jejich případné negativní dopady na obnovu cílových dřevin (plodící přípravné dřeviny mohou zhoršovat nebo tlumit obnovu některých cílových dřevin konkurencí na ploše nebo i poškozováním pomaleji rostoucích cílových dřevin).</p>	<p>Vysvětlení: Právě věková a prostorová diferenciace porostů cílových dřevin na rozsáhlých holinách je cílem opatření. Přípomínka bude plně využita ve fázi realizace NLP.</p>
	<p>KA 10, bod 10.4. K tomu, aby mohl být tento bod správně posouzen je nutné definovat termín náhradní dřevina</p>	<p>Vysvětlivka: Nyní jde o bod 10.3. Přípomínka bude plně využita ve fázi realizace NLP</p>
	<p>KA 17, bod 17.4 písmena e) a f) – je nutné definovat veřejné zadání a osobu, která bude za veřejnost veřejné zadání uplatňovat</p>	<p>Přípomínka bude plně využita ve fázi realizace NLP</p>

	Vliv zalesnění či odlesnění na vznik a rozvoj svahových pohybů není rozhodující. Nestabilní svah, který je v pohybu není možno stabilizovat pouze výsadbou dřevin bez jiných sanačních opatření. Na druhou stranu růst lesa na svažitém pozemku a přírůstek dřevní hmoty, která do jisté míry svah přitěžuje nemůže být jedinou příčinou vzniku svahových sesuvů. Vždy se v těchto případech jedná o spolupůsobení více negativních činitelů. Z těchto důvodů k zahájení zjišťovacího řízení ke koncepci „Národní lesnický program II“ připomínky z pohledu problematiky sesuvů nevznášíme	
KRAJSKÝ ÚŘAD LIBERECKÉHO KRAJE	Koncepce se nedotýká jednoho z hlavních problémů, tj. odborných lesních hospodářů. U některých cílů koncepce je podstatný zejména způsob jejich dosažení, který není popsán. Nepříznivým řešením by bylo zpřísnění legislativy.	Vysvětlení: V nynější verzi je bod 16.2 “ Zpřesnit práva a povinnosti OLH zejména v případech, kdy náklady na jeho činnost hradí stát.“ Způsob dosažení cílů bude konkretizován v realizační fázi. Úprava právních předpisů v nutných případech je jistě jedním z nástrojů k dosažení cílů NLP.
	Uplatňujeme metodické připomínky ke koncepci „Národní lesnický program II“: 1. Ve SWOT analýze u ekonomického a ekologického pilíře lesního hospodářství chybí vyhodnocení příležitostí a ohrožení. 2. Ve SWOT analýze jsou hodnoceny celkově 3 pilíře lesního hospodářství odvíjející se podle 3 hlavních funkcí lesů ekonomická, ekologická a sociální funkce. V návrhové části vychází opatření ze 4 základních pilířů/cílů vycházejících z Akčního plánu pro lesy EU-pilíř ekonomický, ekologický, sociální a komunikace. Vzhledem k tomu, aby byla zajištěna provázanost analytické a návrhové části, považujeme za vhodné doplnit do SWOT analýzy také 4. pilíř komunikace, který je stejně důležitý jako pilíře ekonomický, sociální a ekologický	<u>Neakceptováno.</u> Jde o ryze formální otázku. Uvádění silných a slabých stránek v členění podle pilíře ekonomického, ekologického a sociálního má svou vnitřní logiku a je instruktivní a přehledné.
	3. Z dokumentu není zřejmé, jak bude hodnoceno a sledováno naplňování Národního lesnického programu.	Vysvětlení: V nynější verzi je kapitola 7 „Řízení, monitorování a hodnocení realizace NLP v období do roku 2013.“
	4. V dokumentu by měly být definovány také prioritní cíle a aktivity.	Vysvětlení: Stanovení priorit bude součástí zahájení realizace NLP.

	<p>Při tvorbě dokumentu doporučujeme zohlednit otázku péče o kulturní památky zapsané do Ústředního seznamu kulturních památek České republiky, které se nacházejí na lesních pozemcích. Jedná se zejména o křížky, sochy, sousoší, kapličky nebo zříceniny hradů a tvrzí. Péči o kulturní památky ukládá zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. V mnoha případech je vlastníkem památky subjekt, který vlastní i pozemek, na kterém kulturní památka stojí. Bohužel u mnoha kulturních památek není doposud jednoznačně vyřešeno jejich vlastnictví. Dále připomínáme, že nemalá část lesních pozemků patří do vlastnictví státu, tedy i památky na nich stojící mohou být majetkem státu. Pro výše zmíněné důvody by měla být péče o kulturní památky v lesích České republiky do konečného dokumentu zanesena</p>	<p>Akceptováno: U mnoha organizačních jednotek LČR obnova památek již probíhá. Bude doplněn bod 17.6 konkretizující opatření v sociálním pilíři pro lesy ve vlastnictví státu.</p>
SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI KŘIVOKLÁTSKO	<p>Uvádíme základní principy, které by měla koncepce obsahovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stabilizace lesního personálu – především u státních lesů by měla politika zaměstnanosti v LH směřovat ke stabilitě základního lesního personálu. Fluktuace neodborného námezdního personálu pracujícího v pěstební i těžební činnosti, bez vztahu k lokalitě je častou příčinou dlouhodobého potlačení biodiverzity autochtonních dřevin. 	<p>Připomínka bude plně využita ve fázi realizace NLP (při konkretizaci společenské objednávky pro subjekty vykonávající právo hospodaření v lesích ve vlastnictví státu).</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Výzkum a podpora technologií zpracování cílových sortimentů listnatých dřevin v rámci změny zastoupení listnatých dřevin v posledních cca šedesáti letech postupně dospívají do produkčního věku listnaté porosty. Dřevní hmota z těchto porostů má malé zpracovatelské zázemí a tím také malou ekonomickou výtežnost. Dřevozpracující průmysl je zaveden především na zpracování jehličnaté hmoty a tu také požaduje jako společenskou objednávku po všech vlastních lesa. Podpora zpracovatelského průmyslu využívajícího efektivně listnáče včetně vtroušených dřevin jako je lípa, javory, habr, bříza, olše, jasan, třešeň a další je dlouhodobě smysluplnější než subvence státu do výsadby těchto dřevin, které jsou pěstovány z donucení a s malou šancí na další zájem vlastníka lesa o dopěstování do cílového stavu. 	<p>Vysvětlení: Technologický rozvoj je předmětem opatření 2.3 a 2.4. Připomínka bude plně využita ve fázi realizace NLP</p>
KRAJSKÝ ÚŘAD ÚSTECKÉHO KRAJE	<p>Z hlediska potřeby posouzení koncepce na životní prostředí Krajský úřad Ústeckého kraje vznáší následující podněty a připomínky: Kapitolu Současný stav lesů a lesní hospodářství v ČR požaduje doplnit o odstavec, který se bude věnovat lesům zničeným v závěru minulého stolení emisemi a porostům náhradních dřevin s upozorněním na stav rozvrácenosti lesních kultur v těchto oblastech, v návaznosti na výsledky komplexní studie zpracované k tomuto účelu Lesy ČR s.p a Ministerstvem zemědělství ČR,</p>	<p>Akceptováno. Odstavec bude doplněn.</p>
	<p>Kapitolu Ekologický pilíř SWOT analýzy v odstavci „slabé stránky“ navrhujeme upravit bod „staré i současné ekologické imisní zátěže“ následovně: „rozpadající se porosty náhradních dřevin a staré i současné ekologické imisní zátěže“,</p>	<p>Akceptováno. Text bude upraven.</p>

	<p>Kapitola Návrh struktury cílu NLP II požadujeme upravit znění bodu 10.4 v odstavci 10 následovně: „zajistit přeměnu porostů náhradních dřevin a vytvořit k tomu nezbytné ekonomické podmínky“.</p> <p>Ústecký kraj je podrobně informován o značných ekonomických problémech v zajištění přeměny porostů náhradních dřevin především u lesů ve vlastnictví měst a obcí a soukromých subjektů, na které se nevztahuje dotační titul v Operačním programu životního prostředí, ze kterého by bylo možno podpořit přeměny porostů náhradních dřevin pro státní podnik Lesy ČR s.p.</p> <p>Upozorňujeme, že na hřebenech Krušných hor je zapotřebí zajistit přeměnu téměř 40 000 ha porostů náhradních dřevin, které jsou dne v nejruznějším stupni rozpadu. Z této plochy je cca 40% ve vlastnictví soukromých subjektů města a obcí. Z toho značná část v majetku malých obcí, které bez zajištění odpovídající finanční podpory nebudou schopny přeměnu rozvrácených porostů náhradních dřevin v žádném případě zajistit. Pokud Národní lesnický program II se nebude otázce finančního zajištění přeměny rozvrácených porostů náhradních dřevin věnovat, mohl by mít v určitých oblastech negativní dopady na rozsáhlé lesní plochy a na stav životního prostředí.</p>	<p>Akceptováno. Text příslušných opatření bude upraven. Připomínka bude plně využita ve fázi realizace NLP</p>
	<p>V odstavci 10 této kapitoly dále navrhujeme doplnit bod 10.6: Vytvořit legislativní podmínky pro přizpůsobení přeměn porostů náhradních dřevin optimálnímu stavu populace tetřívka obecného K navrhovanému bodu 10.6. vznášíme následující odůvodnění. Rozvrácené porosty náhradních dřevin se v některých případech staly novým biotopem tetřívka obecného a pokud by došlo k přeměně porostů náhradních dřevin do cílového stavu v celém rozsahu mohlo by dojít ke zúžení životního prostoru tetřívka oproti stávajícímu stavu.</p>	<p>Akceptováno. Text opatření k přeměně porostů náhradních dřevin bude doplněn. Připomínka bude plně využita ve fázi realizace NLP.</p>
<p>KRAJSKÝ ÚŘAD PARDUBICKÉHO KRAJE</p>	<p>S využitím přirozeného zmlazení jako přírodě blízkého způsobu obnovy porostů úzce souvisí otázka genetiky lesních dřevin. Program neřeší otázku využití genetiky hodnotného sadebního materiálu a význam lesnické genetiky takové.</p>	<p>Akceptováno: O tento bod bude doplněna klíčová akce 7: “Zachování a zlepšení biologické rozmanitosti v lesích.“</p>

	<p>K předloženému konceptu máme tyto připomínky a alternativy:</p> <p>Klíčová akce 11. Dosažení vztahu mezi lesem a zvěří</p> <p>11.1 Snížit stavy zvěře, škody a náklady na ochranu proti škodám zvěří s cílem umožnit využívání přírodě bližších postupů hospodaření.</p> <p>- alternativa:</p> <p>a) zajistit klid pro zvěře v místech ,kde nehrozí zvýšené nebezpečí škod způsobených zvěří na lesních porostech</p> <p>b) zvyšovat úživnost prostředí zřizováním a využíváním lesních pastvin a políček pro zvěř jako součástí PUPFL</p> <p>11.2 Stanovit stavy jednotlivých druhů zvěře a velikost odlovu podle míry poškození přirozeného zmlazení, výsadeb a lesních porostů a opustit nefunkční systém odvozování plánu lovu na základě stavů zvěře zjištěných sčítáním</p> <p>- alternativa:</p> <p>a) důsledně využívat stávající možnosti dané vlastníků lesa zákonem o myslivosti prováděcími vyhláškami k zákonu o myslivosti</p> <p>a1) při schvalování plánu lovu v případě vlastníka lesa jako držitele vlastní honitby nebo aktivním působením vlastníka lesa jako držitele vlastní honitby nebo aktivním působení vlastníka lesa, jako člena honebního společenstva, v případě společenství honitby</p> <p>a2) sdělovat uživateli honitby podklady uvedené v § 1 a §4 vyhlášky 553/2004 Sb., o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracovaného plánu (evidence výše škod, výsledky porovnání kontrolních a srovnávacích ploch, závěry a doporučení pro hospodaření se zvěří v oblasti chovu, posuzování celkového ekosystému atd.)</p> <p>11.3 zavést kontrolní mechanismy a účinná opatření zabraňují ohrožení biodiverzity lesa vysokými početními stavy zvěře</p> <p>-alternativa: Důsledně využívat výše uvedené možnosti</p> <p>11.4 zvýšit práva a postavení vlastníků honebních pozemků</p> <p>-alternativa: Zákon o myslivosti je celý postaven na posílení práva vlastníků honebních pozemků zasahovat do procesu mysliveckého hospodaření počínaje procesem tvorby honiteb přes proces schvalování plánu lovu až po možnosti zrušení chovu zvěře v honitbě. Pokud přesto vlastníci honebních pozemků nedochází výše uvedenými mechanismy zajistit přiměřené počty zvěře v honitbách, je alternativou posílení pravomocí orgánu státní správy myslivosti tak, jak tomu bylo podle předchozího zákona o myslivosti č.23/1962 Sb.</p> <p>11.5objektivně vyhodnocovat škody zvěří</p> <p>-alternativa Tato věc by měla být běžně řešena již nyní- viz. Alternativa k bodu 11.2</p> <p>11.6 zrušit volný chov jelena siky a muflona v CHKO</p> <p>-alternativa: Volný chov těchto druhů zvěře by se měl řešit zejména podle vlivu těchto druhů zvěře na ekosystém a nikoliv pevně stanoveným zákazem chovu. Ochrana přírody má v současné době dostatek mechanismů, jak omezit nebo zrušit chovy těchto druhů zvěře, pokud nepříznivě působí na ekosystém</p>	<p>Vysvětlení: Nynější upravená textová verze klíčové akce 11 je kompromisem, na němž se shodla ministerstva zemědělství a životního prostředí.</p> <p>Připomínka bude plně využita ve fázi realizace NLP.</p>
--	--	---

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY	<p>K bodu 1.2 Není možné, aby lesní zákon pro jeden lesní majetek platil bez úlev a pro druhý lesní majetek, byť drobný, přinášel v textu nekonkretizované úlevy. Požadujeme rozpracovat.</p>	<p><u>Neakceptováno.</u> Jedná se o zjednodušení administrativní zátěže.</p>
	<p>K bodu 1.10: Platný lesní zákon zakazuje provádět mýtní úmyslnou těžbu v porostech mladších než 80 let. V odůvodněných případech může být povolena výjimka. Domníváme se tak, že není třeba další úprava legislativy v této věci.</p>	<p>Vysvětlení: Snižování doby obmýti je v návrhu řešeno opodstatněně v souvislosti s problematikou globální klimatické změny. Snížení obmýti není cíl lesního hospodáře, ale nutnost vyvolaná působením projevů globální klimatické změny. Smrkové porosty plošně odumírají po napadení václavkou a kůrovci. Adaptačním opatřením je rychlá a výrazná změna druhové skladby.</p>
	<p>K bodu 6.3 Jsme toho názoru, že ustanovení § 31 odst. 6. platného lesního zákona, týkající se povinnosti zalesnit holinu do dvou let od jejího vzniku je plně dostačující a není ho potřeba měnit a již vůbec ne zmírňovat.</p>	<p><u>Neakceptováno:</u> Prodloužení lhůty sleduje možnost uplatnění přípravných dřevin a vytvoření ekologicky odpovídajícího prostředí pro uplatnění dřevin cílových.</p>
	<p>K bodům 7.7 a 17.2: Pokud tato koncepce předpokládá ponechání částí lesů samovolnému vývoji, a to kdekoliv (tj. i mimo chráněná území), dostává se do přímého rozporu s platným lesním zákonem (např. § 33 odst. 1 a §32 odst. 6).</p>	<p>Bod 7.7.: V nynější verzi se jedná o bod 7.4., ve kterém je doplněna věta: „Tato soustava bude vytvářena především v rámci sítě národních parků a přírodních rezervací“.</p> <p>Bod 7.12.: Vysvětleno, Národní lesnický program jako strategický materiál může v některých případech dávat impuls ke změně legislativy. Konkrétní opatření pak bude diskutováno v návrhu věcného záměru novely lesního zákona</p>
	<p>K bodu 14.3: Upozorňujeme na existenci odborného lesního hospodáře (OLH), který je placen státem příp. samotnými vlastníky lesních pozemků, a jehož povinností je poskytovat vlastníkům lesních pozemků i odborný servis v oblasti poradenské a osvětové. Dále podotýkáme, že problematiku postavení OLH dokument neřeší.</p>	<p>Vysvětlení: V nynější verzi je bod 16.2 “ Zpřesnit práva a povinnosti OLH zejména v případech, kdy náklady na jeho činnost hradí stát.“</p>

	<p>K bodu 16.3: Formulace věty „Posoudit obsah využití a efektivitu LHO“ není dostatečně vypovídající. Požadujeme rozpracovat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlení: Takto formulované opatření ukládá v rámci realizace NLP zevrubně posoudit otázku obsahu, využití a efektivitu LHO.
	<p>5. Z hlediska myslivosti K předloženému oznámení koncepce máme tyto připomínky:</p> <p>Ke klíčové akci 11 (dosažení vyváženého vztahu mezi lesem a zvěří):</p> <p>Doporučujeme tuto část celou přepracovat a zaměřit se na zodpovězení vyvstalých otázek.</p> <p>K bodům 11.1, 11.2, 11.3, 11.5. Uživatel honitby je podle stávající právní úpravy povinen hospodařit se zvěří v rozmezí jejich stanovených normovaných a minimálních stavů. V souvislosti s uvedenými body vznikají otázky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zda se budou muset tyto minimální a normované stavy zvěře měnit nebo se úplně zruší - zda se plán lovu zvěře bude stanovovat pouze dle výše škod páchaných touto zvěří na dané lokalitě, - jak se bude zjišťovat poškození přirozeného zmlazení zvěří v lesích , zda např. pomocí zkusných ploch, - co honitby polní nebo převážně polní, zda tam bude režim stejný jako dopsud. <p>K bodu 11.4 Tento bod je v rozporu s nálezem ústavního soudu č.j. PI ÚS 34/03 K některým ustanovením zákona o myslivosti.</p> <p>K bodu 11.6 K úpravě minimální výměry honiteb uvádíme, že v menších honitbách lze předpokládat zvýšený tlak především spárkaté zvěře na les. Doporučujeme ponechat minimální výměru honitby podle platného zákona o myslivosti</p>	<p>Vysvětlení: Nynější upravená textová verze klíčové akce 11 je kompromisem, na němž se shodla ministerstva zemědělství a životního prostředí. Připomínka bude plně využita ve fázi realizace NLP.</p>
<p>SPRÁVA NÁRODNÍHO PARKU A CHRÁNĚNÉ KRAJINÉ OBLASTI ŠUMAVA</p>	<p>V současné fázi zpracování koncepce dosud nejsou vymezena jednotlivá opatření a jejich lokalizace do konkrétního území. Předložená koncepce řeší danou problematiku plošně, přičemž dostatečně nezohledňuje kategorizaci lesů na území národního parku a existenci EVL a PO s ohledem na jejich hlavní funkci (ekologická a sociální) zde nelze uplatňovat stejné principy jako v lesních hospodářských. Obdobně u lesů národních přírodních rezervací, přírodních rezervací přírodních památek a v I. zónách CHKO Šumava.</p>	<p>Vysvětlení: NLP neřeší platnou legislativu ochrany přírody a respektuje ji.</p>
<p>SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINÉ OBLASTI JESENÍKY</p>	<p>Poživatel koncepce nevnesl na Správu CHKO Jeseníky oficiální žádost o vydání stanoviska ve smyslu § 45 i zákona č. 114/1992 Sb., zda může mít tato koncepce samostatně nebo ve spojení s jinými významný vliv na soustavu Natura 2000.</p>	<p>Žádost byla vznesena elektronickou formou.</p>

<p style="text-align: center;">MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ</p>	<p>Doporučujeme podporovat využívání lesní biomasy na výrobu paliv pro malé a lokální tepelné zdroje a tím omezit stále se zhoršující imisní situaci v lokalitách, kde převažuje vytápění tuhými fosilními palivy, což má za následek vrůst některých emisí do ovzduší a tím i rizika poškození zdraví u exponované části populace.</p>	<p>Využívání lesní biomasy je v NLP II řešeno spíše pro výrobu energie. Tato problematika je v NLP II řešena ve velmi obecné rovině ve smyslu analýzy potenciálu a dopadů podpory využívání lesní biomasy. Nicméně po zpracování analýzy dopadů využívání biomasy na ovzduší je možné, čemuž je věnováno jedno z opatření, může být problematika řešena i na úrovni lokálních tepelných zdrojů.</p>
<p style="text-align: center;">SPRÁVA KRKONOŠSKÉHO NÁRODNÍHO PARKU SE SÍDLEM VE VRCHLABÍ</p>	<p>Správa KRNP doporučuje se zaměřit na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obhospodařování lesů na územích soustavy Natura 2000, - obhospodařování lesů trvale udržitelným způsobem, v lesích s převažujícím významem pro ochranu přírody na postupný přechod k přírodě blízkému hospodaření, - péči o krajinu (ÚSES), - problémy spojené s turistickým rozvojem v oblastech lesů zvláštního určení a v lesích ochranných, - ekologickou stabilitu lesů, 	<p>Všechna opatření navržená v NLP II byla vyhodnocena z hlediska možných vlivů na lokality soustavy Natura 2000.</p> <p>Trvale udržitelné hospodaření je řešeno v rámci opatření NLP II 1.1, 9.7, přírodě blízké hospodaření je řešeno v rámci opatření 2.2, 7.8, 9.1, 11.1, 17.3.</p> <p>Péče o krajinu je řešena v rámci opatření NLP II 7.7 a 16.1. V rámci SEA NLP II byla krajina jedním z klíčových témat hodnocení, tj. všechna navrhovaná opatření byla vyhodnocena z hlediska jejich dopadu na krajinu.</p> <p>Konkrétní problémy spojené s turistickým rozvojem nejsou v NLP II specificky řešeny, nicméně jsou navržena opatření, která směřují k řešení těchto problémů. Jedná se zejména o rozvoj informovanosti, vzdělávání a osvěty opatření klíčové akce 15 a dále opatření 13.6.</p> <p>Ekologická stabilita lesů je</p>

		řešena zejména v rámci Cíle II. NLP II – Zlepšení a ochrana životního prostředí – pilíř ekologický.
<p style="text-align: center;">ÚJEZDNÍ ÚŘAD VOJENSKÉHO ÚJEZDU BOLETICE</p>	<p>Vyjádření ke koncepci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nefunguje kompenzace vlastníkům lesů za omezení hospodaření z důvodů ochrany přírody (např. ochranné pásmo NPP Blanice, EVL, PO), - kompenzovat zvýšené náklady na likvidaci kalamit, - eliminovat kalamity, např. zajistit „načaté“ porosty, - zajistit přirozenou druhovou skladbu (LHP), - pěstovat zdravé a odolné porosty, 	<p>NLP II řeší tuto problematiku v opatření 1.1, 1.3. V rámci SEA je tato problematika řešena v rámci tématu biodiverzita.</p> <p>Kompenzace nákladů za likvidaci kalamit NLP II v rámci navržených opatření konkrétně neřeší, nicméně tato problematika může být řešena při realizaci některých opatření obecnější povahy, např. opatření 1.4. Tuto problematiku je nutné řešit při implementaci NLP II. V rámci SEA otázka finančních kompenzací na likvidaci kalamit není řešena.</p> <p>NLP II se věnuje otázce kalamit zejména z dlouhodobého hlediska prevence, tj. navržená opatření směřují k takovému hospodaření v lesích, aby byly co nejméně ohrožovány kalamitami. Tato problematika je řešena v opatřeních klíčové akce 6. Všechna opatření klíčové akce 6 byla vyhodnocena procesem SEA.</p> <p>Problematice zajištění přirozené druhové skladby je věnováno několik opatření NLP II, např. 7.2, 7.5, 7.8 a další. Z hlediska SEA je zajištění přirozené druhové skladby jedním z důležitých faktorů vyhodnocení NLP II.</p> <p>Zlepšení zdravotního stavu lesů jsou věnována opatření</p>

	<p>- šetřit přírodu, např. zabránit oděrům, likvidace erozních rýh, po těžební úpravy provádět bezprostředně po vyklizení porostů.</p> <p>- Vojenský lesní úřad musí spolupracovat při zpracování LHP s orgány ochrany přírody. Aby orgán ochrany přírody nebyl brán jako nutné zlo.</p> <p>- do LHP zapracovat doporučení orgánů ochrany přírody pro EVL Boletice a pro PO Boletice.</p> <p>- zajistit smluvní ochranu na území vojenských újezdů.</p>	<p>klíčové akce 9. Všechna opatření klíčové akce 9 byla posouzena z hlediska SEA,</p> <p>Touto problematikou se zabývá v obecné rovině např. opatření NLP II 1.5, 6.2. Řešení uvedené problematiky je spíše otázkou některých z navazujících strategických dokumentů nižší úrovně či realizace konkrétních opatření NLP II.</p> <p>K zajištění koordinace požadavků jednotlivých subjektů je nutné navázat úzkou spoluprací, resp. komunikací mezi těmito subjekty, což je řešeno v klíčové akci 15. Opatření klíčové akce 15 byla vyhodnocena v rámci procesu SEA.</p> <p>Problematicku LHP NLP II. vzhledem ke svému zaměření strategického dlouhodobého dokumentu na národní úrovni neřeší.</p> <p>Z formulace připomínky není zřejmé, co se smluvní ochranou myslí, nicméně se jedná se o specifickou záležitost vojenských újezdů, čemuž se NLP II ani SEA specificky nevěnují, vzhledem k celonárodní působnosti dokumentu.</p>
<p>SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI ČESKÝ KRAS</p>	<p>Koncepce je obecným programovým dokumentem a jako takový jej Správa akceptuje. Správa má k návrhu koncepce následující připomínky :</p> <p>Koncepce postrádá jakoukoli vazbu na plány péče o zvláště chráněná území.</p> <p>V koncepci není propracována vazba lesního hospodářství na ochranu zvláště chráněných druhů a jejich biotopů v lesích.</p>	<p>Problematicka plánů péče je řešena v rámci procesu SEA v kap. 6.6.</p> <p>Vazba lesního hospodářství na ochranu chráněných druhů a jejich biotopů v lesích není v NLP II řešena komplexně, nicméně jsou v NLP II navržena opatření týkající se této problematiky např. 7.2, 7.7 avšak je třeba mít na paměti, že se jedná o strategický dokument lesnické politiky na národní</p>

	<p>Správa předpokládá, že jednotlivé klíčové body koncepce budou dále rozvinuty v odpovídajících operačních programech.</p>	<p>úrovni. Tato problematika byla v rámci procesu SEA zahrnuta do tématu biodiverzita a dále bylo provedeno vyhodnocení vlivů NLP II na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.</p>
<p>ÚSTECKÝ KRAJ</p>	<p>Naléhavě doporučuji, aby se vyhodnocení posuzované koncepce zaměřilo na udržitelný rozvoj lesa i v těch oblastech lesů, které byly v minulosti zničeny emisemi a kyselými dešti v celém rozsahu, bez ohledu na vlastnictví lesních pozemků.</p> <p>Dále pak na zajištění udržitelného vodohospodářského režimu v lesích, včetně vyhodnocení z hlediska cílů aktivní protipovodňové ochrany.</p>	<p>Problematickou lesů v minulosti zničených imisemi se zabývá NLP II v navržených opatřeních klíčové akce 10. Udržitelné lesní hospodářství je principem, který se prolíná mnoha opatřeními NLP II většinou bez rozlišení na konkrétní charakter lesních porostů. V rámci SEA byla tato problematika řešena v tématu staré ekologické zátěže a biodiverzita. Všechna opatření NLP II byla vyhodnocena z hlediska toho, jak přispívají k řešení imisních zátěží a k posilování biodiverzity v lesních ekosystémech.</p> <p>NLP II obsahuje opatření směřující k zajištění udržitelného vodohospodářského režimu např. 9.7, 9.8, 9.9, 9.10. K řešení aktivní protipovodňové ochrany směřuje opatření 9.10. V rámci SEA byla všechna opatření NLP II posouzena z hlediska dopadů na téma voda, jehož součástí je i protipovodňová ochrana a vyhodnocení souladu se strategickými dokumenty v oblasti vod a vodního hospodářství.</p>
<p>HNUTÍ DUHA</p>	<p>Není účelné podrobné hodnocení všech prvků strategie – vliv většiny z nich na životní prostředí je patrně marginální až nulový. Není ani smysluplné, aby SEA zkoumala každý aspekt ekologických dopadů strategie, včetně relativně malých.</p> <p>Aby se proto SEA soustředila na klíčové problémy a nedocházelo ke zbytečnému vynaládání veřejných</p>	

	<p>prostředků a kapacity na vágní nebo marginální posuzování méně podstatných problémů, doporučujeme jej soustředit především na dílčí témata, jejichž výčet následuje níže.</p> <p>Posouzení by se rovněž mělo soustředit na základní analýzu dílčích problémů. Nemá například větší smysl, aby obsahovalo podrobný popis dotčeného území (tj. České republiky) a stavu životního prostředí v něm: v prvním evidentně postačuje odkaz na libovolnou učebnici vlastivědy (případně s doplněním analytického popisu distribuce zalesnění na českém území a role v jednotlivých regionech, který by patrně byl velmi přínosný), ve druhém na poslední vydání Zprávy o životním prostředí.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klíčová akce 1: Zvýšit ekonomickou životaschopnost a konkurenceschopnost trvale udržitelného obhospodařování lesů • Klíčová akce 2: Podpořit výzkum a technologický rozvoj s cílem zvýšit konkurenceschopnost lesnického sektoru • Klíčová akce 4: Propagovat a podporovat využívání lesní biomasy pro výrobu energií • Klíčová akce 6: Snížit dopady očekávané globální klimatické změny a extrémních meteorologických jevů • Klíčová akce 7: Zachování a zlepšení biologické rozmanitosti v lesích • Klíčová akce 9: Zlepšení zdravotního stavu a ochrany lesů • Klíčová akce 10: Snížit dopady starých i současných ekologických imisních zátěží • Klíčová akce 11: Dosažení vyváženého vztahu mezi lesem a zvěří • Klíčová akce 16: Řešit institucionální vztah státu k lesům a lesnímu hospodářství • Klíčová akce 17: Lesy ve vlastnictví státu • případně také opatření Klíčové akce 3 a 8 a opatření 12.2. 	<p>V rámci SEA byla zpracována analýza v rámci vybraných klíčových témat životního prostředí se silnou vazbou k obsahu NLP II – viz kap. 2 SEA dokumentace. Zároveň byly identifikovány základní problémy v rámci klíčových témat životního prostředí ve vztahu k problematice lesa a lesního hospodářství a popsány trendy vývoje ve vybraných jevech – viz kap. 3 SEA dokumentace.</p>
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • vliv lesního hospodaření (respektive konkrétních hospodářských postupů) na stav lesních půd jako klíčového faktoru pro zdravotní stav lesů; • geochemické aspekty stavu a degradace lesních půd; • biologická diverzita, včetně role věkové a prostorové struktury lesů (význam tlejícího dřeva, prostorové diverzity, starých a doupných stromů) a půdní bioty; • retenční schopnost krajiny a vliv lesního hospodaření (respektive konkrétních hospodářských postupů) na retenční schopnost krajiny a na hydrologický režim obecně, role při prevenci povodní; • v té souvislosti také role NLP (a opatření v lesním hospodaření) při plnění rámcové vodní směrnice (WFD) a při formulování opatření pro plány oblastí povodí podle principů WFD; 	<p>Vlivy všech navrhovaných opatření NLP II byly vyhodnoceny na půdu, půda je jedním z klíčových témat životního prostředí pro vyhodnocení vlivů NLP II na životní prostředí. V rámci tohoto klíčového tématu byla řešena problematika degradace půdy jako jeden z hlavních problémů. NLP II navrhuje opatření na ochranu půd – např. opatření 9.10, 6.2 a další. Všechna opatření NLP II byla vyhodnocena z hlediska dopadů na lesní půdy.</p> <p>Biota, resp. biodiverzita lesních ekosystémů je jedním z klíčových témat životního prostředí pro vyhodnocení vlivů NLP II na životní prostředí. Všechna opatření NLP II byla vyhodnocena z hlediska dopadů na . . . biodiverzitu lesních ekosystémů. NLP II obsahuje řadu opatření pro posílení biodiverzity lesů – např. opatření 6.1, 7.2, 7.3, 7.9.</p> <p>Retenční schopnost krajiny je součástí tématu krajina, což je jedno z klíčových témat životního prostředí pro vyhodnocení vlivů NLP II na životní prostředí. Všechna opatření NLP II byla vyhodnocena z hlediska dopadů na retenční schopnost krajiny. NLP II navrhuje opatření pro posílení retenční schopnosti krajiny - např. 9.7, 9.11.</p> <p>Vyhodnocení souladu NLP II s cíli Rámcové směrnice o vodách je součástí vyhodnocení vlivů jednotlivých opatření NLP II na klíčová témata životního prostředí viz kap. x. Jakým způsobem NLP II</p>
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • stavy spárkaté zvěře a jejich vliv na lesní ekosystémy, obnovu lesa a udržitelnost lesního hospodaření; • rekreační využití lesů a vliv hospodaření na něj; • role a dopady zalesňování zemědělských pozemků (biologická diverzita zalesňovaných ploch, efektivnost podle zaměření – orná půda vs. TTP, území s vysokou vs. nízkou lesnatostí, podhorské oblasti vs. nížiny, záplavové zóny vs. ostatní pozemky, různé postupy – druhová skladba, použití pionýrských dřevin). 	<p>ovlivní plány oblastí povodí není zřejmé, jelikož není vyjasněno postavení NLP II vůči těmto strategickým dokumentům, nicméně NLP II navrhuje opatření týkající se vodního hospodářství a jeho koordinace s lesním hospodářstvím.</p> <p>Tato problematika byla řešena a vyhodnocena v rámci klíčového tématu biodiverzita SEA NLP – viz kap. 6.4. Zároveň byla vyhodnocena z hlediska SEA, resp. dopadů na všechna klíčová témata životního prostředí příslušná opatření NLP II, která se touto problematikou zabývají.</p> <p>Problematika rekreačního využití lesů byla řešena a vyhodnocena v rámci klíčového tématu environmentálně šetrný cestovní ruch SEA NLP – viz kap. 6.4. Zároveň byla vyhodnocena z hlediska SEA, resp. dopadů na všechna klíčová témata životního prostředí příslušná opatření NLP II, která se touto problematikou zabývají – viz kap. 6.4 SEA dokumentace.</p> <p>Problematika zalesňování zemědělských půd je řešena opatřením NLP II 6.9 a toto opatření bylo vyhodnoceno z hlediska dopadů na klíčová témata životního prostředí viz kap. 6.4 SEA dokumentace.</p>
--	--	--

SPRÁVA NÁRODNÍHO PARKU ČESKÉ ŠVÝCARSKO	<p>Při vyhodnocení vlivu koncepce doporučujeme zaměřit se zejména na to, zda úprava minimální výměry vlastních a společenstevních honiteb a zvýšení práv a postavení vlastníků honebních pozemků povedou ke stanovenému cíli, a to k dosažení vyváženého vztahu mezi lesem a zvěří. Je jisté zájmem státu snížit stavy spárkaté zvěře na únosnou míru, proto by stanovení výše a struktury lovu mělo být záležitostí státní správy, nikoliv vlastníků honebních pozemků. Domnívám se dále, že úpravou minimální výměry vlastních a společenstevních honiteb, resp. jejím snížením bude zamezeno řádnému mysliveckému hospodaření se zvěří. V důsledku toho může dojít k narušení sociální struktury populací zvěře, což povede buď ke zvyšování škod na lesních a zemědělských pozemcích nebo k likvidaci dané populace zvěře. Zvěř je v zákoně o myslivosti definována jako obnovitelné přírodní bohatství a jako s takovým by se s ní mělo zacházet.</p>	Toto opatření bylo z návrhu NLP II vyjmuto.
KRAJSKÝ ÚŘAD ZLÍNSKÉHO KRAJE	<p>Některé zásady NLP II si vzájemně odporují, resp. není vyřešen jejich vzájemný poměr, což bude praktickou překážkou naplnění NLP II. Například jsou v rozporu některé návrhy úprav legislativy: Klíčová akce (KA)1, bod 10.1 umožnit přeměnu smrkových porostů snížením doby obmýti naráží na požadavek zákazu holosečí, bez kterých není možné přeměnu reálně uskutečnit v některých lesních porostech pro nedostatek dřevin, které by měly smrk nahradit přirozenou obnovou, a jiné dřeviny je nutné vnášet uměle, což je problematičtější, pokud je není možné vysazovat na holých plochách, byť s omezenou výměrou, přičemž dle našeho názoru je současná právní úprava (§31 zákona č. 289/95 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, v platném znění – dále jen zákon o lesích rozumným kompromisem. Snížení doby obmýti, resp. výjimku ze zákazu provádění mýtní úmyslné těžby lze uplatnit již nyní s tou výhodou, že není možné zvyšovat možnosti celkové těžby dříví (smrkové porosty mají před 80 průměrným rokem věku nízké dílčí těžební procento.) Po snížení doby obmýti může dojít k určitému nárůstu celkové výše těžeb, což může být některými z tvůrců NLP II považováno za nežádoucí jev. Samotné smrkové porosty, pokud u nich bude sníženo obmýti budou těženy před dosažením optima finančního výnosu</p>	Na rozpory u některých navržených opatřeních NLP II upozorňuje také SEA posuzovatel ve vyhodnocení vlivů NLP II na životní prostředí. Tyto rozpory by odstranila podrobnější specifikace a hierarchizace jednotlivých opatření, v případě, že zůstane návrh opatření NLP II v této podobě, bude nutné se na tyto zdánlivé rozpory zaměřit při řešení implementace NLP II. Všechna tato opatření byla vyhodnocena v procesu SEA z hlediska dopadů na jednotlivá klíčová témata životního prostředí.

(smrky ve většině případů ještě významně přirůstají a dříví zatím není výrazně postihováno hnilobami, které snižují cenu dříví). Současná právní úprava umožňuje individuální posouzení jednotlivých porostů a povolení výjimek k těžbě porostů mladších než 80 let, pokud hrozí rozvrat porostů nebo neúměrné škody na dřevní hmotě.

Další rozpor je nutno vidět v systému produkce biomasy k energetickým účelům (KA 4, bod 4.2) a v požadavku ponechávat dřevo v lese k zetlení. Zde považujeme za racionální umožnit tlení dřeva v lese v takovém rozsahu, aby nebylo překážkou obnovy a odrůstání lesních porostů a hmotou umožňující přemnožování a rozšiřování biotických škůdců ohrožujících jakýkoliv les včetně lesů hospodářských. Tlející dřevo je účelné z lesnického hlediska ponechávat pouze ne chudých souborech lesních typů s podvázaným koloběhem živin, u kterých by mohlo docházet k degradaci půdy a v lokalitách, kde k obnově lesních porostů převládá zmlazování na odumřelém dřevě nad obnovou ve svrchních horizontech půdy.

KA 6, bod 6.3. Prodloužení lhůt k zalesnění a zajištění porostů. Tento požadavek nemá reálné opodstatnění, protože v lese je nutné zalesnit holé plochy co nejdříve kvůli rychle nastupující konkurenci bylin a ne vždy žádoucích pionýrských dřevin (bříza, osika, jiva, líska, akát...). V případě přirozené obnovy nelze očekávat její nástup v delším období než v současné právní úpravě zakotvených dvou letech. Později je přirozená obnova i zalesňování komplikováno, až znemožněno, konkurencí bylin a pionýrských dřevin a nutnost opakovaného zalesnění pouze prodražuje tuto činnost stejně jako následnou péči o mladé lesní porosty. Zajištění lesních porostů je možné v převážné většině případů do současných sedmi let od vzniku holiny a v odůvodněných případech lze povolit delší lhůtu. Navíc by se při zajištění lesních porostů měla kladně projevit úprava stavů zvěře.

Bod 6.10. Snižít obmýtí u dřevin nejvíce ohrožených klimatickou změnou. Protože se jedná o dlouhodobé opatření za účelnější opatření považujeme podporu výsadby a obnovy dřevin lépe snázejících na daném stanovišti klimatické změny. Individuální případy lze řešit v intencích již dnes platné legislativy (viz. § 33 odst. 4 zákona o lesích).

KA 7, bod 7.5. Lesnická legislativa by měla být upravena pro možnost hospodaření v lese středním a nízkém za účelem podpory biologické rozmanitosti v lesích pouze pro případy, kdy není možné uplatnit tento záměr v lese vysokém (vysokokmenném, vzniklém generativním způsobem), například ponecháváním v lese určitého podílu starých stromů k fyzickému dožití a rozpadu jako podmínky pro rozvoj a zachování některých hub a živočichů. Pro rozmanitost zastoupení různých druhů rostlin i živočichů mohou mít větší význam konkrétní účelově odchylná hospodářská opatření (délka obmýtí a obnovní doby, modifikování zakmenění, zápoje porostů, podpory dřevin a křovin výchovnými a obnovními zásahy) než tvar lesa. Navíc dřeviny generativního původu

	<p>jsou pro zachování a rozvoj vlastního druhu dřeviny přínosnější než jedinci vzniklí vegetativní cestou (de facto klony se zhoršeným zdravotním stavem a plodností).</p> <p>Bod 7.8. Tlející dřevo, těžební zbytky a stromy prošlé přirozeným vývojem stárnutí v lese mohou být přínosem pro biodiverzitu, ale současně nesmí podstatně omezovat plnění ostatních funkcí lesů včetně funkce produkční zejména nesmí být překážkou obnovy následných porostů na převažující ploše (dle našeho názoru je akceptovatelné omezení obnovy do max. 10 % obnovované plochy) a nesmí ohrožovat existenci jakýchkoliv sousedních porostů jako zdroje (substráty) šíření biotických škodlivých organismů (kalamitních škůdců dřevin).</p> <p>KA 9, bod 9.1. Omezení holosečí přednostně podporou a zaváděním přírodě blízkých způsobů hospodaření, a to diferencovaně podle přírodních podmínek. Tento způsob omezení je správné formy pouze není vhodné toto opatření vázat na druh vlastnictví, protože dochází k nerovnému postavení vlastníků lesa a druh vlastnictví neovlivňuje kladné účinky opatření.</p> <p>Bod 9.3. Za účelem zamezení možných následných sporů je nutné již v této verzi NLP II definovat termín přípravné dřeviny a upravit nebo alespoň zmocnit k úpravě doby pro využití přípravné dřeviny k obnově cílových dřevin, přičemž je nutné pečlivě zvážit přínosy přípravných dřevin a jejich případné negativní dopady na obnovu cílových dřevin (plodící přípravné dřeviny mohou zhoršovat nebo tlumit obnovu některých cílových dřevin konkurencí na ploše nebo i poškozováním pomaleji rostoucích cílových dřevin).</p> <p>KA 10, bod 10.4. K tomu, aby mohl být tento bod správně posouzen je nutné definovat termín náhradní dřevina.</p> <p>KA 17, bod 17.4 písmena e) a f) – je nutné definovat veřejné zadání a osobu, která bude za veřejnost veřejné zadání uplatňovat.</p> <p>Vliv zalesnění či odlesnění na vznik a rozvoj svahových pohybů není rozhodující. Nestabilní svah, který je v pohybu není možno stabilizovat pouze výsadbou dřevin bez jiných sanačních opatření. Na druhou stranu růst lesa na svažitém pozemku a přírůstek dřevní hmoty, která do jisté míry svah přitěžuje nemůže být jedinou příčinou vzniku svahových sesuvů. Vždy se v těchto případech jedná o spolupůsobení více negativních činitelů. Z těchto důvodů k zahájení zjišťovacího řízení ke koncepci „Národní lesnický program II“ připomínky z pohledu problematiky sesuvů nevznášáme</p>	
<p>OLOMOUCKÝ KRAJ</p>	<p>Ve vyhodnocení Olomoucký kraj- v souladu s řešením zpracované nové územně plánovací dokumentace kraje-Zásadami územního rozvoje Olomouckého kraje – doporučujeme věnovat pozornost podpoře mimoprodukční funkce lesů, podpoře zapojení funkce lesů v rámci řešení protierozních opatření (rozšiřování lužních lesů na vybraných lokalitách) a opatření pro zvýšení</p>	<p>V rámci SEA byla tato problematika řešena, vzhledem k tomu, že se vyhodnocení zaměřuje na dopady jednotlivých opatření navržených NLP II na životní prostředí, jedná se vlastně o vyhodnocení</p>

	retenční schopnosti krajiny.	z hlediska mimoprodukční funkce lesů. Této problematice jsou věnována některá opatření NLP II zejména pilíře ekologického - cíl II.
KRAJSKÝ ÚŘAD LIBERECKÉHO KRAJE	Realizace koncepce nemůže mít negativní vlivy na životní prostředí. Koncepce se nedotýká jednoho z hlavních problémů, tj. odborných lesních hospodářů. U některých cílů koncepce je podstatný zejména způsob jejich dosažení, který není popsán. Nepříznivým řešením by bylo zpřísnění legislativy.	Tato problematika byla doplněna do nové verze NLP II ze 17.4. 2008 – opatření 16.1. Toto opatření bylo vyhodnoceno z hlediska dopadů na klíčová témata životního prostředí viz kap. 6.4 SEA dokumentace.
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY	Z hlediska ochrany ovzduší: Oznámení koncepce se aspekty ochrany ovzduší nezabývá. Domníváme se, že to není na závadu, koncepce s tímto zaměřením má skutečně sledovat zcela jiné cíle. Bez připomínek.	Téma ovzduší bylo zkoumáno z hlediska vazby na opatření NLP II. Vazba nebyla nalezena, resp. byla identifikována jako velmi slabá obtížně vyhodnotitelná.. Z těchto důvodů nebylo NLP II vyhodnoceno vzhledem k tématu ovzduší.
SPRÁVA NÁRODNÍHO PARKU A CHRÁNĚNÉ KRAJINÉ OBLASTI ŠUMAVA	V současné fázi zpracování koncepce dosud nejsou vymezena jednotlivá opatření a jejich lokalizace do konkrétního území. Předložená koncepce řeší danou problematiku plošně, přičemž dostatečně nezohledňuje kategorizaci lesů na území národního parku a existenci EVL a PO s ohledem na jejich hlavní funkci (ekologická a sociální) zde nelze uplatňovat stejné principy jako v lesních hospodářských. Obdobně u lesů národních přírodních rezervací, přírodních rezervací přírodních památek a v I. zónách CHKO Šumava.	NLP II vzhledem ke své obecnosti se nezabývá specificky problematikou lesů na území zvláště chráněných územích, i když některá opatření tuto problematiku částečně řeší. V rámci procesu SEA byla vyhodnocena opatření navrhovaná NLP II z hlediska dopadů na EVL a PO a z hlediska tématu biodiverzita.
UNIE PRO ŘEKU MORAVU	Doporučujeme, aby se v rámci zjišťovacího řízení pozornost posuzovatelů zaměřila zejména na zhodnocení jakým způsobem (a jestli vůbec) NLP zohledňuje nároky národní vodní legislativy a Rámcové směrnice o vodách (2000/60 EHS). Zejména je nezbytné posoudit, zda-li dokument zohledňuje a zmiňuje proces tvorby a návrhu opatření pro Plány oblastí povodí, jež by měly zahrnovat všechna ekonomicky a environmentálně vhodná opatření a způsoby managementu pro zadržení vody v celé ploše povodí podle principu "whole catchment approach". Zejména tedy posoudit, zda-li je dostatečně artikulována nezbytnost koordinace lesnického plánování a hospodaření s novodobými nároky na integrované hospodaření v povodích a dosažení zlepšení retence a protipovodňové funkce v rámci lesních povodí, stejně jako omezení eroze a vyplavování živin z lesních povodí.	Problematika koordinace lesnického plánování a hospodaření s nároky na integrované hospodaření v povodích byla zapracována do verze NLP II ze 17.4. 2008 – opatření 9.7, 9.8, 9.9, 9.10. V rámci procesu SEA byla jednotlivá opatření NLP II posouzena z hlediska souladu s cíli Rámcové směrnice o vodách. Soulad s národní legislativou byl vyhodnocen viz příl.č.3. Z tohoto vyhodnocení vyplývá, že NLP má vazbu k národní vodní legislativě, ale řeší zcela odlišnou úroveň obecnosti této problematiky než je stanoveno v legislativě. Nicméně z povahy obou druhů

		dokumentů vyplývá, že při realizaci opatření NLP II musí být respektována ustanovení národní vodní legislativy.
SPRÁVACHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI BÍLÉ KARPATY	<p>Vyhodnocení koncepce by se mělo zaměřit zejména na její možný vliv na úroveň biodiverzity se zvláštní zřetelem k lesním ekosystémům, zvláště chráněné a vzácné druhy rostlin, živočichů a hub a rovněž na krajinný ráz.</p> <p>Domníváme se, že existují varianty cílů koncepce, lišící se svými vlivy na životní prostředí, které by měli být vyhodnoceny.</p>	<p>Vazba lesního hospodářství na ochranu chráněných druhů a jejich biotopů v lesích není v NLP II řešena komplexně, nicméně jsou v NLP II navržena opatření týkající se této problematiky např. 7.2, 7.7. Tato problematika byla v rámci procesu SEA zahrnuta do tématu biodiverzita a dále bylo provedeno vyhodnocení vlivů NLP II na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.</p> <p>Opatření NLP II nejsou v posuzované verzi navržena ve variantách, nicméně v průběhu zpracování NLP II vznikaly jednotlivé varianty opatření z nichž na základě odborné diskuse byla vybrána opatření obsažená v návrhu NLP II ze 17.4.2008. Problematika krajiny byla vyhodnocena, jedním z klíčových témat životního prostředí pro vyhodnocení vlivů NLP II na životní prostředí bylo téma krajina.</p>
KRAJSKÝ ÚŘAD PARDUBICKÉHO KRAJE	<p>Předložená koncepce zasahuje plošně významné území vzhledem k rozloze lesů na území našeho státu a představuje významný podklad a východisko pro upevnění principů trvale udržitelného obhospodařování lesů. Vzhledem k tomu, že koncepce je zpracována v rovině podnětů pro další řešení, nelze provést konkrétní vyhodnocení dopadů předloženého záměru.</p> <p>Cíl I. a II. Navrhuje legislativní změny (např. „změkčení“ povinností pro vlastníky lesa, diferenciaci práv i povinností vlastníků podle druhu vlastnictví a výměry lesa, snížení obmýtlí zejména u smrkových porostů, vznik legislativní normy pro vyčíslení náhrad za hospodaření dle požadavků ochrany přírody atd.) - v rámci vyhodnocení (zjišťovacího řízení) NLP II doporučujeme zaměřit se na případné negativní dopady, které by mohly tyto změny přinést.</p> <p>S využitím přirozeného zmlazení jako přírodě blízkého způsobu obnovy porostů úzce souvisí otázka genetiky lesních dřevin- program neřeší otázku využití geneticky hodnotného sadebního materiálu a význam lesnické genetiky takové.</p>	Navržená opatření NLP II byla vyhodnocena z hlediska dopadu na klíčová témata životního prostředí.

<p style="text-align: center;">KRAJSKÝ ÚŘAD KRÁLOVEHRADECKÉHO KRAJE</p>	<p>Z hlediska ochrany vod není k předloženému oznámení připomínek. Vzhledem k tomu, že v současné fázi rozpracovanosti nejsou ještě stanovena opatření, lze vlivy na životní prostředí a na veřejné zdraví odhadovat jen z povahy dokumentu. Míra vlivů na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví bude tedy záviset na stanovených opatřeních a jejich lokalizaci do konkrétního území (v rámci vymezení příslušných ploch, koridorů a oblastí). Případné vlivy na tuto složku životního prostředí bude možno konkrétněji vyhodnotit až na základě dalších následných programových a koncepčních dokumentů, jež budou konkretizovat nástroje a realizaci cílů Národního lesnického programu.</p>	<p>SEA posuzovatel souhlasí s komentářem.</p>
<p style="text-align: center;">MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ODBOR ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH ČÁSTÍ PŘÍRODY</p>	<p>Vyhodnocení koncepce by se mělo zejména zaměřit na:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Posouzení, jak koncepce zohledňuje ochranu zvláště chráněných území, evropsky významných lokalit, ptačích oblastí a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, příp. i přírodních parků, územního systému ekologické stability krajiny, významných krajinných prvků, ○ Porovnání a vyhodnocení navržených variant řešení ve vztahu k zájmům ochrany přírody a krajiny, ○ Vyhodnocení, zda koncepce naplňuje cíle stanovené Strategii ochrany biologické rozmanitosti ČR, Státním programem ochrany přírody a krajiny ČR, Státní politikou ŽP ČR, 	<p>Vazba lesního hospodářství na ochranu chráněných území v lesích není v NLP II řešena komplexně, nicméně jsou v NLP II navržena opatření týkající se této problematiky např. 7.2, 7.7. Tato problematika byla v rámci procesu SEA zahrnuta do tématu biodiverzita a dále bylo provedeno vyhodnocení vlivů NLP II na evropsky významné lokality a ptačí oblasti – viz kap. 4 SEA dokumentace.</p> <p>Opatření NLP II nejsou v posuzované verzi navržena ve variantách, nicméně v průběhu zpracování NLP II vznikaly jednotlivé varianty opatření z nichž na základě odborné diskuse byla vybrána opatření obsažená v návrhu NLP II ze 17.4.2008. Problematika krajiny byla vyhodnocena, jedním z klíčových témat životního prostředí pro vyhodnocení vlivů NLP II na životní prostředí bylo téma krajina.</p> <p>Opatření NLP II nejsou v posuzované verzi navržena ve variantách, nicméně v průběhu zpracování NLP II vznikaly jednotlivé varianty opatření z nichž na základě odborné diskuse byla vybrána opatření obsažená v návrhu NLP II ze 17.4.2008.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyhodnocení, zda koncepce respektuje schválené koncepční materiály v oblasti ochrany přírody, především plány péče o zvláště chráněná území, 	<p>V rámci SEA byl vyhodnocen soulad opatření NLP II s cíli těchto strategických dokumentů – viz kap. 6.6 SEA dokumentace.</p> <p>Soulad NLP II byl vyhodnocen vzhledem k celonárodnímu charakteru NLP a územně nespecifikovaným intervencím rozvoje CHKO v ČR jako koncepčního dokumentu na národní úrovni, koordinujícího další rozvoj sítě CHKO.</p>
SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI ČESKÝ RÁJ	Řešení dílčích cílů koncepce je nutné provádět vždy se zřetelem k celkovému pojetí koncepce	SEA posuzovatel souhlasí s komentářem.
SEKCE OCHRANY KLIMATU A OVZDUŠÍ	K bodu 4.1. návrhu struktury cílů NLP II (tj. Zpracování analýzy možností a následně legislativní úpravy pro využití lesní biomasy a biomasy rychle rostoucích dřevin pro energetické účely) chceme pouze upozornit, že se na Ministerstvu zemědělství připravuje Akční plán pro biomasu 2008-2010.	Akční plán pro biomasu 2008-2010 byl využit v posouzení vlivů NLP II na životní prostředí z hlediska vyhodnocení souladu NLP II s cíli ostatních strategických dokumentů v oblasti životního prostředí.
MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ODBOR OCHRANY VOD (OOV)	Na základě posouzení předložené koncepce „Národního lesnického programu II“ dospěl odbor ochrany vod k závěru, že v zájmovém území musí být respektovány požadavky na ochranu vod a při jejím dodržení s předloženým záměrem souhlasí.	SEA posuzovatel souhlasí s komentářem.
KRAJSKÝ ÚŘAD KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE	Koncepce obsahuje pouze obecná konstatování a hrubou osnovu dalšího zpracování materiálu. V dalších fázích zpracování koncepce je nutné zohlednit zájmy ochrany přírody a krajiny, zejména ve vazbě na zajištění ochrany lesa jako cenného významného krajinného prvku s vysokou ekologicko-stabilizační funkcí, zajištění ochrany zvláště chráněných území, a to i ve vazbě na soustavu Natura 2000 (EVL a PO ve smyslu ZOPK), územní systém ekologické stability krajiny a ochranu biotopů zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin.	Vazba lesního hospodářství na ochranu přírody a krajiny není v NLP II řešena komplexně, nicméně jsou v NLP II navržena opatření týkající se této problematiky např. 7.2, 7.7. Tato problematika byla v rámci procesu SEA zahrnuta do tématu biodiverzita, tj. všechna opatření NLP II byla vyhodnocena z hlediska dopadu na biodiverzitu a dále bylo provedeno vyhodnocení vlivů NLP II na evropsky významné lokality a ptačí oblasti – viz kap. 4 SEA dokumentace. Problematika krajiny byla vyhodnocena, jedním z klíčových témat životního prostředí pro vyhodnocení vlivů NLP II na životní

		prostředí bylo téma krajina.
KRAJSKÝ ÚŘAD MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ	Národní lesnický program II. musí respektovat: <ul style="list-style-type: none"> ○ EVL a ptačí oblasti ○ Zvláště chráněná území-přírodní památky a přírodní rezervace a s tím související způsob hospodaření v lesích , který je obsažen ve schválených plánech péče, ○ Biotopy zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin, ○ Regionální systém ekologické stability (ÚSES) ○ Přírodní parky 	SEA posuzovatel souhlasí s komentářem. Respektování uvedených oblastí bude důležité ošetřit při podrobnějším rozpracování jednotlivých opatření NLP II a ve fázi implementace NLP II.
SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI ČESKÝ LES	Předložený popis nově pořizované koncepce neobsahuje dostatek konkrétních údajů, ze kterých by bylo možno přesně a jednoznačně určit, zda mohou mít samostatně, či ve spojení s jinými koncepcemi a záměry významný vliv na evropsky významné lokality, ve kterých je příslušným orgánem ochrany přírody Správa CHKO Český les. Nelze jednoznačně vyloučit nezanedbatelné vlivy, které mohou vyplynout například z doporučených či státem podporovaných způsobů využití lesa.	Vlivy na evropsky významné lokality a ptačí oblasti byly předmětem hodnocení NLP II a jsou součástí kap. 4 SEA dokumentace.
SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI LABSKÉ PÍSKOVCE	Významný vliv na Ptačí oblast Labské pískovce a evropsky významné lokality nelze dle § 45i odst.1 vyloučit. Jako konfliktní vidíme úpravu obmýtí. Snížení hranice obmýtí může mít negativní vliv na některé druhy lesních ptáků - v našem případě datla černého. Změnu obmýtí je možné variantně povolit již v současné době v rámci výjimky.	Vlivy na evropsky významné lokality a ptačí oblasti byly předmětem hodnocení NLP II a jsou součástí kap. 4 SEA dokumentace.
KRAJSKÝ ÚŘAD KARLOVARSKÉHO KRAJE	Krajský úřad Karlovarského kraje, jako orgán ochrany přírody doporučuje zpracovat koncepci "Národní lesnický program II" tak, aby na jejím základě nedošlo k negativním zásahům do konkrétních společenstev, která jsou předmětem ochrany v evropsky významných lokalitách a negativním vlivům na přirozené prostředí evropsky významných a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. Toto doporučení platí nejen na lokality primárně určené ochraně vybraných lesních společenstev, ale i na doprovodná přírodní stanoviště, jako jsou rašeliniště, prameniště, luční společenstva na lesní půdě apod.	Vlivy na evropsky významné lokality a ptačí oblasti byly předmětem hodnocení NLP II a jsou součástí kap. 4 SEA dokumentace. Výstupem vyhodnocení je návrh doporučení pro vyloučení případného negativního vlivu realizace hodnoceného „Národního lesnického programu II“ na lokality soustavy Natura 2000.
SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI ŠUMAVA	Při vyhodnocování pravděpodobných dopadů je nutné sledovat změny struktury i změny vztahů, jimiž je dané území definováno. Nelze-li vyloučit negativní vlivy koncepce na EVL a PO, musí předkladatel zpracovat varianty řešení, jejichž cílem je negativní vliv na území vyloučit nebo v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit. Vliv jednotlivých koncepcí navrhovaných opatření by měl být posouzen ve vztahu k jednotlivým předmětům ochrany EVL Šumava a PO Šumava, a to s důrazem na posouzení negativních vlivů na	Vlivy na evropsky významné lokality a ptačí oblasti byly předmětem hodnocení NLP II a jsou součástí kap. 4 SEA dokumentace. Výstupem vyhodnocení je návrh doporučení pro vyloučení případného negativního vlivu realizace hodnoceného „Národního

	prioritní druhy a stanoviště viz §45 i odst. 10 ZOPK.	lesnického programu II“ na lokality soustavy Natura 2000.
SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI BÍLÉ KARPATY	Nadále nelze vyloučit významné vlivy koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti neboť zveřejněné podklady neposkytují dostatek informací ke konkrétnímu posouzení – k dispozici je pouze návrh koncepce, nikoli definitivní znění. Ani návrh na případné zpracování variant nelze v této fázi rozpracovanosti koncepce přesně formulovat, je třeba vyhodnotit všechny reálně možné vlivy případných variant na všechny evropsky významné lokality a ptačí oblasti.	Vlivy na evropsky významné lokality a ptačí oblasti byly předmětem hodnocení NLP II a jsou součástí kap. 4 SEA dokumentace. Výstupem vyhodnocení je návrh doporučení pro vyloučení případného negativního vlivu realizace hodnoceného „Národního lesnického programu II“ na lokality soustavy Natura 2000.
SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI BROUMOVSKO	Předmětem posuzování by měl dle našeho názoru být následující cíle NLP II, které tak jak jsou obecně definovány, mohou mít za určitých okolností, zejména kombinaci s jinými faktory, negativní dopady na výše uvedená území: Cíl I.1.2. – ze zkušenosti vyplývá, že současná legislativní zátěž drobných lesních majetků (pod 50 ha) je minimální. Naopak právě na těchto majetcích dochází k nejčastějšímu porušování základních pravidel umístování těžeb (chyby v součinnosti OLH a OSSL, úmyslné exploatační těžby bez následného zalesnění). Cíl I.1.3. – jen bychom rádi upozornili, že systém již je navržen a funguje. Je případně možné hovořit o jeho změnách či vylepšení. Jako aktuálně palčivý problém se jeví nejednoznačnost závazků vyplývajících pro vlastníky z omezení, která stanoví lesní zákon pro lesy ochranné – ty jsou často v překryvu se zvláště chráněnými územími. Cíl I.4 (a II.7.9.) – zpracovávání biomasy, zejména těžebních zbytků i ostatního odumřelého dřeva může být problémem z hlediska ochrany přírody, zejména ve zvláště chráněných územích, ve kterých plán péče takové ponechávání požaduje či předpokládá – týká se zejména EVL. Cíl II. 6 – některá opatření k adaptaci na klimatické změny, např. zavádění geograficky nepůvodních dřevin, ekotypů či některá vodohospodářská opatření mohou být v rozporu se zájmy ochrany přírody. Cíl II.9.2 –tento cíl může být za určitých okolností v rozporu se zájmy ochrany přírody i s dalšími cíly NLP II s ohledem na to, že převládají smrkové monokultury, ve kterých přirozené zmlazení SM brání vnosu ostatních druhů dřevin přirozené druhové skladby.	Uvedená opatření NLP II byla předmětem posouzení vlivů na klíčová témata životního prostředí i na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.
SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI ČESKÝ RÁJ	Možným rizikem může být ve vztahu ke konkrétní lokalitě soustavy Natura 2000 „Průlom Jizery u Rakous“ cíl 1.2 konkrétně „zmírnění některých zákonných ustanovení“ ve vztahu k soukromým vlastníkům. Tento cíl může zahrnovat širokou škálu „zmírnění“, která mohou mít potenciálně negativní vliv. Řešení dílčích cílů koncepce je nutné provádět vždy se zřetelem k celkovému pojetí koncepce.	SEA posuzovatel souhlasí s komentářem, tuto problematiku bude nutné ošetřit při dalším rozpracování tohoto opatření a ve fázi implementace.
SPRÁVA CHRÁNĚNÉ	Vzhledem k nízkému stupni rozpracovanosti a	Vlivy na evropsky

<p>KRAJINNÉ OBLASTI JESENÍKY</p>	<p>značné obecnosti předkládaného materiálu nelze ve smyslu ustanovení §45 h zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, významné vliv koncepce na lokality soustavy Natura 2000 vyloučit. Zpracované posouzení by se mělo zaměřit zejména na posouzení návrhů v koncepci obsažených na nejzranitelnější ekosystémy 7.-9. lesního vegetačního stupně a biotopy jeřábka lesního.</p>	<p>významné lokality a ptačí oblasti byly předmětem hodnocení NLP II a jsou součástí kap. 4 SEA dokumentace. Výstupem vyhodnocení je návrh doporučení pro vyloučení případného negativního vlivu realizace hodnoceného „Národního lesnického programu II“ na lokality soustavy Natura 2000. Vzhledem k tomu, že NLP II je strategický dokument celonárodního charakteru a navrhovaná opatření jsou platná pro celé území ČR bez rozlišení charakteru konkrétních území, není problematika konkrétních lesních vegetačních stupňů ani biotopů řešena.</p>
<p>SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI SLAVKOVSKÝ LES</p>	<p>Posuzovanou koncepci považujeme za velmi obecnou, bez bližší konkretizace předpokládaného rozsahu realizace jednotlivých opatření ne zlepšení ekologické stability lesa v praxi.</p>	<p>SEA posuzovatel souhlasí s komentářem.</p>
<p>SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI KŘIVOKLÁTSKO</p>	<p>Z koncepce vyplývá, že nelze vyloučit negativní vliv na přírodní prostředí velkoplošných chráněných území. Především území s malým podílem státního vlastnictví lesní půdy, obhospodařované vlastníky a nájemci lesů na deklarovaném principu „trvale udržitelného hospodaření“ může být příčinou omezení biodiverzity a potlačení mimoprodukčních funkcí lesních porostů. NLP by měl transparentně uvádět možnost vlastníků lesa hospodařit „přírodě bližšími postupy hospodaření“ s případným nárokem na hrazení újm. Principem je zachování, či zlepšení dochovaných lesních porostů a diferencovaného přístupu v péči o porosty podle stupě ochrany území (zonace, ÚSES, EVL apod.)</p>	<p>NLP II tuto problematiku řeší na velmi obecné úrovni jako podporu přírodě bližších postupů hospodaření viz opatření klíčové akce 6 a 7 a kompenzaci vlastníků za omezení hospodaření z důvodu ochrany přírody viz opatření 1.3. Podrobněji by tato problematika měla být řešena v návazných dokumentech na NLP II či při podrobnější specifikaci jednotlivých opatření a jejich implementaci.</p>

15. Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska ke koncepci

SEA posuzovatel se zaměřil při hodnocení dopadů NLP II na životní prostředí na všechny části dokumentu. Ze shrnutí dílčích výstupů vyhodnocení vlivů NLP II na životní prostředí a veřejné zdraví vyplývá významný pozitivní potenciál NLP II z hlediska vlivů na životní prostředí, přestože vyhodnocení identifikovalo některé dílčí negativní vlivy na klíčová témata životního prostředí u několika opatření NLP II. Na základě vyhodnocení byly navrženy podmínky realizace opatření NLP II a doporučení pro zmírnění potenciálních negativních vlivů a posílení potenciální pozitivních vlivů na klíčová témata životního prostředí a veřejné zdraví.

Vzhledem k poměrně obecné formulaci jednotlivých opatření byly hodnoceny vlivy potenciální a skutečné vlivy budou záviset na způsobu realizace jednotlivých opatření, formou navazujících dokumentů či realizací konkrétních projektů.

Na základě vyhodnocení celkové struktury dokumentu, byly identifikovány nedostatky, které mohou snížit či značně omezit funkčnost dokumentu z hlediska realizace jednotlivých opatření. SEA posuzovatel formuloval připomínky a návrhy na doplnění NLP II.

Návrh stanoviska:

Zpracovatel SEA předkládá následující návrh stanoviska dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů:

Stanovisko k návrhu koncepce: Národní lesnický program pro období do roku 2013

Předkladatel koncepce: Ministerstvo zemědělství

Zpracovatel posouzení: Mgr. Martin Smutný (Integra Consulting Services s.r.o.)
Ing. Jana Svobodová (Integra Consulting Services, s.r.o.)
Ing. Jana Hrnčířová (Integra Consulting Services, s.r.o.)
Mgr. Michal Musil (Integra Consulting Services, s.r.o.)
Ing. Jitka Kaslová (RC EIA s.r.o.)
Ing. Ivana Mariánková (samostatný konzultant)
Ing. Jaroslav Holuša, Ph.D., (samostatný konzultant)
RNDr. Marek Banaš, Ph.D., (samostatný konzultant)
Ing. Vladimír Stupavský, (CZ Biom)
Ing. Miroslav Šafařík, Ph.D., (CZ Biom)

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“), bylo Ministerstvu životního prostředí předloženo dne 18. 8. 2007. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 28. 8. 2007 zveřejněním oznámení koncepce v Informačním systému SEA a rozesláním oznámení koncepce dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 27. 9. 2007 vydáním závěru zjišťovacího řízení.

Zpracovatel SEA zřídil internetovou stránku věnovanou procesu posouzení vlivů Národního lesnického programu pro období do roku 2013 na životní prostředí, kde jsou zveřejňovány

jednotlivé výstupy SEA.

Stručný popis koncepce:

Národní lesnický program II je dokument státní lesnické politiky na období 2008 - 2013. Formuluje směry lesnické politiky, které budou po schválení dokumentu vládou ČR závazné a budou řešeny Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem životního prostředí ve spolupráci s dalšími zainteresovanými resorty. NLP II nestanovuje konkrétní způsoby, jakými by měla být navržená opatření dále řešena, ani neukládá zodpovědnosti za řešení jednotlivých opatření konkrétním subjektům a nestanovuje termíny pro plnění. Odkazuje pouze na ustavení Koordinační rady NLP ředitelem odboru koncepce a ekonomiky lesního hospodářství Ministerstva zemědělství. Nejedná se tedy o strategický dokument s jasnou implementační strukturou, nýbrž o vytyčení dalšího směřování lesnické politiky v souladu s Lesnickou strategií pro Evropskou unii.

NLP II by měl poskytovat plánovací rámec pro vymezení vlivů jiných sektorů na lesnickou politiku. Navazuje na Národní lesnický program, který schválila vláda ČR svým usnesením č. 53 dne 13. ledna roku 2003, který nebyl vyhodnocen z hlediska realizace navrhovaných opatření.

Národní lesnické programy obecně jsou považovány za koncepty pro uplatnění trvale udržitelného obhospodařování lesů při dlouhodobém zlepšování konkurenceschopnosti lesního hospodářství způsobem, který respektuje národní suverenitu.

Předkladatelem NLP II je Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí.

Stručný popis posouzení:

Posouzení vlivů NLP II na životní prostředí bylo provedeno v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí a zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění. Posuzování bylo provedeno na již dokončený dokument.

Posouzení bylo provedeno v rámci vybraných klíčových témat životního prostředí se silnou vazbou na problematiku lesa a lesního hospodářství. Základem pro posouzení byla analýza problémů a trendů v těchto tématech a cíle ochrany životního prostředí stanovené strategickými dokumenty na národní i mezinárodní úrovni.

Součástí posouzení NLP II bylo hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, a to z hlediska důsledků na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a stav jejich ochrany z uvedených hledisek dle § 45h zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Závěry posouzení:

Zpracovatel SEA navrhuje na základě posouzení vlivů NLP II na životní prostředí:

Souhlasné stanovisko k návrhu Národního lesnického programu na období do roku 2013 za dodržení následujících podmínek:

A. Podmínky souhlasného stanoviska

1. Při realizaci jednotlivých opatření budou zohledněny podmínky realizace pro snížení jejich potenciálních negativních vlivů na životní prostředí, které byly navrženy v rámci SEA v kap. 7 SEA dokumentace.
2. V rámci celkového systému sledování dopadů implementace NLP II sledovat dopady implementace NLP II na životní prostředí, tj. zejména:
  - zpracovat navržené environmentální indikátory do celkového systému sledování dopadů implementace NLP II

- pravidelně zveřejňovat výstupy monitoringu, tj. průběžné dopady implementace NLP II na životní prostředí
  - navázat systém monitoringu na systém hodnocení a výběru aktivit pro realizaci NLP II s využitím environmentálních kritérií
3. Zohlednit problematiku životního prostředí v rámci celkového systému hodnocení a výběru aktivit, tj. zejména:
- zpracovat navržená environmentální kritéria do celkového systému hodnocení a výběru aktivit (příčemž je nutné provést jejich výběr a případnou modifikace pro jednotlivá opatření, respektive pro jednotlivé aktivity)
  - navázat systém environmentálního hodnocení aktivit na monitoring dopadů implementace NLP II

B. Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000

Na základě vyhodnocení předložené koncepce v souladu s §45h,i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění lze konstatovat, že uvedená koncepce nebude mít významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

Pro vyloučení případného negativního vlivu realizace hodnoceného „Národního lesnického programu II“ na lokality soustavy Natura 2000 je potřeba dodržet tyto základní podmínky:

- Při realizaci jednotlivých navržených opatření aplikovat konkrétní doporučení, jež jsou uvedena v kap. 4.3 SEA dokumentace - Tab. 15
- Při realizaci konkrétních aktivit v lesních porostech respektovat příslušná ustanovení platné legislativy, řešící ochranu evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, resp. jejich předmětů ochrany (zejm. zákon č. 114/1992 Sb., v platném znění, Směrnice Rady č. 92/43/EEC o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, Směrnice Rady č. 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků).

C. Doporučení

1. V dalších fázích zpracování a či aktualizace NLP II zohlednit připomínky uvedené v kap. 6.2 SEA dokumentace.
2. Respektovat doporučení stanovená v kap. 7 a 12 SEA dokumentace.

16. Seznam příloh:

Příloha č. 1 - Hodnocení dopadů koncepce „NLP II“ na území a stav ochrany Evropsky významných lokalit a Ptačích oblastí v území Libereckého kraje podle § 45i zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění

Příloha č. 2 - Vyhodnocení souladu cílů ochrany životního prostředí mezinárodních strategických dokumentů relevantních k NLP II s cíli národních strategických dokumentů.

Příloha č. 3 - Soulad NLP II s národní vodní legislativou

Příloha č. 1 - Hodnocení dopadů koncepce „NLP II“ na území a stav ochrany Evropsky významných lokalit a Ptačích oblastí v území Libereckého kraje podle § 45i zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění

Posouzení vlivu koncepce
„Národní lesnický program II“ na
evropsky významné lokality a ptačí
oblasti podle §45i zákona
č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody
a krajiny, v platném znění

Zpracoval: RNDr. Marek Banaš, Ph.D.
osoba autorizovaná k provádění posouzení podle §45i zákona
č. 114/1992 Sb., v platném znění (číslo rozhodnutí: 630/3242/04)

<http://www.marekbanas.com>, tel. 605-567905, email: marekban@centrum.cz

květen 2008

Obsah:

1. Úvod a rámcový postup hodnocení	227
2. Popis koncepce	228
2.1 Základní popis koncepce	228
2.2 Navržené varianty řešení	237
3. Základní identifikace zájmového území a vztah hodnocené koncepce k problematice ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí	238
3.1 Základní identifikace zájmového území	238
3.2 Vztah hodnocené koncepce k managementu lokalit soustavy Natura 2000	238
3.3 Identifikace lokalit soustavy Natura 2000 potenciálně dotčených realizací koncepce	238
3.4 Sumarizace výstupů stanovisek orgánů ochrany přírody dle §45i ZOPK	238
4. Hodnocení koncepce	239
4.1 Metodika hodnocení vlivů realizace koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti	239
4.2 Vyhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti	240
4.3 Popis a vyhodnocení přímých a nepřímých vlivů realizace koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti	241
4.4 Kumulativní vlivy ostatních známých aktivit a projektů v zájmovém území na lokality Natura 2000	260
4.5 Srovnání významnosti vlivů jednotlivých variant koncepce na lokality Natura 2000	260
5. Návrh konkrétních opatření k eliminaci případných negativních vlivů realizace koncepce na lokality soustavy Natura 2000	261
6. Shrnutí a závěr	261
Seznam použité literatury, dokumentace a dalších podkladů:	263
Přílohy:	263

Přehled a vysvětlení hlavních použitých zkratk

EVL	Evropsky významná lokalita
OOP	Orgány ochrany přírody
PO	Ptačí oblast
PUPFL	Pozemky určené k plnění funkcí lesa
ZOPK	Zákon č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění

1. 1. Úvod a rámcový postup hodnocení

Předmětem předkládaného hodnocení dle §45i zák. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (ZOPK) je posouzení vlivu koncepce: „Národní lesnický program II“ (dále též: NLP II či koncepce) na lokality soustavy Natura 2000. Cílem předkládaného hodnocení je zjistit, zda má koncepce významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost konkrétních evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

Zadavatelem hodnocení je Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, Brandýs nad Labem. Posouzení vychází z textu koncepce a z dalších odborných podkladů (viz seznam literatury).

Národní lesnický program je koncepčním dokumentem jehož cílem je koncepčně vymezit směřování lesnické politiky v období od roku 2007 – 2013 se zohledněním základní strategie EU a národních odlišností. Zájmové území posuzovaného Národního lesnického programu je vymezeno celým územím České republiky, na kterém se nachází 2 647 000 ha lesních pozemků.

Národní lesnický program II je volně strukturován do dvou hlavních částí: analytická část včetně SWOT analýzy a návrhová část – návrh struktury cílů. Pozornost hodnocení dle §45i zák. č.114/1992 Sb., v platném znění byla zaměřena zejména na návrhovou část NLP II, která obsahuje souhrn 122 konkrétních nově navržených opatření v rámci 17 klíčových akcí ve čtyřech základních cílech, které jsou vymezeny Akčním plánem pro lesy EU. Navržená opatření mohou potenciálně ovlivnit území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, resp. jejich předměty ochrany.

Z některých stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody vydaných dle §45i ZOPK vyplývá, že hodnocená koncepce může mít samostatně nebo ve spojení s jinými významný vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Konkrétně svým stanoviskem dle §45i ZOPK nevyloučily významný vliv koncepce na EVL a PO následující orgány státní správy: Správa CHKO Beskydy, Správa CHKO Broumovsko, Správa NP České Švýcarsko, Správa CHKO Český ráj, Správa CHKO Český Kras, Správa CHKO Kokořínsko, Správa CHKO Litovelské Pomoraví, Správa CHKO Moravský kras, Správa CHKO Orlické hory, Správa CHKO Poodří, Správa CHKO Žďárské vrchy, Správa CHKO Pálava, Správa CHKO Lužické hory, Správa CHKO Blanský les, Správa CHKO Bílé Karpaty, Správa CHKO a NP Šumava, Krajský úřad Jihomoravského kraje, Krajský úřad Plzeňského kraje, Krajský úřad Moravskoslezského kraje, Újezdni úřad vojenského úřadu Boletice, Újezdni úřad vojenského újezdu Hradiště. Výše uvedené orgány státní správy v drtivé většině neuvedly konkrétní potenciálně problémové aspekty koncepce ve vztahu k ochraně EVL a PO. V několika případech byly ve stanoviscích dle §45i ZOPK uvedeny konkrétní důvody proč nelze vyloučit významný vliv uvedené koncepce na lokality soustavy Natura 2000, včetně očekávaných pozitivních dopadů realizace koncepce na tyto lokality (blíže viz kap. 3.4).

Následující orgány státní správy svým stanoviskem dle §45i ZOPK vyloučily významný vliv NLP II na evropsky významné lokality a ptačí oblasti: Krajský úřad Karlovarského kraje, Krajský úřad Královéhradeckého kraje, Krajský úřad Pardubického kraje, Krajský úřad Zlínského kraje, Krajský úřad Ústeckého kraje, Správa CHKO Třeboňsko, přičemž posledně dva jmenované správní orgány uvádí konkrétní zdůvodnění stanoviska dle §45i ZOPK. Krajský úřad Ústeckého kraje konkrétně uvádí, že: „I když uplatnění dané koncepce může

v některých případech představovat změnu postupů a cílů v pěstování lesa, není v ní navržena realizace konkrétních opatření s geografickou vazbou na určité oblasti. Předložená koncepce tedy nemůže mít sama o sobě vliv na konkrétní lokality“. Správa CHKO Třeboňsko uvádí, že „Program v tuto chvíli nestanoví žádné konkrétní záměry, jejichž realizace by byla v případě schválení NLP II závazná. Případné konkrétní záměry budou vždy posouzeny samostatně, v rámci vlastního schvalovacího procesu, včetně posouzení vlivu záměru na území soustavy Natura 2000 dle §45i ZOPK“.

V případech území správních obvodů, ve kterých nebylo v době zpracování předloženého naturového hodnocení k dispozici stanovisko dle §45i ZOPK k hodnocené koncepci byl aplikován princip předběžné opatrnosti (viz Kolektiv 2001, 2001a) – procesně byly EVL a PO ležící v jejich správním území součástí předloženého hodnocení.

Vzhledem k tomu, že koncepce nepřináší návrh konkrétních opatření s přesnou geografickou lokalizací – zřetelnou vazbou na konkrétní EVL či PO byla pozornost hodnocení věnována obecně všem lokalitám soustavy Natura 2000, jež se nachází na lesních pozemcích (PUPFL). Podrobný popis jednotlivých částí Národního lesnického programu II a vyhodnocení jeho vlivů na dílčí složky životního prostředí nejsou předmětem tohoto posouzení dle §45i ZOPK. Posouzení vlivů koncepce na životní prostředí lze nalézt v oznámení SEA, zpracovaném dle zákona č.100/2001 Sb., v platném znění.

Předložené posouzení procesně a metodicky vychází z ustanovení zákona č.114/1992 Sb., zák. 100/2001 Sb., v platných zněních, směrnice o ptácích 79/409/EHS, směrnice o stanovištích 92/43/EHS a metodických doporučení MŽP ČR a Evropské komise (viz Kolektiv 2001, 2001a).

2. 2. Popis koncepce

2.1 Základní popis koncepce

Národní lesnické programy jsou na území Evropské unie považovány za koncepty pro uplatnění trvale udržitelného obhospodařování lesů při dlouhodobém zlepšování konkurenceschopnosti lesního hospodářství způsobem, který respektuje národní suverenitu. Národní lesnické programy jsou součástí státní lesnické politiky a zároveň je v nich naplňována Lesnická strategie pro Evropskou unii.

Národní lesnické programy mají poskytovat plánovací rámec pro vymezení vlivů jiných sektorů na lesnickou politiku, zvýšit povědomí o důležitosti lesů a formalizovat zainteresování různých částí vlády a zájmových skupin na řešení problémů lesů a lesnictví, vytvořit předpoklady k zajištění příslušných kapacit a mají se zaměřovat na sporné otázky, jejichž řešení je v kompetenci různých státních institucí.

Hlavním cílem hodnoceného Národního lesnického programu II je koncepčně vymezit směřování lesnické politiky v období od roku 2007 – 2013 se zohledněním základní strategie EU a národních odlišností.

Národní lesnický program II navazuje na Národní lesnický program, který schválila vláda ČR svým usnesením č. 53 dne 13. ledna roku 2003 a respektuje mezinárodní smlouvy, dohody, úmluvy a směrnice EU.

Struktura Národního lesnického programu II vychází ze čtyř základních cílů, které jsou vymezeny Akčním plánem pro lesy EU. Národní lesnický program II je volně strukturován do dvou hlavních částí: analytická část včetně SWOT analýzy a návrhová část – návrh struktury cílů.

Analytická část přináší úvodní informace obsahující popis vzniku Národního lesnického programu v kontextu ostatních smluv, dohod, úmluv a směrnic EU. Dále jsou zde popsány:

vnější vlivy působící na současnou českou lesnickou politiku (v oblasti ekonomické, ekologické, sociální), současný stav lesů a lesního hospodářství v ČR, nejdůležitější termíny a principy NLP, a SWOT analýza ve třech pilířích (ekonomický, ekologický, sociální pilíř).

Návrhová část (návrh struktury cílů NLP II) přináší návrh konkrétních opatření, které reagují na nejdůležitější problémy českého lesního hospodářství, jež byly identifikovány v analytické části Národního lesnického programu. Navržená opatření v hlavních rámcích respektují základní cíle Strategie Společenství pro lesy a lesnictví EU a zároveň respektují národní odlišnosti dosavadního vývoje lesního hospodářství v ČR.

Z hlediska posouzení vlivů koncepce na lokality soustavy Natura 2000 jsou relevantní zejména konkrétní nově navržená opatření, jež mohou potenciálně ovlivnit území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, resp. jejich předměty ochrany. Tato opatření jsou součástí návrhové části koncepce, které tudíž byla věnována podrobná pozornost hodnocení.

V následujících odstavcích je uveden základní přehled jednotlivých navržených opatření v 17 klíčových akcích v rámci čtyř základních cílů.

ZLEPŠENÍ DLOUHODOBÉ KONKURENCESCHOPNOSTI - PILÍŘ EKONOMICKÝ

Klíčová akce 1: Zvýšit ekonomickou životaschopnost a konkurence-schopnost trvale udržitelného obhospodařování lesů

- 1.14. Legislativně stanovit minimální požadavky na hospodaření v lesích z hlediska trvalé udržitelnosti a konkurenceschopnosti českého LH, a to diferencovaně podle druhu vlastnictví a velikosti majetku a kompenzovat vlivy společenských a ekologických požadavků nad tento rámec.
- 1.15. Přehodnotit legislativní náročnost na drobné lesní majetky s cílem zmírnit některá zákonná ustanovení.
- 1.16. Navrhnout systém odpovídajících náhrad za škody a újmy pro vlastníky lesů na jejich majetku a úpravou zákona odstranit problémy spojené se získáváním újmy za omezení hospodaření z důvodu ochrany přírody.
- 1.17. Upravit stávající systém veřejných podpor do lesního hospodářství s cílem zvýšit konkurenceschopnost českého LH, podpořit sociální a ekologické požadavky a současně zajistit vzájemnou podporu politik a předejít dotacím s protichůdným účinkem.
- 1.18. Finančně podpořit oblast investic s cílem zvýšit ekonomickou hodnotu lesů a zavádění ekologicky šetrné lesní mechanizace (s využitím opatření I.1.2 Investice do lesů Programu rozvoje venkova).
- 1.19. Připravit a zavést jednotný ekonomický informační systém LH, který zajistí přehled o ekonomické náročnosti dílčích činností v LH tak, aby jeho výstupy sloužily jednak vlastníkům lesa, jednak byly podkladem pro tvorbu analýz a koncepcí v LH (mj. v oblasti finančních podpor).
- 1.20. Snížit stavy spárkaté zvěře a tím i náklady na ochranu a obnovu lesa.
- 1.21. Uznat význam celospolečenské funkce lesů mimo jiné tím, že lesní pozemky nebudou předmětem daně z nemovitosti a kompenzovat výnos této daně obcím změnou zákona o rozpočtovém určení daní.
- 1.22. Zpracovat pravidla účelné arondace lesních majetků a v návaznosti na tato pravidla osvobodit tyto převody od daně z převodu nemovitostí.
- 1.23. V zájmu trvalé a bezpečné produkce umožnit úpravou legislativy, především doby obmýtní, rychlejší přeměnu smrkových monokultur na nevhodných stanovištích na smíšené porosty.
- 1.24. Zlepšit podmínky pro výměnu pozemků v chráněných územích za jiné pozemky mimo chráněná území ve vlastnictví státu.

Klíčová akce 2: Podpořit výzkum a technologický rozvoj s cílem zvýšit konkurenceschopnost lesnického sektoru

- 2.6. Zpracovat analýzu ekonomické efektivnosti různých modelů hospodaření v různých přírodních podmínkách a závěry promítnout do platné legislativy a dotační politiky státu.
- 2.7. Za účelem ověření založit reprezentativní síť demonstračních objektů přírodě bližších forem hospodaření zejména v lesích ve vlastnictví státu.
- 2.8. Založit technologickou platformu pro lesní hospodářství a navazující průmyslová odvětví s cílem podpořit inovace a technologický rozvoj v lesnickém sektoru, jejím prostřednictvím podpořit účast domácích lesnických subjektů v evropské lesnické a dřevařské technologické platformě, v 7. rámcovém programu výzkumu EU a v dalších mezinárodních výzkumných projektech.
- 2.9. Vytvořit ekonomické, popřípadě legislativní podmínky pro intenzivnější spolupráci mezi výzkumem, podniky a třetími stranami při zavádění inovací a vývoji nových produktů, postupů, technologií a efektivních trhů.
- 2.10. Pokračovat v rozvoji metodik hodnocení a oceňování netržních funkcí lesů vzhledem k různým pohledům na způsob ocenění a vyhodnocení praktické použitelnosti.

Klíčová akce 3:

Zlepšit zhodnocování a marketing lesních nedřevních užitků a služeb

- 3.3. Vytvořit podmínky a předpoklady (informační, legislativní, motivační) k rozšíření příjmů vlastníků lesů, např. tržním uplatněním určitých rekreačních a environmentálních služeb a zboží včetně vybudování účinného marketingu.
- 3.4. Zajistit z právního hlediska úhradu služeb vlastníků lesa, kteří hospodaří způsobem prospívajícím kvalitě vody (odměňovat vlastníky lesa za jejich výkony pro udržení kvality podzemních vod).

Klíčová akce 4: Propagovat a podporovat využívání lesní biomasy pro výrobu energií

- 4.6. Zpracovat analýzu možností a v souladu s jejími výsledky podporovat využití lesní biomasy a biomasy rychle rostoucích dřevin pro energetické účely.
- 4.7. Posoudit dopady využívání lesní biomasy pro výrobu energie na životní prostředí včetně dopadů na půdu, vodu, biologickou rozmanitost a koloběh živin.
- 4.8. Posoudit dopady využívání lesní biomasy pro energetické účely na dostupnost vstupní suroviny pro dřevozpracující a papírenský průmysl.
- 4.9. V návaznosti na energetickou koncepci státu zpracovat systém podpory a propagace produkce biomasy dřevin a jejího využití.
- 4.10. Využít možností podpor v dané oblasti, např. opatření programu rozvoje venkova zaměřená na zakládání porostů rychlerostoucích dřevin pro energetické využití na nelesní půdě a technické vybavení provozoven.

Klíčová akce 5: Podpořit spolupráci vlastníků lesů

- 5.4. Podpořit (legislativně, finančně a informačně) sdružování vlastníků drobných lesů ke společnému hospodaření a společnému prodeji výrobků a služeb.
- 5.5. Zefektivnit systém státního a soukromého poradenství pro vlastníky lesů.
- 5.6. Zjednodušit podmínky procesu arondace (scelování) a směn lesních majetků.

CÍL II. ZLEPŠENÍ A OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ - PILÍŘ EKOLOGICKÝ

Klíčová akce 6: Snížit dopady očekávané globální klimatické změny a extrémních meteorologických jevů

- 6.13. Pěstovat prostorově a druhově rozrůzněné porosty s co největším využitím přírodních procesů, pestré dřevinné skladby, přirozené obnovy a variability pěstebních postupů.
- 6.14. Zabránit degradaci půd, a tím maximalizovat množství uhlíku vázaného v půdě.
- 6.15. Podporovat druhy a ekotypy lesních dřevin lépe snášejících klimatickou změnu.
- 6.16. Optimalizovat uhlíkový cyklus v půdních horizontech, zásobách dřeva stojících porostů a výrobcích ze dřeva.
- 6.17. Uplatňovat opatření udržující vysokou a stabilní produkci dřevní hmoty.
- 6.18. Prodloužit zákonné lhůty k zalesnění a zajištění porostů ve vazbě na přirozenou obnovu lesa.
- 6.19. V rámci lesnické typologie posoudit možné změny lesních vegetačních stupňů.
- 6.20. Zaměřit dotační pravidla k podpoře adaptačních opatření snižujících dopady klimatické změny.
- 6.21. Podporovat ekologicky vhodné zalesňování zemědělských půd.
- 6.22. Snížit obmýtí u dřevin nejvíce ohrožených klimatickou změnou.
- 6.23. Podpořit pěstování porostů rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě.
- 6.24. Umožnit obhospodařování lesů ve tvaru lesa nízkého a středního.

Klíčová akce 7: Zachování a zlepšení biologické rozmanitosti v lesích

- 7.13. Zhodnotit a v odůvodněných případech revidovat cílovou druhovou skladbu jako průnik mezi ekonomickým, ekologickým, a sociálním pilířem lesa.
- 7.14. V lesích s převažujícím významem pro ochranu přírody hospodařit s cílem přiblížit se přirozené dřevinné skladbě.
- 7.15. Podporovat rozmanitost hospodářských postupů jako jeden z předpokladů zachování biodiverzity lesů.
- 7.16. Pokračovat v rozšiřování podílu lesů ponechaných samovolnému vývoji s cílem postupně vytvořit reprezentativní soustavu, která bude systematicky monitorována. Tato soustava bude vytvářena především v rámci sítě národních parků a přírodních rezervací.
- 7.17. Podporovat stanovištně přirozené druhy, které jsou hlavními nositeli biologické rozmanitosti v lesích.
- 7.18. Pro případné použití geograficky nepůvodních druhů dřevin respektovat limity s ohledem na současné znalosti o jejich ekologickém chování a principu předběžné opatrnosti.
- 7.19. Zachovat v krajině mozaiku porostů s vysokou biologickou hodnotou jako jsou např. přestárlé porosty, liniové porosty, mokřady, prameniště, rašeliniště a aplikovat v nich odpovídající management.
- 7.20. U státních lesů směřovat k přírodě bližší dřevinné skladbě při zachování konkurenceschopnosti. Obnovovat a pěstovat lesní porosty ve vlastnictví státu tak, aby v nich byl trvale zachován zvýšený podíl MZD a dřevin přirozené druhové skladby. Podobného cíle se u nestátních vlastníků pokusit dosáhnout vhodnou dotační politikou, osvětou a vzděláváním.

- 7.21. Podpořit zvýšení podílu tlejícího dřeva, těžebních zbytků a stromů proších přirozeným vývojem stárnutí v lese pro zachování biologické rozmanitosti a stanovit mechanismy, jak toho dosáhnout.
- 7.22. Diferencovat množství a kvalitu ponechané dřevní hmoty v porostech s přihlédnutím k požadavku na zvýšení dodávek této biomasy pro další využití a s ohledem na stanovištní podmínky.
- 7.23. Omezit či zcela vyloučit výsadbu geograficky nepůvodních dřevin v kategorii lesů zvláštního určení, pokud jde o lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti. (S výjimkou genových základů uznaných pro geograficky nepůvodní dřeviny).
- 7.24. Navrhnout a implementovat opatření proti šíření invazních druhů rostlin v lesích a v případě zvláště chráněných území i dalších zavlečených druhů.

Klíčová akce 8: Rozvíjet monitoring lesů

- Zajistit periodické opakování Národní inventarizace lesů (NIL), revidovat její metodiku a zpřístupnit data NIL podle evropské směrnice o sdílení dat - INSPIRE.
- Systematicky monitorovat soustavu lesů ponechaných samovolnému vývoji a výsledky využít v praxi.
- Pokračovat a rozšířit monitoring vlivu imisí na lesní ekosystémy (např. ICP Forest, ICP Integrated monitoring, Long-Term Ecological Research (LTER), LIFE+, atd.)

Klíčová akce 9: Zlepšení zdravotního stavu a ochrany lesů

- 9.15 Omezit holoseče přednostně podporou a zaváděním přírodě blízkých způsobů hospodaření, a to diferencovaně podle přírodních podmínek a druhu vlastnictví.
- 9.16 Podle přírodních a porostních podmínek podporovat využívání přirozené obnovy a omezit obnovu umělou.
- 9.17 Umožnit a podporovat využívání přípravných dřevin zejména na kalamitních holinách a při zalesňování zemědělských půd s cílem připravit podmínky pro úspěšnou obnovu cílové dřevinné skladby.
- 9.18 Podporovat diverzifikaci prostorové a druhové dřevinné skladby bližší skladbě přirozené jako předpoklad pro eliminaci působení stresových faktorů.
- 9.19 Rozvíjet výzkum, prognózy a poradenství v rámci lesní ochranné služby a podporovat tlumení biotických škodlivých činitelů zejména ekologicky šetrnými postupy.
- 9.20 Monitorovat výskyt a rozšíření zavlečených škodlivých organismů zejména karanténních a v případě akutního rizika přijmout opatření k zamezení dalšího šíření a vzniku škod.
- 9.21 Zajistit, aby lesy a trvale udržitelné hospodaření v nich hrály aktivní úlohu při udržování a zlepšování kvality a množství vody a při zmírňování následků živelných nebezpečí, jako jsou záplavy, sucha, laviny, sesuvy půdy, jakož i při boji s půdní erozí.
- 9.22 Vybudovat soudržnost mezi lesnickou a vodohospodářskou politikou a koordinovat trvale udržitelné lesní hospodářství a integrované hospodaření s vodními zdroji.
- 9.23 Rozvíjet a zavádět inovační nástroje pro zabezpečení služeb spojených s vodou, které lesy poskytují, jako jsou platby za ekosystémové služby nebo jiná opatření.
- 9.24 Při lesním hospodaření zajistit dostatečnou ochranu lesních půd před erozí a degradací.
- 9.25 Revidovat opatření lesotechnických meliorací a hrazení bystřin s cílem zvýšit retenční schopnost lesů a omezit negativní ovlivnění přirozené morfologie vodních toků.
- 9.26 Upravit výpočet poplatku za odnětí z PUPFL tak, aby zohledňoval celospolečenský význam lesů.
- 9.27 Vypracovat definici ekologické újmy, stanovit metodiku jejího vyčíslování a promítnout ji do legislativy.
- 9.28 Přehodnotit kategorizaci lesů na základě odborné diskuse tak, aby odpovídala funkčnímu potenciálu i záměru využití lesů, včetně stanovení priorit funkcí.

Klíčová akce 10: Snížit dopady starých i současných ekologických zátěží

- 10.6 Formulovat strategii státu k odstranění starých i současných ekologických zátěží v lesích (včetně finančního zajištění).
- 10.7 Revidovat podmínky využívání chemických meliorací (zejména vápnění) a upřednostňovat biologické meliorace (zejména změnu dřevinné skladby) před chemickými.
- 10.8 Podpořit přeměnu porostů náhradních dřevin.
- 10.9 Vytvořit legislativní podmínky pro přirozenou regeneraci obtížně zalesnitelných stanovišť v imisních oblastech.
- 10.10 Připravit systémové řešení náhrad škod působených imisemi vlastníků lesů tak, aby na finančním zajištění navržených řešení byly zainteresováni především emitenti; včetně návrhu právní úpravy.

Klíčová akce 11: Dosažení vyváženého vztahu mezi lesem a zvěří

- 11.7 Zvýšit ekologickou stabilitu lesních ekosystémů snížením skutečných nadměrných stavů spárkaté zvěře, s cílem umožnit využívání přírodě bližších forem hospodaření. Snížit poškozování lesních porostů tak, aby náklady na jejich ochranu proti škodám zvěří byly pro vlastníky lesů ekonomicky přijatelné.
- 11.8 Využít všech zákonných možností daných držitelům honiteb, aby při tvorbě plánů mysliveckého hospodaření důsledně uplatňovali své zájmy ve snižování početních stavů zvěře. K tomu mj. využít informační kampaň, ve které by Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí, s využitím existujících odborných podkladů, vysvětlovalo nutnost upravit početní stavy spárkaté zvěře na únosnou míru.
- 11.9 Při zpracování ročních plánů mysliveckého hospodaření v honitbě pro zvěř spárkatou důsledně vycházet z ustanovení § 36, odst. 2 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti (tzn. vycházet z celkového stavu ekosystému, výsledku porovnání kontrolních a srovnávacích ploch a výše škod způsobených v uplynulém období na lesních porostech). Za tím účelem Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí vydá metodický pokyn s cílem stanovit podrobnosti pro zpracování ročních plánů mysliveckého hospodaření v honitbě, důsledně vycházejících z posouzení celkového stavu ekosystému.
- 11.10 Využít všech zákonných možností vlastníků honebních pozemků nově uspořádat honitby tam, kde tvar a velikost honiteb nerespektuje přirozené migrační cesty zvěře a brání se tak mysliveckému hospodaření se zvěří podle zájmu vlastníků honebních pozemků.
- 11.11 S využitím výstupů NIL, odborných podkladů, sledujících vzájemné interakce mezi spárkatou zvěří a lesními ekosystémy a fungující a ověřenou praxí v okolních zemích navrhnout a podrobit odborné diskusi nový systém stanovování výše odlovu, vycházející striktně ze zjištěného stavu lesa.
- 11.6 V návaznosti na výše uvedené, do dvou let změnit vyhlášku č. 553/2004 Sb., o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě tak, aby výše odlovu byla stanovována výhradně podle míry negativního ovlivňování lesního ekosystému, a to především zabraňováním a poškozováním přirozené obnovy, škodami na výsadbách a loupáním porostů spárkatou zvěří.

CÍL III. ZLEPŠENÍ KVALITY ŽIVOTA - PILÍŘ SOCIÁLNÍ

Klíčová akce 12:

Podporovat zlepšení sociální situace pracovníků v LH

- 12.5 Organizovat správu a obhospodařování lesního majetku, zejména státního, tak, aby přispívala ke zvýšení zaměstnanosti z místních zdrojů, za účelem posílení výdělkové úrovně a sociálního postavení pracovníků v lesním hospodářství a k rozvoji regionů.
- 12.6 Zpracovat a zavést systém odborného vzdělávání a školení za účelem zvýšení kvalifikace pracovníků, držitelů licencí v působnosti v LH a vlastníků lesů ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj.
- 12.7 Podpořit zavádění nových, zejména informačních a komunikačních technologií, které umožní lidem zvýšit kvalifikaci a najít nové pracovní příležitosti.
- 12.8 Podporovat kvalifikaci a sociální chování firem certifikací, definovat a požadovat nezbytnou kvalifikaci pracovníků.

Klíčová akce 13: Zvýšit přínos lesů a lesnictví (lesnického zboží, služeb) pro rozvoj venkova

- 13.9 Podporovat zakládání a rozvoj mikropodniků na venkově včetně vytvoření informačního a poradenského systému.
- 13.10 Zlepšit přístup místních firem k lesnickým zakázkám, zejména ve státních lesích.
- 13.11 Umožnit dostupnost dřevní hmoty pro místní podniky a občany především ve vazbě na státní vlastnictví lesů, při respektování tržních principů a limitů ochrany přírody.
- 13.12 Zlepšit informovanost o programu Leader s cílem zapojit na venkově více lesnických subjektů do místních akčních skupin, do tvorby místních rozvojových strategií apod..
- 13.13 Zachovat právo vstupu do lesů a princip obecného užívání lesů na vlastní nebezpečí uživatele při posílení vlastnických práv.
- 13.14 Vypracovat rámcové podmínky pro posílení rekreačního využívání lesa, zejména lesní cestní sítě, a vytvářet příležitosti pro poskytování tohoto druhu služeb.
- 13.15 Podporovat rekreační využívání lesa diferencovaně podle velikosti, druhu vlastnictví a kategorie lesa.
- 13.16 Vymežit negativní činnosti, které poškozují lesy a zavést účinná protipatření.

CÍL IV. POSÍLENÍ KOORDINACE A KOMUNIKACE - PILÍŘ KOMUNIKACE

Klíčová akce 14: Zlepšit slabé postavení LH v rámci veřejné správy

- 14.4 Vytvořit systém celoživotního lesnického vzdělávání pro pracovníky orgánů státní správy, jejichž působnost se dotýká lesů a lesního hospodářství.
- 14.5 Revidovat kvalifikační předpoklady pracovníků orgánů státní správy, jejichž působnost se dotýká lesů a lesního hospodářství na všech stupních.
- 14.6 Činnost orgánů státní správy, jejichž působnost se dotýká lesů a lesního hospodářství, orientovat více do oblasti poradenské a osvětové.

Klíčová akce 15: Zlepšit informovanost veřejnosti o skutečném stavu lesů a potřebách LH

- 15.7 Zpracovat analýzu současného stavu v interní a externí komunikaci sektoru lesního hospodářství.
- 15.8 Podpořit osvětu a komunikaci k prioritním tématům NLP.
- 15.9 Využít potenciálu orgánů státní správy, státních lesů a zájmových sdružení v komunikaci s veřejností při prezentaci lesního hospodářství, zejména v oblasti poskytovaných služeb a funkcí lesa.
- 15.10 Usilovat o vytvoření dostatečného prostoru v médiích pro objektivní informování veřejnosti o polyfunkčním významu lesů.
- 15.11 Začlenit do systému lesnického vzdělávání zlepšení osobních komunikačních schopností .
- 15.12 Rozvíjet lesní pedagogiku.

Klíčová akce 16: Řešit institucionální vztah státu k lesům a lesnímu hospodářství

- 16.6 Vyjasnit a sjednotit působení státu v péči o krajinu a ve vztahu k lesům, vyjasnit kompetence MZe a MŽP.
- 16.7 Zpřesnit práva a povinnosti odborného lesního hospodáře zejména v případech, kdy náklady na jeho činnost hradí stát.
- 16.8 Posoudit obsah využití a efektivitu LHO.
- 16.9 Ve spolupráci s vlastníky lesů řešit postavení a dostupnost děl hospodářské úpravy lesů.
- 16.10 Zkvalitnit systém celoživotního vzdělávání osob a subjektů působících v LH.

Klíčová akce 17: Lesy ve vlastnictví státu

- 17.7 Postavení subjektů vykonávajících právo hospodaření v lesích ve vlastnictví státu a vymezení společenské objednávky pro tyto subjekty řešit samostatnými zákony. K vymezení této objednávky zajistit veřejnou a odbornou diskusi o klíčových otázkách. Tato objednávka bude vycházet z níže uvedených ekonomických, ekologických a sociálních zásad.
- 17.8 Zadání konkretizující opatření v ekologickém pilíři pro lesy ve vlastnictví státu, zejména omezení holosečí a podíl tlejícího dříví, podíl území ponechaných samovolnému vývoji, stanovit tak, aby respektovalo nejnovější vědecké poznatky a mezinárodní úmluvy na tomto poli.
- 17.9 U LČR, s. p., VLS ČR, s. p. preferovat přírodě bližší formy hospodaření při respektování konkurenceschopnosti.
- 17.4. U LČR, s.p., VLS ČR, s.p., a v národních parcích zajistit:
  - a) Důsledné dodržování interních opatření směřujících ke snižování škod zvěří.
  - b) Zodpovědné vynakládání finančních prostředků na ochranu lesa proti škodám zvěří v míře odpovídající zákonným povinnostem (§ 32 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů a § 5 vyhlášky č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního odznaku a vzor průkazu lesní strážce); tím není nijak dotčena povinnost zajistit snížení nadměrných početních stavů spárkaté zvěře.
  - c) Principy zodpovědného mysliveckého hospodaření směrem k ochraně lesa proti neúměrným škodám zvěří uplatňovat jednak ve vztahu k uživatelům honiteb, a to v podmínkách uzavírání i vymáhání nájemních smluv, jakožto i při provozování vlastních režijních honiteb uvedených státních podniků, a to především důsledným využíváním § 36, odst. 2 zák. č. 449/2001 Sb., o myslivosti a následně metodického pokynu stanovujícího podrobnosti pro zpracování ročních plánů mysliveckého hospodaření, vycházejících výhradně z posouzení celkového stavu ekosystému.
- 17.5 Zadání konkretizující opatření v ekonomickém pilíři pro lesy ve vlastnictví státu, zejména kompenzaci za škody a újmy, podporu investic, snížení stavu spárkaté zvěře, arondaci lesních pozemků, zejména:

- h) Zachovat dosavadní podíl státních lesů při respektování výsledků restitučního procesu a vytvořit podmínky pro arondace (scelování) a prodej drobného lesního majetku.
- i) V legislativě zachovat ustanovení o zákazu pronájmu státních lesů za účelem hospodaření.
- j) Zajistit transparentnost obchodních vztahů a efektivní systém prodeje dřevní hmoty.
- k) U LČR, s. p. a VLS ČR, s. p., zavést platbu (finanční rentu) za právo hospodařit v lesích ve vlastnictví státu.
- l) Státní lesy nebudou příjemcem náhrady újmy za omezení hospodaření z důvodu naplňování veřejného zájmu
- m) Státní lesy budou vyčíslovat a zveřejňovat výši ekonomické újmy vzniklé v důsledku omezení hospodaření z důvodu naplňování veřejného zájmu, v případě zavedení platby za využívání lesů se tato částka bude odečítat.
- g) Opatření uplatňovat s ohledem na ekonomickou efektivnost.

17.6 Zadání konkretizující opatření v sociálním pilíři pro lesy ve vlastnictví státu, zejména:

- d) Do činnosti LČR důsledněji promítnout regionální hlediska.
- e) Principiálně řešit pomoc vlastníkům drobných lesních majetků směřující k zajištění základních funkcí lesa.
- c) V lesích v majetku státu vytvářet podmínky pro regionální rozvoj a rozvoj venkova.

2.2 Navržené varianty řešení

Koncepce byla předložena v jediné variantě (viz výše). Kromě navržené (aktivní) varianty lze definovat nulovou variantu, která znamená zachování stávajícího stavu, tedy neexistenci aktuálního „Národního lesnického programu“. Hodnocený Národní lesnický program je významným koncepčním dokumentem, který je důležitý pro další rozvoj lesnické politiky a udržitelného hospodaření v lesích na našem území.

3. 3. Základní identifikace zájmového území a vztah hodnocené koncepce k problematice ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí

3.1 Základní identifikace zájmového území

Dotčeným územím hodnoceného Národního lesnického programu jsou lesní pozemky na území celé České republiky, tvořeném 14 kraji (konkrétně 2 647 000 ha lesních pozemků). Vzhledem k tomu, že koncepce nepřináší návrh konkrétních opatření s přesnou geografickou lokalizací – zřetelnou vazbou na konkrétní EVL či PO byla pozornost hodnocení dle §45i ZOPK věnována obecně všem lokalitám soustavy Natura 2000, jež se nachází na lesních pozemcích (PUPFL).

3.2 Vztah hodnocené koncepce k managementu lokalit soustavy Natura 2000

Hodnocená koncepce „Národní lesnický program II“ není a priori koncepčním nástrojem managementu evropsky významných lokalit a ptačích oblastí. Jedná se o koncepční dokument, jehož cílem je vymezit směřování lesnické politiky v období od roku 2007 – 2013 se zohledněním základní strategie EU a národních odlišností.

Hodnocená koncepce v textu neřeší problematiku soustavy Natura 2000. Některá v koncepci navržená opatření však potenciálně mohou ovlivnit území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, resp. jejich předměty ochrany (viz kap. 4.3).

3.3 Identifikace lokalit soustavy Natura 2000 potenciálně dotčených realizací koncepce

Vzhledem k charakteru hodnocené koncepce, která je zacílena na lesní pozemky (PUPFL) na našem území lze a priori vyloučit vliv realizace koncepce na ty evropsky významné lokality, eventuálně ptačí oblasti, které se nachází pouze na nelesních pozemcích. Dále je nezbytné z procesu posouzení dle §45i ZOPK vyloučit EVL a PO, jež se nacházejí ve správních obvodech Karlovarského, Královéhradeckého, Pardubického, Zlínského a Ústeckého kraje a CHKO Třeboňsko. Příslušné orgány ochrany přírody svým stanoviskem dle §45i ZOPK vyloučily významný vliv Národního lesnického programu na EVL či PO.

Evropsky významné lokality a ptačí oblasti v ostatních částech České republiky jsou procesně předmětem hodnocení vzhledem k tomu, že na základě stanovisek příslušných OOP nebyl významný vliv hodnocené koncepce na tyto lokality soustavy Natura 2000 vyloučen.

Vzhledem ke skutečnosti, že hodnocený Národní lesnický program nepřináší návrh konkrétních opatření s přesnou geografickou lokalizací a tedy se zřetelnou vazbou na jednotlivé EVL či PO není pozornost hodnocení věnována konkrétním EVL a PO, ale obecně se vztahuje na ty lokality soustavy Natura 2000, resp. předměty ochrany, jež jsou vázány na lesní prostředí.

3.4 Sumarizace výstupů stanovisek orgánů ochrany přírody dle §45i ZOPK

Z počtu 21 příslušných orgánů státní správy, které svým stanoviskem dle §45i ZOPK

nevyloučily významný vliv NLP II na lokality soustavy Natura 2000 byly v 5 případech předloženy konkrétní informace (zdůvodnění vydaných stanovisek), které je možno využít v dalším procesu hodnocení dle §45i ZOPK, resp. zák. 100/2001 Sb., v platném znění.

Konkrétně Správa CHKO Beskydy uvádí, že „lze očekávat, že koncepce může významně ovlivnit lokality soustavy Natura 2000 a to jak negativně, tak zejména výrazně pozitivně“. Správa NP České Švýcarsko uvádí následující informace: „Předložená strategie se dotkne celého území ČR a lesů všech kategorií, tzn. budou ovlivněny prvky soustavy Natura 2000 jako celek. Nebyly předloženy konkrétní návrhy na způsob realizace jednotlivých opatření, ze kterých by byly patrné konkrétní vlivy na EVL a PO. Nebyly stanoveny mechanismy zabezpečující omezení negativního vlivu na EVL a PO. V rámci posouzení vlivů na EVL a PO budou (dle Správy NP) stanoveny podmínky, za kterých lze realizovat Národní lesnický program tak, aby nedošlo k významnému negativnímu ovlivnění EVL či PO“.

Správa CHKO Český Kras uvádí, že nelze vyloučit významný vliv na EVL při plánování Navržené klíčové akce 1.3. Požadavek návrhu systému náhrad za škody a újmy způsobené omezením hospodaření z důvodu ochrany přírody považuje Správa CHKO za oprávněný a obecně přínosný pro vzájemné hospodaření ochrany přírody a lesního hospodaření. Ze strany zejména soukromých vlastníků lesů ovšem dle názoru Správy CHKO hrozí uplatňování nadsazených požadavků náhrad, které budou přesahovat skutečnou újmu na hospodaření. V takovém případě hrozí i nadsazené požadavky na státní rozpočet, jejichž výsledkem by mohlo být snižování ochrany evropsky významných lokalit. Systém náhrad za škody a újmy pro vlastníky lesů na jejich majetku by měl dle názoru Správy CHKO kromě vlastníků lesů a ochrany přírody zahrnovat účast i třetích osob (fyzických i právnických) pro případy, kdy tyto osoby způsobí škody a újmy na majetku vlastníků lesů. Správa CHKO dále dodává, že obecně Národní lesnický program II navrhuje řadu klíčových akcí pro ochranu přírody. Mezi ně patří akce (opatření): 1.10, 1.11., 2.2., 6.12., 7.5., 7.12., 9.1., 9.2., 9.3., 9.8., 11.1., 11.2., 11.3., 11.4., 11.5., 17.3.

Správa CHKO Bílé Karpaty ve stanovisku dle §45i ZOPK uvádí, že návrh cílů koncepce obsahuje celou řadu opatření, jejichž realizace může zásadním způsobem zlepšit stav a vyhlídky lesních přírodních biotopů, tedy i těch, které jsou navrženy jako součásti soustavy Natura 2000. Vzhledem k charakteru koncepce a množství a přesnosti dostupných údajů o koncepci nelze dle názoru Správy CHKO vyloučit její významný kladný či záporný vliv na EVL a PO.

Správa NP a CHKO Šumava uvádí, že navrhované cíle koncepce zahrnují řadu opatření na velmi obecné úrovni reagujících na nejdůležitější problémy českého lesního hospodářství, a jako takové předměty ochrany EVL a PO Šumava mohou významným způsobem ovlivnit.

4. 4. Hodnocení koncepce

4.1 Metodika hodnocení vlivů realizace koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

Pozornost hodnocení dle §45i ZOPK byla zaměřena na návrhovou část hodnoceného Národního lesnického programu II, která obsahuje souhrn opatření, které reagují na nejdůležitější problémy českého lesního hospodářství, jež byly identifikovány v analytické části NLP II. Tato část textu koncepce tedy přináší návrh konkrétních opatření, ze kterých lze rámcově odvodit informace o potenciálních vlivech opatření na lokality soustavy Natura 2000, resp. jejich předměty ochrany, jež jsou vázány na lesní prostředí. Ostatní části NLP II přináší popis a analýzu stávajícího stavu, jež nepřináší riziko konkrétních dopadů na lokality soustavy Natura 2000. Z těchto důvodů nebyla ostatním částem NLP II dále věnována

pozornost podrobného hodnocení.

Za referenční cíl pro vyhodnocení vlivu posuzované koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti bylo v souladu s metodickými doporučeními Evropské komise (viz Kolektiv 2001, Kolektiv 2001a) a platnou legislativou zvoleno: zachování příznivého stavu z hlediska ochrany pro předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačí oblasti (typy přírodních stanovišť, evropsky významné druhy, ptačí druhy). Jako konkrétní metoda pro vyhodnocení vlivů koncepce bylo zvoleno tabelární bodové vyhodnocení všech v koncepci navržených opatření s doprovodným komentářem.

Významnost vlivů byla hodnocena podle následující stupnice:

Tab. 25 – Stupnice hodnocení významnosti vlivů

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významný negativní vliv	Negativní vliv dle odst. 9 § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění Vylučuje realizaci koncepce (resp. koncepci je možné realizovat pouze v případech určených dle odst. 9 a 10 § 45i zákona) Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplývá ze zadání koncepce, nelze jej eliminovat (resp. eliminace by byla možná jen vypuštěním problémového dílčího úkolu – záměru, opatření atd.).
-1	Mírně negativní vliv	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv Nevylučuje realizaci koncepce. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej vyloučit navrženými zmírňujícími opatřeními.
0	Bez vlivu	Koncepce, resp. její dílčí úkoly nemají žádný vliv.
+1	Mírně pozitivní vliv	Mírný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, mírný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
+2	Významný pozitivní vliv	Významný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; významné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
?	Vliv nelze vyhodnotit	Z obecného zadání koncepce není možné vyhodnotit vliv (jedná se o nedostatečnost dat na straně koncepce, resp. jí plánovaných úkolů, která je způsobena obecnou povahou dílčího úkolu/opatření).

4.2 Vyhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

Hodnocení koncepce (NLP II) nebylo prováděno metodou *ex ante* (tedy současně se zpracováním samotné koncepce), ale bylo zahájeno po zpracování Národního lesnického programu II. Podklady dodané zadavatelem v podobě jednotlivých částí NLP II byly dostatečné pro provedení hodnocení.

4.3 Popis a vyhodnocení přímých a nepřímých vlivů realizace koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

V následující tabulce je uvedeno vyhodnocení vlivu jednotlivých navržených opatření v rámci jednotlivých cílů, resp. klíčových akcí na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

Tab. 1: Vyhodnocení vlivu jednotlivých opatření v rámci stanovených klíčových akcí, resp. cílů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Stupnice hodnocení: +2 – vý znamný pozitivní vliv, +1 – mírně pozitivní vliv, 0 – bez vlivu, -1 – mírně negativní vliv, -2 – významný negativní vliv, ? – vliv nelze vyhodnotit).

Specifikace jednotlivých cílů, klíčových akcí a konkrétních navržených opatření	Bodové hodnocení vlivu navržených opatření na lokality Natura 2000	Komentář k hodnocení
Cíl I. Zlepšení dlouhodobé konkurenceschopnosti – pilíř ekonomický		
Klíčová akce 1: Zvýšit ekonomickou životaschopnost a konkurence-schopnost trvale udržitelného obhospodařování lesů		
1.12. Legislativně stanovit minimální požadavky na hospodaření v lesích z hlediska trvalé udržitelnosti a konkurenceschopnosti českého LH, a to diferencovaně podle druhu vlastnictví a velikosti majetku a kompenzovat vlivy společenských a ekologických požadavků nad tento rámec.	0 až +1	Stanovení minimálních požadavků (standardů) na hospodaření v lesích z hlediska trvalé udržitelnosti a zajištění kompenzace požadavků nad tento rámec mohou znamenat příznivý vliv na lokality soustavy Natura 2000, resp. jejich předměty ochrany v případě zvýšení kvality péče o lesní porosty - zvýšení zastoupení přírodě blízkých způsobů hospodaření oproti současnosti v těchto lokalitách.
1.13. Přehodnotit legislativní náročnost na drobné lesní majetky s cílem zmírnit některá zákonná ustanovení.	0 až -1	Vliv opatření může být negativní, pokud změny legislativy (její zmírnění) umožní aktivity, které negativně ovlivní předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000 (např. snížení zastoupení melioračních a zpevňujících dřevin), jež jsou vázány na lesní prostředí (evropsky významné druhy, typy přírodních stanovišť a ptačí druhy). Pokud nedojde ke zmírnění stávajících standardů ochrany přírody, resp. péče o lesní ekosystémy bude mít realizace opatření nulový vliv.
1.14. Navrhnout systém odpovídajících náhrad za škody a újmy pro vlastníky lesů na jejich majetku a úpravou zákona odstranit problémy spojené se získáváním újmy za omezení hospodaření z důvodu ochrany přírody.	+1 až -1	Zajištění systému náhrad za škody a újmy za omezení hospodaření z důvodu ochrany přírody pravděpodobně zvýší ochotu vlastníku lesů hospodařit přírodě blízkými způsoby hospodaření s následnými pozitivními dopady na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000, jež jsou vázány na lesní prostředí (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro předměty ochrany apod.). Potenciálně hrozí riziko uplatňování nadsazených požadavků náhrad ze strany vlastníků lesů, které mohou přesahovat skutečnou újmu na hospodaření. V takovém případě hrozí i nadsazené požadavky na státní rozpočet, jejichž výsledkem by mohlo být snižování úhrnu volných finančních prostředků na péči a ochranu evropsky významných lokalit či ptačích oblastí. Doporučení: pro eliminaci uvedeného rizika je vhodné zpracovat podrobnou metodiku pro hodnocení náhrad za škody a újmy pro vlastníky lesů na jejich majetku, připravenou nezávislým expertním týmem (přírodovědci, lesníci, ekonomové).

Specifikace jednotlivých cílů, klíčových akcí a konkrétních navržených opatření	Bodové hodnocení vlivu navržených opatření na lokality Natura 2000	Komentář k hodnocení
1.15. Upravit stávající systém veřejných podpor do lesního hospodářství s cílem zvýšit konkurenceschopnost českého LH, podpořit sociální a ekologické požadavky a současně zajistit vzájemnou podporu politik a předejít dotacím s protichůdným účinkem.	0 až +1	V případě vzniku konkrétních politik (dotačních programů), které povedou ke zlepšení zdravotního stavu lesních porostů a k podpoře přirozené stanovištní a druhové diverzity na území lokalit soustavy Natura 2000 lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření na EVL a PO, resp. jejich předměty ochrany, jež jsou vázány na lesní prostředí.
1.16. Finančně podpořit oblast investic s cílem zvýšit ekonomickou hodnotu lesů a zavádění ekologicky šetrné lesní mechanizace (s využitím opatření I.1.2 Investice do lesů Programu rozvoje venkova). Současně zajistit vzájemnou podporu politik a předejít dotacím s protichůdným účinkem	0 až +1	V případě realizace konkrétních investičních programů, které povedou ke zvýšenému využití ekologicky šetrné lesní mechanizace v lesních porostech na území lokalit soustavy Natura 2000 lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření na tyto lokality, resp. jejich předměty ochrany, jež jsou vázány na lesní prostředí. Konkrétně lze očekávat zejména snížení negativního vlivu na půdní prostředí v lesích, snížení rizika mechanického poškození dřevin, podrostní vegetace apod. Doporučení: zavádění ekologicky šetrné lesní mechanizace je vhodné časově preferovat na extrémních stanovištích (podmáčené biotopy, prudké svahy apod.) v rámci lokalit soustavy Natura 2000.
1.17. Připravit a zavést jednotný ekonomický informační systém LH, který zajistí přehled o ekonomické náročnosti dílčích činnostech v LH tak, aby jeho výstupy sloužily jednak vlastníků lesa, jednak byly podkladem pro tvorbu analýz a koncepcí v LH (mj. v oblasti finančních podpor).	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
1.18. Snížit stavy spárkaté zvěře a tím i náklady na ochranu a obnovu lesa.	+2	Realizace uvedeného opatření bude znamenat zmírnění stávajícího negativního trendu přetrvávajícího špatného zdravotního stavu lesů v lokalitách soustavy Natura 2000 v důsledku vysokých stavů zvěře (nevhodná prostorová a věková struktura porostů, výrazné mechanické poškození až lokální úplná likvidace zmlazujících dřevin apod.). Doporučení: v cenných lesních porostech na území lok. soustavy Natura 2000 není vhodné umisťovat myslivecká zařízení (krmelce apod.)
1.19. Uznat význam celospolečenské funkce lesů mimo jiné tím, že lesní pozemky nebudou předmětem daně z nemovitosti a kompenzovat výnos této daně obcím změnou zákona o rozpočtovém určení daní	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).

1.20. Zpracovat pravidla účelné arondace lesních majetků a v návaznosti na tato pravidla osvobodit tyto převody od daně z převodu nemovitostí.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
1.21. V zájmu trvalé a bezpečné produkce umožnit úpravou legislativy, především doby obmýtí, rychlejší přeměnu smrkových monokultur na nevhodných stanovištích na smíšené porosty.	+2	Realizace tohoto opatření bude znamenat zrychlení zlepšení zdravotního stavu lesních porostů, včetně půdních poměrů a rychlejší podporu přirozené biodiverzity lesních ekosystémů v lokalitách soustavy Natura 2000.
1.22. Zlepšit podmínky pro výměnu pozemků v chráněných územích za jiné pozemky mimo chráněná území ve vlastnictví státu.	+1	Uvedené opatření přinese na případně nově nabytých pozemcích ve vlastnictví státu v lok. soustavy Natura 2000 možnost účinněji prosazovat konkrétní opatření ochrany přírody, jež podpoří příznivý stav předmětů ochrany.
Klíčová akce 2: Podpořit výzkum a technologický rozvoj s cílem zvýšit konkurenceschopnost lesnického sektoru		
2.6. Zpracovat analýzu ekonomické efektivnosti různých modelů hospodaření v různých přírodních podmínkách a závěry promítnout do platné legislativy a dotační politiky státu	0 až +1	Lze očekávat, že realizace tohoto opatření (zpracování analýzy) potvrdí nízkou míru ekonomické efektivnosti běžných (hospodářských) způsobů hospodaření na extrémních stanovištích v rámci lokalit soustavy Natura 2000 (přirozené bezlesí, lesní porosty v 8. a 9. vegetačním stupni apod.). Doporučení: v těchto lokalitách je vhodné výrazně preferovat ponechání porostů bezzásahovému režimu, či realizovat konkrétní cílené intervence s cílem podpořit konkrétní předměty ochrany lok. soustavy Natura 2000 (udržení či obnovu jejich příznivého stavu).
2.7. Za účelem ověření založit reprezentativní síť demonstračních objektů přírodě bližších forem hospodaření zejména v lesích ve vlastnictví státu.	+1	V případě, že uvedené opatření bude realizováno v konkrétních lok. soustavy Natura 2000 lze očekávat, že zde dojde k následným pozitivním dopadům na předměty ochrany těchto lokalit, jež jsou vázány na lesní prostředí (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro předměty ochrany apod.).
2.8. Založit technologickou platformu pro lesní hospodářství a navazující průmyslová odvětví s cílem podpořit inovace a technologický rozvoj v lesnickém sektoru, jejím prostřednictvím podpořit účast domácích lesnických subjektů v evropské lesnické a dřevařské technologické platformě, v 7. rámcovém programu výzkumu EU a v dalších mezinárodních výzkumných projektech.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
2.9. Vytvořit ekonomické, popřípadě legislativní podmínky pro intenzivnější spolupráci mezi výzkumem, podniky a třetími stranami při zavádění inovací a vývoji nových produktů, postupů, technologií a efektivních trhů.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).

2.10. Pokračovat v rozvoji metodik hodnocení a oceňování netržních funkcí lesů vzhledem k různým pohledům na způsob ocenění a vyhodnocení praktické použitelnosti.	0 až +1	Je vhodné se pokusit ocenit také biologické a konzervační funkce lesních porostů v lok. soustavy Natura 2000 s následnými implikacemi v lesním hospodaření (zlepšení způsobu hospodaření v biologicky cenných lesních porostech. V takovém případě lze očekávat pozitivní vliv realizace opatření na lok. soustavy Natura 2000, resp. na jejich předměty ochrany.
Klíčová akce 3: Zlepšit zhodnocování a marketing lesních nedřevních užitků a služeb		
3.3. Vytvořit podmínky a předpoklady (informační, legislativní, motivační) k rozšíření příjmů vlastníků lesů, např. tržním uplatněním určitých rekreačních a environmentálních služeb a zboží včetně vybudování účinného marketingu.	0 až +1	V případě zvýšení motivace vlastníků lesů na realizaci přírodě blízkých způsobů hospodaření spojených se zlepšením stavu lesních ekosystémů a podporou přirozené biodiverzity v lok. soustavy Natura 2000 lze očekávat pozitivní vliv realizace opatření. Doporučení: výše uvedenou podporu je vhodné situovat do lokalit soustavy Natura 2000
3.4. Zajistit z právního hlediska úhradu služeb vlastníků lesa, kteří hospodaří způsobem prospívajícím kvalitě vody (odměňovat vlastníky lesa za jejich výkony pro udržení kvality podzemních vod).	0 až +1	V případě úhrady služeb vlastníků v lok. soustavy Natura 2000 lze očekávat další pokračování péče o kvalitu vod (jež je zákonitě propojena s péčí o celkovou kvalitu prostředí) v těchto lokalitách s následným pozitivním dopadem na některé předměty ochrany lok. soustavy Natura 2000.
Klíčová akce 4: Propagovat a podporovat využívání lesní biomasy pro výrobu energií		
4.6. Zpracovat analýzu možností a v souladu s jejími výsledky podporovat využití lesní biomasy a biomasy rychle rostoucích dřevin pro energetické účely.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
4.7. Posoudit dopady využívání lesní biomasy pro výrobu energie na životní prostředí včetně dopadů na půdu, vodu, biologickou rozmanitost a koloběh živin.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
4.8. Posoudit dopady využívání lesní biomasy pro energetické účely na dostupnost vstupní suroviny pro dřevozpracující a papírenský průmysl.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
4.9. V návaznosti na energetickou koncepci státu zpracovat systém podpory a propagace produkce biomasy dřevin a jejího využití.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
4.10. Využít možností podpor v dané oblasti, např. opatření programu rozvoje venkova zaměřená na zakládání porostů rychlerostoucích dřevin pro energetické využití na nelesní půdě a technické vybavení provozoven.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).

Klíčová akce 5: Podpořit spolupráci vlastníků lesů		
5.4. Podpořit (legislativně, finančně a informačně) sdružování vlastníků drobných lesů ke společnému hospodaření a společnému prodeji výrobků a služeb	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
5.5. Zefektivnit systém státního a soukromého poradenství pro vlastníky lesů.	0 až +1	V případě, že bude poradenství zaměřeno také na problematiku péče a ochrany lok. soustavy Natura 2000 na lesních pozemcích lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření.
5.6. Zjednodušit podmínky procesu arondace (scelování) a směn lesních majetků.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
Cíl II - Zlepšení a ochrana životního prostředí - pilíř ekologický		
Klíčová akce 6: Snižit dopady očekávané globální klimatické změny a extrémních meteorologických jevů		
6.13. Pěstovat prostorově a druhově rozrůzněné porosty s co největším využitím přírodních procesů, pestré dřevinné skladby, přirozené obnovy a variability pěstebních postupů.	+2	Lze předpokládat, že realizace navrženého opatření přinese pozitivní dopady na lok. soustavy Natura 2000, resp. předměty ochrany těchto lokalit, jež jsou vázány na lesní prostředí (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro existenci předmětů ochrany, zlepšení potravní nabídky, zvýšení přirozené druhové diverzity organismů apod.).
6.14. Zabránit degradaci půd, a tím maximalizovat množství uhlíku vázaného v půdě.	+2	Stav půdy je v mnohých lesních porostech v lok. soustavy Natura 2000 alarmující. Sada konkrétních přijatých opatření (nejsou v návrhu NLP II konkrétně uvedeny), jež zabrání další degradaci půd bude v důsledku znamenat zlepšení celkového stavu lesních typů přírodních stanovišť a následně též zlepšení stavu biotopů pro druhy, které jsou předmětem ochrany lok. soustavy Natura 2000 (zlepšení stavu půdního prostředí, následné zlepšení zdravotního stavu lesních porostů apod.).
6.15. Podporovat druhy a ekotypy lesních dřevin snášejících klimatickou změnu.	+1	Postupné nahrazení jehličnatých porostů listnatými dřevinami bude znamenat zlepšení zdravotního stavu lesních porostů v lok. soustavy Natura 2000 a jejich předmětů ochrany (zlepšení půdních vlastností, zlepšení nabídky vhodných ekotopů apod.). Doporučení: je vhodné se vyhnout vysazování geograficky nepůvodních dřevin v lokalitách soustavy Natura 2000.
6.16. Optimalizovat uhlíkový cyklus v půdních horizontech, zásobách dřeva stojících porostů a výrobcích ze dřeva.	+2	Lze očekávat, že v případě zvýšení objemu dřevní hmoty v lesních porostech v souvislosti s delší dobou obmýtí, zvýšeným zalesňováním pozemků a ponecháním většího množství odumřelého dřeva v lesích lze očekávat významný pozitivní dopad na stav lok. soustavy Natura 2000, resp. stav konkrétních předmětů ochrany vázaných na lesní porosty (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro existenci předmětů ochrany, zlepšení potravní nabídky, zvýšení přirozené druhové diverzity organismů apod.).
6.17. Uplatňovat opatření udržující vysokou a stabilní produkci dřevní hmoty.	0 až +1	V případě využití přírodě blízkých způsobů hospodaření pro udržení vysoké a stabilní produkce dřevní hmoty v lok. soustavy Natura 2000 lze očekávat pozitivní vliv realizace opatření na EVL a PO, resp. jejich předměty ochrany.
6.18. Prodloužit zákonné lhůty k zalesnění a zajištění porostů ve vazbě na přirozenou obnovu lesa.	0 až +1	V případě některých předmětů ochrany lok. soustavy Natura 2000 znamená prodloužení lhůty pro zalesnění (delší trvání pasečné formy biotopu) zlepšení stavu prostředí, resp. prodloužení existence pro ně vhodného typu potravního či hnízdního biotopu (např. tetřívka obecná, lelek lesní, skřivan lesní, linduška luční, linduška lesní, netopýři)

6.19. V rámci lesnické typologie posoudit možné změny lesních vegetačních stupňů.	0 až +1	Lze očekávat postupné zvýšení odumírání kulturních jehličnatých porostů a následný tlak na jejich nahrazení stanovištně přirozenými druhy dřevin (nejen v lok. soustavy Natura 2000) s následným pozitivním vlivem na zdravotní stav porostů a předměty ochrany (zvýšení pestrosti stanovišť a jejich kvality apod.).
6.20. Zaměřit dotační pravidla k podpoře adaptačních opatření snižujících dopady klimatické změny.	0 až +1	V případě zaměření dotačních pravidel na podporu stanoviště přirozených druhů dřevin a eliminaci jehličnatých porostů v lok. soustavy Natura 2000 lze očekávat pozitivní vliv realizace opatření na EVL a PO, resp. jejich předměty ochrany.
6.21. Podporovat ekologicky vhodné zalesňování zemědělských půd.	0 až +1	Zalesnění zemědělské půdy stanovištně přirozenými dřevinami může znamenat podporu přirozené biodiverzity (nová refugia v okolní zemědělské krajině). Podmínkou je situace, kdy se na zemědělské půdě, jež je plánována k zalesnění nenachází lok. soustavy Natura 2000, resp. konkrétní předměty ochrany, které jsou vázány na bezlesí. V opačném případě je nezbytné plánované výsadby vyloučit. Doporučení: při zalesňování pozemků je vhodné využívat sukcesních pochodů (víceletapové obnovy), a snížit tak negativní projevy výsadby cílových lesních dřevin přímo na zemědělskou půdu, která pro ně nevytváří vhodné prostředí (např. z důvodu odlišné fyzikální struktury, přemíry organických i minerálních živin, menšího zastoupení mykorrhizy apod.).
6.22. Snížit obmýtí u dřevin nejvíce ohrožených klimatickou změnou.	0 až +1	V případě snížení obmýtí u jehličnatých dřevin a jejich nahrazení listnatými dřevinami lze očekávat zlepšení stavu lesních porostů v lok. soustavy Natura 2000 s následným pozitivním dopadem na předměty ochrany (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro existenci předmětů ochrany, zlepšení potravní nabídky, zvýšení přirozené druhové diverzity organismů apod.).
6.23. Podpořit pěstování porostů rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě.	0 až +1	Výsadba rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě může znamenat podporu přirozené biodiverzity (nová refugia v okolní zemědělské krajině). Podmínkou je situace, kdy se na zemědělské půdě, jež je plánována k zalesnění nenachází lok. soustavy Natura 2000, resp. konkrétní předměty ochrany, které jsou vázány na bezlesí. V opačném případě je nezbytné plánované výsadby vyloučit.
6.24. Umožnit obhospodařování lesů ve tvaru lesa nízkého a středního les.	+2	Uvedené typy lesa, resp. způsobu hospodaření jsou zásadní pro udržení příznivého stavu některých předmětů ochrany lok. soustavy Natura 2000 (některé druhy hub, rostlin, brouků, motýlů, drobných savců, ptáků). Jejich podpora je tedy výrazně žádoucí.
Klíčová akce 7: Zachování a zlepšení biologické rozmanitosti v lesích		
7.13. Zhodnotit a v odůvodněných případech revidovat cílovou druhovou skladbu jako průnik mezi ekonomickým, ekologickým a sociálním pilířem lesa.	0 až +1	V případě podpory stanovištně přirozených druhů dřevin v lok. soustavy Natura 2000 lze očekávat podporu předmětů ochrany v lesních ekosystémech (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro existenci předmětů ochrany, zlepšení potravní nabídky, zvýšení přirozené druhové diverzity organismů apod.).
7.14. V lesích s převažujícím významem pro ochranu přírody hospodařit s cílem přiblížit se přirozené dřevinné skladbě.	+1	Lze očekávat, že navržené hospodaření s cílem přiblížit se přirozené dřevinné skladbě v lok. soustavy Natura 2000 bude znamenat zlepšení stavu lesních ekosystémů, včetně předmětů ochrany v dotčených porostech (viz zdůvodnění dopadu předchozích opatření).
7.15. Podporovat rozmanitost hospodářských postupů jako jeden z předpokladů zachování biodiverzity lesů.	+2	Využití rozmanitých hospodářských postupů je jedním z rozhodujících faktorů, které ovlivňují podporu předmětů ochrany v lok. soustavy Natura 2000, jež se nachází na lesních pozemcích. Doporučení: nastavení konkrétního hospodářského postupu je nezbytné realizovat dle místních stanovištních podmínek, resp. dle výskytu a nároků konkrétních předmětů ochrany EVL a PO (diferencované hospodaření).

<p>7.16. Pokračovat v rozšiřování podílu lesů ponechaných samovolnému vývoji s cílem postupně vytvořit reprezentativní soustavu, která bude systematicky monitorována. Tato soustava bude vytvářena především v rámci sítě národních parků a přírodních rezervací.</p>	<p>+2</p>	<p>Lesy, jež jsou ponechány samovolnému vývoji vytváří ideální podmínky pro rozvoj řady předmětů ochrany lok. soustavy Natura 2000, rozšíření jejich rozlohy lze tedy považovat za pozitivní vliv. Doporučení: je zapotřebí věnovat zvýšenou pozornost eventuálnímu spontánnímu zarůstání biologicky cenných bezlesí lesem (skalní biotopy, mokřady, alpské bezlesí apod.).</p>
<p>7.17. Podporovat stanovištně přirozené druhy, které jsou hlavními nositeli biologické rozmanitosti v lesích.</p>	<p>+2</p>	<p>Podpora stanovištně přirozených druhů dřevin v lok. soustavy Natura 2000 přinese výrazné zlepšení podmínek pro rozvoj přirozené bioty (zvýšení nabídky potravních a hnízdních stanovišť, zvýšená pestrost ekotypů pro rostliny apod.). Doporučení: je zapotřebí věnovat zvýšenou pozornost eventuálnímu vysazování dřevin do cenných přirozených či sekundárních bezlesí v lok. soustavy Natura 2000 (skalní biotopy, mokřady, alpské bezlesí, podhorské trávníky a vřesoviště apod.).</p>
<p>7.18. Pro případné použití geograficky nepůvodních druhů dřevin respektovat limity s ohledem na současné znalosti o jejich ekologickém chování a princip předběžné opatrnosti.</p>	<p>0</p>	<p>Při respektování nároků konkrétních předmětů ochrany lok. soustavy Natura 2000 na stav jejich prostředí a náchylnosti jednotlivých biotopů na eventuální šíření geograficky nepůvodních druhů dřevin lze vyloučit negativní ovlivnění EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany.</p>
<p>7.19. Zachovat v krajině mozaiku porostů s vysokou biologickou hodnotou jako jsou např. přestárlé porosty, liniové porosty, lesní okraje, mokřady, prameniště, rašeliniště a aplikovat v nich odpovídající management.</p>	<p>+2</p>	<p>V případě aplikace odpovídajícího managementu v mozaice porostů s vysokou biologickou hodnotou, jež jsou zároveň lokalitami soustavy Natura 2000 lze očekávat udržení či zlepšení stavu (z hlediska ochrany) předmětů ochrany těchto lokalit.</p>
<p>7.20. U státních lesů směřovat k přírodě bližší dřevinné skladbě při zachování konkurenceschopnosti. Obnovovat a pěstovat lesní porosty ve vlastnictví státu tak, aby v nich byl trvale zachován zvýšený podíl MZD a dřevin přirozené druhové skladby. Podobného cíle se u nestátních vlastníků pokusit dosáhnout vhodnou dotační politikou, osvětou a vzděláváním.</p>	<p>+1</p>	<p>Lze očekávat, že navržené hospodaření s cílem přiblížit se přirozené dřevinné skladbě, trvalé zvýšení plošného podílu MZD a dřevin přirozené druhové skladby v lok. soustavy Natura 2000 bude znamenat zlepšení stavu lesních ekosystémů, včetně předmětů ochrany v dotčených porostech (viz zdůvodnění dopadu předchozích opatření).</p>
<p>7.21. Podpořit zvýšení podílu tlejícího dřeva, těžebních zbytků a stromů prošliých přirozeným vývojem stárnutí v lese pro zachování biologické rozmanitosti a stanovit mechanismy, jak toho dosáhnout.</p>	<p>+2</p>	<p>Nedostatek tlejícího dřeva, těžebních zbytků a stromů prošliých přirozeným vývojem stárnutí v lese je významným problémem v řadě lokalit soustavy Natura 2000 ve vztahu k jejich ochraně, včetně udržení příznivého stavu předmětů ochrany. Realizace uvedeného opatření tak bude znamenat postupné zvrácení stávajícího negativního trendu (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro existenci předmětů ochrany, zlepšení potravní nabídky, zvýšení přirozené druhové diverzity organismů apod.).</p>

7.22. Diferencovat množství a kvalitu ponechané dřevní hmoty v porostech s přihlédnutím k požadavku na zvýšení dodávek této biomasy pro další využití a s ohledem na stanovištní podmínky.	0 až +1	V případě zohlednění požadavků jednotlivých předmětů ochrany lok. soustavy Natura 2000 na množství a kvalitu ponechané dřevní hmoty v lesních porostech lze očekávat pozitivní vliv realizace tohoto opatření.
7.23. Omezit či zcela vyloučit výsadbu geograficky nepůvodních dřevin v kategorii lesů zvláštního určení, pokud jde o lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti. (S výjimkou genových základů uznaných pro geograficky nepůvodní dřeviny).	+2	Omezení či vyloučení výsadeb geograficky nepůvodních druhů dřevin v těch lesích zvláštního určení, které jsou lokalitami soustavy Natura 2000 a ve kterých by mohlo dojít k negativnímu ovlivnění předmětů ochrany lze jednoznačně hodnotit kladně (ve srovnání se stávajícím stavem).
7.24. Navrhnout a implementovat opatření proti šíření invazních druhů rostlin v lesích a v případě zvláště chráněných území i dalších zavlečených druhů.	+2	Šíření invazních a dalších zavlečených druhů rostlin v lesních porostech může znamenat výrazné narušení přirozených ekologických vazeb a negativní ovlivnění předmětů ochrany v lesních ekosystémech lokalit soustavy Natura 2000. Z tohoto důvodu lze realizaci konkrétních opatření k potlačení jejich šíření považovat za velmi významné.
Specifikace jednotlivých cílů, klíčových akcí a konkrétních navržených opatření	Bodové hodnocení vlivu navržených opatření na lokality Natura 2000	Komentář k hodnocení
<u>Klíčová akce 8: Rozvíjet monitoring lesů</u>		
8.4. Zajistit periodické opakování Národní inventarizace lesů (NIL) a revidovat její metodiku a zpřístupnit data NIL podle evropské směrnice o sdílení dat - INSPIRE.	0 až +2	Periodický monitoring stavu lesních ekosystémů se zpracovaným hlediskem monitoringu přirozené biodiverzity je nezbytným předpokladem udržitelného hospodaření v lesích. V případě, že bude monitoring realizován v lok. soustavy Natura 2000 a bude-li obsahovat vhodné parametry pro sledování změn stavu předmětů ochrany lze očekávat významný pozitivní přínos navrženého opatření pro ochranu EVL a PO.
8.5. Systematicky monitorovat soustavu lesů ponechaných samovolnému vývoji a výsledky využít v praxi.	0 až +2	V případě, že bude monitoring realizován v lok. soustavy Natura 2000 a bude-li obsahovat vhodné parametry pro sledování změn stavu předmětů ochrany lze očekávat významný pozitivní přínos navrženého opatření pro ochranu EVL a PO.
8.6. Pokračovat a rozšířit monitoring vlivu imisí na lesní ekosystémy (např. ICP Forest, ICP Integrated monitoring, Long-Term Ecological Research (LTER), LIFE+, atd.)	0 až +2	Pokračování a rozšíření monitoring vlivu imisí na lesní ekosystémy je žádoucí vzhledem k tomu, že se jedná o jeden z nejvýznamnějších problémů, se kterým se potýkají lesní porosty na našem území. V případě, že bude monitoring realizován v lok. soustavy Natura 2000 lze očekávat významný pozitivní přínos navrženého opatření pro ochranu EVL a PO (informace o změnách stavu prostředí a návrhy konkrétních opatření).
<u>Klíčová akce 9: Zlepšení zdravotního stavu a ochrany lesů</u>		

9.15. Omezit holoseče přednostně podporou a zaváděním přírodě blízkých způsobů hospodaření, a to diferencovaně podle přírodních podmínek a druhu vlastnictví.	+2	Lze předpokládat, že realizace navrženého opatření přinese pozitivní dopady na lok. soustavy Natura 2000, resp. předměty ochrany těchto lokalit, jež jsou vázány na lesní prostředí (zvýšení pestrosti a kvality biotopů včetně vyššího zastoupení stanovišť vhodných pro existenci předmětů ochrany, zlepšení potravní nabídky, zvýšení přirozené druhové diverzity organismů apod.).
9.16. Podle přírodních a porostních podmínek podporovat využívání přirozené obnovy a omezit obnovu umělou.	+2	Podpora přirozené obnovy znamená dlouhodobé zlepšení stavu lesních porostů, včetně zvýšené stanovištní pestrosti (prostorová a věková rozrůzněnost porostů) s následným významným pozitivním dopadem na stav předmětů ochrany lok. soustavy Natura 2000
9.17. Umožnit a podporovat využívání přípravných dřevin zejména na kalamitních holinách a při zalesňování zemědělských půd s cílem připravit podmínky pro úspěšnou obnovu cílové dřevinné skladby.	0 až +1	Při respektování základních doporučení lze konstatovat, že realizace opatření nebude mít žádný vliv na EVL a PO, resp. jejich předměty ochrany. Doporučení: v lokalitách soustavy Natura 2000 není vhodné používat jako přípravné dřeviny geograficky nepůvodní druhy. Dále je vhodné hledat cesty jak neprovádět plošné (hromadné) zalesnění holin, využívaných významnými druhy živočichů, jež jsou předmětem ochrany EVL či PO (viz 6.6).
9.18. Podporovat diverzifikaci prostorové a druhové dřevinné skladby bližší skladbě přirozené jako předpoklad pro eliminaci působení stresových faktorů.	+2	Lesy v lok. soustavy Natura 2000, ve kterých je realizována podpora diverzifikace prostorové a druhové dřevinné skladby, která je bližší přirozené skladbě, vytváří vhodné podmínky pro rozvoj předmětů ochrany vázaných na lesní prostředí. Realizace opatření tedy bude znamenat významný pozitivní vliv.
9.19. Rozvíjet výzkum, prognózy a poradenství v rámci lesní ochranné služby a podporovat tlumení biotických škodlivých činitelů zejména ekologicky šetrnými postupy.	+1	Navržená podpora tlumení biotických škodlivých činitelů v lesích (včetně lok. soustavy Natura 2000) ekologicky šetrnými postupy znamená eliminaci negativního ovlivnění biotopu předmětů ochrany EVL a PO, jež jsou vázány na lesní ekosystémy (zejména hmyzu).
9.20. Monitorovat výskyt a rozšíření zavlečených škodlivých organismů zejména karanténních a v případě akutního rizika přijmout opatření k zamezení dalšího šíření a vzniku škod.	+1	Navržený monitoring výskytu a rozšíření zavlečených škodlivých organismů a případná realizace opatření k zamezení jejich dalšího šíření a vzniku škod v lok. soustavy Natura 2000 je důležitým aspektem, který zlepšuje ochranu EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany.
9.21. Zajistit, aby lesy a trvale udržitelné hospodaření v nich hrály aktivní úlohu při udržování a zlepšování kvality a množství vody a při zmírňování následků živelných nebezpečí, jako jsou záplavy, sucha, laviny, sesuvy půdy, jakož i při boji s půdní erozí.	+2	Zvýšení důrazu na retenční a půdoochrannou schopnost lesů znamená tlak na postupné zlepšení přirozeného půdního prostředí a vodního režimu v lesních lok. soustavy Natura 2000 a následně zlepšení stavu předmětů ochrany, které jsou na lesní prostředí vázány.
9.22. Vybudovat soudržnost mezi lesnickou a vodohospodářskou politikou a koordinovat trvale udržitelné lesní hospodářství a integrované hospodaření s vodními zdroji.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).

9.23. Rozvíjet a zavádět inovační nástroje pro zabezpečení služeb spojených s vodou, které lesy poskytují, jako jsou platby za ekosystémové služby nebo jiná opatření.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
9.24. Při lesním hospodaření zajistit dostatečnou ochranu lesních půd před erozí a degradací.	+2	Eroze a degradace půd jsou jedním z nejvýznamnějších recentních problémů v našich lesích, včetně lok. soustavy Natura 2000. Z tohoto důvodu lze přivítat navržené opatření, jehož realizace přinese zlepšení stávajícího stavu EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany (zlepšení stavu půdního prostředí, následné zlepšení zdravotního stavu lesních porostů apod.).
9.25. Revidovat opatření lesotechnických meliorací a hrazení bystřin s cílem zvýšit retenční schopnost lesů a omezit negativní ovlivnění přirozené morfologie vodních toků.	+2	Eliminace staveb lesotechnických meliorací a zvýšení důrazu na retenční schopnost lesů znamená zlepšení přirozeného vodního režimu v lesních lok. soustavy Natura 2000 a následně zlepšení stavu předmětů ochrany, které jsou na lesní prostředí vázány.
9.26. Upravit výpočet poplatku za odnětí z PUPFL tak, aby zohledňoval celospolečenský význam lesů.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
9.27. Vypracovat definici ekologické újmy, stanovit metodiku jejího vyčíslování a promítnout do legislativy.	0 až +1	Vhodně zpracovaná definice ekologické újmy a metodika jejího vyčíslování, jež bude obsahovat problematiku ochrany EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany a připravená nezávislým expertním týmem může znamenat ujasnění či zvýšení standardů ochrany lokalit soustavy Natura 2000.
9.28. Přehodnotit kategorizaci lesů na základě odborné diskuse tak, aby odpovídala funkčnímu potenciálu i záměru využití lesů, včetně stanovení priorit funkcí.	0 až +1	V případě zahrnutí porostů v lokalitách soustavy Natura 2000 do lesů zvláštního určení s následným zvýšeným důrazem hospodaření na podporu předmětů ochrany těchto lokalit lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření.
Klíčová akce 10: Snížit dopady starých i současných ekologických imisních zátěží		
10.6. Formulovat strategii státu k odstranění starých i současných ekologických zátěží v lesích (včetně finančního zajištění).	+2	Realizace konkrétní strategie odstranění starých i současných ekologických zejména imisních zátěží je zásadním krokem ke zlepšení stavu lesních porostů a následně stavu předmětů ochrany v lesních porostech na území EVL a PO.
10.7. Revidovat podmínky využívání chemických meliorací (zejména vápnění) a upřednostňovat biologické meliorace (zejména změnu dřevinné skladby) před chemickými.	0 až +1	Upřednostnění biologických meliorací před chemickými znamená potenciální snížení kontaminace okolního prostředí – snížení rizika narušení předmětů ochrany lesních lokalit soustavy Natura 2000.
10.8. Podpořit přeměnu porosty náhradních dřevin.	0 až +1	V případě, že v lok. soustavy Natura 2000 budou porosty náhradních dřevin přeměněny na porosty stanovištně vhodné, lze očekávat pozitivní vliv realizace tohoto opatření na stav předmětů ochrany.
10.9. Vytvořit legislativní podmínky pro přirozenou regeneraci obtížně zalesnitelných stanovišť v imisních oblastech.	+1	Podpora přirozené regenerace obtížně zalesnitelných stanovišť v imisních oblastech vyhovuje řadě předmětů ochrany EVL či PO (některé druhy - viz 6.3).

<p>10.10. Připravit systémové řešení náhrad škod působených imisemi vlastníků lesů tak, aby na finančním zajištění navržených řešení byly zainteresováni především emitenti; včetně návrhu právní úpravy.</p>	<p>0 až +2</p>	<p>Pokud budou vyčleněny finanční prostředky na postupné odstranění škod způsobených imisní zátěží v lesních porostech na území lok. soustavy Natura 2000, lze realizaci opatření vnímat významně pozitivně</p>
<p>Klíčová akce 11: Dosažení vyváženého vztahu mezi lesem a zvěří</p>		
<p>11.7. Zvýšit ekologickou stabilitu lesních ekosystémů snížením skutečných nadměrných stavů spárkaté zvěře, s cílem umožnit využívání přírodě bližších forem hospodaření. Snížit poškozování lesních porostů tak, aby náklady na jejich ochranu proti škodám zvěří byly pro vlastníky lesů ekonomicky přijatelné..</p>	<p>+2</p>	<p>Realizace uvedeného opatření bude znamenat zmírnění stávajícího negativního trendu přetrvávajícího špatného zdravotního stavu lesů v lokalitách soustavy Natura 2000 v důsledku vysokých stavů zvěře (nevhodná prostorová a věková struktura porostů, výrazné mechanické poškození až lokální úplná likvidace zmlazujících dřevin apod.). Doporučení: v cenných lesních porostech na území lok. soustavy Natura 2000 není vhodné umisťovat myslivecká zařízení (krmelce apod.)</p>
<p>11.8. Využít všech zákonných možností daných držitelům honiteb, aby při tvorbě plánů mysliveckého hospodaření důsledně uplatňovali své zájmy ve snižování početních stavů zvěře. K tomu mj. využít informační kampaň, ve které by Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí, s využitím existujících odborných podkladů, vysvětlovalo nutnost upravit početní stavy spárkaté zvěře na únosnou míru.</p>	<p>0 až +2</p>	<p>Realizace uvedeného opatření bude v případě postupného snižování stavů zvěře znamenat postupné zlepšení stavu předmětů ochrany vázaných na lesní prostředí EVL a PO v důsledku snížení negativních vlivů zvěře na lesní porosty.</p>

<p>11.9. Při zpracování ročních plánů mysliveckého hospodaření v honitbě pro zvěř spárkatou důsledně vycházet z ustanovení § 36, odst. 2 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti (tzn. vycházet z celkového stavu ekosystému, výsledku porovnání kontrolních a srovnávacích ploch a výše škod způsobených v uplynulém období na lesních porostech). Za tím účelem Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí vydá metodický pokyn s cílem stanovit podrobnosti pro zpracování ročních plánů mysliveckého hospodaření v honitbě, důsledně vycházejících z posouzení celkového stavu ekosystému.</p>	<p>+2</p>	<p>Realizace uvedeného opatření bude znamenat postupné zlepšení stavu předmětů ochrany vázaných na lesní prostředí EVL a PO v důsledku objektivního hodnocení vlivů zvěře na lesní porosty a následného nastavení optimálních opatření managementu zvěře.</p>
<p>11.10. Využit všech zákonných možností vlastníků honebních pozemků nově uspořádat honitby tam, kde tvar a velikost honiteb nerespektuje přirozené migrační cesty zvěře a brání se tak mysliveckému hospodaření se zvěří podle zájmu vlastníků honebních pozemků.</p>	<p>0</p>	<p>Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).</p>

11.11. S využitím výstupů NIL, odborných podkladů, sledujících vzájemné interakce mezi spárkatou zvěří a lesními ekosystémy a fungující a ověřenou praxí v okolních zemích navrhnout a podrobit odborné diskusi nový systém stanovování výše odlovu, vycházející striktně ze zjištěného stavu lesa.	+2	Objektivní vyhodnocení škod zvěří na lesních porostech je základním podkladem pro nastavení odpovídajícího managementu v konkrétních lesních porostech včetně podpory předmětů ochrany EVL a PO. Lze tedy očekávat pozitivní vliv realizace opatření.
11.12. V návaznosti na výše uvedené, do dvou let změnit vyhlášku č. 553/2004 Sb., o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě tak, aby výše odlovu byla stanovována výhradně podle míry negativního ovlivňování lesního ekosystému, a to především zabraňováním a poškozováním přirozené obnovy, škodami na výsadbách a loupáním porostů spárkatou zvěří.	+2	Realizace uvedeného opatření bude znamenat zmírnění stávajícího negativního trendu přetrvávajícího špatného zdravotního stavu lesů v lokalitách soustavy Natura 2000 v důsledku vysokých stavů zvěře.
Cíl III. Zlepšení kvality života – pilíř sociální		
Klíčová akce 12: Podporovat zlepšení sociální situace pracovníků v LH		
12.5. Organizovat správu a obhospodařování lesního majetku, zejména státního, tak, aby přispívala ke zvýšení zaměstnanosti z místních zdrojů, za účelem posílení výdělkové úrovně a sociálního postavení pracovníků v lesním hospodářství a k rozvoji regionů.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
12.6. Zpracovat a zavést systém odborného vzdělávání a školení za účelem zvýšení kvalifikace pracovníků, držitelů licencí v působnosti LH ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj.	0 až +1	V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o lok. soustavy Natura 2000 do vzdělávacích programů lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí výkonných pracovníků).
12.7. Podpořit zavádění nových, zejména informačních a komunikačních technologií, které umožní lidem zvýšit kvalifikaci a najít nové pracovní příležitosti.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).

12.8. Podporovat kvalifikaci a sociální chování firem certifikací, definovat a požadovat nezbytnou kvalifikaci pracovníků.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
Klíčová akce 13: Zvýšit přínos lesů a lesnictví (lesnického zboží, služeb) pro rozvoj venkova		
13.9. Podporovat zakládání a rozvoj mikropodniků na venkově včetně vytvoření informačního a poradenského systému.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
13.10. Zlepšit přístup místních firem k lesnickým zakázkám, zejména ve státních lesích.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
13.11. Umožnit dostupnost dřevní hmoty pro místní podniky a občany především ve vazbě na státní vlastnictví lesů, při respektování tržních principů a limitů ochrany přírody.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
13.12. Zlepšit informovanost o programu Leader s cílem zapojit na venkově více lesnických subjektů do místních akčních skupin, do tvorby místních rozvojových strategií apod.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
13.13. Zachovat právo vstupu do lesů a princip obecného užívání lesů na vlastní nebezpečí uživatele při posílení vlastnických práv.	0	Oproti stávající situaci nelze očekávat změnu.
13.14. Vypracovat rámcové podmínky pro posílení rekreačního využívání lesa, zejména lesní cestní sítě, a vytvářet příležitosti pro poskytování tohoto druhu služeb.	0 až -1	Při plánování rekreačního využívání lesů je zapotřebí respektovat ekologické nároky citlivých druhů živočichů a zranitelných typů přírodních stanovišť, jež jsou předmětem ochrany EVL či PO a přijmout příslušná technická a administrativní opatření k eliminaci případných negativních vlivů infrastruktury cest. ruchu na předměty ochrany. Dále je zapotřebí v případě PO respektovat případná omezení vyplývající z příslušných nařízení vlády o zřízení PO.
13.15. Podporovat rekreační využívání lesa diferencovaně podle velikosti, druhu vlastnictví a kategorie lesa.	0 až -1	Při konkrétní podpoře rekreačního využívání lesů je zapotřebí respektovat ekologické nároky citlivých druhů živočichů a zranitelných typů přírodních stanovišť, jež jsou předmětem ochrany EVL či PO a přijmout příslušná technická a administrativní opatření k eliminaci případných negativních vlivů infrastruktury cest. ruchu na předměty ochrany. Dále je zapotřebí v případě PO respektovat případná omezení vyplývající z příslušných nařízení vlády o zřízení PO.
13.16. Vymezit negativní činnosti, které poškozují lesy a zavést účinná protioopatření.	+2	V případě zavedení opatření k eliminaci negativních dopadů různých antropogenních aktivit na předměty ochrany v lesních EVL a PO lze očekávat významný pozitivní vliv tohoto opatření.
Cíl IV. Posílení koordinace a komunikace - pilíř komunikace		
Klíčová akce 14: Zlepšit slabé postavení LH v rámci veřejné správy		

14.4. Vytvořit systém celoživotního lesnického vzdělávání pro pracovníky orgánů státní správy, jejichž působnost se dotýká lesů a lesního hospodářství.	0 až +1	V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o lok. soustavy Natura 2000 do vzdělávacích programů lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí výkonných pracovníků). Vliv nepřímý, dlouhodobý
14.5. Revidovat kvalifikační předpoklady pracovníků orgánů státní správy, jejichž působnost se dotýká lesů a lesního hospodářství na všech stupních.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
14.6. Činnost orgánů státní správy lesů, jejichž působnost se dotýká lesů a lesního hospodářství orientovat více do oblasti poradenské a osvětové	0 až +1	V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o lok. soustavy Natura 2000 do poradenské a osvětové činnosti lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření.
<u>Klíčová akce 15: Zlepšit informovanost veřejnosti o skutečném stavu lesů a potřebách LH</u>		
15.7. Zpracovat analýzu současného stavu v interní a externí komunikaci sektoru lesního hospodářství.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
15.8. Podpořit osvětu a komunikaci k prioritním tématům NLP.	0 až +1	V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o lok. soustavy Natura 2000 do osvěty a komunikačních aktivit k NLP II lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí účastníků a jejich případné podpory ochrany lokalit soustavy Natura 2000).
15.9. Využít potenciálu orgánů státní správy, státních lesů a zájmových sdružení v komunikaci s veřejností při prezentaci lesního hospodářství, zejména v oblasti poskytovaných služeb a funkcí lesa.	0 až +1	V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o lok. soustavy Natura 2000 do komunikačních aktivit vůči veřejnosti lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí veřejnosti a jejich případné podpory ochrany lokalit soustavy Natura 2000).
15.10. Usilovat o vytvoření dostatečného prostoru v médiích pro objektivní informování veřejnosti o polyfunkčním významu lesů.	0 až +1	V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o lok. soustavy Natura 2000 do prezentace v médiích lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí veřejnosti a jejich případné podpory ochrany lokalit soustavy Natura 2000).
15.11. Začlenit do systému lesnického vzdělávání zlepšení osobních komunikačních schopností.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
15.12. Rozvíjet lesní pedagogiku.	0 až +1	V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o lok. soustavy Natura 2000 do programů lesní pedagogiky lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí účastníků a jejich případné podpory ochrany lokalit soustavy Natura 2000).
<u>Klíčová akce 16: Řešit institucionální vztah státu k lesům a lesnímu hospodářství</u>		
16.6. Vyjasnit a sjednotit působení státu v péči o krajinu a ve vztahu k lesům, vyjasnit kompetence MZe a MŽP.	0 až +1	Vyjasnění a sjednocení kompetencí ve vztahu k péči o lesní porosty může přinést zjednodušení a zefektivnění péče, včetně projektů na podporu a ochranu lok. soustavy Natura 2000

16.7. Zpřesnit práva a povinnosti odborného lesního hospodáře zejména v případech, kdy náklady na jeho činnost hradí stát.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
16.8. Posoudit obsah využití a efektivitu LHO.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
16.9. Ve spolupráci s vlastníky lesů řešit postavení a dostupnost děl hospodářské úpravy lesů.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
16.10. Zkvalitnit systém celoživotního vzdělávání osob a subjektů působících v LH	0 až +1	V případě zahrnutí problematiky ochrany a péče o lok. soustavy Natura 2000 do systémů celoživotního vzdělávání osob a subjektů působících v LH lze očekávat pozitivní vliv tohoto opatření (zvýšení povědomí účastníků a jejich případné podpory ochrany lokalit soustavy Natura 2000).
Klíčová akce 17: Lesy ve vlastnictví státu		
17.7. Postavení subjektů vykonávajících právo hospodaření v lesích ve vlastnictví státu a vymezení společenské objednávky pro tyto subjekty řešit samostatnými zákony. K vymezení této objednávky zajistit veřejnou a odbornou diskusi o klíčových otázkách. Tato objednávka bude vycházet z níže uvedených ekonomických, ekologických a sociálních zásad.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
17.8. Zadání konkretizující opatření v ekologickém pilíři pro lesy ve vlastnictví státu, zejména omezení holosečí a podíl tlejícího dříví, podíl území ponechaných samovolnému vývoji, stanovit tak, aby respektovalo nejnovější vědecké poznatky a mezinárodní úmluvy na tomto poli.	+2	Provádění holosečí, nedostatek tlejícího dřeva, těžebních zbytků a stromů prošliých přirozeným vývojem stárnutí v lese jsou významnými problémy v našich lesích ve vztahu k ochraně EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany. Realizace uvedeného opatření tak bude znamenat postupné zvrácení stávajícího negativního trendu. Lesy, jež jsou ponechány samovolnému vývoji mnohdy vytváří ideální podmínky pro rozvoj přirozené bioty, rozšíření jejich rozlohy lze tedy považovat za pozitivní vliv. Doporučení: je zapotřebí věnovat zvýšenou pozornost eventuálnímu spontánnímu zarůstání biologicky cenných bezlesí v rámci lok. soustavy Natura 2000 lesem (skalní biotopy, mokřady, alpské bezlesí apod.).
17.9. U LČR, s. p., VLS ČR, s. p. preferovat přírodě bližší formy hospodaření při respektování konkurenceschopnosti.	+2	Lze očekávat, že navržené opatření bude znamenat zlepšení stavu EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany (viz komentáře uvedené v dřívějších částech tabulky)
17.10. U LČR, s.p., VLS ČR, s.p., a v národních parcích zajistit:	-	-
a) Důsledné dodržování interních opatření směřujících ke snižování škod zvěří.	+2	Lze očekávat, že důsledné dodržování interních opatření směřujících ke snižování škod zvěří bude znamenat postupné zlepšování stavu EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany.

<p>b) Zodpovědné vynakládání finančních prostředků na ochranu lesa proti škodám zvěří v míře odpovídající zákonným povinnostem (§ 32 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů a § 5 vyhlášky č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního odznaku a vzor průkazu lesní strážce); tím není nijak dotčena povinnost zajistit snížení nadměrných početních stavů spárkaté zvěře.</p>	<p>+1</p>	<p>Zodpovědné vynakládání finančních prostředků na ochranu lesa proti škodám zvěří je nezbytným předpokladem k postupnému zlepšování stavu EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany.</p>
<p>c) Principy zodpovědného mysliveckého hospodaření směrem k ochraně lesa proti neúměrným škodám zvěří uplatňovat jednak ve vztahu k uživatelům honiteb, a to v podmínkách uzavírání i vymáhání nájemních smluv, jakožto i při provozování vlastních režijních honiteb uvedených státních podniků, a to především důsledným využíváním § 36, odst. 2 zák. č. 449/2001 Sb., o myslivosti a následně metodického pokynu stanovujícího podrobnosti pro zpracování ročních plánů mysliveckého hospodaření, vycházejících výhradně z posouzení celkového stavu ekosystému.</p>	<p>+2</p>	<p>Lze očekávat, že uplatňování principů zodpovědného mysliveckého hospodaření směrem k ochraně lesa proti neúměrným škodám zvěří bude znamenat postupné zlepšování stavu EVL a PO, resp. jejich předmětů ochrany.</p>
<p>17.11. Zadání konkretizující opatření v ekonomickém pilíři pro lesy ve vlastnictví státu, zejména kompenzaci za škody a újmy, podporu investic, snížení stavu spárkaté zvěře, arondaci lesních pozemků zejména:</p>	<p>+2</p>	<p>Realizace uvedeného opatření bude znamenat zmírnění přetrvávajícího špatného zdravotního stavu lesů v lok. soustavy Natura 2000 - vysokých stavů zvěře a následného poškozování porostů (viz výše). Zajištění systému náhrad za škody a újmy za omezení hospodaření z důvodu ochrany přírody pravděpodobně zvýší ochotu vlastníku lesů hospodařit přírodě blízkými způsoby hospodaření s následnými pozitivními dopady na předměty ochrany EVL a PO</p>
<p>h) Zachovat dosavadní podíl státních lesů při respektování výsledků restitučního procesu a vytvořit podmínky pro arondace (scelování) a prodej drobného lesního majetku.</p>	<p>0</p>	<p>Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).</p>
<p>i) V legislativě zachovat ustanovení o zákazu pronájmu státních lesů za účelem hospodaření (v kontextu bodu a)</p>	<p>0</p>	<p>Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).</p>

j) Zajistit transparentnost obchodních vztahů a efektivní systém prodeje dřevní hmoty.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
k) U LČR, s. p. a VLS ČR, s. p., zavést platbu (finanční rentu) za právo hospodařit v lesích ve vlastnictví státu.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
l) Státní lesy nebudou příjemcem náhrady újmy za omezení hospodaření z důvodu naplňování veřejného zájmu.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
m) Státní lesy budou vyčíslovat a zveřejňovat výši ekonomické újmy vzniklé v důsledku omezení hospodaření z důvodu naplňování veřejného zájmu, v případě zavedení „platby za využívání lesů“ se tato částka bude odečítat.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
n) Opatření uplatňovat s ohledem na ekonomickou efektivnost	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
17.12. Zadání konkretizující opatření v sociálním pilíři pro lesy ve vlastnictví státu, zejména:	---	---
d) Do činnosti LČR důsledněji promítnout regionální hlediska.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
e) Principiálně řešit pomoc vlastníkům drobných lesních majetků směřující k zajištění základních funkcí lesa.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).
f) V lesích v majetku státu vytvářet podmínky pro regionální rozvoj a rozvoj venkova.	0	Bez vlivu (není přímá vazba mezi navrženým opatřením a ochranou evropsky významných lokalit či ptačích oblastí).

Bylo zjištěno, že z celkového počtu 120 opatření navržených ve čtyřech cílech a 17 klíčových akcích Národního lesnického programu lze očekávat u 42 opatření nulový vliv na lokality Natura 2000 (viz Tab.1).

U dalších 31 navržených opatření (konkrétně: 1.1., 1.4., 1.5., 2.1., 2.5., 3.1., 3.2., 5.2., 6.5., 6.6., 6.7., 6.8., 6.9., 6.10., 6.11., 6.12., 7.1., 7.10., 9.3., 9.13., 9.14., 10.2., 10.3., 12.2., 14.1., 14.3., 15.2., 15.3., 15.4., 15.6., 16.1., 16.5.) lze očekávat rozmezí nulového až potenciálně mírně pozitivního vlivu jejich realizace na lokality soustavy Natura 2000 (viz Tab.1).

V případě 29 navržených opatření (konkrétně: 1.7., 1.10., 6.1., 6.2., 6.4., 6.12., 7.3., 7.4., 7.5., 7.7., 7.9., 7.11., 7.12., 9.1., 9.2., 9.4., 9.7., 9.10., 9.11., 10.1., 11.1., 11.3., 11.5., 11.6., 13.8., 17.2., 17.3., 17.4. a), c), 17.5.) lze očekávat významný pozitivní vliv jejich realizace na lokality soustavy Natura 2000 (viz Tab.1).

U 9 navržených opatření (konkrétně: 1.11., 2.2., 6.3., 7.2., 7.8., 9.5., 9.6., 10.4., 17.4 b) lze očekávat mírný pozitivní vliv jejich realizace na lokality soustavy Natura 2000 (viz Tab.1).

V případě 5 navržených opatření (konkrétně: 8.1., 8.2., 8.3., 10.5., 11.2) lze očekávat rozmezí nulového až významně pozitivního vlivu jejich realizace na lokality soustavy Natura 2000 (viz Tab.1).

U 3 navržených opatření (konkrétně: 1.2., 13.6., 13.7.) lze očekávat rozmezí nulového až mírně negativního vlivu jejich realizace na lokality soustavy Natura 2000. Riziko mírně negativního vlivu bylo stanoveno z důvodu potenciálních změn legislativy (její zmírnění), které umožní aktivity, jež negativně ovlivní předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000 (např. snížení zastoupení melioračních a zpevňujících dřevin) a dále z důvodu potenciální kolize se zranitelnými předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000 při realizaci konkrétních aktivit rekreačního využívání lesů. Pro eliminaci uvedených negativních vlivů byla navržena konkrétní doporučení (viz Tab.1).

U jednoho opatření (konkrétně: 1.3.) bylo konstatováno rozmezí mírně negativního až mírně pozitivního vlivu jeho realizace na lokality soustavy Natura 2000. Riziko mírně negativního vlivu bylo stanoveno z důvodu potenciálního rizika uplatňování nadsazených požadavků náhrad ze strany vlastníků lesů, které mohou přesahovat skutečnou újmu na hospodaření. V takovém případě hrozí i nadsazené požadavky na státní rozpočet, jejichž výsledkem by mohlo být snižování úhrnu volných finančních prostředků na péči a ochranu evropsky významných lokalit či ptačích oblastí. Pro eliminaci uvedeného negativního vlivu byla navržena konkrétní doporučení (viz Tab.16).

Detaily o jednotlivých možných vlivech navržených opatření na lokality Natura 2000 jsou uvedeny v Tab.1.

4.4 Kumulativní vlivy ostatních známých aktivit a projektů v zájmovém území na lokality Natura 2000

Konkrétní navržené záměry budou posouzeny procesem EIA pokud to bude vyžadováno dle zákona č.100/2001 Sb. nebo procesem dle §45h,i zákona č.114/1992 Sb. v platných zněních. Z těchto důvodů lze kumulativní vlivy nyní vyloučit.

4.5 Srovnání významnosti vlivů jednotlivých variant koncepce na lokality Natura 2000

Program byl předložen v jedné variantě, která je vyhodnocena výše. V případě nulové varianty, která znamená zachování stávajícího stavu, tedy neexistenci aktuálního „Národního lesnického programu“ lze uvažovat s eliminací potenciálního rizika negativního vlivu na lokality Natura 2000 v případě 4 navržených opatření, nicméně je třeba počítat zejména s eliminací potenciálně pozitivních vlivů u 76 navržených opatření, z nichž 31 opatření je

potenciálně významně pozitivních (viz kap. 4.3).

V případě, že budou respektována konkrétní doporučení k realizaci jednotlivých opatření (viz Tab. 1 a kap. 5) lze očekávat, že realizace Národního lesnického programu bude celkově znamenat významný pozitivní přínos pro lokality soustavy Natura 2000 na lesních pozemcích.

5. 5. Návrh konkrétních opatření k eliminaci případných negativních vlivů realizace koncepce na lokality soustavy Natura 2000

Pro vyloučení případného negativního vlivu realizace hodnoceného „Národního lesnického programu II“ na lokality soustavy Natura 2000 je potřeba dodržet tato základní podmínky:

- Při realizaci jednotlivých navržených opatření aplikovat konkrétní doporučení, jež jsou uvedena v kap. 4.3 - Tab. 1
- Při realizaci konkrétních aktivit v lesních porostech respektovat příslušná ustanovení platné legislativy, řešící ochranu evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, resp. jejich předmětů ochrany (zejm. zákon č. 114/1992 Sb., v platném znění, nařízení vlády zřizující jednotlivé ptačí oblasti).

6. 6. Shrnutí a závěr

Předmětem předkládaného hodnocení dle §45i zák. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění je posouzení vlivu koncepce: „Národní lesnický program II“. Cílem předkládaného hodnocení je zjistit, zda má koncepce významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost konkrétních evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

Národní lesnický program je koncepčním dokumentem jehož cílem je koncepčně vymezit směřování lesnické politiky v období od roku 2007 – 2013 se zohledněním základní strategie EU a národních odlišností. Zájmové území posuzovaného Národního lesnického programu je vymezeno celým územím České republiky, na kterém se nachází 2 647 000 ha lesních pozemků. Národní lesnický program II je volně strukturován do dvou hlavních částí: analytická část včetně SWOT analýzy a návrhová část – návrh struktury cílů.

Pozornost hodnocení dle §45i ZOPK byla zaměřena zejména na návrhovou část NLP II, která obsahuje souhrn 120 konkrétních nově navržených opatření v rámci 17 klíčových akcí ve čtyřech základních cílech, které mohou ovlivnit území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, resp. jejich předměty ochrany.

Předložený Národní lesnický program přináší návrh 42 opatření s nulovým vlivem na lokality Natura 2000, u 31 opatření bylo stanoveno rozmezí nulového až potenciálně mírně pozitivního vlivu, v případě 29 navržených opatření byl konstatován významný pozitivní vliv jejich realizace na lokality soustavy Natura 2000. U devíti navržených opatření byl stanoven mírně pozitivní vliv, v případě dalších pěti navržených opatření bylo konstatováno rozmezí nulového až významně pozitivního vlivu, u tří navržených opatření rozmezí nulového až mírně negativního vlivu a u jednoho opatření rozmezí mírně negativního až mírně pozitivního vlivu. Uvedená opatření byla blíže komentována (viz Tab.1), případně byla navržena konkrétní doporučení pro eliminaci eventuálního negativního vlivu jejich realizace na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (viz Tab.1 a kap.5).

Na základě vyhodnocení předložené koncepce v souladu s §45h,i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění lze konstatovat, že uvedená koncepce **nebude mít významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.**

V Olomouci dne 29. května 2008 (revidovaná verze hodnocené koncepce)

RNDr. Marek Banaš, Ph.D.

Seznam použité literatury, dokumentace a dalších podkladů:

- Háková A., Klauďisová A., Sádlo J. (eds.) (2004): Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. Planeta XII, 8/2004. MŽP ČR.
- Hédl R., Petřík P., Boublík K., Konvička M., Kopecký M., Vojta J., Zelený D. (2006): Stav lesů v ČR z ekologické perspektivy. <http://sweb.cz/diskuse.lesy>
- Hédl R., Petřík P. (2007): Návrhový list k Národnímu lesnickému programu 2007-2013. Téma: Ochrana a monitoring biodiverzity lesů.
- Hruška, J., et Cienciala, E. (eds.) (2001): Dlouhodobá acidifikace a nutriční degradace lesních půd - limitující faktor současného lesnictví, Ministerstvo životního prostředí, Praha.
- Chytrý M. et al. (2001): Katalog biotopů České republiky. AOPK ČR, 307 s.
- Fanta J., Farkač J., Hruška J., Košulič M., Prach K., Rusek J. (2006): Stav lesů – stanovisko. Stanovisko vědců a odborných pracovníků k ochraně českých lesů.
- Kalvová, J., Kašpárek, L., Janouš, D., Žalud, Z., Kazmarová, H. (eds.) (2003): Scénáře změny klimatu na území České republiky a odhady dopadů klimatické změny na hydrologický režim, sektor zemědělství, sektor lesního hospodářství a na lidské zdraví v ČR. Národní klimatický program České republiky, Praha.
- Kolektiv (2001): Péče o lokality soustavy Natura 2000: Ustanovení článku 6 směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, IX/ 4.
- Kolektiv (2001a): Hodnocení plánů a projektů, významně ovlivňujících lokality soustavy Natura 2000: Metodická příručka k ustanovení článků 6(3) a 6(4) směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, XII/1.
- MZe et VÚLHM (2004): Monitoring stavu lesa v České republice 1984-2003. Ministerstvo zemědělství et Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, Praha.
- MZe (2006): Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky za rok 2005. Ministerstvo zemědělství, Praha
- MŽP (2005): Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky. Ministerstvo životního prostředí, Praha.
- NLP II (2007): Návrh národního lesnického programu II (verze z 18.7.2007 po ukončení expertního projednávání).
- Petřík P., Košulič M., ml., Košulič M., st., Hédl R., Svoboda M., Hruška J., Zatloukal V., Boublík K., Poštulka Z. (unpubl.): Přírodě blízké postupy hospodaření v lesích z pohledu České Bioplatformy.
- Polák P., Saxa A. (eds). (2005): Příkladný stav biotopů a druhů evropského významu. ŠOP SR, Banská Bystrica, 736 s.
- Směrnice Rady č. 92/43/EEC z 21.5.1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (NATURA 2000).
- Zákon ČNR ČR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů
- Dále byla použita spisová agenda týkající se posuzované koncepce a internetové zdroje: <http://stanoviste.natura2000.cz> , <http://ptaci.natura2000.cz>, <http://www.env.cz>

Příloha č. 2: Vyhodnocení souladu cílů ochrany životního prostředí mezinárodních strategických dokumentů relevantních k NLP II s cíli národních strategických dokumentů.

Vyhodnocení implementace cílů mezinárodních dokumentů do strategických dokumentů na národní úrovni

Lisabonská strategie EU

- odpovědněji nakládat s přírodními zdroji.
- udržitelné využívání přírodních zdrojů, přijatelný objem odpadů, zachování biodiverzity, udržování ekosystémů
- snížit využívání přírodních zdrojů a omezit vliv odpadů na životní prostředí,
- do roku 2010 by se mělo zastavit zmenšování biodiverzity
- do roku 2010 se bude elektrická energie z obnovitelných zdrojů podílet na hrubé spotřebě elektrické energie 22 procenty

Cíle jsou obsaženy v následujících strategických dokumentech ČR: Strategie udržitelného rozvoje, Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2007-2013, Státní politika životního prostředí, Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti, Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR, Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejích obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 – 2009, Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013, Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 a Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, jejichž soulad s opatřeními navrhovanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace.

Strategické obecné zásady Společenství

- přijmout opatření na prevenci rizik prostřednictvím lepšího hospodaření s přírodními zdroji, cílenějšího výzkumu a lepšího využívání informačních a komunikačních technologií a inovativnější politiky veřejného řízení, zahrnující například preventivní monitorování.
- podpora rozvoje a využívání obnovitelných a alternativních technologií (větrné, sluneční, biomasy)

Cíle jsou obsaženy v následujících strategických dokumentech ČR: Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2007-2011, Strategie udržitelného rozvoje, Státní politika životního prostředí, Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013, Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti, Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR, Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejích obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 – 2009 a Strategie ochrany před povodněmi pro území ČR, jejichž soulad s opatřeními navrhovanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace.

Strategie udržitelného rozvoje EU (2006)

- Zmírnit změnu klimatu, související náklady a nepříznivé důsledky pro společnost a životní prostředí
- Zlepšení řízení přírodních zdrojů a zabránění jejich nadměrnému využívání s oceněním hodnoty schopností ekosystémů
- Zlepšit účinnost zdrojů za účelem snížení celkového využívání neobnovitelných přírodních zdrojů a vlivů, jež má na životní prostředí využívání surovin, a využívat tedy obnovitelné přírodní zdroje v rozsahu, který nepřesahuje jejich schopnost regenerace.
- Získat a udržet konkurenční výhodu pomocí zlepšení účinnosti zdrojů, mimo jiné prostřednictvím podpory ekologických inovací.
- Zlepšit řízení obnovitelných přírodních zdrojů, jako jsou rybolov, biologická rozmanitost, voda, vzduch, půda a ovzduší a zabránit jejich nadměrnému využívání
- Do roku 2010 zastavit proces ztráty biologické rozmanitosti a přispět k výraznému snížení ztráty biologické rozmanitosti v celosvětovém měřítku.
- Výrazně přispívat ke splnění čtyř hlavních celosvětových cílů OSN v oblasti lesů do roku 2015.

(tj. 1. Zastavit ničení lesních porostů na celém světě pomocí udržitelného lesního hospodaření, což mimo jiné zahrnuje ochranu lesů, výsadbu nových porostů a opětovné zalesňování vykácených oblastí a rozšíření účinných metod, které zabrání ničení lesů.

2. Zvýšit ekonomické, sociální a ekologické přínosy plynoucí z lesů včetně zlepšení situace obyvatel, jejichž živobytí závisí na zdravých lesích.

3. Podstatně rozšířit území chráněných lesů a území s udržitelným lesním hospodařením; zvýšit podíl výrobků, které pocházejí z lesů, v nichž se hospodaří udržitelným způsobem.

4. Zastavit snižování rozvojové pomoci v oblasti udržitelného lesního hospodaření a najít nové zdroje finančních prostředků pro všechny druhy rozšiřování metod udržitelného hospodaření v lesích.)

Cíle jsou obsaženy v následujících strategických dokumentech ČR: Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2007-2011, Strategie udržitelného rozvoje, Státní politika životního prostředí, Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013, Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti, Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR, Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 – 2009, Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013, Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 a Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, jejichž soulad s opatřeními navrhanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace.

Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu (1997)

- podpora udržitelných způsobů lesního hospodaření, zalesňování a obnovy lesa,
- výzkum, podpora, vývoj a zvýšené využívání nových a obnovitelných forem energie, technologií sekvestrace oxidu uhličitého a pokročilých a inovačních technologií šetrných k životnímu prostředí,

Cíle jsou obsaženy v následujících strategických dokumentech ČR: Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2007-2011, Strategie udržitelného rozvoje, Státní politika životního prostředí, Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013, Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013, Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR, Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 – 2009, Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR, jejichž soulad s opatřeními navrhanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace.

Rámcová úmluva OSN o změně klimatu (1992)

- Dosáhnout, v souladu s odpovídajícími opatřeními úmluvy, stabilizace koncentrací skleníkových plynů v atmosféře na úrovni, která by umožnila předejít nebezpečným důsledkům vzájemného působení lidstva a klimatického systému. Této úrovni by mělo být dosaženo v takovém časovém období, který umožní ekosystémům, aby se přirozenou cestou přizpůsobily změně klimatu, přičemž by nebyla ohrožena produkce potravin, a hospodářskému rozvoji, aby mohl pokračovat udržitelným způsobem.

Cíle jsou obsaženy v následujících strategických dokumentech ČR: Strategie udržitelného rozvoje, Státní politika životního prostředí, jejichž soulad s opatřeními navrhovanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace.

Evropský program ke změně klimatu

- Posílení lesnického sektoru pro ochranu životního prostředí
- Investice do lesů za účelem zvýšení jejich ekologické hodnoty
- Zalesňování, obnova a ochrana lesních porostů

Cíle jsou obsaženy v následujících strategických dokumentech ČR: Strategie udržitelného rozvoje, Státní politika životního prostředí, Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013, Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013, Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti, Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR a Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR, jejichž soulad s opatřeními navrhovanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace.

Úmluva o biologické rozmanitosti (CBD) (1994)

- Ochrana biodiverzity, trvale udržitelné využívání jejich složek a spravedlivé a rovnoměrné rozdělení přínosů plynoucích z využívání genetických zdrojů, včetně odpovídajícího přístupu ke genetickým zdrojům a odpovídajícího předávání příslušných technologií při zohlednění všech práv na tyto zdroje a technologie, včetně odpovídajícího způsobu financování.

Cíle jsou obsaženy v následujících strategických dokumentech ČR: Strategie udržitelného rozvoje, Státní politika životního prostředí, Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013, Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013, Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti a Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, jejichž soulad s opatřeními navrhovanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace.

Evropská úmluva o krajině (2004)

- podpořit ochranu, správu a plánování krajiny a organizovat evropskou spolupráci v této oblasti.

Cíle jsou obsaženy v následujících strategických dokumentech ČR: Strategie udržitelného rozvoje, Státní politika životního prostředí, Státní program ochrany přírody a krajiny ČR,

Koncepce vodohospodářské politiky ČR pro období po vstupu do EU, jejichž soulad s opatřeními navrhovanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace.

Úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů (Bonnská úmluva) (1994)

- Strany, které jsou areálovými státy některého stěhovavého druhu, uvedeného na seznamu v Příloze I, se vynasnaží:
  - a) zachovat a tam, kde je to proveditelné a vhodné, obnovit ta stanoviště onoho druhu, která jsou důležitá pro to, aby se odstranilo nebezpečí vyhynutí onoho druhu;
  - b) zabránovat, odstraňovat, kompenzovat nebo minimalizovat, podle toho, co je vhodné, nepříznivé účinky činností nebo překážky, které vážně ohrožují nebo zabraňují stěhování (tahu) druhů; a
  - c) v možném a vhodném rozsahu zabránovat, zmenšovat či regulovat činitele, které ohrožují nebo pravděpodobně budou dále ohrožovat onen druh, včetně přísné kontroly vynášení nepůvodních druhů nebo kontroly a odstraňování již vnesených nepůvodních druhů.

Cíle jsou obsaženy v následujících strategických dokumentech ČR: Strategie udržitelného rozvoje, Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti, , jejichž soulad s opatřeními navrhovanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace.

Úmluva o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť (Bernská konvence) (1998)

- chránit planě rostoucí rostliny a volně žijící živočichy a jejich přírodní stanoviště, a to zejména druhy a stanoviště, jejichž ochrana vyžaduje spolupráci několika států, a takovou spolupráci podporovat
- přijmout nezbytná opatření, aby se populace planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů udržely na úrovni nebo přizpůsobily stavu, který odpovídá zejména ekologickým, vědeckým a kulturním požadavkům, a současně přihlížejí k požadavkům hospodářství a rekreace a k potřebám poddruhů, odrůd nebo forem místně ohrožených
- podniknout kroky k prosazení své celostátní politiky ochrany planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů a přírodních stanovišť, se zvláštním zřetelem k ohroženým a zranitelným druhům, zejména druhům endemickým, a k ohroženým stanovištím v souladu s ustanoveními této úmluvy
- v rámci své politiky plánování a rozvoje a v opatřeních proti znečišťování přihlídnout k ochraně planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů.
- přijmout vhodná a potřebná právní a správní opatření k zajištění zachování přírodních stanovišť všech druhů planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů, zejména pak těch, jež jsou uvedeny v přílohách I a II, a k zajištění zachování ohrožených přírodních stanovišť
- věnovat zvláštní pozornost ochraně území, která jsou důležitá pro stěhovavé druhy uvedené v přílohách II a III a která jsou vhodně umístěna na migračních tazích, jako jsou zimoviště, místa odpočinku během tahu, místa, kde tažné druhy získávají potravu, rozmnožují se a línají či pelichají
- přijmout vhodná a potřebná právní a správní opatření k zajištění zvláštní ochrany druhů volně žijících živočichů uvedených v Příloze II. U těchto druhů je zakázáno zejména:
  - a) jakýmkoli způsobem je záměrně odchyťovat, držet a záměrně usmrčovovat;

- b) záměrně poškozovat nebo ničit místa sloužící k rozmnožování nebo k odpočinku;
- c) záměrně vyrušovat volně žijící živočichy, zejména v době rozmnožování, odchovu mláďat a přezimování, pokud by šlo o vyrušování významné z hlediska cílů této úmluvy;
- d) záměrně ničit nebo odebírat vejce z volné přírody nebo si tato vejce ponechat, třeba prázdná;
- e) držet tyto živočichy a obchodovat s nimi v rámci vnitřního trhu, ať s živými či mrtvými exempláři, včetně preparovaných živočichů nebo kterékoli jejich běžně rozpoznatelné části nebo odvozeniny, jestliže tento zákaz přispěje k účinnosti ustanovení tohoto článku.

Cíle jsou obsaženy v následujících strategických dokumentech ČR: Strategie udržitelného rozvoje, Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti, jejichž soulad s opatřeními navrhanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace.

Úmluva o mokřadech majících mezinárodní význam především jako biotopy vodního tuctva (Ramsarská úmluva) (1993)

- plánovat a uskutečňovat své záměry tak, aby podporovaly zachování mokřadů zařazených do seznamu a pokud to bude možné, i rozumné využívání ostatních mokřadů na svém území

Cíle jsou obsaženy v následujících strategických dokumentech ČR: Státní politika životního prostředí, Plán hlavních povodí České republiky 2007 – 2012, jejichž soulad s opatřeními navrhanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace.

Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví (1993)

- ochrana přírodního dědictví

Cíle jsou obsaženy v následujících strategických dokumentech ČR: Strategie udržitelného rozvoje, , jejichž soulad s opatřeními navrhanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace.

Rámcová úmluva o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat (2006)

- Integrovaný přístup k péči o územní zdroje
- Ochrana a udržitelné využívání biologické a krajinné rozmanitosti
- Udržitelná péče o vody/povodí
- Územní plánování zaměřené na ochranu a udržitelný rozvoj Karpat, zohlednění specifických ekologických a socioekonomických podmínek v Karpatech a jejich horských ekosystémech.
- Udržitelné zemědělství a lesní hospodářství
- Opatření v lesním hospodářství šetrná k životnímu prostředí zajišťující dostatečné zadržování srážek v horách s cílem lépe chránit před povodněmi.

Cíle jsou obsaženy v následujících strategických dokumentech ČR: Strategie udržitelného rozvoje, Státní politika životního prostředí, Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013, Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013, Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti, Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, Plán hlavních povodí České republiky 2007 – 2012, Koncepce vodohospodářské politiky ČR pro období po vstupu do EU, Strategie ochrany před povodněmi pro území ČR, jejichž soulad s opatřeními

navrhovanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace.

Akční plán pro biomasu EU (2005)

- Podpora udržitelnosti životního prostředí mj. prostřednictvím snižování emisí skleníkových plynů a zvýšením podílu obnovitelných zdrojů energie
- Zachování biologické rozmanitosti
- Nalézt rovnováhu mezi energetickým využíváním biomasy a neenergetickým využíváním biomasy a ochranou přírody

Cíle jsou obsaženy v následujících strategických dokumentech ČR: Strategie udržitelného rozvoje, Státní politika životního prostředí, Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013, Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013, Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti, Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 – 2009, Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2007-2013, jejichž soulad s opatřeními navrhovanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace.

Rámcová směrnice pro činnost v oblasti vodní politiky

- Zabránit dalšímu zhoršování a ochránit a zlepšit stav vodních ekosystémů a také, s ohledem na jejich potřebu vody, suchozemských ekosystémů a mokřadů přímo závislých na vodních ekosystémech;
- podpořit trvale udržitelné užívání vod založené na dlouhodobé ochraně disponibilních vodních zdrojů
- zvýšená ochrana a zlepšení vodního prostředí,
- zajistit cílené snižování znečištění podzemní vody a zabránit jejímu dalšímu znečištění
- přispět ke zmírnění účinků povodní a případů sucha a tím i k:
  - zajištění dostatečných zásob povrchové vody a podzemní vody dobré jakosti potřebných pro udržitelné, vyvážené a vyrovnané užívání vody;
  - významnému snížení znečištění podzemních vod;

- Cíle jsou obsaženy v následujících strategických dokumentech ČR: Státní politika životního prostředí, Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013, Plán oblasti hlavních povodí ČR, jejichž soulad s opatřeními navrhovanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace.

Strategie Evropské unie v oblasti lesního hospodářství (1998)

- vymezit dostatečně rozsáhlé chráněné oblasti a nadále přizpůsobovat postupy lesního hospodaření v rámci územního plánování biologickým požadavkům
- zachování trvalosti lesů tím, že budou chráněny před požáry a znečištěním ovzduší, ale také před zamořením půdy a vod, jakož i před dalšími škodami způsobenými nemocemi a škůdci a také erozí
- zajistit biologickou rozmanitost v lesních oblastech; žádá, aby se s divokou zvěří, jejímž přirozeným prostředím jsou tyto lesy, hospodařilo a využívala se s ohledem na trvalé udržení těchto druhů, přičemž je třeba dbát na rovnováhu mezi stavem lesů a stavem zvěře
- vypracování celkové strategie pro boj s požáry, tato strategie musí zohlednit vazbu mezi zemědělským a lesním prostředím, rizika v příslušné oblasti a preventivní opatření pro řešení těchto rizik,

- účinně využívat obnovitelné energie pocházející z produktů lesního hospodářství
- podpora výzkumu a vývoje v oblasti lesního hospodářství
- podpora trvale udržitelného obhospodařování lesů prostřednictvím vzdělávacích programů a programů vzdělávání a odborné přípravy
- podpora trvale udržitelného obhospodařování lesů prostřednictvím informačních a komunikačních strategií
- podpora trvale udržitelného obhospodařování lesů v rámci politiky zaměřené na zachování a rozvoj venkovských oblastí
- ochrana lesů v Evropě

Cíle jsou obsaženy buď v samotném NLP II či v následujících strategických dokumentech ČR: Strategie udržitelného rozvoje, Státní politika životního prostředí, Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013, Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013, Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti, Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, jejichž soulad s opatřeními navrhovanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace kromě problematiky požárů, kterou NLP II neřeší.

Akční plán EU pro lesy a lesnictví pro období 2007 – 2011 (2006)

- Podporovat využití lesní biomasy k výrobě energie
- Zachovat a vhodně obohatit biologickou rozmanitost, sekvestraci uhlíku, celistvost, zdraví a odolnost lesních ekosystémů v různých geografických dimenzích.
- Přispět k dosažení revidovaných cílů v oblasti biologické rozmanitosti Společenství na rok 2010 a po něm
- Zvýšit ochranu lesů EU
- Přispět ke kvalitě života prostřednictvím zachování a zlepšení sociálních a kulturních dimenzí lesů
- Zachovat a zvýšit ochranné funkce lesů
- Podpořit používání dřeva a dalších lesních produktů z udržitelně spravovaných lesů

*Cíle jsou obsaženy buď v samotném NLP II či v následujících strategických dokumentech ČR: Strategie udržitelného rozvoje, Státní politika životního prostředí, Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013, Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013, Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti, Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, jejichž soulad s opatřeními navrhovanými NLP II je vyhodnocen v kap. 6.4 SEA dokumentace. Z pohledu začlenění výše uvedené problematiky, NLP II **neobsahuje opatření pro různé geografické dimenze a taktéž neřeší kulturní dimenzi lesů.***

Závěry Rady o strategii Evropské unie v oblasti lesního hospodářství (Strategie společenství pro lesy) (1998)

- respektovat důležitost multifunkční role lesů
- udržitelný lesní management založený na jeho sociálních, ekonomických, environmentálních, ekologických a kulturních funkcích pro rozvoj společnosti a zejména venkovských oblastí
- udržitelný lesní management pro uchování a posílení biologické diverzity, životní podmínky zvířat a rostlin
- uchování a ochrana všech typů lesních ekosystémů

Cíle jsou obsaženy v následujících strategických dokumentech ČR: Strategie udržitelného rozvoje, Státní politika životního prostředí, Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007-2013, Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013, Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti a Státní program ochrany přírody a krajiny ČR.

Příloha č. 3 - Soulad NLP II s národní vodní legislativou

Národní vodní legislativa:

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění

Zákon č. 305/2000 Sb., o povodích

Vyhláška č. 125/2004 Sb., kterou se stanoví vzor poplatkového hlášení a vzor poplatkového přiznání pro účely výpočtu poplatku za odebrané množství podzemní vody

Vyhláška č. 391/2004 Sb., o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy

Nařízení č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech

Vyhláška č. 159/2003 Sb., kterou se stanoví povrchové vody využívané ke koupání osob

Vyhláška č. 20/2002 Sb., o způsobu a četnosti měření množství a jakosti vody

Vyhláška č. 195/2002 Sb., o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl

Vyhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně

Vyhláška č. 236/2002 Sb., o způsobu a rozsahu zpracovávání návrhu a stanovování záplavových území

Vyhláška č. 293/2002 Sb., o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových

Vyhláška č. 110/2005 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 293/2002 Sb., o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových

Vyhláška č. 432/2001 Sb. o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu

Vyhláška č. 620/2004 Sb. kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 432/2001 Sb., o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu, ve znění vyhlášky č. 195/2003 Sb.

Vyhodnocení souladu NLP II s národní vodní legislativou:

V rámci vyhodnocení SEA byla provedena analýza výše uvedených předpisů z hlediska jejich vazby na obsah NLP II. Vazba byla hodnocena s ohledem na charakter a míru obecnosti NLP II.

Vazby byly identifikovány u zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění, zejména co se týče povolení k některým činnostem, stavu povrchových a podzemních vod, plánování v oblasti vod, ochrany vodních poměrů a vodních zdrojů, vodních toků, vodních děl, ochrana před povodněmi. Zákon řeší již konkrétní aktivity v území, zatímco NLP II obsahuje strategická opatření na značně obecné úrovni, nicméně při realizaci jednotlivých opatření NLP II musí být respektována všechna zákonná ustanovení zákona o vodách.

Dále existuje vazba mezi NLP II opatření a vyhláškou č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně. Požadavky této vyhlášky upravují již konkrétní požadavky na stavby, zatímco NLP II řeší revizi lesotechnických melioračních opatření obecně.

Závěr:

Vazba mezi národní vodní legislativou a NLP II existuje, nicméně míra podrobnosti zákonných ustanovení a míra podrobnosti NLP II jsou zcela odlišné. Při realizaci jednotlivých opatření navíc z povahy strategického dokumentu musí být respektována veškerá ustanovení vodní legislativy.